

T.C.
NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
KAMU POLİTİKASI VE İŞLETMECİLİĞİ ANABİLİM DALI

E-OKUL VELİ BİLGİLENDİRME SİSTEMİ HAKKINDA LİSE
ÖĞRENCİ VELİLERİNİN GÖRÜŞLERİ VE KULLANIM
DÜZEYLERİ: NİĞDE İLİ ÖRNEĞİ

Yüksek Lisans Tezi

Umut ERBAY

Tez Danışmanı

Dr. Öğr. Üyesi Aylin SURAT

Nevşehir

Eylül, 2018

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK

Bu çalışmadaki tüm bilgilerin, akademik ve etik kurallara uygun bir şekilde elde edildiğini beyan ederim. Aynı zamanda bu kural ve davranışların gerektirdiği gibi, bu çalışmanın özünde olmayan tüm materyal ve sonuçları tam olarak aktardığımı ve referans gösterdiğimi belirtirim.

Tezi Hazırlayan

Umut ERBAY

“e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi Hakkında Lise Öğrenci Velilerinin Görüşleri Ve Kullanım Düzeyleri: Niğde İli Örneği” adlı Yüksek Lisans tezi, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Lisansüstü Tez Yazım Kılavuzu’na uygun olarak hazırlanmıştır.

Tezi Hazırlayan

Umut ERBAY

Danışman

Dr. Öğr. Üyesi Aylin SURAT

Kamu Politikası ve İşletmeciliği Ana Bilim Dalı Başkanı

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa ARSLAN

İmza

Dr. Öğr. Üyesi Aylin SURAT danışmanlığında Umut ERBAY tarafından hazırlanan "e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi Hakkında Lise Öğrenci Velilerinin Görüşleri Ve Kullanım Düzeyleri: Niğde İli Örneği" adlı bu çalışma, jürimiz tarafından Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Politikası ve İşletmeciliği Ana Bilim Dalı'nda Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

14.09.2018

JÜRİ

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Aylin SURAT

Üye : Dr. Öğr. Üyesi Mustafa ARSLAN

Üye : Dr. Öğr. Üyesi Bülent ESKİN

İMZA

[Handwritten signatures of the jury members]

ONAY: Bu tezin kabulü Enstitü Yönetim Kurulunun 27.09 / 2018 tarih ve 2018.39.781.. sayılı kararı ile onaylanmıştır.

27.09. / 2018

[Handwritten signature of Vedat Aktepe]
Dr. Öğr. Üyesi Vedat AKTEPE
Enstitü Müdürü

TEŞEKKÜR

Bu çalışmanın gerçekleőtirilmesinde büyük katkıları olan, görüş ve önerileriyle beni destekleyen danışman hocam; Dr. Öğr. Üyesi Aylin SURAT'a, yüksek lisans öğrenimim boyunca her konuda yanımda olan değerli hocam; Dr. Öğr. Üyesi Mustafa ARSLAN'a, görev yaptığım okulda beni motive eden okul idarecilerine ve meslektaőlarıma, çalıőmamın her aőamasında desteklerini esirgemeyen eőime ve oğluma sonsuz teőekkürlerimi sunarım.

**e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi Hakkında Lise Öğrenci Velilerinin Görüşleri
Ve Kullanım Düzeyleri: Niğde İli Örneği**

Umut ERBAY

**Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü
Kamu Politikası ve İşletmeciliği Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Eylül 2018
Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Aylin SURAT**

ÖZET

Bu araştırmanın temel amacı, öğrencisi mesleki ve teknik Anadolu lisesi türünde okullara giden veliler ile öğrencisi Anadolu lisesi türünde okullara giden velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'ne ilişkin görüşlerini, kullanım düzeylerini ve kullanım farklılıklarını belirlemektir. Bu amaçla, velilerin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi hakkındaki görüşleri, kullanım düzeyleri, ilişki yapısı ve farklılıkları belirlemek için veri toplama aracı olan anket uygulaması yapılmıştır.

Araştırmada tabakalı rasgele örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Niğde il merkezindeki liselerde öğrencisi bulunan 993 veli oluşturmaktadır. Araştırmaya Anadolu lisesi türünde 2 okul, mesleki ve teknik Anadolu lisesi türünde 2 okul dâhil edilmiştir. Anketten elde edilen veriler SPSS 23.0 paket programına aktarılarak analiz edilmiştir. Verilerin analizinde ki-kare testi, bağımsız örneklem t testi, normallik testi, tek yönlü varyans analizi ve tanımlayıcı istatistikler kullanılmıştır.

Araştırma sonucunda genel olarak ulaşılan sonuç şudur: öğrencisi mesleki ve teknik Anadolu lisesi türünde okullara giden veliler, öğrencisi Anadolu lisesi türünde okullara giden velilere kıyasla, e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemine daha sık giriş yapmakta ve öğrencisini daha çok takip etme ihtiyacı hissetmektedir. Kurum türü fark etmeksizin tüm veliler e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nin gerekli ve yararlı olduğu konusunda hemfikirdirler. Veliler e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nin tasarımı ve içeriği hakkında olumlu düşüncelere sahip olup, sistemin okul-veli arası iletişimi güçlendirdiği düşünmektedirler. Ayrıca veliler, içinde eğitim yöneticilerinin, öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin olduğu ve çok büyük bir kitleye hitap eden e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nin verimliliğinin ve etkinliğinin yeni eklentilerle artırılması konusunda görüş bildirmişlerdir. e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nin velilere tanıtılması ve kullanım oranının artırılmasında okul idarelerine büyük görevler düşmektedir.

Anahtar kelimeler: e-Devlet, e-Okul, e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi, Okul, Veli

**The Views and Usage Levels of Parents of High School Students about e-School
Parents Information System: Sample of Niğde Province**

Umut ERBAY

**Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Institute of Social Sciences
Public Policy And Management Master Science, M.A. September 2018
Supervisor: Dr. Öğr. Üyesi Aylin SURAT**

ABSTRACT

The main purpose of this research was to determine the views, usage levels and usage differences of parents whose children are students at vocational and technical Anatolian high schools and Anatolian high schools about e-School Parents Information System. Data were collected through a questionnaire to determine parents' views, usage levels, modes of relationship and usage differences about e-School Parents Information System.

Stratified random sampling was used in this research. The goal population of the study consisted of 993 parents whose children are students at high schools in Niğde city center. Two Anatolian high schools and two vocational and technical Anatolian high schools were included in this study. Data collected through the questionnaire were analyzed by using SPSS 23.0 software. Chi-square test, independent samples t test, normality test, one-way analysis of variance test, descriptive statistics were used to analyze data.

The analyses revealed that parents whose children are students at vocational and technical Anatolian high schools sign in e-School Parents Information System more often and feel the need to follow their children more compared to parents whose children are students at Anatolian high schools. Regardless of institution, all parents agree that e-School Parents Information System is necessary and useful. Parents have positive opinion of the design and content of e-School Parents Information System and they think that the system strengthens the communication between school and parents. Moreover, parents think that productivity and effectiveness of e-School Parents Information System that includes administrators, teachers, students and parents and that appeals to large mass need to be increased with new add-ons. School administrators take a great role in the introduction and increase of the usage rate of e-School Parents Information System.

Keywords: e-State, e-School, e-School Parents Information System, School, Parent

İÇİNDEKİLER

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK	ii
TEŞEKKÜR.....	v
ÖZET	vi
ABSTRACT.....	vii
İÇİNDEKİLER	viii
KISALTMALAR	xii
TABLolar LİSTESİ.....	xiii
ŞEKİLLER VE RESİMLER LİSTESİ	xviii

GİRİŞ	1
--------------------	----------

BİRİNCİ BÖLÜM e-DÖNÜŞÜM ve e-DEVLET

1.1. e-Dönüşüm	5
1.2. e-Dönüşüm Türkiye Projesi.....	7
1.3. e-Devlet	11
1.3.1. e-Devlet Kapısı	13
1.3.2. e-Devletin Amaç ve Faydaları	14
1.3.3. Dünyadaki e-Devlet Uygulamaları	16
1.3.4. Türkiye'nin e-Devlet Gelişimi ve Dünyadaki Yeri	19
1.4. Türkiye'de Kamu Bilgi ve İletişim Teknolojileri Yatırımları.....	22
1.5. Türkiye'nin Bilgi ve İletişim Teknolojileri Stratejileri ve Hedefleri	27

İKİNCİ BÖLÜM e-OKUL PROJESİ VE VELİ BİLGİLENDİRME SİSTEMİ

2.1. e-Okul Projesi.....	30
2.1.1. e-Okulun Amaç ve Faydaları.....	31
2.1.2. e-Okul Sistem Yapısı ve Kullanıcıları	33
2.1.3. e-Okul Sistemleri	34
2.1.3.1. e-Okul Yönetim Bilgi Sistemi.....	34
2.1.3.2. e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi.....	35

2.2. e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi.....	35
2.2.1. e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi Nedir	35
2.2.2. e-Okul Veli Bilgilendirme Sisteminin Amaç ve Faydaları.....	36
2.2.3. e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemine Giriş	37
2.2.3.1. Web Tarayıcısı Üzerinden Giriş	37
2.2.3.2. Mobil uygulama üzerinden giriş	38
2.2.4. MEB Mobil Bilgi Servisi.....	40
2.2.5. e-Okul Veli Bilgilendirme Sisteminin Kullanımı.....	41
2.2.5.1. Devamsızlık bilgisi.....	41
2.2.5.2 Not Bilgisi	43
2.2.5.3. Haftalık Ders Programı ve Sınav Tarihleri	44
2.2.5.4. Öğrencinin Aldığı Belgeler	46
2.2.5.5 Yıl Sonu Notları	47
2.2.5.6. Sorumluluk/Ortalama Yükseltme	48
2.2.5.7. Yerleştirme Sonuçları	49
2.2.5.8. e-Karne.....	49
2.2.5.9. Şube Yazılı Ortalamaları.....	49
2.2.5.10 Diğer Bilgiler	51

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM UYGULAMA

3.1. Araştırmanın Amacı ve Hipotezleri.....	52
3.2. Araştırmanın Evren ve Örneklemi.....	55
3.3. Veri Toplama Yöntemi.....	57
3.4. Araştırmaya Katılan Velilerin Demografik Özelliklerine İlişkin Bulgular	58
3.5. İnternet Erişimine İlişkin Bulgular	59
3.6. e-Okul VBS Bilgi-Kullanım Düzeyi İfadelerine İlişkin Bulgular.....	60
3.7. Ankette Verilerin Normallik Dağılımı İncelemesi	64
3.8. Ki-Kare Bağımsızlık Testi Bulguları	68
3.8.1. e-Okul VBS'ye Giriş Sıklığı ile Kurum Türü Arasındaki İlişki.....	69
3.8.2. e-Okul VBS'yi İlk Duyma ile Kurum Türü Arasındaki İlişki	70
3.8.3. e-Okul Mobil Uygulamasının Kullanımı ile Cinsiyet Arasındaki İlişki... 71	
3.8.4. e-Okul VBS'ye Giriş Sıklığı ile Veli Yaşı Arasındaki İlişki.....	72

3.8.5. e-Okul Mobil Uygulamasının Kullanımı ile Veli Yaşı Arasındaki İlişki .	73
3.8.6. e-Okul VBS'yi İlk Duyma ile Eğitim Düzeyi Arasındaki İlişki.....	74
3.8.7. e-Okul VBS'ye Giriş Sıklığı ile Eğitim Düzeyi Arasındaki İlişki	75
3.8.8. e-Okul VBS'yi İlk Duyma ile Öğrenci Sınıfı Arasındaki İlişki	76
3.8.9. e-Okul VBS Hakkında Bilgilendirme ile Öğrenci Sınıfı Arasındaki İlişki	77
3.8.10. e-Okul VBS'yi Kullanma ile Öğrenci Sınıfı Arasındaki İlişki.....	78
3.8.11. e-Okul VBS'yi Kullanma ile Veli Geliri Arasındaki İlişki	78
3.8.12. e-Okul Mobil Uygulamasının Kullanımı ile Veli Geliri Arasındaki İlişki	79
3.8.13. e-Okul VBS'ye Giriş Sıklığı ile Veli Geliri Arasındaki İlişki.....	80
3.8.14. e-Okul VBS'yi Kullanma ile Kişisel Bilgisayar Arasındaki İlişki	81
3.8.15. e-Okul VBS'ye Giriş Sıklığı ile Kişisel Bilgisayar Arasındaki İlişki	82
3.8.16. e-Okul VBS'nin Okul-Veli İletişimine Etkisi ile Kişisel Bilgisayar Arasındaki İlişki.....	83
3.9. Bağımsız Örneklemeler t Testi Bulguları.....	84
3.9.1. Cinsiyete Göre e-Okul VBS Kullanımı Farklılıklarının İncelenmesi.....	84
3.9.2. Cinsiyete Göre e-Okul VBS'nin Tasarımı Hakkında Düşünce Farklılıklarının İncelenmesi.....	86
3.9.3. Cinsiyete Göre e-Okul VBS Hakkında Kişisel Görüş ve Öneri Farklılıklarının İncelenmesi.....	87
3.9.4. Kurum Türüne Göre e-Okul VBS Kullanımı Farklılıklarının İncelenmesi	88
3.9.5. Kurum Türüne Göre e-Okul VBS'nin Tasarımı Hakkında Düşünce Farklılıklarının İncelenmesi.....	91
3.9.6. Kişisel Bilgisayar Sahipliğine Göre e-Okul VBS Kullanımı Farklılıklarının İncelenmesi.....	92
3.10. Tek Yönlü Varyans Analizi Bulguları.....	94
3.10.1. Veli Yaşına Göre e-Okul VBS kullanımı Farklılıklarının İncelenmesi..	95
3.10.2. Velilerin Yaşlarına Göre e-Okul VBS'nin Tasarımı Hakkında Düşünce Farklılıklarının İncelenmesi.....	101
3.10.3. Velilerin Yaşlarına Göre e-Okul VBS Hakkında Kişisel Görüş ve Öneri Farklılıklarının İncelenmesi.....	102

3.10.4. Eğitim Düzeyine Göre e-Okul VBS Kullanımı Farklılıklarının İncelenmesi	102
3.10.5. Eğitim Düzeyine Göre e-Okul VBS'nin Tasarımı Hakkında Düşünce Farklılıklarının İncelenmesi	106
3.10.6. Eğitim Düzeyine Göre e-Okul VBS Hakkında Kişisel Görüş ve Öneri Farklılıklarının İncelenmesi	109
3.10.7. Öğrenci Sınıfına Göre e-Okul VBS Kullanımı Farklılıklarının İncelenmesi	110
3.10.8. Öğrenci Sınıflarına Göre e-Okul VBS'nin Tasarımı Hakkında Düşünce Farklılıklarının İncelenmesi	114
3.10.9. Öğrenci Sınıflarına Göre e-Okul VBS Hakkında Kişisel Görüş ve Öneri Farklılıklarının İncelenmesi	115
3.10.10. Gelir Düzeyine Göre e-Okul VBS Kullanımı Farklılıklarının İncelenmesi	116
3.10.11. Gelir Düzeyine Göre e-Okul VBS'nin Tasarımı Hakkında Düşünce Farklılıklarının İncelenmesi	118
3.10.12. Gelir Düzeyine Göre e-Okul VBS Hakkında Kişisel Görüş ve Öneri Farklılıklarının İncelenmesi	119
3.10.13. e-Okul VBS'ye Giriş Sıklığına Göre e-Okul VBS Kullanımı Farklılıklarının İncelenmesi	120
3.10.14. e-Okul VBS'ye Giriş Sıklığına Göre e-Okul VBS'nin Tasarımı Hakkında Düşünce Farklılıklarının İncelenmesi	133
3.10.15. e-Okul VBS'ye Giriş Sıklığına Göre e-Okul VBS Hakkında Kişisel Görüş ve Öneri Farklılıklarının İncelenmesi	147
SONUÇ	160
1.1. Sonuç	160
1.2. Öneriler	165
KAYNAKÇA	167
EKLER	171
ÖZGEÇMİŞ	175

KISALTMALAR

AL: Anadolu Lisesi

BİT: Bilgi ve İletişim Teknolojileri

BTD: Bilgi Toplumu Dairesi

BTDB: T.C. Bilgi Toplumu Dairesi Başkanlığı

DPT: T.C. Devlet Planlama Teşkilatı

e-DTr: e-Dönüşüm Türkiye

EGDI: e-Devlet Kalkınma Endeksi

FATİH: Fırsatları Arttırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi

IDI : BİT Geliştirme Endeksi

KTK: Kamunet Teknik Kurulu

MEB: T.C. Milli Eğitim Bakanlığı

MEBBİS: T.C. Millî Eğitim Bakanlığı Bütünleşik Yönetim Bilgi Sistemi

MERNİS: Merkezi Nüfus İdare Sistemi

MTAL: Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi

TBŞ: Türkiye Bilişim Şurası

TCKB: T.C. Kalkınma Bakanlığı

TCKN: Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Numarası

TCUB: T.C. Ulaştırma Bakanlığı

TUİK: Türkiye İstatistik Kurumu

UDHB: T.C. Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı

VBS: Veli Bilgilendirme Sistemi

TABLULAR LİSTESİ

Tablo 1.1 Geleneksel devlet ile e-Devlet karşılaştırılması.....	15
Tablo 1.2. 2016 yılı e-Devlet kalkınma endeksi verileri.....	17
Tablo 1.3. Türkiye'nin yıllara göre e-Devlet kalkınma endeksi verileri.....	22
Tablo 1.4. Bilgi ve iletişim teknolojileri geliştirme endeksi.....	26
Tablo 1.5. Bilgi teknolojileri sektörü hedefleri.....	27
Tablo 1.6. Nitelikli insan kaynağı ve istihdam hedefleri.....	28
Tablo 1.7. Bilgi ve iletişim teknolojilerinin topluma nüfuzu hedefleri.....	29
Tablo 2.1. MEB sorgulama servisi sorgu komutları.....	40
Tablo 3.1 Okul ve sınıf düzeyinde evrendeki veli sayıları.....	56
Tablo 3.2 Okul ve sınıf düzeyinde araştırmaya katılan veli sayıları.....	56
Tablo 3.3 Örneklem grubun demografik özellikleri frekans ve yüzde dağılımı.....	58
Tablo 3.4. İnternet erişimi frekans ve yüzde dağılımı.....	59
Tablo 3.5. e-Okul VBS'yi ilk duyma frekans ve yüzde dağılımı.....	60
Tablo 3.6. e-Okul VBS hakkında okul tarafından bilgilendirme frekans ve yüzde dağılımı.....	61
Tablo 3.7. e-Okul VBS kullanımı frekans ve yüzde dağılımı.....	61
Tablo 3.8. e-Okul VBS'yi kullanmayanların sebepleri frekans ve yüzde dağılımı.	61
Tablo 3.9. e-Okul VBS'ye giriş sıklığı frekans ve yüzde dağılımı.....	62
Tablo 3.10. e-Okul VBS'nin okul-veli iletişimine etkisi frekans ve yüzde dağılımı.....	62
Tablo 3.11. e-Okul VBS'nin mobil bilgi servisi frekans ve yüzde dağılımı.....	63
Tablo 3.12. e-Okul VBS'nin mobil uygulaması frekans ve yüzde dağılımı.....	63
Tablo 3.13. e-Okul VBS kullanımı ifadelerinin normallik testi.....	64
Tablo 3.14. e-Okul VBS kullanımı ifadelerinin tanımlayıcı istatistikleri.....	65
Tablo 3.15. e-Okul VBS'nin tasarımı hakkında düşünce ifadelerinin normallik testi.....	66
Tablo 3.16. e-Okul VBS'nin tasarımı hakkında düşünce ifadelerinin tanımlayıcı istatistikleri.....	66
Tablo 3.17. e-Okul VBS hakkında görüş-öneri ifadelerinin normallik testi.....	67
Tablo 3.18. e-Okul VBS hakkında görüş-öneri ifadelerinin tanımlayıcı istatistikleri.....	68

Tablo 3.19. e-Okul VBS'ye giriş sıklığı ile kurum türü ki-kare analizi.....	69
Tablo 3.20. e-Okul VBS'yi ilk duyma ile kurum türü ki-kare analizi.....	70
Tablo 3.21. e-Okul mobil uygulamasının kullanımı ile cinsiyeti ki-kare analizi....	71
Tablo 3.22. e-Okul VBS'ye giriş sıklığı ile veli yaşı ki-kare analizi.....	72
Tablo 3.23. e-Okul mobil uygulamasının kullanımı ile veli yaşı ki-kare analizi....	73
Tablo 3.24. e-Okul VBS'yi ilk duyma ile eğitim durumu ki-kare analizi.....	74
Tablo 3.25. e-Okul VBS'ye giriş sıklığı ile eğitim durumu ki-kare analizi.....	75
Tablo 3.26. e-Okul VBS'yi ilk duyma ile öğrenci sınıfı ki-kare analizi.....	76
Tablo 3.27. e-Okul VBS hakkında bilgilendirme ile öğrenci sınıfı ki-kare analizi..	77
Tablo 3.28. e-Okul VBS'yi kullanma ile öğrenci sınıfı ki-kare analizi.....	78
Tablo 3.29. e-Okul VBS'yi kullanma ile gelir düzeyi ki-kare analizi.....	79
Tablo 3.30. e-Okul mobil uygulamasının kullanımı ile gelir düzeyi ki-kare analizi.....	80
Tablo 3.31. e-Okul VBS'ye giriş sıklığı ile gelir düzeyi ki-kare analizi.....	81
Tablo 3.32. e-Okul VBS'yi kullanma ile kişisel bilgisayar ki-kare analizi.....	82
Tablo 3.33. e-Okul VBS'ye giriş sıklığı ile kişisel bilgisayar ki-kare analizi.....	82
Tablo 3.34. e-Okul VBS'nin iletişime etkisi ile kişisel bilgisayar ki-kare analizi..	83
Tablo 3.35. Cinsiyete göre e-Okul VBS kullanımı bağımsız örneklem t testi.....	85
Tablo 3.36. Cinsiyete göre e-Okul VBS tasarımı bağımsız örneklem t testi.....	86
Tablo 3.37. Cinsiyete göre e-Okul VBS hakkında kişisel görüş-öneri bağımsız örneklem t testi.....	87
Tablo 3.38. Kurum türüne göre e-Okul VBS kullanımı bağımsız örneklem t testi..	89
Tablo 3.39. Kurum türüne göre e-Okul VBS tasarımı bağımsız örneklem t testi....	91
Tablo 3.40. Bilgisayar sahipliğine göre e-Okul VBS kullanımı bağımsız örneklem t testi.....	92
Tablo 3.41. Veli yaşına göre e-Okul VBS kullanımı farklılıklarının varyans analizi.....	95
Tablo 3.42 Veli yaşına göre e-Okul VBS kullanımı anlamlı farklılık bulunan ifadelerin Levene testi.....	96
Tablo 3.43. Veli yaşına göre e-Okul VBS kullanımı anlamlı farklılık bulunan ifadelerin LCD testi.....	96
Tablo 3.44. Veli yaşına göre e-Okul VBS kullanımı anlamlı farklılık bulunan ifadelerin LCD testi için ortalama değerleri.....	98

Tablo 3.45. Veli yaşına göre e-Okul VBS kullanımı anlamlı farklılık bulunan ifadelerin Tamhane testi.....	99
Tablo 3.46. Veli yaşına göre e-Okul VBS kullanımı anlamlı farklılık bulunan ifadelerin Tamhane testi için ortalama değerleri.....	101
Tablo 3.47. Veli yaşına göre e-Okul VBS tasarımı hakkında düşünce farklılıklarının varyans analizi.....	101
Tablo 3.48. Veli yaşına göre e-Okul VBS hakkında görüş ve öneri farklılıklarının varyans analizi.....	102
Tablo 3.49. Eğitim düzeyine göre e-Okul VBS kullanımı farklılıklarının varyans analizi.....	103
Tablo 3.50. Eğitim düzeyine göre e-Okul VBS kullanımı anlamlı farklılık bulunan ifadelerin Levene.....	103
Tablo 3.51. Eğitim düzeyine göre e-Okul VBS kullanımı anlamlı farklılık bulunan ifadelerin LCD testi.....	104
Tablo 3.52. Eğitim düzeyine göre e-Okul VBS kullanımı anlamlı farklılık bulunan ifadelerin LCD testi için ortalama değerleri.....	106
Tablo 3.53. Eğitim düzeyine göre e-Okul VBS tasarımı hakkında düşünce farklılıklarının varyans analizi.....	106
Tablo 3.54. Eğitim düzeyine göre e-Okul VBS tasarımı anlamlı farklılık bulunan ifadelerin Levene testi.....	107
Tablo 3.55. Eğitim düzeyine göre e-Okul VBS tasarımı anlamlı farklılık bulunan ifadelerin Tamhane testi.....	107
Tablo 3.56. Eğitim düzeyine göre e-Okul VBS tasarımı anlamlı farklılık bulunan ifadelerin Tamhane testi için ortalama değerleri.....	108
Tablo 3.57. Eğitim düzeyine göre e-Okul VBS hakkında görüş-öneri farklılıklarının varyans analizi.....	109
Tablo 3.58. Öğrenci sınıfına göre e-Okul VBS kullanımı farklılıklarının varyans analizi.....	110
Tablo 3.59. Öğrenci sınıfına göre e-Okul VBS kullanımı anlamlı farklılık bulunan ifadelerin Levene testi.....	111
Tablo 3.60. Öğrenci sınıfına göre e-Okul VBS kullanımı anlamlı farklılık bulunan ifadelerin LCD testi.....	111

Tablo 3.61. Öğrenci sınıfına göre e-Okul VBS kullanımı anlamlı farklılık bulunan ifadelerin LCD testi için ortalama değerleri.....	114
Tablo 3.62. Öğrenci sınıfına göre e-Okul VBS tasarımı hakkında düşünce farklılıklarının varyans analizi.....	115
Tablo 3.63. Öğrenci sınıfına göre e-Okul VBS hakkında görüş-öneri farklılıklarının varyans analizi.....	115
Tablo 3.64. Gelir düzeyine göre e-Okul VBS Kullanımı farklılıklarının varyans analizi.....	116
Tablo 3.65. Gelir düzeyine göre e-Okul VBS Kullanımı anlamlı farklılık bulunan ifadelerin Levene testi.....	117
Tablo 3.66. Gelir düzeyine göre e-Okul VBS Kullanımı anlamlı farklılık bulunan ifadelerin Tamhane testi.....	117
Tablo 3.67. Gelir düzeyine göre e-Okul VBS Kullanımı anlamlı farklılık bulunan ifadelerin Tamhane testi için ortalama değerleri.....	118
Tablo 3.68. Gelir düzeyine göre e-Okul VBS tasarımı hakkında düşünce farklılıklarının varyans analizi.....	118
Tablo 3.69. Gelir düzeyine göre e-Okul VBS hakkında görüş-öneri farklılıklarının varyans analizi.....	119
Tablo 3.70. Giriş sıklığına göre e-Okul VBS kullanımı farklılıklarının varyans analizi.....	120
Tablo 3.71. Giriş sıklığına göre e-Okul VBS kullanımı anlamlı farklılık bulunan ifadelerin Levene testi.....	121
Tablo 3.72. Giriş sıklığına göre e-Okul VBS kullanımı anlamlı farklılık bulunan ifadelerin LCD testi.....	122
Tablo 3.73. Giriş sıklığına göre e-Okul VBS kullanımı anlamlı farklılık bulunan ifadelerin LCD testi için ortalama değerleri.....	127
Tablo 3.74. Giriş sıklığına göre e-Okul VBS kullanımı anlamlı farklılık bulunan ifadelerin Tamhane testi.....	128
Tablo 3.75. Giriş sıklığına göre e-Okul VBS kullanımı anlamlı farklılık bulunan ifadelerin Tamhane testi için ortalama değerleri.....	133
Tablo 3.76. Giriş sıklığına göre e-Okul VBS tasarımı hakkında düşünce farklılıklarının varyans analizi.....	134

Tablo 3.77. Giriş sıklığına göre e-Okul VBS tasarımı anlamlı farklılık bulunan ifadelerin Levene testi.....	134
Tablo 3.78. Giriş sıklığına göre e-Okul VBS tasarımı anlamlı farklılık bulunan ifadelerin LCD testi.....	135
Tablo 3.79. Giriş sıklığına göre e-Okul VBS tasarımı anlamlı farklılık bulunan ifadelerin LCD testi için ortalama değerleri.....	139
Tablo 3.80. Giriş sıklığına göre e-Okul VBS tasarımı anlamlı farklılık bulunan ifadelerin Tamhane testi.....	139
Tablo 3.81. Giriş sıklığına göre e-Okul VBS tasarımı anlamlı farklılık bulunan ifadelerin Tamhane testi için ortalama değerleri.....	146
Tablo 3.82. Giriş sıklığına göre e-Okul VBS hakkında kişisel görüş ve öneri farklılıklarının varyans analizi.....	147
Tablo 3.83. Giriş sıklığına göre e-Okul VBS görüş ve öneri anlamlı farklılık bulunan ifadelerin Levene testi.....	148
Tablo 3.84. Giriş sıklığına göre e-Okul VBS görüş ve öneri anlamlı farklılık bulunan ifadelerin LCD testi.....	148
Tablo 3.85. Giriş sıklığına göre e-Okul VBS görüş ve öneri anlamlı farklılık bulunan ifadelerin LCD testi için ortalama değerleri.....	152
Tablo 3.86. Giriş sıklığına göre e-Okul VBS görüş ve öneri anlamlı farklılık bulunan ifadelerin Tamhane testi.....	153
Tablo 3.87. Giriş sıklığına göre e-Okul VBS görüş ve öneri anlamlı farklılık bulunan ifadelerin Tamhane testi için ortalama değerleri.....	158

ŞEKİLLER VE RESİMLER LİSTESİ

Şekil.1.1. BİT yatırım maliyetlerin yıllara göre dağılımı.....	23
Şekil 1.2 Türkiye'nin 2002-2017 kamu BİT yatırımları.....	24
Şekil 1.3 2017 yılı kamu BİT yatırımlarının sektörel dağılımı.....	25
Şekil 1.4. Kamu BİT yatırımlarının tüm kamu yatırımlarına oranı.....	26
Şekil 2.1. e-Okul sisteminin yapısı.....	36
Resim 2.1. e-Okul giriş sayfası.....	37
Resim 2.2. VBS güvenlik kontrol ekranı.....	38
Resim 2.3. MEB e-Okul VBS uygulama indirme ekranı.....	39
Resim 2.4. MEB e-Okul VBS mobil uygulama giriş ekranları.....	39
Resim 2.5. VBS ana ekranı	41
Resim 2.6. VBS devamsızlık bilgisi ekranı.....	42
Resim 2.7. VBS mobil uygulaması devamsızlık bilgisi ekranı.....	42
Resim 2.8. VBS not bilgisi ekranı.....	43
Resim 2.9. VBS mobil uygulaması not bilgisi ekranı.....	44
Resim 2.10. VBS sınav tarihleri ekranı.....	45
Resim 2.11. VBS mobil uygulaması sınav tarihleri ekranı.....	45
Resim 2.12. VBS alınan belgeler ekranı.....	46
Resim 2.13. VBS mobil uygulaması alınan belgeler ekranı.....	47
Resim 2.14. VBS yılsonu notları ekranı.....	47
Resim 2.15. VBS mobil uygulaması yılsonu notları ekranı.....	48
Resim 2.16 VBS öğrenci sınıf ders ortalamaları ekranı.....	50
Resim 2.17. VBS mobil uygulaması öğrenci sınıf ders ortalamaları ekranı.....	51

GİRİŞ

Bilgi ve iletişim teknolojilerinde (BİT) yaşanan gelişmeler kurum ve kuruluşların iş işleyiş sistemlerinde önemli değişim ve dönüşümlere katkı sağlamıştır. Kurum ve kuruluşlara ait her türlü bilginin iletilmesi, işlenmesi ve saklanması önceden kâğıt üzerinde dosyalama yöntemiyle yapılıyorken günümüzde internet ve BİT'in yaygın kullanımıyla dijital ortamda yapılmaktadır. İş işleyiş sistemlerinin dijital ortama aktarılması, kâğıt üzerinde dosyalama yöntemine kıyasla kurum ve kuruluşların iş maliyetlerinde azaltma, zamanlarından kazanç ve işlemlerinde kolaylık gibi pek çok avantaj sağlamıştır. BİT'de yaşanan hızlı gelişimler hayatın pek çok alanında dönüşümlere neden olmuştur. Kamunun idari yapılanması, işleyişi ve karar alma süreçlerinin yeniden tanımlanması, eğitim ve öğretim sistemlerinin teknik ve hukuki altyapı ile politika araçlarının bilgi ekonomisini destekleyecek şekilde geliştirilmesine katkı sağlamıştır (DPT, 2004, s. 1).

Elektronik dönüşüm (e-Dönüşüm), kurum ve kuruluşlar ki işlemlerin kâğıt kalem kullanarak yapılması yerine dijital ortamda gerçekleştirilmesi sürecine geçilmesi olarak tanımlanabilir. e-Dönüşümle devlet işlerinde ve kamusal alanlarda vatandaşa sunulan hizmetlerin daha şeffaf, daha kaliteli, daha verimli, daha az maliyetli, çözüm odaklı olması ve vatandaşın uzun kuyruklardan kurtulmasının sağlanması amaçlanmıştır. Türkiye'de e-Dönüşüm 04.12.2003 tarih ve 2003/48 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile e-Dönüşüm Türkiye Projesi Kısa Dönem Eylem Planı olarak hayata geçirilmiştir.

Türkiye'de e-Dönüşümle ile birlikte çeşitli alanlarda dijital dönüşüm atağı yapılmış ve e-Devlet kavramı ortaya çıkmıştır. e-Devlet kavramı sade bir ifadeyle "Devletin vatandaşlara karşı yerine getirmekle yükümlü olduğu görev ve hizmetler ile vatandaşların devlete karşı olan görev ve hizmetlerinin karşılıklı olarak elektronik

iletişim ve işlem ortamlarında kesintisiz ve güvenli olarak yürütülmesi” olarak tanımlanabilir (TBS, 2002). e-Devlet modeli ile devlet, kamunun hizmet sunduğu alanlarda bireylere daha verimli, daha şeffaf, daha yakın ve işleyişin çok daha hızlı olduğu bir hizmet sunmaktadır. Türkiye’de e-Devlet kapısı altyapısını kullanarak <https://www.turkiye.gov.tr/> web sitesinden resmî kurumların, belediyelerin ve bağlı işletmelerin, firmaların ve üniversitelerin çeşitli hizmetleri sunulmaktadır. Böylece, <https://www.turkiye.gov.tr/> web sitesinden istenen bilgi, belge veya başvuru formlarına hızla ulaşabilmekte, zaman ve para tasarrufu sağlanmakta ve kâğıt kullanımının asgari düzeye çekilmesiyle yeşil dönüşüme ve çevreye katkı sağlanmaktadır.

e-Devlet kapısı altyapısını kullanarak hizmet sunan resmî kurumlardan biri de T.C. Milli Eğitim Bakanlığı’dır. T.C. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yürütülen işlemlerin ve sunulan hizmetlerin dijital ortamda elektronik hizmetler olarak gerçekleştirilebilmesini sağlamak amacıyla Milli Eğitim Bakanlığı Bilişim Sistemleri (MEBBİS) geliştirilmiştir. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından sunulan elektronik hizmetlerin hepsi MEBBİS olarak ifade edilmektedir. MEBBİS’de sunulan elektronik hizmetlerde, T.C. Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı kurumlar açma, kapama, bilgi düzenleme gibi tüm işlemlerini yapılabilmekte ve okul yöneticileri, idari personel, öğretmen, öğrenci ve veliler işlemlerini gerçekleştirebilmektedir.

T.C. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından MEBBİS projesi kapsamında 2007 yılında hayata geçirdiği e-Devlet uygulamalarından birisi de okul yönetim bilgi sistemi yazılımı olan e-Okul sistemidir. e-Okul sistemiyle öğrencilere ait notlar, devamsızlık bilgileri, sınav tarihleri, ara karne ve buna benzer birçok bilgi T.C. Milli Eğitim Bakanlığı’na ait sunucularda saklanmaktadır. e-Okul sistemiyle birlikte öğretim kurumlarında standart bir yapı oluşturularak, okullara yük olan kırtasiye masrafları önemli ölçüde azaltılmıştır. e-Okul sistemi geliştirildikten kısa bir süre sonra, velilerin öğrenci bilgilerine erişim yapabilmesine olanak sağlayan e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi (VBS) geliştirilmiştir. e-Okul VBS’yle, veliler istedikleri anda ve hızlı bir şekilde öğrencilerinin devamsızlık bilgilerine, ders notlarına, okudukları kitapların ne olduğuna, aldıkları belgelerine, davranış notlarına ve buna benzer birçok bilgiye erişim imkânı bulmuşlardır. Eğitime farklı bir boyut kazandıran VBS,

velilerin öğrencilerini okula gelerek takip etme gereğini ortadan kaldırmış ve velilere zaman kazandırmıştır.

Bu araştırma, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından çok büyük yatırımlar yapılarak ve emek harcanarak uygulamaya konulmuş olan e-Okul VBS'nin kullanımına ilişkin yapılmıştır. Araştırmanın amacı: Öğrencisi mesleki ve teknik Anadolu lisesi (MTAL) türünde okullara giden veliler ile öğrencisi Anadolu lisesi (AL) türünde okullara giden velilerin VBS'yle ilgili algılarını tespit etmek, VBS'yi kullanan veliler arasındaki kullanımına ilişkin ilişki yapılarını ve farklılıklarını belirlemek, VBS'nin geliştirilmesi hakkında velilerin görüş ve önerilerini tespit etmek ve VBS'nin etkin ve verimli şekilde kullanılması için önerilerde bulunmak olarak belirlenmiştir.

Bu amaçlar doğrultusunda araştırmanın problem cümlesi “mesleki ve teknik Anadolu lisesi türünde okullarda öğrencisi bulunan veliler ile Anadolu lisesi türünde okullarda öğrencisi bulunan velilerin, e-Okul VBS'ye ilişkin kullanım düzeyleri, ilişki yapıları ve farklılıkları nedir?” olarak belirlenmiştir. Araştırmanın problem cümlesine bakılarak alt problemler: Velilerin e-Okul VBS'ye ilişkin kullanım düzeyleri demografik özelliklerine göre farklılık göstermekte midir, veliler e-Okul VBS'yi hangi tür bilgiler için hangi sıklıkta kullanıyorlar, veliler VBS'yi kullanırken ne tür zorluklar yaşamaktadırlar, e-Okul VBS'nin geliştirilmesinde velilerin görüş ve önerileri nelerdir şeklinde belirlenmiştir.

e-Okul VBS ile ilgili daha önce yapılmış olan yayın ve çalışmalara bakıldığında, araştırmaların genellikle ilköğretim düzeyinde öğrencisi bulunan velilere, öğretmenlere ve okul yöneticilerine yönelik yapıldığı görülmüştür. e-Okul sistemiyle ilgili olarak (Ersoy, 2010) tarafından “Eğitim Yöneticilerinin e-Okul Sisteminin İşleyişine İlişkin Görüşleri ve Memnuniyet Düzeyleri” isimli ve (Gürel, 2016) tarafından “e-Okul Sisteminin İlkokul Yöneticileri ve Öğretmenleri Tarafından Değerlendirilmesi” isimli araştırmalar yapılmıştır. e-Okul VBS'yle ilgili olarak ise (Çetinoğlu, 2011) tarafından “İlköğretim Öğrenci Velilerinin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemine İlişkin Görüşleri ve Memnuniyet Düzeyleri” isimli çalışma yapılmıştır. Bu araştırma ise farklı türdeki liselerde öğrencisi bulunan velilere yönelik yapılmıştır. Ülkemizde puanı düşük olan ve AL türündeki okullara

gidemeyen öğrenciler, genellikle MTAL türündeki okullara yerleşmektedir. Dolayısıyla iki kurum türü arasında başarı farkı vardır. Öğrenci başarı oranının düşük olduğu MTAL türünde okullarda öğrencisi bulunan veliler ile AL türünde okullarda öğrencisi bulunan velilerin e-Okul VBS kullanma düzeyleri ve farklılıkları incelenmek istenmiş ve bu çalışma yapılmıştır. Yapılan araştırmayla velilerin e-Okul VBS ile ilgili görüşleri alınarak sistem hakkındaki beklentileri ve sistemin eksik yönleri tespit edilmiştir. Araştırma sonucunda elde edilen bilgiler, e-Okul VBS'nin geliştirilmesinde yetkililere fikir verecektir.

BİRİNCİ BÖLÜM

e-DÖNÜŞÜM ve e-DEVLET

Son yıllarda dünya üzerinde yaşanan ve günümüzde de devam eden bilgi ve iletişim teknolojilerindeki gelişmeler, ülkeler arasında kıyasıya rekabete neden olmaktadır. Gelişmekte olan ülkeler, gelişmiş ülkelerle aralarındaki gelişmişlik farklılıklarının daha da açılmaması için elektronik dönüşüme (e-Dönüşüm) önem vermiş ve bu konuyla ilgili çeşitli eylem planları hazırlayıp uygulamaya çalışmışlardır. Dönüşüm kelimesini başına getirilen “e” harfi elektronik kelimesinin kısaltmasıdır. e-Dönüşümüne ayak uydurmak isteyen ülkemizde e-Dönüşüm ve e-Devlet stratejileriyle alakalı halen süregelen çeşitli eylem planları hazırlanmakta ve çalışmalar yürütülmektedir. Bu çalışmalardan bazıları e-Okul projesi ve e-Okul projesine bağlı olarak geliştirilen e-Okul VBS’dir. Bu bölümde e-Okul VBS ile doğrudan ilgili olan e-Dönüşüm, e-Dönüşüm Türkiye Projesi, e-Devlet, e-Devlet’in amaç ve faydaları, e-Devlet uygulamaları ve Türkiye’deki e-Devlet uygulamalarının gelişimi konularına yer verilecektir.

1.1. e-Dönüşüm

Dönüşüm kelimesi Türk Dil Kurumunda (TDK) “*olduğundan başka bir biçime girme, başka bir durum alma, şekil değiştirme*” olarak tanımlanmıştır. Dönüşüm kelimesi olumlu dönüşüm ve olumsuz dönüşüm olarak iki farklı şekilde değerlendirilebilir. Olumlu dönüşüm eski formuna göre daha iyi bir duruma gelen, olumsuz dönüşüm ise eski formuna göre daha verimsiz bir hale gelen anlamı taşımaktadır. e-Dönüşüm bilgi teknolojilerinden yararlanarak toplumsal hayatı kolaylaştırma ve iş hayatını, günlük yaşamı dinamik hale getirme anlayışına geçiş sürecini ifade etmektedir (Gökdoğan, 2017, s. 3). Bu tanıma göre e-Dönüşümün

hayata olumlu yansıdığını söyleyebilir ve e-Dönüşümü olumlu dönüşüme örnek olarak gösterebiliriz.

Elektronik dönüşüm (e-Dönüşüm), kuruluşların iş ve hizmet süreçlerini BİT aracılığıyla elektronik ortama taşınmaları sürecini ifade eder. e-Dönüşümle kuruluşların sunduğu iş ve hizmetlerde etkinlik, verimlilik, etkileşim, maliyet, zaman tasarrufu sağlanması amaçlanmıştır. e-Dönüşümle kuruluşların iş yapma süreçlerinde değişiklikler olmuştur. e-Dönüşümün tarafları ise yönetim, çalışan, vatandaş/müşteri, merkez ve taşra organizasyonları, iş ortakları, kamu ve özel sektör kuruluşları, uluslararası kuruluş veya diğer organizasyonlar olmuştur (Postacı, 2018, s. 1).

Dünyada sanayi devriminden sonraki süreçte BİT’de ivmesi çok hızlı artan gelişmeler olmuştur. Özellikle internetin doğması ve dünya üzerinde yaygın hale gelmesi bilgiye erişimi kolaylaştırarak ülkelerin kamusal hizmet anlayışlarının değişmesine neden olmuştur. Bazı ülkeler BİT’deki gelişmeleri rekabet aracı olarak görürken, bazı ülkeler ise BİT’i toplumun yaşam standardını artırmak amacıyla kullanmışlardır (Süngü, 2007, s. 66). Son yıllarda e-Dönüşümün devlet politikası halini almaya başlamasıyla e-Dönüşümün değeri ve önemi daha da belirgin hale gelmiştir.

Ulusal ve uluslararası artan rekabet ortamında en önemli gücün bilgi olması, sermaye olarak insanın ön plana çıktığı, ekonomik faaliyetlerin ve hizmetlerin bilgi üzerine kurulduğu bilgi toplumuna geçişi ön plana çıkarmıştır. Çok sayıda gelişmiş ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de bilgi toplumuna dönüşüm süreci yaşanmaktadır. BİT’de yaşanan gelişmeler yaşamı tümüyle değiştirmiş, toplumsal, kültürel ve politik alanda pek çok değişikliği ve kolaylığı beraberinde getirmiştir. BİT kullanımına geçişle kamu ve özel sektör kuruluşlarının bilgi ve hizmetlerine daha etkin, verimli, hızlı, kolay ve ucuz erişim sağlanması hedeflenmiştir.

Türkiye’de e-Dönüşüm, kamu ve özel kuruluşlarda bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımıyla sürmektedir. Türkiye, 27 Şubat 2003 tarihinde Başbakanlık Genelgesi e-Dönüşüm Projesi ve 21 Mart 2003 Bilgi Toplumu Dairesi’nin çalışmalarıyla e-Devlet dönüşümüne başlamıştır. e-Dönüşüm sayesinde 2017 yılında Türkiye

ekonomisinde 500 milyon TL'den fazla tasarruf sağlanmıştır. 2018 yıl sonuna kadar ise bu rakamın 750 milyon TL'ye ulaşmasının beklenildiği belirtilmiştir (TURKEP, 2017).

1.2. e-Dönüşüm Türkiye Projesi

Türkiye'de e-Dönüşümle ilgili ilk başarısız çalışmaya örnek 1993 yılında Dünya Bankası ile Türkiye arasında yapılmış bir eylem planı olan "Bilişim ve Ekonomik Modernizasyon Raporu" gösterilebilir. Bu raporda Türkiye'nin bilgi toplumuna geçişine yönelik bilgisayar kullanımı, yazılım pazarı, iletişim altyapısı vb. konular karara bağlanmıştır. Dünya Bankası ile Türkiye arasında düzenlenen raporda Türkiye'deki resmi eğitim sisteminin özellikle bilişim teknolojileriyle ilgili mesleklere cevap veremediği ve teknolojik alanda Türkiye'nin gelişmiş ülkelere göre ciddi anlamda geride olduğu ifade edilmiştir. Raporda eksik yönler şu şekilde ifade edilmiştir (The World Bank Washington, D.C., 1993, s. 15).:

- Kamusal ve özel sektörlerde kullanılan bilgisayar sayısı,
- Kalifiye bilişim uzmanlarının temini: Büyük kuruluşlar için yazılım mühendisliği ve bilgisayar kullanabilen uzman kişiler,
- Uluslararası kuruluşlardaki bilgi ve iletişim alanında uzman beceriler gerektiren meslekler,
- Gelişen teknolojiye karşı bilgi ve iletişim alanındaki beceriler.

90'lı yıllarda Türkiye'de bilişim teknolojileri alanında eğitim almış kişi sayısının çok az olması ve Dünya Bankası ile yaşanan mali sorunlar nedeniyle "Bilişim ve Ekonomik Modernizasyon Raporu" hayata geçirilememiştir (Bilgi Toplumu, 2017).

Türkiye'de bilgi toplumu olma yolunda yapılan çalışmaların bir bütünlük arz etmesi ve toplumun refah seviyesini yükseltebilecek ekonomik gelişmelere katkı sağlayabilecek uygulamaların oluşturulması amacıyla e-Dönüşüm Türkiye (e-Dtr) projesi üretilmiştir. e-Dönüşüm Türkiye projesinin ismi ilk olarak 58. Hükümet tarafından hazırlanan "Acil Eylem Planı"nda geçmiştir. e-Dönüşüm Türkiye projesinin amaçları, kurumsal yapısı ve uygulama esasları Başbakanlığın 27.02.2003 tarihinde yayınladığı 2003/12 sayılı genelge ile belirlenmiştir. Ülkemizde e-Devlet

modeli oluşturma, uygulama ve geliştirme konularında ilk görev, yetki ve sorumluluk Devlet Planlama Teşkilatı altında oluşturulan Bilgi Toplumu Dairesi Başkanlığı'na (BTDB) verilmiştir. Ancak 2011 yılında BTDB'nin görev ve sorumlulukları Devlet Planlama Teşkilatı'nın Kalkınma Bakanlığına dönüşümü ile yeniden belirlenmiştir. e-Dönüşüm Türkiye (e-Dtr) projesi ile birlikte 2003-2004 Kısa Dönem Eylem Planı hazırlanmıştır. 4 Aralık 2003 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlanan 2003/48 sayılı genelge ile de e-Dönüşüm Türkiye Projesinin uygulanması amacıyla dönemin devlet bakanı başkanlığında Sanayi ve Ticaret Bakanı, Ulaştırma Bakanı, Devlet Planlama Müsteşarından oluşan e-Dönüşüm İcra Kurulu oluşturulmuştur. 2003/48 sayılı genelgede e-Dtr'nin hedefleri "*T.C vatandaşlarına daha kaliteli ve hızlı kamu hizmeti sunabilmek amacıyla; katılımcı, şeffaf etkin ve basit iş süreçlerine sahip olmayı ilke edinmiş bir Devlet yapısı oluşturacak koşulların hazırlanması, bilgi ve iletişim teknolojileri politikaları ve mevzuatının öncelikle Avrupa Birliği müktesebatı çerçevesinde gözden geçirilerek yeniden düzenlenmesi ve e-Avrupa+ kapsamında aday ülkeler için öngörülen eylem planının ülkeye uyarlanmasıdır*" şeklinde ifade edilmiştir. Hedefte adı geçen e-Avrupa+ girişimi, Avrupa Birliğinin e-Dönüşüm sürecinde ortaya koyduğu projedir. e-Avrupa+ projesinde Avrupa Birliğine aday ülkelerin özel durumlarına yönelik eylem önerileride bulunmaktadır (Süngü, 2007, s. 67).

2005 yılında T.C. Başbakanlık, e-Dtr Projesi Kısa Dönem Eylem Planı (2003-2004) sonrasında uygulanmak üzere bir yıllık e-Dtr Projesi (2005) Eylem Planı'nı hazırlayarak yürürlüğe koymuştur. e-Dtr Projesi (2005) Eylem Planı ile, bilgi toplumu stratejisi, teknik altyapı ve bilgi güvenliği, eğitim ve insan kaynakları, hukuki altyapı, e-Devlet, e-Sağlık, e-Ticaret vb. konulara değinilmiş ve amaçlar belirlenmiştir.

2006 yılında e-Dtr kapsamında bilgi toplumuna yönelik "2006-2010 Bilgi Toplumu Stratejisi ve Eylem Planı" hazırlanmış ve uygulamaya konmuştur. Bilgi Toplumu Stratejisi ve Eylem Planı'na göre bilgi toplumuna yönelik stratejiler 7 temel eksen etrafında toplanmıştır (DPT, 2006, s. 20).

Bu eksenler;

- Sosyal Dönüşüm: Herkes için bilgi ve iletişim teknolojileri fırsatı.

- Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin İş Dünyasına Nüfuzu: İşletmelere bilgi ve iletişim teknolojileri yoluyla rekabet avantajı.
- Vatandaş Odaklı Hizmet Dönüşümü: Yüksek standartlarda kamu hizmeti sunumu.
- Kamu Yönetiminde Modernizasyon: Bilgi ve iletişim teknolojileriyle desteklenen kamu yönetimi reformu.
- Küresel Rekabetçi Bilgi Teknolojileri Sektörü: Uluslararası oyuncu bilgi teknolojileri sektörü.
- Rekabetçi, Yaygın ve Ucuz İletişim Altyapı ve Hizmetleri: Toplumun her kesimine yüksek kalitede ve ucuz geniş bant erişim imkanı.
- Ar-Ge ve Yenilikçiliğin Geliştirilmesi: Küresel pazarın taleplerine uygun yeni ürün ve hizmetler.

şeklinde ifade edilmiştir.

2011 yılında çıkarılan 655 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile e-Devlet ve bilgi toplumuna geçişle ilgili strateji üretme ve uygulamaya yönelik görev ve sorumluluk T.C. Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'na (UDHB) devredilmiştir. İlgili kararnamenin konuyla ilgili 2. maddesinin f bendinde “*Bilgi toplumu politika, hedef ve stratejileri çerçevesinde; ilgili kamu kurum ve kuruluşlarıyla gerekli işbirliği ve koordinasyonu sağlayarak e-Devlet hizmetlerinin kapsamı ve yürütülmesine ilişkin usul ve esasları belirlemek, bu hizmetlere ilişkin eylem planları yapmak, koordinasyon ve izleme faaliyetlerini yürütmek, gerekli düzenlemeleri yapmak ve bu kapsamda ilgili faaliyetleri koordine etmek.*” şeklinde ifadeye yer verilmiştir. Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'nın ilk çalışması Haberleşme Genel Müdürlüğü çatısı altında e-Devlet çalışmalarının yapılması için e-Devlet Hizmetleri Dairesi Başkanlığı kurmasıdır.

2 Temmuz 2013 yılında kamusal hizmet stratejilerine ve eylem planlarına yön veren “10. Kalkınma Planı (2014-2018) yayımlanmıştır. 10. Kalkınma Planı'nda bilgi toplumuna geçişle ilgili hedefler belirlenmiştir ve bazı projelere öncelik verilmesi gerektiği belirtilmiştir. Bu projeler; Merkezi Nüfus İdaresi Sistemi, Tapu ve Kadastro Bilgi Sistemi, Mekânsal Adres Kayıt Sistemi, Elektronik Kamu Alımları Platformu,

Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi Altyapısı ve Bilgi Sistemleri Olağanüstü Durum Yönetim Merkezi projeleridir.

24 Şubat 2015 tarihinde Yüksek Planlama Kurulu, 2015-2018 Bilgi Toplumu Stratejisi ve Eylem Planını 6 Mart 2015 tarihli Resmi Gazete’de ilan ederek yayımlamıştır. Bu eylem planında Türkiye’nin bilgi toplumuna geçiş sürecindeki temel sorunları, fırsatları ve ihtiyaçları değerlendirilerek hangi konularda büyüme ve istihdam sağlanması gerektiği belirlenmiştir. Belirlenen konular sekiz başlıkta toplanmıştır (BTD, 2015, s. 15). Bunlar;

- Bilgi Teknolojileri Sektörü
- Genişbant Altyapısı ve Sektörel Rekabet
- Nitelikli İnsan Kaynağı ve İstihdam
- Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin Topluma Nüfuzu
- Bilgi Güvenliği ve Kullanıcı Güveni
- Bilgi ve İletişim Teknolojileri Destekli Yenilikçi Çözümler
- İnternet Girişimciliği ve e-Ticaret
- Kamu Hizmetlerinde Kullanıcı Odaklılık ve Etkinlik’tir.

T.C. Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2015-2018 Bilgi Toplumu Stratejisi ve Eylem Planı stratejileri ve politikaları bünyesinde; Vizyonu “*ETKİN e-Devlet ile toplumun yaşam kalitesini artırmak*” olarak açıklanan 2016-2019 Ulusal e-Devlet Stratejisi ve Eylem Planı’nı hazırlayarak 2016 yılının Mart ayında yayımlamıştır. İlgili eylem planıyla Türkiye’de e-Devlet politikasının şekillendirilmesi ve uygulanması için sürekli güncellenebilen ve kesintisiz hizmet verelebilen “e-Devlet Ekosistemi” oluşturmak ve sürdürmek amaçlanmıştır. “e-Devlet Ekosistemi” kamusal hizmetlerin halka sunulması ve kullanılması için yürütülen çalışmalarda aktif rol alan paydaşların iletişimini, koordinasyonunu ve işbirliğini sağlayacak sistemin adıdır (UDHB, 2016, s. 10).

Ülkelerde e-Dönüşümün başlayabilmesi için belirli düzeyde teknolojik donanım ihtiyacı vardır. Özellikle kamu kurum ve kuruluşlarında bilgisayar sistemlerinin kurulmuş olması ve internet bağlantısı için gerekli altyapının oluşturulmuş olması

gerekmektedir. Dünyada bilgi toplumuna geçiş çalışmaları ve e-Dönüşümle birlikte devletler bütün işlemlerin kâğıt üzerinde yapıldığı klasik devlet anlayışından uzaklaşarak, BİT’i kamu kurumlarında kullanmaya başlamışlardır. Böylelikle e-Devlet kavramı ortaya çıkmıştır.

1.3. e-Devlet

“Akıllı devlet” olarak da nitelendirilen “e-Devlet” kavramı, devletin kamu kurum ve kuruluşlarındaki işleyişine ve sunduğu hizmetlere bilişim teknolojilerini entegre etme ve kullanma süreci olarak tanımlanabilir (Tutkun, 2007, s. 209). Dünyada bilgi toplumuna geçiş çalışmaları ve e-Dönüşümle birlikte devletler bütün işlemlerin kâğıt üzerinde yapıldığı klasik devlet anlayışından uzaklaşarak, BİT’i kamu kurumlarında kullanmaya başlamışlardır. İlgili yayın ve araştırmalara bakıldığında e-Devlet ile ilgili yapılan tanımların birkaçı şu şekildedir:

- e-Devlet, vatandaşlara devlet tarafından verilen hizmetlerin elektronik ortamda sunulması demektir. Bu sayede, devlet hizmetlerinin vatandaşa en kolay ve en etkin yoldan, kaliteli, hızlı, kesintisiz ve güvenli bir şekilde ulaştırılması hedeflenmektedir (turkiye.gov.tr, 2017).
- e-Devlet, zaman içerisinde gittikçe artan gereksinimlerin yarattığı, bilgi ve iletişim teknolojileri vasıtasıyla ayakta duracak olan yeni devlet anlayışının bir ifadesidir (Delibaş ve Akgül, 2010, s. 106).
- e-Devlet, kamu alanındaki bilgi ve hizmetlerin elektronik ortamın getirdiği yeniliklerle desteklendiği ve dağıtıldığı bir servistir (Gant, 2008, s. 15).
- e-Devlet, kamu hizmetlerinin bilişim teknolojileri temelinde yeniden biçimlendirilmesini ve bu yolla vatandaşlar, ticari kuruluşlar ile devletin çeşitli birimleri arasında iletişim becerilerinin artırılması yoluyla bürokratik süreçlerin otomasyona geçişini anlatmak üzere kullanılan bir kavramdır (Baştan ve Gökbnar, 2004, s. 72).

90’lı yıllarda e-Dönüşüm ile ortaya çıkan e-Devlet modeli, her kurumun kendi sunucularında barındırdığı veri tabanlarının ve iletişim ortamlarının dış ortama aktarılmasıyla başlamıştır. Halen günümüzde ülkeler kamusal olarak sunduğu hizmetlerin birçoğunda dijital ortamın getirdiği avantajları kullanarak e-Devlet

modelini oluşturmak için yoğun mesai harcamaktadırlar. Global dünyada internetin kullanılmaya başlanması e-Devlet modelini doğrudan etkilemiş ve e-Dönüşüme ivme kazandırmıştır. e-Devletin temel bir unsuru ve gerekliliği olarak ilk akla gelen şey internettir (Karagülmez, 2010, s. 451). İnternet ise dünya üzerindeki en büyük geniş alan ağıdır ve internete bağlı bütün bilgisayarlar kendi aralarında bilgi alışverişi yapabilmektedir.

e-Devlet gelişmiş ve gelişmekte olan tüm uluslarda hızla yayılmaktadır. Kore'nin de dâhil olduğu birçok ulusta e-Devlet sadece kamu yönetiminde bir model değil, ekonomik olsun ya da olmasın uluslararası rekabetlerde de kullanılan bir silahtır (Hwank, Choi, & Myeong, 1999, s. 277). Ülkelerde e-Devlet uygulamalarının kullanılmaya başlanmasıyla devletin vatandaşa sunduğu kamu hizmetlerinin işleyişinde yapısal değişiklikler olmuş ve olmaktadır. Vatandaşın pasif olduğu ve kâğıt temelli işlemlerin yapıldığı klasik devlet anlayışında hizmet alan vatandaş daha çok bürokratik işlemlerle karşı karşıya kalmaktadır. Kamusal alanda en basit işler bile gerektiğinden fazla karmaşık hale gelmekte ve zaman almaktadır. Kamu hizmetlerinin düşük performanslı olması, toplumun bütün kademelerine eşit dağıtılamaması, bürokratik sorunlar (kırtasiyecilik, verimsizlik ve kaynak israfı vb.) ve kamu kaynaklarının politik gücün çıkarlara uygun kullanılması vatandaşın geleneksel kamu yönetimine yaptığı eleştirilerin temelini oluşturmaktadır (Baştan ve Gökbunar, 2004, s. 75). Bununla birlikte hizmeti veren kurumlar bünyelerinde en basit işler için dahi personele ihtiyaç duymaktadırlar. Personel fazlalığı kurum ve kuruluşlar için maliyeti artıran bir unsur olmaktadır. e-Devlet modeli ile geleneksel veya klasik devlet modelinden uzaklaşmıştır. Kurumların iş ve işleyişlerinde hizmet alan vatandaşların da işlere ortak edilmesiyle kurum maliyetleri azalmıştır. Ayrıca e-Devlet uygulamaları ile vatandaşa daha şeffaf ve verimli hizmet sunulmaya başlanmıştır. Bununla birlikte e-Devlet, hükümet işlerinde kullanılan mevcut uygulamaları standart bir kalıp haline getirmek yerine dönüşüme ve teknolojiye açık dinamik bir oluşumu ilke edinmiştir (Isaac, 2007, s. 27). e-Devlet dönüşümü sadece kurumların BİT'i kullanmaya başlanma sürecini değil, aynı zamanda sürekli ilerleyen teknolojiye ayak uydurmayı da ifade etmektedir.

Kamusal hizmetlerde kalitenin ve verimliliğin artırılması, hesap verilebilirliğin ve aktif katılımın gerekliliği, tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de tüm kesimler tarafından kabul görmüştür.

1.3.1. e-Devlet Kapısı

e-Devlet kapısı, e-Devlet uygulamalarının bir araya getirilerek tek bir çatı altında toplanması ve tek bir portal üzerinden hizmete sunulmasıdır (turkiye.gov.tr, 2017). Hedefi, kamu hizmetlerini tek bir noktadan farklı kanallarla sunmak olan e-Devlet kapısı 18 Aralık 2008 tarihinde 22 farklı uygulamayla faaliyete girmiştir (DPT, 2011). e-Devlet kapısıyla vatandaşlar kamu hizmetlerine tek bir internet sitesinden erişim sağlayabilmektedirler. Ülkemizde e-Devlet kapısı niteliğinde oluşturulmuş web sitesinin web adresi <http://www.turkiye.gov.tr>'dir. e-Devlet kapısıyla vatandaşlar kamusal işlemlerini çevrimiçi olarak ve sıra beklemeden dakikalar içerisinde yapabilmektedir. Ayrıca e-Devlet kapısı yeni uygulamaların eklenmesiyle sürekli olarak güncellenmekte, daha verimli ve işlevsel hale getirilmektedir. e-Devlet kapısına yeni içeriklerin eklenmesiyle e-Devlet kapısının başarısı günden güne artmaktadır. Vatandaşlar e-Devlet uygulamalarını kullandıkça kamusal işlerinin daha kolay yapılabilirdiğini görmekte ve vatandaşların devlete olan güvenleri de artmaktadır. Kamu kurumlarında çalışanların, tanıdıklarına veya özel müşterilere öncelik vermesi durumu e-Devlet kapısı ile son bulmuş, vatandaşlar eşit şartlarda hizmet almaya başlamıştır. Böylelikle toplumda geleneksel devlet algısı, yerini kolay ulaşılabilen ve hesap verebilen devlet algısına bırakmıştır. e-Devlet kapısı ile Türkiye, modernleşme ve vatandaş odaklı bir devlet mekanizması kurma yolunda önemli bir adım atmıştır (Acar ve Kumaş, 2008, s. 5).

Özel kurumların ve vatandaşların e-Devlet kapısını kullanarak işlemlerini yapabilmeleri, onlara hem zaman hem de maliyet anlamında büyük avantajlar sağlamıştır. Bürokratik işlemler en aza indirgenmiş, mesai saati kavramı ortadan kalkmış ve en büyük getirisi olarak da rüşvet ve yolsuzluklar son bulmuştur (Gültekin B., 2007, s. 40).

e-Devlet kapısının verdiği hizmetleri vatandaşa, özel kuruluşlara ve kamu kurumlarına verilen hizmetler olarak üç ana gruba ayırabiliriz.

Devletten Vatandaşa e-Devlet Hizmeti (devlet ve vatandaş etkileşimi): Bir birey doğumundan ölümüne kadar devletin vatandaşıdır ve süreç içerisinde devlet ile etkileşim halindedir. Vatandaşa ilgili yapılabilecek bütün işlemler bu bölümde sınıflandırılarak hizmete sunulmuştur.

Devletten Özel Sektöre e-Devlet Hizmeti (devlet özel sektör etkileşimi): Özel şirketler kuruluşundan kapanıncaya kadar devlet ile etkileşim halindedir. Şirketin var olduğu sürece yapılacak olan bütün işlemler ve bilgiler e-Devlet kapısının bu grubunda kategorize edilmiştir.

Devletten Devlete e-Devlet Hizmeti (devlet kamu kurumu etkileşimi): Devlete bağlı olan kamu kurumları sürekli olarak devlet ile etkileşim halindedir. Kamu kurumu ve devlet arasındaki iş ve işlemler e-Devlet kapısının bu bölümünde sınıflandırılmıştır.

1.3.2. e-Devletin Amaç ve Faydaları

Geleneksel devlet anlayışı BİT'in gelişmesiyle birlikte zaman içerisinde beklenen faydayı veremez hale gelmiştir. Zamanla bürokratik işlerin geç yapıldığı ve kurumların kırtasiye masrafların gereksizliği daha da göze çarpmıştır. Bu nedenle değişim kaçınılmaz hale gelmiş ve e-Dönüşüm süreciyle e-Devlet uygulamaları kullanılmaya başlanmıştır. e-Devlet uygulamalarının yaygınlaşmasıyla birlikte toplumsal katılım ve denetim ortamı yaratılmıştır (TUSİAD, 2010, s. 1). e-Devlet modelinde en temel amaç vatandaş, özel sektör ve kamu kurumları arasındaki her türlü etkileşimde BİT'den yararlanmak, bunun sonucu olarak işlemlerdeki etkinliği, verimliliği, demokratik ve şeffaf yönetim anlayışını artırmaktır (Gültekin B., 2007, s. 36).

Geleneksel devlet modelinden e-Devlet modeline geçişle birlikte hizmet sunan kamu kurumları ile hizmet alan vatandaş etkileşimi açısından bazı farklılıklar oluşmuştur. Bu iki yapılanma arasındaki temel farklılıklar Tablo 1.1.'de ifade edilmiştir.

Tablo 1.1. Geleneksel devlet ile e-Devlet karşılaştırılması

GELENEKSEL DEVLET	e-DEVLET
Pasif Yurttaş	Aktif müşteri yurttaş
Kâğıt temelli işlem	Elektronik işlem
Dikey/Hiyerarşik yapılanma	Yatay koordineli ağ yapılanması
Yönetimin veri yüklemesi	Vatandaşın veri yüklemesi
Eleman yanıtı	Otomatik sesli posta, çağrı merkezi v.b
Eleman yardımı	Kendi kendine yardım/Uzman yardımı
Eleman temelli denetim mekanizması	Otomatik veri güncellemesiyle denetim
Nakit akışı/çek	Elektronik fon transferi (EFT)
Tek tip hizmet	Kişiselleştirilmiş/ farklılaştırılmış hizmet
Bölümlenmiş kesintili hizmet	Bütünsel/sürekli/tek-duraklı hizmet
Yüksek işlem maliyetleri	Düşük işlem maliyetleri
Verimsiz büyüme	Verimlilik yönetimi
Tek Yönlü iletişim	Etkileşim
Uyruk ilişkisi	Katılım ilişkisi
Kapalı Devlet	Açık Devlet

Kaynak: (Şener & Paşayığıt, 2006)

Tablo 1.1. incelendiğinde, e-Devlet modelinin geleneksel devlet modeline göre daha nitelikli olduğu görülmektedir. e-Devlet modelinde vatandaş, hizmet isteyen müşteri gibi düşünülmektedir. Bunun en büyük nedenlerinden biri, kamu kurum ve kuruluşlarının bir kısmının özelleştirilmesidir. Kamusal hizmetlerde vatandaşın aktif olarak sistemin içinde bulunması ve hizmetlerin bir kısmının vatandaşa yaptırılması işlem maliyetlerini oldukça düşürmüştür. Hizmet alan vatandaşın ilgili kişisi kurumlarda çalışan personel olmaktan çıkmış, bunun yerini kurumların web siteleri almıştır. Bununla birlikte, vatandaş ile kurum arasındaki parasal döngüler için internet bankacılığı kullanılmaya başlanmıştır. Nakit veya çek ile yapılan ödemeler artık yerini havale ve elektronik fon transferine (EFT) bırakarak, müşteri konumunda olan vatandaş ile kurum arasında güven ortamının oluşması sağlanmıştır. e-Devlet, kişilerin ve kurumların devletin ürettiği hizmetlere daha kolay ve hızlı ulaşabilmelerini sağlamakla birlikte, istekleri ve önerileri iletebilecekleri bir ortam sağlamaktadır. Kişiler, kurumlar ve devlet arasındaki iletişim, yönetim sürecinde şeffaflığın ve etkileşimin artmasını sağlamaktadır. e-Devlet uygulamalarıyla vatandaşın aktif rol alması ve kamusal faaliyetlerle ilgili bilgi edinebilmesi, kamu yönetiminde hesap verebilirliğin önünü açmaktadır. Kamu hizmetlerinin sunumunda

BİT'in kullanılmasıyla vatandaş ve iş dünyasının ihtiyaçlarına odaklanılmış, farklı platformlardan güvenilir şekilde hizmet alınması sağlanmıştır.

e-Devletin amaç ve faydalarını maddeler halinde şu şekilde sıralayabiliriz (Isaac, 2007, s. 42).

e-Devlet;

- Vatandaşa verilen hizmetin kalitesini artırır.
- Halkın ve hükümetle iş yapan firmaların işlemlerini daha kolay ve hızlı yapmalarını sağlamaktadır.
- Hükümetle iş yapan firmaların girişimlerini destekleyerek işletme maliyetlerini azaltır.
- Kişiler, kurumlar ve devlet arasındaki iletişimi güçlendirir.
- Kamu yönetiminde hiyerarşinin daha az olduğu bir süreç yaratır.
- Memurların halka hizmetlerini güçlendirir ve halkın ihtiyaçlarına kulak verir.
- Rüşveti azaltarak şeffaflığı ve sosyal kontrolü artırır.
- Kurumsal yapılanma kapasitesini güçlendirme potansiyeli sahiptir.

Bilişim teknolojilerinin ve internetin yaygınlaşması, vatandaşların e-Devlet ile sunulan hizmetleri kullanmayı alışkanlık haline getirmesini ve daha fazlasını talep etmesini sağlayacaktır. Bilgiye eşit ve kısıtsız, ucuz ve kolay erişilebilmesi bilgi toplumu olma yolunda büyük önem taşımaktadır (Boyner, 2010).

1.3.3. Dünyadaki e-Devlet Uygulamaları

Son yıllarda BİT'in gelişmesiyle birlikte, başta gelişmiş ülkeler ve gelişmekte olan ülkeler olmak üzere hemen hemen bütün ülkelerde e-Devlet uygulamalarının kullanımında artış olmuştur. Ancak e-Devlet uygulamalarının kullanım amacı gelişmiş ülkeler ile gelişmekte olan ülkeler arasında farklılık göstermektedir. Gelişmiş ülkelerde e-Devlet kullanımının genel amacı rekabet düzeyini artırmak ve vatandaşa daha kaliteli hizmet verebilmektir. Gelişmekte olan ülkelerde ise e-Devlet daha çok vatandaşa fırsat eşitliği sağlamak, rüşveti engellemek ve yolsuzluğun önüne

geçmek amacıyla kullanılmaya başlanmıştır (Delibaş ve Akgül, 2010, s. 113). Ülkelerin e-Devlet konusundaki başarı düzeyleri “e-Devlet Kalkınma Endeksi” (EGDI) değerlerine bakarak belirlenebilir. 193 ülkenin kapsandığı Birleşmiş Milletler (BM) e-Devlet Kalkınma Endeksi, bilgi iletişim alanındaki çeşitli altyapısal gelişmeler ve vatandaşların BİT’e uyumunu gösteren bir ölçme endeksidir (TUİK, 2018). 2003 yılından bu yana, Birleşmiş Milletlere üye ülkelerin e-Devlet gelişmişlik düzeyini belirlemek için yapılan ölçümler çalışmaları, Birleşmiş Milletler altındaki Ekonomik ve Sosyal İlişkiler Departmanı’na bağlı Kamu İdaresi ve Kalkınma Yönetimi Bölümü tarafından yürütülmektedir (Dijital Dönüşüm, 2017). Son olarak 2016 yapılan BM e-Devlet Kalkınma Endeksi verilerine göre en iyi derece yapmış beş ülke Tablo 1.2.’de verilmiştir.

Tablo 1.2. 2016 yılı e-Devlet kalkınma endeksi verileri

ÜLKELER	SIRA	PUAN
İngiltere	1.	0,9193
Avustralya	2.	0,9142
Güney Kore	3.	0,8915
Singapur	4.	0,8828
Finlandiya	5.	0,8816

Kaynak: (EGOVKB, 2017)

Tablo 1.2.’ye göre 0,9193 puanla İngiltere birinci, 0,9142 puanla Avustralya ikinci, 0,8915 puanla Güney Kore üçüncü, 0,8828 puanla Singapur dördüncü ve 0,8816 puanla Finlandiya beşinci sırada e-Devlet başarı düzeyi göstermiştir.

e-Devlet örneklerinin ilk görülmeye başlandığı ülkelerden biri olan ABD’de e-Devlet uygulamalarının örnekleri ilk olarak yerel yönetimlerde görülmeye başlamıştır. Sonraları bu uygulamalar 1993 yılında daha da geliştirilerek vatandaşların vergi ve trafik cezası ödeme, sürücü belge işlemleri vb. işlemlerini internet üzerinden yapabildiği bir program haline getirilmiştir. Daha sonra e-Devlet uygulamaları sürekli geliştirilerek ve yenileri eklenerek son halini almıştır. ABD’de bulunan birçok üniversitede e-Devlet kullanımına ilişkin her yıl çalışmalar ve anketler yapılmakta ve elde edilen sonuçlar değerlendirilerek e-Devlet uygulaması daha kullanışlı ve kapsamlı hale getirilmektedir. 2010 yılı BM e-Devlet Kalkınma Endeksi

verilere göre 0,8785 puanla Güney Kore birinci olurken, 0,8510 puanla ABD ikinci sırada yer almıştır.

ABD ile birlikte e-Devlet yapılanmasına ilk başlayan ülkelerden biri de Singapur'dur. Bir Asya ülkesi olan ve e-Devlet uygulamalarını benimseme ve hayata geçirme konusunda oldukça başarılı olan Singapur, e-Devlet çalışmalarına yeni başlayan ülkeler tarafından model seçilmiştir. e-Devlet çalışmalarının Singapur'da çok başarılı olmasının nedeni nüfusunun az olması ve toplumun büyük bir kesimi tarafından kabul görmesidir. Singapur'da e-Devlet kavramı ilk olarak 1980 yılında gündeme gelmiş ve bu yıldan günümüze kadar olan süreçte dikkat çeken şu stratejik planlar uygulanmıştır (Dijital Dönüşüm, 2017):

- Kamu Hizmetlerini Optimize Etme Programı (1980-1999)
- eGAP I (2000-2003): e-Devlet Aksiyon Planı I
- eGAP II (2003-2006): e-Devlet Aksiyon Planı II
- iGOV2010 (2006-2010): Entegre Edilmiş Devlet 2010
- eGOV2015 (2011-2015): e-Devlet 2015

2010 yılı BM e-Devlet Kalkınma Endeksi verilerine göre Singapur bu alanda en iyi derecesini 0,9076 puanla üçüncü olarak yapmıştır. Bu bilgiye göre yukarıda verilen e-Devlet stratejik ve eylem planlarından en başarılı olanının iGOV2010 (2006-2010): Entegre Edilmiş Devlet 2010 olduğu söylenebilir.

Birleşmiş Milletler e-Devlet Endeksinde sürekli üst sıralarda bulunan bir diğer ülke ise Avustralya'dır. Avustralya 2003 yılında 3. sırada yer aldığı Birleşmiş Milletler e-Devlet Endeksinde sürekli olarak üst sıralardaki yerini korumuş, 2014 ve 2016 yıllarında ikinci olmuştur (Dijital Dönüşüm, 2017). Avustralya'da kurumların maliyetlerini en aza indirmek ve vatandaşlara daha verimli hizmet sunabilmek amacıyla "Avustralya Devlet Mimarisi" oluşturulmuştur. Avustralya'da Maliye bakanlığına bağlı "Avustralya Hükümeti Bilgi Yönetim Ofisi" 2000'li yıllardan günümüze kadar kurumların BİT'i daha etkin ve verimli kullanmalarını teşvik etme amaçlı faaliyetler yürütmüştür. Bu faaliyetlerden birisi "govshare.gov.au" web

portalıdır. Bu portalla kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan personelin kendi arasında bilgi paylaşımı yapılması sağlanmıştır (DTA, 2017).

İngiltere, Birleşmiş Milletler e-Devlet Endeksinde, 2016 yılında 0.9193 puanla birinci olmuş ve önceki yıllara ait aldığı puanların üstüne çıkmıştır. İngiltere’de şu an için geçerli ve güncel olan e-Devlet stratejisi Kamu Dönüşüm Stratejisi’dir. Kamu Dönüşüm Stratejisine göre stratejiler 5 temel konu üzerine oluşturulmuştur (Gov.uk, 2017). Bunlar;

- Kamu hizmetlerinin sunumunda e-Dönüşüme verilen önemin devam ettirilmesi,
- Bilginin ve verinin etkin kullanılması,
- Yöneticiler ile vatandaş arasında ortak kültürün geliştirilmesi,
- Kamu çalışanlarının daha verimli çalışabilmesi için daha iyi iş ortamlarının oluşturulması,
- Ortak paylaşımlı platformlarının geliştirilerek kullanımını artırmaktır.

e-Devlet çalışmalarında başarılı olan İngiltere’nin geliştirdiği stratejiler, e-Dönüşüme önem veren diğer ülkeler için bir örnek oluşturmuştur. e-Devlet uygulamalarında başarı sağlayan ülkelerin bu konudaki stratejileri incelediğinde, vatandaş odaklılığın, vatandaşa karşı hesap verilebilirliğin ve şeffaflığın ilke edinildiği görülmektedir.

1.3.4. Türkiye’nin e-Devlet Gelişimi ve Dünyadaki Yeri

Tüm dünyada olduğu gibi Türkiye’de de kamu hizmetlerindeki verimliliğin artırılması, katılımcılığın ve hesap verebilirliğin sağlanarak demokrasinin güçlendirilmesi amacıyla e-Devlet dönüşümüyle ilgili adımlar atılmıştır. Özellikle bürokratik yapının hantal işleme, bireysel ve örgütsel suç oranlarının yükselmesi, kentleşme ve göçün hızlanması, bireysel rant sağlama gibi sorunlar yönetimde kaliteyi artırmak için e-Devlet dönüşümünü tetiklemiştir (Delibaş ve Akgül, 2010, s. 112). Bilgi ve iletişim teknolojisinin sunduğu olanaklardan etkin olarak yararlanılabilmesi için halen günümüzde bazı kamu kurumları e-Dönüşümü gerçekleştirmeye devam etmektedirler (DPT, 2005, s. 203).

e-Devlet uygulamalarından birisi, mali sistemin geliştirilmesi için Gelir İdaresi Başkanlığı'nın öncülüğünde yürütülen e-İmza ve e-Fatura girişimidir. Türkiye'nin 2015-2019 e-Devlet Stratejisi ve Eylem Planı kapsamında ilk etapta 20 binin üzerinde şirket için e-Fatura zorunlu hale getirilmiştir (bilgicagi.com, 2015). Ülkemizde aylık 20 milyon e-fatura kesildiğini ve her bir faturanın maliyetinin 50 kuruş olduğunu düşünürsek her ay 10 milyon TL'lik maliyetin önüne geçilmesi sağlanmıştır. e-Dönüşüm sürecinde e-Fatura olduğu gibi çok sayıda e-Devlet uygulamaları hayata geçirilmiştir.

Dünyada ve ülkemizde e-Dönüşüm ataklarından bir diğeri e-Ticaret uygulamasıdır. e-Ticaret, her türlü malın ve servisin bilgisayar teknolojisi, elektronik iletişim kanalları ve ilgili teknolojiler (akıllı kart, elektronik fon transferi, POS terminalleri, havale vb.) kullanarak satılması ve satın alınmasını kapsayan bir kavramdır (Sarısakal ve Aydın, 2013). e-Ticaret uygulamalarında ödemeler genellikle internet üzerinden yapılmaktadır. e-Ticaret ile birlikte şirketler ürettiği ve aracı olduğu ürünleri daha az maliyetle müşteriye ulaştırmaktadırlar. Bununla birlikte bir alışverişte alıcı ve satıcının yan yana gelmesi gerekmediğinden aracılardan yerlerini web siteleri almaya başlamıştır. Ayrıca bu uygulama ile birlikte bütün müşteriler satıcı ile aynı şartlarda ve aynı verimlilikte ticaret yapabilmeye başlamışlardır.

Türkiye'de e-Dönüşüm Türkiye Projesi (2003) öncesinde e-Devlete geçiş ile ilgili bazı çalışmalar yapılmıştır. Bunlardan biri T.C. Başbakanlığının, 19.03.1998 tarihinde yayımladığı B.02.0.PPG.0.12.320-04993 (1998/13) sayılı genelgesidir. Bu genelgeyle bazı kurum ve kuruluşlar davet edilerek Kamu-Net Üst Kurulu ve Kamu-Net Teknik Kurulu oluşturulmuştur. Kamu-Net Üst Kurulu ve Kamu-Net Teknik Kurulunun ilk çalışması, BİT'in getirdiği olanaklardan azami düzeyde faydalanarak e-Devlete geçiş vizyonunun belirlenmesi olmuştur. Kamu-Net Teknik kurulunun temel amacı, e-Dönüşüm süreci ile vatandaşa daha etkin, şeffaf, güvenli, kesintisiz ve adaletli hizmet sunabilecek e-kurumların oluşturulması olarak belirlenmiştir. Devlet ile vatandaş arasındaki her türlü ilişkiyi elektronik ortama aktarmak için e-Devlet kapısının oluşturulması gereklidir (KTK, 2002, s. 1). Belirlenen hedeflere ulaşmak için "e-Devlete Geçiş Eylem Planı" hazırlanmış ve yapılacak iş ve stratejiler belirlenmiştir.

e-Dönüşüm Türkiye Projesi öncesi yapılan bir diğer çalışma, 1999 yılında T.C. Ulaştırma Bakanlığı ve Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TUBİTAK) işbirliğinde Türkiye Ulusal Enformasyon Altyapısı Ana Planı (TUENA) çalışmasıdır. Türkiye Ulusal Enformasyon Altyapısı Ana Planı çalışmasında, Türkiye'deki enformasyon politikalarının belirlenmesi, enformasyon teknolojilerinin alt yapısı ve kullanımı, mevcut durum ve ileriye yönelik hedefler gibi konulara yer verilmiştir. TUENA raporuna göre şu temel sorulara yanıt aranmıştır (TCUB, 1999, s. 4).

- Enformasyon teknolojisi alanındaki konumumuz ve birikimimiz nedir?
- Dünyadaki teknolojik/kurumsal eğilimler ile gelişimin yönü nedir?
- Dünyadaki gelişmeler ışığında gelecekte ülkemizde teknolojik gereksinim ve talep ne olacaktır, nasıl karşılanabilir?
- Enformasyon teknolojisi altyapısının kurulmasında ulusal katkıda bulunabilecek alan, ürün ve hizmetler nelerdir?
- Bu alanlardaki ulusal katkının payında hangi büyüklüklere ulaşılabilir?
- Enformasyon teknolojisi alanında nasıl bir kurumsal yapılanma ile öngörülen hedeflere ulaşılabilir?

T.C. Başbakanlığı dünya üzerindeki teknolojik gelişmelere ayak uydurabilmek ve e-Dönüşüme ivme kazandırmak amacıyla 09.10.2001 tarihinde yayınladığı 352 sayılı genelge ile “e-Türkiye Girişimi” projesini başlatmıştır. “e-Türkiye Girişimi” projesiyle bilgi toplumuna geçiş sürecinin hızlandırılması, daha ucuz, hızlı ve güvenli internet erişiminin sağlanması, internet kullanımının yaygınlaştırılması, e-Dönüşüm ile e-Eğitim, e-Devlet, e-Ticaret, e-Çevre, e-Sağlık vb. alt bileşenlerin oluşturulması hedeflenmiştir (T.C. Başbakanlığı, 2002, s. 9). “e-Türkiye Girişimi” projesi 2000’li yılların başlarında yaşanan ekonomik krizler nedeniyle uygulanmaya konulamamıştır. 2003 yılında e-Dönüşüm Türkiye Projesinin duyurulmasıyla e-Türkiye Girişimi Projesi ve diğer e-Devlet projeleri rafa kaldırılmıştır. Türkiye’nin

Birleşmiş Milletler e-Devlet Kalkınma Endeksi verilerine göre başarı sıralaması Tablo 1.3.'de verilmiştir.

Tablo 1.3. Türkiye'nin yıllara göre e-Devlet kalkınma endeksi verileri

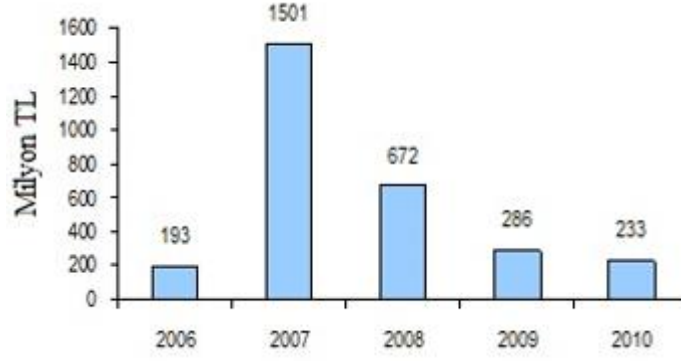
YIL	SIRA	PUAN
2010	69.	0,4780
2012	80.	0,5281
2014	71.	0,5443
2016	68.	0,5900

Kaynak: (EGOVKB, 2017)

Türkiye, Tablo 1.3.'ye göre 2010 yılında 0,4780 puanla 69., 2012 yılında 0,5281 puanla 80., 2014 yılında 0,5443 puanla 71. ve 2016 yılında 0,5900 puanla 68. sırada yer almaktadır. e-Devlet Kalkınma Endeksi ölçüm raporuna 193 ülkenin dahil edildiği düşünüldüğünde Türkiye'nin kendisine orta sıralarda yer bulduğu ve e-Devlet başarısında çoğu ülkenin gerisinde kaldığı söylenebilir.

1.4. Türkiye'de Kamu Bilgi ve İletişim Teknolojileri Yatırımları

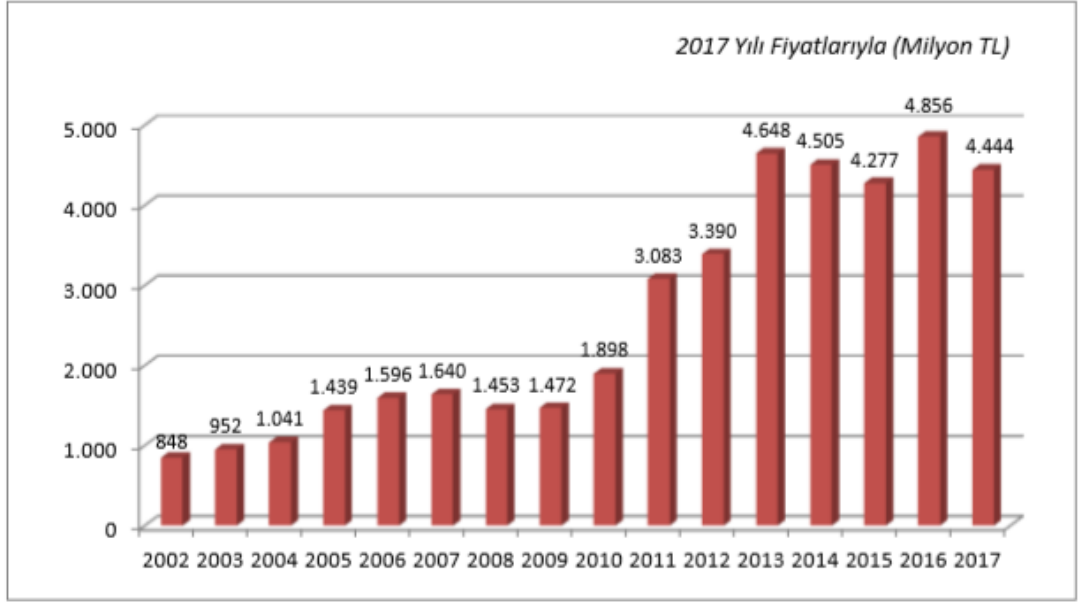
Türkiye'de özellikle 2000'li yıllardan sonra BİT'in kurum ve kuruluşlarda hızla yerleştiğini görmekteyiz. Bilgi toplumuna geçiş sürecinde elde edilen geri dönütlerin fazlasıyla başarılı olması yıldan yıla BİT'e yapılan yatırımların artmasına ve yaygınlaşmasına neden olmuştur. Bilgi toplumu olma sürecinin başlarında kamu BİT yatırımları daha çok tarım, madencilik, imalat, enerji, ulaştırma-haberleşme, turizm, eğitim ve sağlık sektörlerine yapılmaktaydı. Daha sonraları ise madencilik, imalat, enerji, ulaştırma-haberleşme, turizm, eğitim ve sağlık sektörlerinin dışında kalan diğer kamu hizmetleri de BİT yatırımlarına dahil edilmiştir. "2006-2010 Bilgi Toplumu Stratejisi ve Eylem Planı"nda döneme ait, bilgi toplumuna dönüş sürecinin maliyet hesaplaması yapılmıştır. Aşağıda verilen Şekil 1.1.'de 2006-2010 yılları arasında BİT yatırım maliyetlerinin yıllara göre dağılımı gösterilmiştir.

Şekil.1.1. BİT yatırım maliyetlerin yıllara göre dağılımı (DPT, 2006).

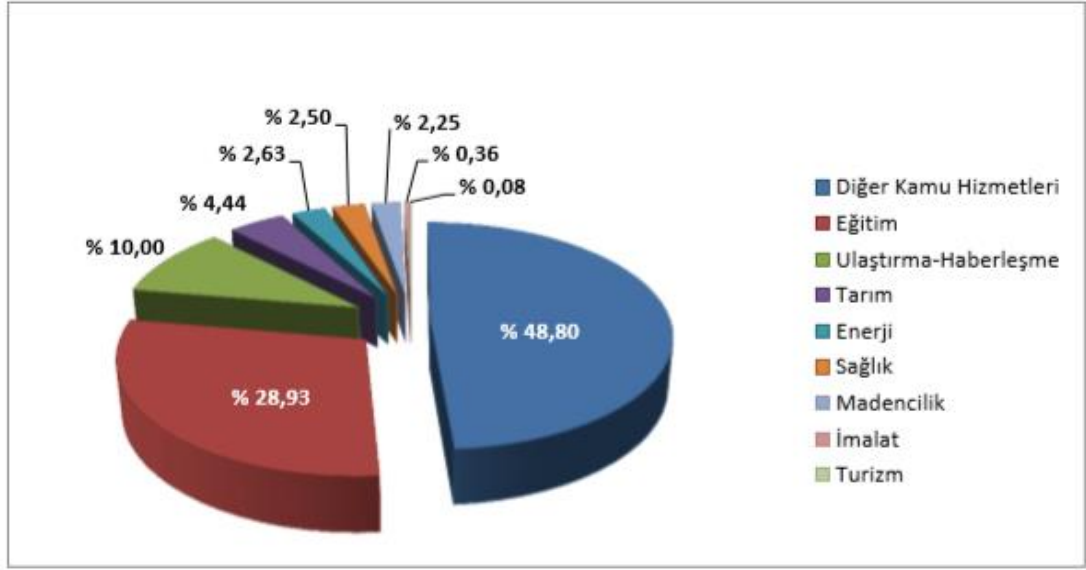
Şekil 1.1.'re göre toplam BİT yatırım maliyeti yaklaşık olarak 2.9 milyar TL'dir. Bilgi toplumuna dönüşüm için gerekli alt yapının ilk kurulum maliyeti oldukça yüksektir. Harcamaların 2006 yılında en düşük düzeyde olduğunu, 2007 yılından 2010 yılına doğru giderek azaldığını görmekteyiz. BİT yatırımlarının yıllara göre değişkenlik göstermesi o dönemin devlet politikalarıyla ve ülkenin ekonomik durumuyla ilgili olduğu söylenebilir.

Şekil 1.2. ile e-Devlet hizmet ve uygulamalarının temelini oluşturan, kamu kurumları tarafından yapılan BİT yatırımları görselleştirilmiştir. Bilgi toplumu olma yolunda yapılan yatırımlarda, her ne kadar bazı yıllarda bir önceki yıla göre düşme olsa da genel bir artışın olduğunu söylemek mümkündür. Buradan yola çıkarak Türkiye'de e-Devlet dönüşümüne ve BİT yatırımlarına verilen önemin 2002 yılından bu yana giderek arttığı söylenebilir. BİT yatırımlarının genel olarak artmasının bir nedeni de teknolojinin ilerlemesiyle yeni üretilen teknolojik cihazların yüksek maliyetleridir. Bunun yanı sıra siyasi otoritenin dünyadaki gelişimlere ayak uydurma istekleri bu gelişimi tetiklemiştir.

Şekil 1.2. Türkiye'nin 2002-2017 kamu BİT yatırımları (TCKB, 2017).

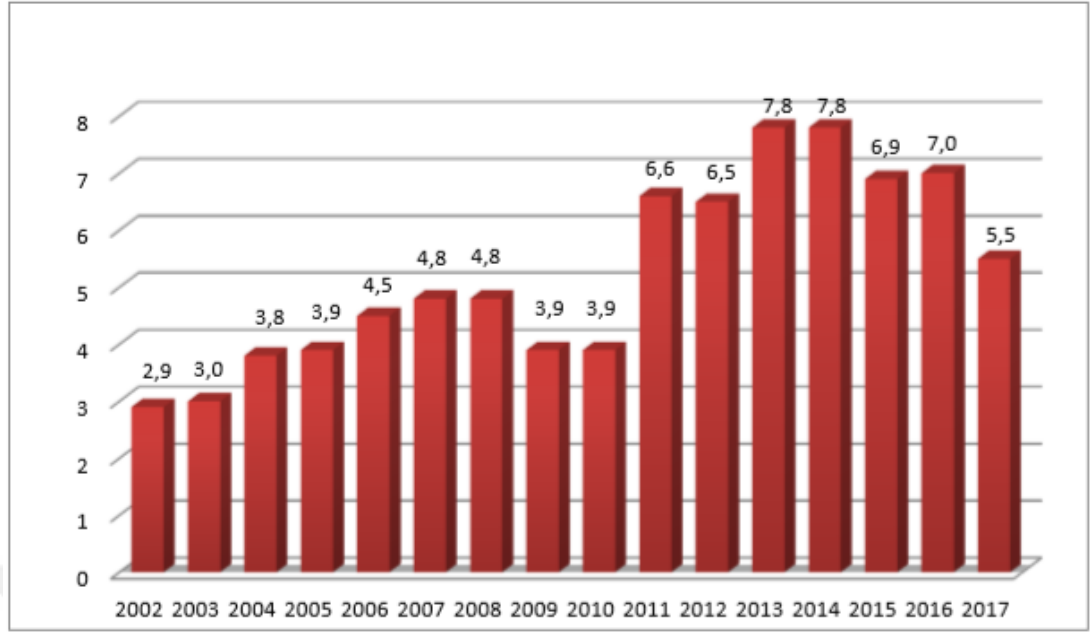
Türkiye'de 2002-2017 yılları arasında kamu sektörlerine yapılan BİT yatırımları farklı oranlarda dağılım göstermiştir. Aşağıdaki Şekil 1.3. görselinde 2017 yılına ait BİT yatırımlarının oranı pasta grafiğiyle ifade edilmiştir. Grafiğe göre BİT yatırımlarından en büyük payı, %48.80'lik gibi yüksek bir oranla diğer kamu hizmetlerinin aldığı görülmektedir. “Haberleşme Projesi”, “Kent içi Güvenlik Sistemi” ve “Bilgi İşlem Projesi” gibi projeleri yürütmekte olan Emniyet Genel Müdürlüğü ile “Acil Çağrı Sistemi (112) Projesi” ve “T.C. Kimlik Kartı Yaygınlaştırma” projelerini yürüten İçişleri Bakanlığı, yüksek miktarda BİT yatırımı yapılan kurumlar olarak grafikteki diğer kamu hizmetleri oranını artırmıştır (TCKB, 2016, s. 2).

Şekil 1.3. 2017 yılı kamu BİT yatırımlarının sektörel dağılımı (TCKB, 2017).

Şekil 1.3.'e göre BİT yatırımlarından ikinci büyük payı, %28,93 gibi yüksek bir oranla eğitim giderleri için Milli Eğitim Bakanlığı'nın aldığı görülmektedir. Milli Eğitim Bakanlığı ile Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'nın birlikte yürüttüğü Fırsatları Arttırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH) projesi yüksek maliyeti nedeniyle BİT yatırımlarında üst sıralarda yer almıştır. Eğitimde teknolojiyi verimli kılmak ve bilgi toplumu oluşturmak amacıyla hazırlanan FATİH projesiyle devlet okullarında tüm sınıflara birer dizüstü bilgisayar, projeksiyon cihazı ve akıllı tahta kurulması öngörülmüştür. Ayrıca proje kapsamında tüm öğretmenlere ve öğrencilere tablet bilgisayar verilmesi düşünülmüştür (MEB, 2018). Milli Eğitim Bakanlığı BİT projeleri için Dünya Bankası, Avrupa Yatırım Bankası, Japan International Cooperation Agency ve Avrupa Birliği kuruluşları ile işbirliği yaparak malî kaynak sağlamıştır (Topuz ve Göktaş, 2015, s. 104).

2002-2017 döneminde kamu BİT yatırımlarının, tüm kamu yatırımları içerisindeki payı yüzdeler olarak Şekil 1.4. görselinde sunulmuştur. Kamu BİT yatırımları için sene başında tahsis edilen ödeneğin, tüm kamu yatırımları için tahsis edilen toplam ödenek içindeki oranı 2002 yılında %2,9 iken, bu oran 2017 yılında yüzde 5,5'e çıkmıştır. 2013 ve 2014 yıllarında kamu BİT yatırımlarının tüm kamu yatırımlarına oranı %7,8 olup en yüksek değeri görmüştür.

Şekil 1.4. Kamu BİT yatırımlarının tüm kamu yatırımlarına oranı (TCKB, 2017)

Uluslararası Telekomünikasyon Birliği'nin 2016 yılında hazırlamış olduğu Bilgi Toplumu Ölçüm Raporu'nda yayınlanan BİT Geliştirme Endeksi (IDI) ile ülkelerdeki BİT gelişimi karşılaştırılabilir. Tablo 1.4.'te BİT geliştirme endeksi verileri sunulmuştur.

Tablo 1.4. Bilgi ve iletişim teknolojileri geliştirme endeksi

BİT Geliştirme Endeksi	2015	2016	Değişim(%)
Ortalama(175)	4,74	4,94	4,2
En Yüksek Ülke(Güney Kore)	8,78	8,84	0,7
En Düşük Ülke(Nijer)	1	1,07	7,0
Türkiye	5,45	5,69	4,4

Kaynak: (TMMOB , 2016)

Tablo 1.4.'e bakıldığında 175 ülkenin IDI ortalama değeri 2016 yılı için 10 puan üzerinden 4,94 iken, Türkiye'nin değeri ise 5,69 olarak belirlenmiştir. IDI değeri en yüksek olan ülke 8.84 ile Güney Kore olurken, IDI değeri en düşük olan ülke ise 1,07 ile Nijer olmuştur. Türkiye, Uluslararası Telekomünikasyon Birliği'nin hazırladığı Bilgi Toplumu Ölçüm Raporu'nda, aralarında gelişmekte olan ülkelerinde bulunduğu listede 70. sırada yer bulmuştur (TMMOB , 2016, s. 15). Türkiye'nin IDI değeri her ne kadar dünya ortalamasının üstünde gözükse de çoğu ülkenin gerisinde kalmıştır.

1.5. Türkiye'nin Bilgi ve İletişim Teknolojileri Stratejileri ve Hedefleri

T.C. Kalkınma Bakanlığı tarafından "2015-2018 Bilgi Toplumu Stratejisi Eylem Planı" 6 Mart 2015 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. İlgili eylem planında BİT sektörünün mevcut durumları ve Türkiye'nin 2015 yılına ait bilgi toplumuna dönüşüm potansiyeli değerlendirilerek, belirlenen stratejiler bünyesinde 2018 yılı için hedefler ortaya konmuştur.

Tablo 1.5.'te Türkiye'nin 2013 yılı bilgi teknolojileri sektörünün mevcut durumu ve 2018 yılı sonunda ulaşılması istenen bilgi teknolojileri sektörü hedefleri ifade edilmiştir.

Tablo 1.5. Bilgi teknolojileri sektörü hedefleri

Hedefler	2013	2018
BT pazarının GSYH(Gayri Safi Yurtiçi Hâsıla) içerisindeki payı (yüzde)	1,27 (10,5 milyar dolar)	1,76 (23 milyar dolar)
BT sektörü içerisinde yazılım ve hizmetler sektörünün payı (yüzde)	20 (2,04 milyar dolar)	35 (8,05 milyar dolar)
BT sektörü ihracatı (milyar dolar)	0,52	2
BİT sektörü katma değerinin özel sektör toplam katma değerine oranı (yüzde)	4,63 (2011)	5,7

Kaynak: (TÜİK, 2018)

Türkiye'de 2013 yılında BT pazarının, toplam Gayri Safi Yurtiçi Hasıla'ya (GSYH) oranı 10,5 milyar dolar ile %1,27 iken, 2018 yılı için hedeflenen oran 23 milyar dolar ile %1,76 olarak belirlenmiştir. BT sektörünün içerisinde yazılım ve hizmetler sektörünün payı 2013 yılında 2,04 milyar dolar ile %20 iken, 2018 yılı için hedeflenen oran 8,05 milyar dolar ile %35 olarak belirlenmiştir. BT sektörünün ihracatı 2013 yılında 520 milyon dolar iken, 2018 yılı için hedeflenen değer 2 milyar dolar olarak belirlenmiştir. BİT sektörü katma değerinin, özel sektör toplam katma değerine oranı 2011 yılında %4,63 iken, 2018 yılı için belirlenen hedef oran %5,7 olmuştur. Tablo 1.5.'teki verilere göre Türkiye'de 2013 yılında BT sektörü için ayrılan pay, belirlenen hedefler dâhilinde 2018 yılına kadar artırılmak istenmiştir. Bu nedenle Türkiye'de 2015-2018 döneminde bilgi toplumu olma ve e-Dönüşüm sürecine verilen önemin arttığı gözlenmektedir.

BİT alanında yaşanan gelişmeler, BİT sektöründe ihtiyaç duyulan nitelikli personel sayısının artmasına neden olmuştur. Türkiye'nin de içinde bulunduğu gelişmekte olan ülkelerin, bilgi toplumu olma yolunda karşılaştıkları en önemli sorun nitelikli insan kaynağının azlığıdır. Bu doğrultu da “2015-2018 Bilgi Toplumu Stratejisi Eylem Planı”nda BİT sektörüne yeni istihdam ortamlarının sağlanması ve ihtiyaç duyulan nitelikli insan sayısının artırılması amaçlanmıştır. Tablo 1.6.’da Türkiye’nin 2012 yılındaki BİT ile ilişkili istihdam oranları ve 2018 yılı sonunda ulaşılmaması istenen BİT ile ilişkili istihdam hedefleri verilmiştir.

Tablo 1.6. Nitelikli insan kaynağı ve istihdam hedefleri

<u>Hedefler</u>	<u>2012</u>	<u>2018</u>
BİT uzmanı istihdamı oranı (yüzde)	1,7 (2010)	2,6
BİT ile ilişkili istihdam oranı (yüzde)	10,9 (2010)	15
BİT ile ilişkili bölümlerden mezun sayısı (ön lisans, lisans)	34.839	70.000

Kaynak: (BTD, 2015)

Tablo 1.6.’ya göre Türkiye’de 2010 yılında BİT uzmanı istihdam oranı %1,7 iken, 2018 yılı için hedef oran %2.6 olarak belirlenmiştir. 2010 yılında BİT ile ilişkili istihdam oranı % 10,9 iken, 2018 yılı için hedef oran %15 olarak belirlenmiştir. 2012 yılında BİT ile ilişkili bölümlerden mezun sayısı 34.839 kişidir. 2018 yılı sonunda BİT ile ilişkili bölümlerden mezun sayısının (ön lisans, lisans) 70.000 olması hedeflenmiştir. Türkiye’de kamu kurum ve kuruluşları BİT alanında nitelikli insan kaynağı için girişimlerde bulunsalar da, istenilen seviyede ve sayıda personel temin edememektedirler. Nitelikli insan kaynaklarının artırılması ve yönetilmesi için merkezi bir birim kurulmalı ve kamu kurum ve kuruluşları ihtiyaçları merkezi birim tarafından karşılanmalıdır (UDHB, 2016, s. 32).

“2015-2018 Bilgi Toplumu Stratejisi Eylem Planı”nda toplumun bütün kesimlerinin bilişim teknolojilerinin sunduğu hizmetlerden, eşit ve etkin seviyede yararlanılması amaçlanmıştır. Özellikle kırsal alanlarda yaşayan bireylerin BİT’e erişim imkânlarının artırılması gerektiği belirtilmiştir. Tablo 1.7.’de Türkiye’deki BİT’in topluma nüfuzu hedefleri oranlar ile sunulmuştur.

Tablo 1.7. Bilgi ve iletişim teknolojilerinin topluma nüfuzu hedefleri

<u>Hedefler</u>	<u>2014</u>	<u>2018</u>
İnternet kullanım oranı (yüzde)	48,5	75
Engellilerin internet kullanım oranı (yüzde)	10,4 (2010)	25
Kadınların internet kullanım oranı (yüzde)	38,8	65
45 yaş üstü bireylerin internet kullanım oranı (yüzde)	19	30
Genişbant internet erişim imkânı olan hane oranı (yüzde)	57,2	75

Kaynak: (TUİK, 2018)

Tablo 1.7.'ye göre Türkiye'nin 2014 yılı internet kullanım oranı % 48,5 iken, 2018 yılı için hedeflenen oran %75 olarak belirlenmiştir. 2010 yılında engellilerin internet kullanım oranı %10,4 gibi çok düşük bir değerdedir. 2014 yılında kadınların internet kullanım oranı % 38,8 olup, erkek kullanıcıların gerisinde kalmıştır. 45 yaş üstü bireylerin internet kullanım oranı %19 ile genel ortalamanın çok altında kalmıştır. 2014 yılı genişbant internet erişim oranı %57,2 olup, 2018 yılı için hedeflenen oran %75 olarak belirlenmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

e-OKUL PROJESİ VE VELİ BİLGİLENDİRME SİSTEMİ

T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, e-Devlet çalışmaları kapsamında BİT ile ilgili çalışma ve yürütme görevini “Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğüne” vermiştir. Bu bölümde, Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü’nün hayata geçirdiği önemli projeler olan e-Okul ve e-Okul VBS konularına yer verilecektir.

2.1. e-Okul Projesi

T.C. Milli Eğitim Bakanlığı e-Dtr projesi kapsamında, ülkemizin bilgi toplumuna geçiş sürecini hızlandıracak ve bilişim teknolojilerinin eğitim ve öğretim hizmetlerinin büyük bir bölümünde kullanılmasını sağlayacak birçok projeyi hayata geçirmiştir. Bu projelerden biri de e-Okul projesidir. Tanım olarak e-Okul, eğitim, öğretim ve yönetimle ilgili iş ve işlemlerin elektronik ortamda yürütüldüğü ve bilgilerin muhafaza edildiği sistem şeklinde ifade edilmiştir (MEB, 2017). e-Okul projesi kapsamında hazırlanan web tabanlı uygulamaya e-Okul sistemi denilmektedir. e-Okul sistemi, mevcut sistemdeki milyonlarca belge yoğunluğu, uzun süren bürokratik işlemler, iş ve işlemlerin yavaşlığı gibi sorunları çözmek amacıyla geliştirilmiş web tabanlı bir uygulamadır. İnternet bağlantısı bulunan bütün bilgisayarlardan e-Okul sistemine <https://e-okul.meb.gov.tr/logineokul.aspx> internet sayfasından ulaşılabilir. e-Okul sistemiyle bir öğrencinin ilkokul kaydıyla başlayan ve mezuniyetine kadar devam eden eğitim-öğretim süreci içerisindeki tüm bilgileri elektronik ortamlardaki veri tabanlarında saklanmaya başlanmıştır.

2005-2006 eğitim-öğretim yılında kurgulanan ve elektronik ortamdan izleme olarak nitelendirilen e-Okul projesi, okullarda öğrencisi bulunan velilere, sınav sonuçları, devam-devamsızlık bilgisi, okuduğu kitap bilgileri, haftalık ders programı, öğretmen,

davranış puanları, duyuru, alınan belgeler vb. bilgileri takip etme imkânı sunmuştur. Ayrıca eğitim-öğretim hizmetlerindeki iş ve işlemlerin bürokratik engellere takılmadan daha hızlı yapılması hedeflenmiştir (MEB, 2008). Bir bilgi sistemi yazılımı olan e-okul projesinin pilot uygulaması, 2006-2007 öğretim yılının kayıt döneminde 5 ilde (Adana, Ankara, Eskişehir, İstanbul, İzmir) yapılmış ve 2007-2008 öğretim yılından itibaren ülke genelinde tüm resmi eğitim kurumlarında uygulanmaya başlanmıştır (MEB, 2007).

e-Okul Projesi, tüm okullarda eş zamanlı olarak kullanılmaya başlandıktan sonra kullanımıyla ilgili geri dönüşler alınmış ve e-Okul projesinin hatalı ve eksik yönleri düzeltilmiştir.

2.1.1. e-Okulun Amaç ve Faydaları

T.C. Milli Eğitim Bakanlığı'nın eğitim-öğretim ile ilgili en önemli projelerinin başında e-Okul gelmektedir. e-Okul projesinin kurgu aşamasındayken amacı, kurum ve personel bilgilerinin yönetimi için yapılmış ve başarılı olmuş olan Milli Eğitim Bakanlığı Bilişim Sistemleri (MEBBİS) projesine benzer şekilde okul ve öğrenci işlerinin yürütülebileceği bir yapının oluşturulması olarak belirlenmiştir. 2007 yılında T.C. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yayımlanan e-Okul kullanım kılavuzuna göre belirlenen amaçlar;

- Her türlü belge gönderiminin yapılabilmesi,
- Evrak gönderme aygıtlarına ihtiyaç duyulmaması,
- Arşiv tarama ve sorgulama işlemlerinin kolaylaştırılması,
- Elektronik imza kullanılması,
- Program üzerinde çevrimiçi yazışmaların yapılması,
- Öğretmenlerin sınav sonuçlarını yayınlayabilmesi,
- Öğretmenlerin ödev, test ve anket düzenleyip yayınlayabilmesi,
- Öğrencilerin notlarına bakabilmesi,
- Öğrencilerin kendilerine ait bir sayfalık internet sayfası hazırlayıp yönetebilecekleri ortamın oluşturulması,

olarak ifade edilmiştir (MEB, 2007). Ancak şu anki haliyle e-okul sistemine bakıldığında ilk belirlenen amaçların zamanla değişim gösterdiği anlaşılmaktadır.

Birçok yenilik ve gelişim getiren e-Okul Projesi üzerinden, öğrencinin okula kaydı, her türlü öğrenci bilgilerinin sisteme işlenmesi, devamsızlık girişi ve devamsızlık takibi, nakil gelen ve giden öğrenci işlemleri, haftalık ders programı, okutulacak derslerin ve öğretmenlerin bilgileri, sınav tarihleri, öğrencinin sınav notları, projelerden aldığı notlar, karne işlemleri, pansiyon işlemleri ve bilgileri, takdir ve teşekkür belgeleri ile diploma işlemleri yapılabilmektedir.

e-Okul projesinin getirdiği en büyük kazanımlardan biri de okul yönetimi ile ilgili evrak işlerinin azalmasından kaynaklanan kırtasiye masraflarının ortadan kalkması olmuştur. Bunun yanı sıra öğrenci bilgilerinin sistem üzerinden kayıt altına alınmasıyla öğrenci bilgilerine hızlı bir şekilde ulaşılabilmesi zamandan tasarruf etmeyi sağlamıştır. e-Okul sisteminin, okul yönetimine, öğrencilere, öğretmenlere ve velilere sağladığı faydalar aşağıda maddeler halinde verilmiştir.

e-Okul projesi,

- Okulların yönetim ve otomasyon işleri daha kolay, hızlı ve ekonomik yapılmaktadır.
- Öğrencilerin nakil işlemlerini kolaylaştırmaktadır.
- Devam-devamsızlık takibinin veliler tarafından günlük yapıldığı bilen öğrencilerin daha dikkatli olmalarını sağlamaktadır.
- Öğrencilerin eğitim hayatı boyunca girdiği sınavlardan aldığı notları kolaylıkla öğrenmelerini sağlamaktadır.
- Okullarda yapılan öğrenci kayıt işlemlerinin hızlı bir şekilde yapılmasını sağlamaktadır.
- Okul-sınıf-öğrenci-personel bilgilerine tek bir sistemden ulaşılması okul idarecilerinin genel sorunları daha kolay tespit etmesini sağlamaktadır.
- Ülke çapındaki tüm okullarda diploma ve karnelerin standart bir yapıda basılmasını sağlamaktadır.
- Öğrencilerin seçmeli derslerini, internet üzerinden kolayca seçmelerine olanak sağlamaktadır.

- Kırtasiye masraflarını azaltarak okul bütçesine katkı sağlamaktadır.
- Öğretmenlerin sözlü notu verirken öğrencilerin fotoğraflarına bakmak kaydıyla isim benzerliği bulunan öğrencileri ayırt etmesini sağlamaktadır.

e-Okul sisteminin içeriği, yeni uygulamalar eklenerek ve güncellemeler yapılarak zenginleştirilmekte ve e-Okul sistemi daha faydalı hale gelmektedir. Yeni eklenen uygulamalardan biri olan e-Okul mobil uygulamasıyla okul yönetimi, öğrenciler, öğretmenler ve veliler e-Okul sistemine internet erişimi olan telefonlarıyla daha hızlı erişim sağlayabilmektedirler.

e-Okul sisteminin getirdiği önemli faydalardan biri de karnelerin, diplomaların ve ders çizelgelerinin standart bir yapıya geçmesi olmuştur. Lakin önceden okullarda özel yazılım şirketlerinin paralı yazılımları kullanılmaktaydı. Her okul farklı bir yazılım kullanabileceğinden dolayı okullarda uygulama farklılıkları olabilmekteydi. e-Okul ile tüm okullarda standart bir yapı oluşturulmuş ve eğitimde fırsat eşitliği sağlanmıştır.

2.1.2. e-Okul Sistem Yapısı ve Kullanıcıları

e-Okul sistemi, Yönetim Bilgi Sistemi ve VBS olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır. VBS'nin kullanıcıları öğrenciler ve velilerdir. Yönetim Bilgi Sisteminin kullanıcıları ise Bakanlık Sistem Yöneticisi, Bakanlık Kullanıcısı, Genel Müdürlük/il/ilçe/Okul Sistem Yöneticisi, Milli Eğitim Müdürlüğü Kullanıcısı ve Öğretmen Kullanıcısıdır. Yönetim Bilgi sisteminde hiyerarşik bir yapı söz konusudur. Sistemin en üst kademesinde Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı Bakanlık Sistem Yöneticisi bulunmaktadır. Eğitim-öğretimle ilgili tüm işlemlerin planlanması ve alt birimlere gerekli yetki ve sorumluluk dağıtımını Bakanlık Sistem Yöneticisi tarafından yapılmaktadır. Bakanlık Sistem Yöneticisinin bir alt kademesinde ise Bakanlık Sistem Yöneticisi tarafından yetkilendirilen Bakanlık Kullanıcıları vardır. Bakanlık kullanıcıları ise okullarda yapılan işlemleri izleyebilir bunla alakalı sonuçlar üretebilmektedir. Ancak Bakanlık Kullanıcısı değişiklik yapma ve sorumluluk verme yetkisine sahip değildir. Bakanlık Sistem Yöneticisi tarafından yetkilendirilen Genel Müdürlük/il/ilçe/Okul Sistem Yöneticileri ise kendi birimlerinde e-Okul sistemini kullanacak olan kullanıcıları belirler ve bu

kullanıcılara gerekli yetkilendirmeleri yapar. Okul Sistem Yöneticisi olarak Okul Müdürleri yetkilendirilmiştir. Okul Müdürleri de Yönetim Bilgi Sisteminin en alt kademesinde bulunan müdür yardımcılara ve öğretmenlere sorumlu oldukları sınıflara ait yetkilendirmeyi yapmaktadır.

e-Okul VBS'nin kullanıcıları olan öğrenci ve veli sistemdeki gerekli güvenlik sorularını cevapladıktan sonra, Yönetim Bilgi Sistemi kullanıcıları tarafından yapılan duyurulara, devamsızlık bilgilerine, not bilgilerine vb. birçok bilgiye erişim sağlayabilmektedirler.

2.1.3. e-Okul Sistemleri

İnternete bağlı herhangi bir bilgisayar ve telefon ile <http://www.e-okul.meb.gov.tr> adresindeki web sayfasına gidildiğinde e-okul sistemine ait iki alt sistem karşımıza çıkacaktır. Bunlar e-Okul Yönetim Bilgi Sistemi ve e-Okul VBS'dir.

2.1.3.1. e-Okul Yönetim Bilgi Sistemi

e-Okul Yönetim Bilgi Sistemi okul idarecilerinin ve öğretmenlerin sisteme giriş yapabildiği bölümdür. e-Okul Yönetim Bilgi Sistemi kullanılmaya başlanmadan önce Okul Müdürünün alt kullanıcılar tanımlamış olması gerekmektedir. Alt kullanıcılar ise aynı okulda görev yapan müdür yardımcılara ve öğretmenlerdir. Okul Sistem yöneticisi olarak yetkilendirilen Okul Müdürü, müdür yardımcılara ve öğretmenler arasında grup oluşturma, grubun kimlik bilgilerinin güncellenmesi gibi işlemlerin yanı sıra, grubun sistem içerisindeki yetkilerini belirleyebilmektedir. Aynı kullanıcı grubunda yer alan kullanıcılar, bütün sistem verilerine aynı yetkilerle erişim sağlarlar. Okul Müdürü, Yönetim Bilgi Sistemine giriş yapılabilmesi için gerekli olan kullanıcı adı ve şifre bilgilerini kapalı bir zarf içerisinde müdür yardımcılara ve öğretmenlere dağıtmaktadır. Kullanıcı adını ve şifreyi alan kullanıcılar ise sisteme ilk girişte kendilerine verilen geçici şifreyi değiştirerek e-Okul Yönetim Bilgi Sistemini kullanmaya başlayabilmektedir.

Müdür yardımcılara sisteme girerek kendilerine verilen şubelere ait bütün bilgileri görebilmekte ve bu şubeler ile ilgili işlemleri yapabilmektedirler. Yine öğretmenler

de sisteme girerek kendilerine idareciler tarafından atanmış sınıflara ait bilgilere erişim sağlayabilmektedirler. Ayrıca öğretmen girdiği sınıfların sınav ve proje tarihlerini, öğrenci davranış notlarını, öğrenci ders notlarını, devamsızlıklarını, okuduğu kitap bilgilerini, proje ödev bilgilerini, sosyal etkinlik bilgilerini ve buna benzer birçok bilgiyi sisteme girebilmektedir.

2.1.3.2. e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi

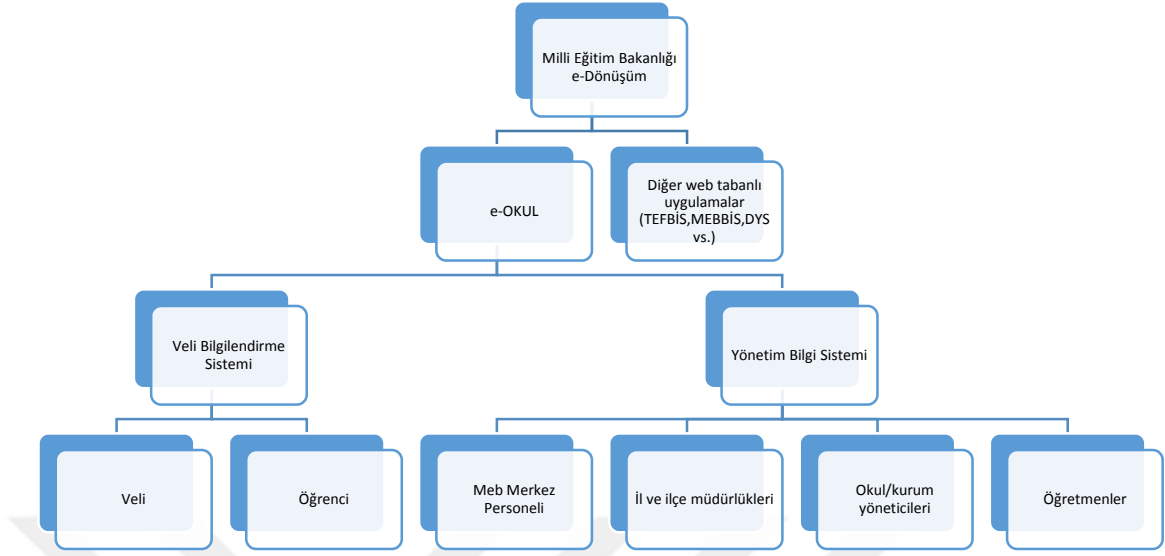
e-Okulun bir parçası olan ve velilere özel olarak hazırlanan e-Okul VBS ile veliler, öğrencileriyle ilgili birçok bilgiye anında erişim sağlayabilmektedir. e-Okul VBS, “e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi” ana başlığı altında detaylı bir şekilde anlatılacaktır.

2.2. e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi

Bu ana başlık altında VBS ile ilgili bilgilere yer verilerek, sisteme giriş ve sistemin kullanımı açıklanacaktır.

2.2.1. e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi Nedir

e-Okul Projesi, ilk olarak 2007 yılında e-Kayıt sistemi olarak 5 pilot ilde kullanılmaya başlamıştır. Olumlu sonuçlar alınması üzerine e-Okul sistemi revize edilerek 2007-2008 eğitim-öğretim yılında tüm resmi ve özel ilköğretim okullarında uygulamaya konmuştur. 05.11.2008 tarihli genelge ile de tüm ortaöğretim kurumların da kullanılmaya başlanmıştır (MEB, 2008). 25.01.2008 tarihinden itibaren e-Okul sistemine veliler de dâhil edilerek e-Okul VBS velilerin kullanımına açılmıştır. VBS'nin eklenmesiyle değişen e-Okul sisteminin yapısı şekil 2.1. görselinde sunulmuştur.

Şekil 2.1. e-Okul sisteminin yapısı

Şuan ki haliyle e-Okul sistemi, Yönetim Bilgi Sistemi ve VBS olmak üzere iki bölüme ayrılmaktadır. Yönetim Bilgi Sistemi, Bakanlık Sistem Yöneticisi, il ve ilçe müdürlükleri, okul/kurum yöneticileri, öğretmenler olmak üzere çeşitli yetkilere sahip farklı kullanıcılardan oluşur. VBS ise veli ve öğrenci kullanıcılarından oluşur. VBS'ye giriş yapan kişi sadece kendisine ait bilgileri görüntüleyebilir. Yönetim Bilgi Sistemi kullanıcıları tarafından girilen sınav notları, devamsızlık, sınav tarihleri gibi öğrencilerin eğitim süreçleri içerisinde yer alan bilgiler, VBS kullanıcıları olan veliler ve öğrenciler tarafından sisteme giriş yapılması kaydıyla görüntülenebilmektedir.

2.2.2. e-Okul Veli Bilgilendirme Sisteminin Amaç ve Faydaları

e-Okul VBS'nin amacı velilerin Milli Eğitim Bakanlığı'nın duyurularına, sınav bilgilerine, öğrenci bilgilerine, devamsızlık bilgilerine, not bilgilerine, haftalık ders programına, sınav tarihlerine, öğrencisinin daha önceki yıllarda almış olduğu belgelere vb. birçok bilgiye anında ulaşabilmelerini sağlamaktır.

e-Okul VBS günümüzde öğrencilerden daha çok veliler tarafından kullanılmaktadır. Velilerin öğrencisini yakından takip edebilmesi öğrenci başarısı açısından oldukça

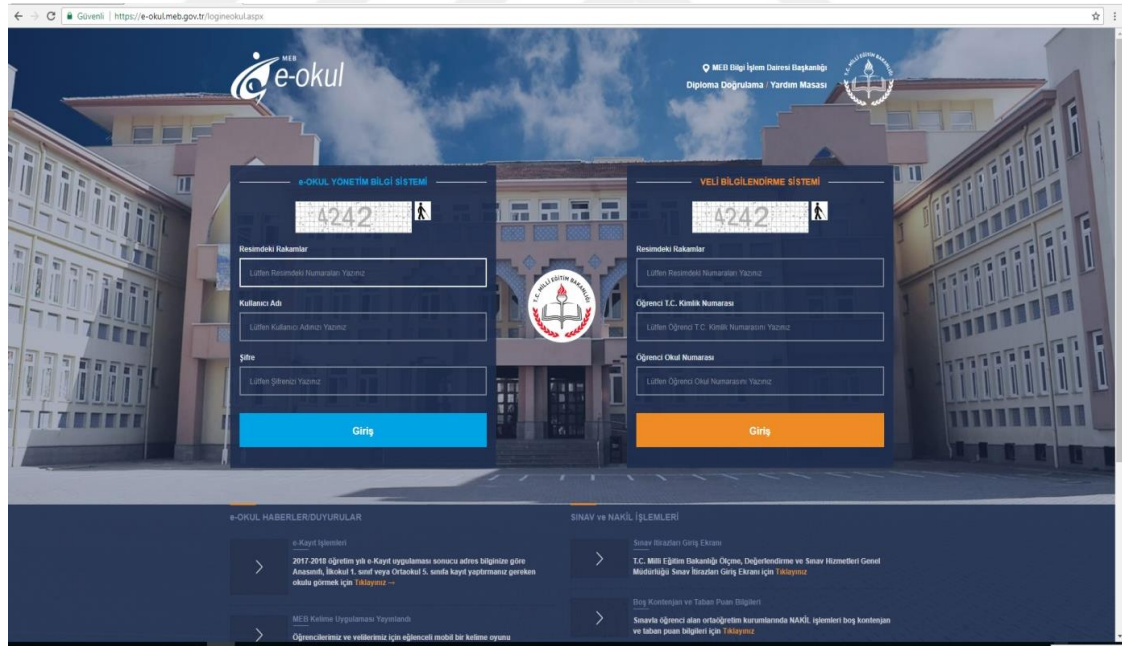
önemlidir. Eğitim-öğretim sürecinde başarının artması okul, aile ve öğrenci arasındaki iletişime bağlıdır. e-Okul VBS okul, aile ve öğrenci arasındaki iletişimi daha da güçlendirmektedir.

2.2.3. e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemine Giriş

e-Okul VBS'ye giriş için internete bağlı olan bir bilgisayar, tablet veya telefon kullanılabilir.

2.2.3.1. Web Tarayıcısı Üzerinden Giriş

Web tarayıcısının adres satırına <https://e-okul.meb.gov.tr/> yazılarak Resim 2.1.'deki sistemin giriş ekranına ulaşılmaktadır. Gelen ekranda öğretmen ve kurumların girişi için e-Okul Yönetim Bilgi Sistemi ile veli ve öğrencilerin girişi için e-Okul VBS girişleri bulunmaktadır.

Resim 2.1. e-Okul giriş sayfası (MEB, 2018).

Sisteme giriş için aşağıdaki bilgiler doldurulduktan sonra “Giriş” tuşuna basılması gerekmektedir.

Resimdeki Rakamlar: Bu bölüme güvenlik amacıyla sorulan üst bölümde görünen rakamlar girilmelidir.

Öğrenci TC. Kimlik Numarası: Öğrenciye ait 11 haneli T.C. kimlik numarası girilmelidir.

Öğrenci Okul Numarası: Öğrenciye okula kayıt sırasında verilen okul numarası girilmelidir.

Girilen bilgiler doğru ise ikinci adımda resim 2.2.'de görülen VBS güvenlik kontrol ekranı gelir. VBS güvenlik kontrol ekranında öğrenciye ait bilgileri içeren iki adet sorunun cevabı ve beş adet resim içerisinde öğrenciye ait olanın seçilmesi istenir. Kontrol ve güvenlik amaçlı olan bu sayfada öğrenciye ait nüfus bilgileri ve okul bilgilerinden bazıları sorulmakta ve her giriş işleminde sorular değişmektedir. Bu adımdaki bilgiler doğru girildiğinde artık VBS'ye giriş gerçekleştirilmiş olur.

Resim 2.2. VBS güvenlik kontrol ekranı (MEB, 2018).

2.2.3.2. Mobil uygulama üzerinden giriş

Akıllı telefonların yaygınlaşmasıyla birlikte bilgiye erişim daha kolay ve hızlı hale gelmiştir. e-Okul ve e-Okul VBS'ye telefonlarıyla giriş yapmak isteyen kullanıcılar, IOS veya Android işletim sistemleri için geliştirilmiş, MEB e-Okul VBS mobil uygulamasını akıllı telefonlarına yükleyebilirler. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilen MEB e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi mobil uygulaması, uygulama marketlerinden akıllı telefonlara ücretsiz olarak indirebilmektedir. Resim 2.3. görselinde MEB e-Okul VBS mobil uygulamasının indirme ve yükleme ekranı gösterilmektedir.

MEB E-OKUL VBS

T.C. Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim
Ebeveyn rehberliği

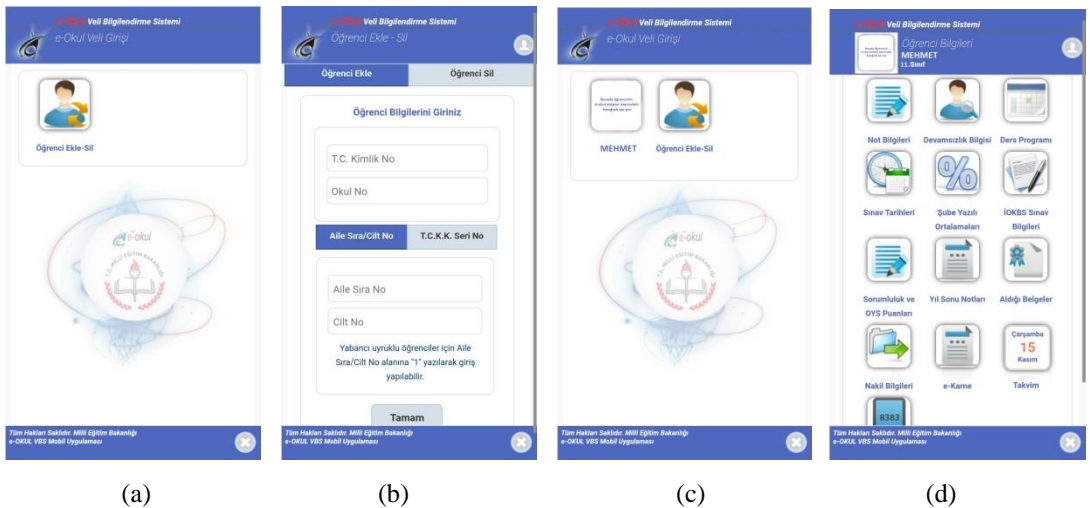
★★★★★ 132.365

İstek Listesine Ekle

Yükle

Resim 2.3. MEB e-Okul VBS uygulama indirme ekranı (PlayStore)

MEB e-Okul VBS'nin mobil uygulaması akıllı telefona yüklendiğinde ve çalıştırıldığında resim 2.4.(a) görselinde gösterilen ekran karşınıza gelmektedir. İlgili ekrandan “Öğrenci Ekle-Sil” butonu seçilerek resim 2.3(b) görselinde gösterilen ekrana geçilmektedir. Resim 2.4.(b) ekranında öğrenciye ait T.C. kimlik numarası, okul numarası, aile sıra numarası ve cilt numarası bilgileri eksiksiz ve doğru girildiğinde uygulamanın ana ekranında öğrenciye ait resim ve isim ortaya çıkmaktadır. Resim2.4.(c) görselinden gösterilen öğrenci resmi üzerine tıklatıldığında öğrenciye ait not bilgileri, devamsızlık bilgisi, ders programı, sınav tarihleri, şube yazılı ortalamaları, davranış notları, nakil bilgileri, okuduğu kitaplar, takvim ve 8383-SMS başvuru işlemlerinin yer aldığı resim 2.4.(d) görselinde görülen ekran karşınıza gelmektedir.

(a)

(b)

(c)

(d)

Resim 2.4. MEB e-Okul VBS mobil uygulama giriş ekranları (MEB, 2018).

Uygulama ve uygulamaya eklenmiş öğrenci daha sonra silinebilmekte ve silindikten sonra istendiği zaman tekrar eklenebilmektedir, bu konuda herhangi bir sınırlama bulunmamaktadır.

2.2.4. MEB Mobil Bilgi Servisi

e-Okul VBS’de yer alan öğrenci bilgilerine web tabanlı olarak ulaşılabileceği gibi MEB Mobil Bilgi Servisiyle de ulaşılabilmektedir. MEB Mobil Bilgi Servisine yurtiçinde yaşayan ve okulda kaydı aktif olarak bulunan tüm öğrenci ve veliler aylık bir ücret karşılığında üye olabilmektedir. MEB Mobil Bilgi Servisine tüm GSM operatörlerinden üye olunabilir. Bunun için öğrenciye ait T.C. kimlik numarasını yazıp 8383’e SMS gönderilmesi yeterlidir. Mobil Bilgi Servisinden istenildiği zaman çıkılabilmekte ve birden fazla öğrenci için üye olunabilmektedir. Mobil Bilgi Servisinin aylık üyelik ücreti tüm vergiler dâhil 2,5 (iki buçuk) TL’dir. Servis kapsamında aylık en fazla 30 SMS gönderilmektedir (MEB, 2018).

Ayrıca MEB tarafından, Mobil Bilgi Servisine üye olmadan da SMS üzerinden komutlar kullanılarak öğrenci bilgilerinin alınabilmesini sağlayan bir sistem olan MEB Sorgulama Servisi geliştirilmiştir. Sorgulama servisinde her mesaj ücretli olup SMS komutları ile istenilen bilgiye 7/24 ulaşılmaktadır. “Sorgu komutu boşluk TCKN” yazıp 8383’e gönderildiğinde o sorguya ait bilgiler gelmektedir. Yapılabilecek sorgular Tablo 2.1.’de gösterilmiştir.

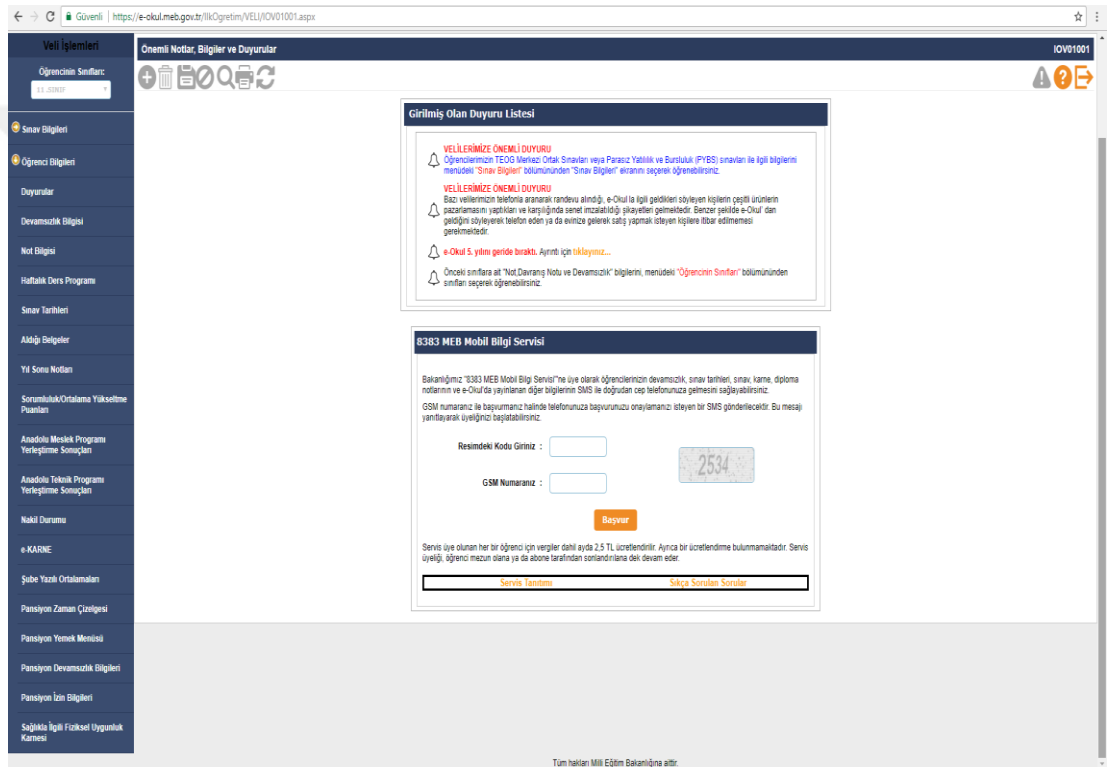
Tablo 2.1. MEB sorgulama servisi sorgu komutları

Öğrenci devamsızlık bilgisi için;	DEVAM boşluk TCKN
Sınav tarihleri bilgisi için;	SINAVTARİH boşluk TCKN
Sınav sonuç bilgisi için;	SINAVNOT boşluk TCKN
Öğrencinin aldığı proje ödevi bilgisi için;	PROJE boşluk TCKN
Karne notu için;	KARNE boşluk TCKN

Kaynak: (MEB, 2018)

2.2.5. e-Okul Veli Bilgilendirme Sisteminin Kullanımı

e-Okul VBS kullanılarak öğrenciye ait aşağıdaki bilgilere kolayca ulaşılmaktadır. Web tarayıcısı üzerinden sisteme giriş yapıldığında Resim 2.5. görselindeki ekran karşınıza çıkmaktadır. İlgili ekranın sol tarafta ulaşabileceğiniz bilgilerin listesi, orta kısımda duyurular ve 8383 MEB Mobil Bilgi Servisine üyelik bölümleri bulunmaktadır. Sol üst köşede yer alan “Öğrencinin Sınıfları” kısmından öğrencinin önceki sınıflarına ait bilgilerine de ulaşılmaktadır.

Resim 2.5. VBS ana ekranı (MEB, 2018).

2.2.5.1. Devamsızlık bilgisi

VBS ana ekranındaki sol menüden “Devamsızlık Bilgisine” tıkanıldığında Resim 2.6. görselindeki VBS devamsızlık bilgisi ekranı karşınıza çıkmaktadır. VBS devamsızlık bilgisi ekranından, o güne kadar kurum tarafından sisteme işlenmiş olan, öğrencinin yapmış olduğu özürlü devamsızlık, özürsüz devamsızlık ve devamsızlıktan sayılmayan sürelerle ait devamsızlık bilgilerine erişim sağlanmaktadır.

Öğrencinin 11 .SINIF Özürlü - Özürsüz Devamsızlık Bilgisi																																
Aylar	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	
Eylül																																
Ekim				I	I	I																										
Kasım							OY	F	F	F								OY													D	
Aralık																																
Ocak																																
Şubat																																
Mart																																
Nisan																																
Mayıs																																
Haziran																																

Özürsüz Devamsızlıklar	
Özürsüz Devamsızlık Toplamı	6 gün

Özürsüz Devamsızlıklar	
Öğleden Sonra Yarım Gün	1
Tam Gün	1
Özürsüz Devamsızlık Toplamı	2 gün

Devamsızlıktan Sayılmayan Süreler	
Faaliyet	3
Süre Toplamı	3 gün

Resim 2.6. VBS devamsızlık bilgisi ekranı (MEB, 2018).

MEB e-Okul VBS'nin mobil uygulaması kullanılarak giriş yapıldığında ve resim 2.4.(d) (sayfa 39) görselindeki ekranda bulunan devamsızlık bilgisine tıkanıldığında, resim 2.7. görselindeki ekran karşınıza çıkmaktadır. İlgili ekranda da öğrencinin yaptığı devamsızlıklara detaylı olarak ulaşılmaktadır.

Devamsızlık Toplamları	
özürsüz	özÜRLÜ
2	4

KASIM	
EKİM	
30 EKİM 2017 PAZARTESİ Günü Tam Gün	
18 EKİM 2017 ÇARŞAMBA Günü Öğleden Sonra Yarım Gün	
04 EKİM 2017 ÇARŞAMBA Günü İzinli	

Resim 2.7. VBS mobil uygulaması devamsızlık bilgisi ekranı (MEB, 2018).

Öğrenci devamsızlık bilgilerine ulaşmanın bir diğer yolu ise MEB Sorgulama Servisi'dir. Cep telefonunun mesaj gönderme ekranına "DEVAM boşluk TCKN"

yazarak ve 8383'e mesaj göndererek öğrenci devamsızlık bilgilerine erişim sağlanmaktadır.

2.2.5.2 Not Bilgisi

VBS ana ekranındaki sol menüden “Not Bilgisi” butonuna tıkanıldığında resim 2.8. görselindeki VBS not bilgisi ekranı karşınıza çıkmaktadır. İlgili ekranda ders öğretmenleri tarafından o zamana kadar girilmiş olan not bilgileri görüntülenmektedir. Her derse ait sınav, performans, proje, uygulama notlarına ve ortalamalara not bilgileri ekranından erişim sağlanmaktadır. Not bölümünde görülebilecek K harfi öğrencinin sınavdan kopya çektiği, G harfi ise öğrencinin ilgili sınava girmedeği anlamına gelmektedir.

I. Dönem Ders Notları																
DERSLER	Sınav Puanları					Ortak Sınav	Performans			Uygulama			Proje	Puanı		
	1	2	3	4	5		1	2	3	1	2	3		Puan	Muaf	
VERİTABANI ORGANİZASYONU	90													90	-	
WEB TASARIMI VE PROGRAMLAMA	88													88	-	

II. Dönem Ders Notları

II döneme ait not bilgileri girilmemiştir!

G:Girmedi - K:Kopya
Ortak Sınav:Yazılı sınavlar ve diğer değerlendirmeler sonunda başarısız dersi bulunan öğrenciler veya başarılı olduğu halde sınava girmek isteyen öğrenciler için dönem sonunda okul tarafından yapılan ortak sınav.

C5B2761AE75074294FEB0B84BB18083F

Resim 2.8. VBS not bilgisi ekranı (MEB, 2018).

MEB e-Okul VBS'nin mobil uygulaması kullanılarak giriş yapıldığında ve resim 2.4.(d) (sayfa 39) görselindeki ekranda bulunan not bilgisine tıkanıldığında, resim 2.9. görselindeki ekran karşınıza çıkmaktadır. İlgili ekranda o zamana kadar girilmiş notlar ve o derslere ait haftalık ders saatleri yer almaktadır. Ayrıca ders saati ağırlığına göre hesaplanmış dönem not ortalaması da bu kısımda bulunmaktadır. Böylelikle öğrencinin belge alıp alamayacağı da öğrenilmektedir.

e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi

Not Bilgisi
MEHMET
11.Sınıf

I.Dönem II.Dönem

I.DÖNEM DERSLER	S A A T	Sınav	Puan	Muaf
VERİTABANI ORGANİZASYONU	3	90	90	-
WEB TASARIMI VE PROGRAMLAM...	10	88	88	-
YABANCI DİL	4	64	64	-

I.Dönem Not Ortalaması : **82.7059**
(Ders saati ağırlığına göre hesaplanmıştır.)

Tüm Hakları Saklıdır. Millî Eğitim Bakanlığı
e-OKUL VBS Mobil Uygulaması

Resim 2.9. VBS mobil uygulaması not bilgisi ekranı (MEB, 2018).

Ayrıca öğrencinin not bilgisine, cep telefonun mesaj gönderme ekranına “SINAVNOT boşluk TCKN” yazarak ve 8383’e SMS göndererek te ulaşılmaktadır.

2.2.5.3. Haftalık Ders Programı ve Sınav Tarihleri

e-Okul VBS üzerinden öğrenilebilecek bilgilerden biride haftalık ders programıdır. Haftalık ders programı ekranında dersin adı, hangi gün, hangi saatte olduğu ve ders öğretmenin adı yer almaktadır.

Resim 2.10. görselindeki “Sınav Tarihleri” ekranında ise sınav ve proje tarihleri yer almaktadır. Sınav ve proje tarihlerinin sınavlardan önce öğretmenler tarafından girilmesi gerekmektedir. Sınav tarihi girilmemiş derslere öğretmenler tarafından not girişi yapılamamaktadır.

Sınav ve Proje Tarihleri Listesi		
Ders Adı	Tür	Tarih
AĞ SİSTEMLERİ VE YÖNLENDİRME	1. Sınav	07/11/2017
SEÇMELİ TARİH	1. Sınav	10/11/2017
T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	1. Sınav	07/11/2017
YABANCI DİL	1. Sınav	15/11/2017

4 adet kayıt listelenmiştir.

Notları girilmiş sınavlar renkli olarak gösterilmiştir.

Resim 2.10. VBS sınav tarihleri ekranı (MEB, 2018).

Haftalık ders programı ve sınav tarihlerine VBS mobil uygulaması üzerinden de erişim sağlanabilmektedir. Haftalık ders programı ekranında günlere göre hangi derslerin olduğu, saatleri ve ders öğretmenin ismi yer almaktadır. Resim 2.11. görselinde görülen “Sınav tarihleri” ekranında tarihe göre yapılacak sınavları, derse göre yapılacak sınavları ve tarihi geçmiş olan sınavları listelemek mümkündür.

SINAV TARİHİ	DERSLER
15 Kasım 2017 Çarşamba	YABANCI DİL
10 Kasım 2017 Cuma	SEÇMELİ TARİH
07 Kasım 2017 Salı	AĞ SİSTEMLERİ VE YÖNLENDİRME T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK
03 Kasım 2017 Cuma	ELEKTRONİK UYGULAMALARI
02 Kasım 2017 Perşembe	WEB TASARIMI VE PROGRAMLAMA
31 Ekim 2017 Salı	VERİTABANI VERİTABANI ORGANİZASYONU

Tüm Hakları Saklıdır. Millî Eğitim Bakanlığı
e-OKUL VBS Mobil Uygulaması

Resim 2.11. VBS mobil uygulaması sınav tarihleri ekranı (MEB, 2018).

Ayrıca sınav tarihleri bilgisine, cep telefonun mesaj gönderme ekranına “SINAVTARİH boşluk TCKN” yazarak ve 8383’e SMS göndererek te ulaşılmaktadır.

2.2.5.4. Öğrencinin Aldığı Belgeler

e-Okul VBS, sadece belirli bir eğitim-öğretim dönemini kapsamamaktadır. Öğrencinin okula başlangıcından liseden mezun oluncaya kadarki süreçteki tüm bilgiler e-Okul VBS sunucularında saklanmaktadır. Resim 2.12. görselindeki “Öğrencinin Aldığı Belgeler” ekranı görüntülendiğinde, sadece o eğitim-öğretim yılına ait değil, önceki eğitim-öğretim yıllarına ait belgeler de listelenmektedir.

Öğrencinin Aldığı Belgeler		
13 Adet Kayıt Listelenmiştir.		
Sınıfı	Dönemi	Belge Türü
4	2010-2011 I. Dönem	Teşekkür belgesi
4	2010-2011 II. Dönem	Takdimname belgesi
5	2011-2012 I. Dönem	Teşekkür belgesi
5	2011-2012 II. Dönem	Teşekkür belgesi
6	2012-2013 I. Dönem	Teşekkür belgesi
6	2012-2013 II. Dönem	Teşekkür belgesi
7	2013-2014 I. Dönem	Teşekkür belgesi
7	2013-2014 I. Dönem	Başarı belgesi
7	2013-2014 II. Dönem	Teşekkür belgesi
9	2015-2016 II. Dönem	Onur belgesi
10	2016-2017 I. Dönem	Teşekkür belgesi
10	2016-2017 II. Dönem	Onur belgesi
10	2016-2017 II. Dönem	Teşekkür belgesi

Resim 2.12. VBS alınan belgeler ekranı (MEB, 2018).

Öğrencinin önceki yıllarda aldığı belgelere, VBS mobil uygulaması üzerinden de ulaşmak mümkündür. Resim 2.4.(d) (sayfa 39) görselindeki ekranda “Aldığı Belgeler” butonuna tıkanıldığında, resim 2.13. görselindeki ekran karşınıza çıkmaktadır. İlgili ekranda eğitim öğretim yılı, dönemi, sınıfı, belge türü bilgileri yer almaktadır.

Resim 2.13. VBS mobil uygulaması alınan belgeler ekranı (MEB, 2018).

2.2.5.5 Yıl Sonu Notları

VBS ana ekranındaki sol menüden “Yıl Sonu Notları” tıkanıldığında resim 2.14. görselindeki VBS yılsonu notları ekranı karşınıza çıkmaktadır. Öğrencinin aldığı belgelerde olduğu gibi yılsonu notlarında da geçmiş dönemlere ait notlar görüntülenmektedir. Mevcut eğitim sistemimizde dördüncü sınıftan itibaren öğrenciler not ile değerlendirildiğinden dolayı 4. sınıftan itibaren ağırlıklı yılsonu ortalaması görünmektedir.

Öğrenci Yıl Sonu Notları					
Sınıf	Öğretim Yılı	1. Dönem Notu	2. Dönem Notu	Yıl Sonu Ortalaması	Ağırlıklı Yıl Sonu Ortalaması
4. Sınıf	2010-2011				80,42
5. Sınıf	2011-2012				82,13
6. Sınıf	2012-2013				77,14
7. Sınıf	2013-2014				80,7178
8. Sınıf	2014-2015				43,9871
9. Sınıf	2015-2016				66,59
10. Sınıf	2016-2017				75,92

7 adet kayıt bulundu.

Resim 2.14. VBS yıl sonu notları ekranı (MEB, 2018).

MEB e-Okul VBS'nin mobil uygulaması kullanılarak giriş yapıldığında ve resim 2.4.(d) (sayfa 39) görselindeki ekranda yılsonu notları bilgisine tikanıldığında, resim 2.15. görselindeki ekran karşınıza çıkmaktadır. İlgili ekranda da öğrencinin 4. Sınıftan bu yana bütün yıl sonu notları görüntülenebilmektedir.

Öğrenci Yıl Sonu Notları	
2010-2011 Öğretim Yılı - 4. Sınıf	80,42
2011-2012 Öğretim Yılı - 5. Sınıf	82,13
2012-2013 Öğretim Yılı - 6. Sınıf	77,14
2013-2014 Öğretim Yılı - 7. Sınıf	80,7178
2014-2015 Öğretim Yılı - 8. Sınıf	43,9871
2015-2016 Öğretim Yılı - 9. Sınıf	66,59
2016-2017 Öğretim Yılı - 10. Sınıf	75,92

Resim 2.15. VBS mobil uygulaması yıl sonu notları ekranı (MEB, 2018).

Ayrıca öğrencinin yıl sonu notlarına, cep telefonun mesaj gönderme ekranına “KARNE boşluk TC Kimlik No” yazarak ve 8383’e SMS göndererek de ulaşılmaktadır. Diploma notu sorgulanmak istendiğinde ise “DIPLOMA boşluk TCKN” yazılarak 8383 sorgulama servisine gönderilir.

2.2.5.6. Sorumluluk/Ortalama Yükseltme

MEB e-Okul VBS giriş ekranının sol menüsü kullanılarak öğrencinin sorumluluk ve ortalama yükseltme sınav bilgilerine ulaşılmaktadır. Sorumluluk ve ortalama yükseltme sınav bilgilerine e-Okul VBS mobil uygulamasından da erişim sağlanmaktadır. Öğrenci girmek istediği dersin sorumluluk/ortalama yükseltme sınavı için okul idaresine dilekçe vermektedir. Dilekçelere istinaden okul idaresi tarafından açılan sorumluluk/ortalama yükseltme sınavları bu menü altında gözükmektedir.

2.2.5.7. Yerleştirme Sonuçları

MTAL türündeki okullarda ğrencisi bulunan veliler, Anadolu Meslek ve Anadolu Teknik Programı yerleştirme sonuçlarına, e-Okul VBS giriş ekranının sol menüsünde ki “Yerleştirme Sonuçları” butonuna tıklayarak ulaşmaktadır. Ayrıca Parasız Yatılı ve Bursluluk Sınavı (PYBS) sonuçlarına da “Yerleştirme Sonuçları” ekranından erişim sağlanmaktadır.

2.2.5.8. e-Karne

e-Okul VBS ana ekranındaki sol menüden “e-Karne” butonu tıkladığında e-Karne ekranı karşınıza çıkmaktadır. e-Karne ekranının görüntülenebilmesi için derslere ait not girişlerinin derslere giren tüm öğretmenler tarafından tamamlanması gerekmektedir. Resim 2.4.(d) (sayfa 39) görselindeki “e-Karne” butonuna tıklamak kaydıyla, karne bilgilerine e-Okul VBS Mobil uygulamasından da erişim sağlanmaktadır.

2.2.5.9. şube Yazılı Ortalamaları

VBS ana ekranındaki sol menüden “şube Yazılı Ortalamaları” butonuna tılandığında resim 2.16. görselindeki VBS ğrenci sınıf ders ortalamaları ekranı karşınıza çıkmaktadır. İlgili ekrandan ders bazında yazılılara ait şube ortalamalarına, öğrencinin yazılı notlarına ve ortalamanın üstünde/altında kaldığı bilgilerine ulaşılmaktadır.

Öğrenci Sınıf Ders Ortalamaları																		
I. Dönem Ders Ortalamaları																		
Ders Adı	Y1	SUBE ORT1	Y1 Durum	Y2	SUBE ORT2	Y2 Durum	Y3	SUBE ORT3	Y3 Durum	Y4	SUBE ORT4	Y4 Durum	Y5	SUBE ORT5	Y5 Durum	Y6	SUBE ORT6	Y6 Durum
DİL VE ANLATIM	75	58,10	Ort. Üstünde	55	41,72	Ort. Üstünde												
TÜRK EDEBİYATI	50	42,66	Ort. Üstünde	50	31,90	Ort. Üstünde												
DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	83	80,86	Ort. Üstünde	90	73,10	Ort. Üstünde												
TARİH	76	58,34	Ort. Üstünde	50	43,62	Ort. Üstünde												
COĞRAFYA	59	39,90	Ort. Üstünde	28	35,59	Ort. Altında												
MATEMATİK	67	64,83	Ort. Üstünde	62	50,07	Ort. Üstünde												
FİZİK	85	38,97	Ort. Üstünde	75	62,72	Ort. Üstünde												
KİMYA	59	55,28	Ort. Üstünde	60	43	Ort. Üstünde												
BİYOLOJİ	31	41,28	Ort. Altında	50	46,72	Ort. Üstünde												
YABANCI DİL	42	45,90	Ort. Altında	32	38,59	Ort. Altında												
BEDEN EĞİTİMİ BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİNİN TEMELLERİ	60	49,97	Ort. Üstünde	70	59,14	Ort. Üstünde												
PAKET PROGRAMLAR	82	63,31	Ort. Üstünde	80	69,14	Ort. Üstünde												
TEMEL ELEKTRONİK VE ÖLÇME	57	45,38	Ort. Üstünde	53	34,93	Ort. Üstünde												
PROGRAMLAMA TEMELLERİ	35	37,66	Ort. Altında	70	53,79	Ort. Üstünde												
BİLİŞİM TEKNİK RESMİ	89	65,17	Ort. Üstünde	84	64,52	Ort. Üstünde												
II. Dönem Ders Ortalamaları																		
Ders Adı	Y1	SUBE ORT1	Y1 Durum	Y2	SUBE ORT2	Y2 Durum	Y3	SUBE ORT3	Y3 Durum	Y4	SUBE ORT4	Y4 Durum	Y5	SUBE ORT5	Y5 Durum	Y6	SUBE ORT6	Y6 Durum
DİL VE ANLATIM	55	40,93	Ort. Üstünde	60	43,97	Ort. Üstünde												
TÜRK EDEBİYATI	75	53,48	Ort. Üstünde	50	44,83	Ort. Üstünde										26,67	Ort. Altında	

Resim 2.16. VBS öğrenci sınıf ders ortalamaları ekranı (MEB, 2018).

MEB e-Okul VBS'nin mobil uygulaması kullanılarak giriş yapıldığında ve resim 2.4.(d) (sayfa 39) görselindeki ekranda “Şube Yazılı Ortalamaları” butonuna tıklatıldığında, resim 2.17. görselindeki ekran karşınıza çıkmaktadır. İlgili ekrandan şube yazılı ortalamaları seçildiğinde şubelere ait not ortalamasına ve ortalamamın üstünde/altında kaldığının durum bilgilerine ulaşılmaktadır.

DERSLER	Yazılı	Notu	Şube Ortalama	Durum
VERİTABANI ORGANİZASYONU	1	90	71.19	▲
WEB TASARIMI VE PROGRAMLAM...	1	88	64.94	▲
YABANCI DİL	1	64	70.04	▼

Resim 2.17. VBS mobil uygulaması öğrenci sınıf ders ortalamaları ekranı (MEB, 2018).

2.2.5.10 Diğer Bilgiler

Öğrencisi pansiyonda kalan veliler, Resim 2.5. (sayfa 40) görselindeki sol menüden, pansiyon bilgilerine, pansiyon zaman çizelgesine, pansiyon yemek menüsüne, pansiyon devamsızlık bilgilerine ve pansiyon izin belgesine ulaşmaktadır. Ayrıca öğrencisi okul değiştiren veliler, öğrencisinin nakil bilgilerine, e-Okul VBS'nin ana ekranındaki “Nakil Bilgisi” butonunu kullanarak erişebilmektedir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

UYGULAMA

Üçüncü bölümde, öğrenci velilerine uygulanmış olan “e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi’ne ilişkin veli görüşlerinin değerlendirilmesi” anketiyle elde edilen kişisel bilgilere ait bulgular ve araştırmaya ait alt problemlerinin analizleri ve yorumları tablolarla birlikte verilmiştir. Tabloların altında ortaya çıkan sonuçlara ait yorumlar ve açıklamalar yapılmıştır.

3.1. Araştırmanın Amacı ve Hipotezleri

Bu araştırmada, e-Okul VBS hakkında öğrencisi MTAL türünde okullara giden veliler ile öğrencisi AL türünde okullara giden velilerin görüşlerini ve kullanım düzeylerini belirleyerek kullanım farklılıklarını ortaya koymak amaçlanmıştır.

Yapılan araştırmanın varsayımları;

- Ankete katılan velilerin bütün anket sorularını dikkatlice okuyacakları, sorulara içten ve samimi cevap verecekleri,
- Hazırlanan anket sorularının VBS ile ilgili veli algılarını ve kullanım düzeylerini belirleyecek düzeyde olacağı,
- Ankete katılan velilerin sorulara objektif olarak cevap verecekleri varsayılmaktadır.

Yapılan araştırmanın sınırlılıkları;

- Bu araştırma 2017-2018 eğitim öğretim yılında Niğde il merkezinde bulunan Milli Eğitim Bakanlığına bağlı iki AL ve iki MTAL türü okullarda öğrencileri bulunan velilerle sınırlıdır.

- Araştırmadan elde edilecek bulgular, araştırmanın örnekleme giren lise seviyesindeki okullara giden öğrencilerin velilerinden elde edilen bilgilerle sınırlıdır.
- Bu araştırmanın bulguları, ölçme aracı olarak kullanılacak olan anketin ölçek verileri ile sınırlıdır.

Araştırmanın hipotezleri şu şekilde oluşturulmuştur.

H1: Veriler normal dağılımlı değildir.

H2: e-Okul VBS bilgi-kullanım düzeyi ifadeleri ile kurum türü arasında ilişki vardır.

H3: e-Okul VBS bilgi-kullanım düzeyi ifadeleri ile velilerin cinsiyetleri arasında ilişki vardır.

H4: e-Okul VBS bilgi-kullanım düzeyi ifadeleri ile velilerin yaşları arasında ilişki vardır.

H5: e-Okul VBS bilgi-kullanım düzeyi ifadeleri ile velilerin eğitim düzeyleri arasında ilişki vardır.

H6: e-Okul VBS bilgi-kullanım düzeyi ifadeleri ile öğrenci sınıfı arasında ilişki vardır.

H7: e-Okul VBS bilgi-kullanım düzeyi ifadeleri ile veli geliri arasında ilişki vardır.

H8: e-Okul VBS bilgi-kullanım düzeyi ifadeleri ile kişisel bilgisayar sahipliği arasında ilişki vardır.

H9: Cinsiyete göre e-Okul VBS'nin kullanımı ifadelerinin yanıtları arasında farklılık vardır.

H10: Cinsiyete göre e-Okul VBS'nin tasarımı hakkındaki ifadelerin yanıtları arasında farklılık vardır.

H11: Cinsiyete göre e-Okul VBS hakkında görüş-öneri ifadelerinin yanıtları arasında farklılık vardır.

H12: Kurum türüne göre e-Okul VBS'nin kullanımı ifadelerinin yanıtları arasında farklılık vardır.

H13: Kurum türüne göre e-Okul VBS'nin tasarımı hakkındaki ifadelerin yanıtları arasında farklılık vardır.

H14: Kişisel bilgisayar sahipliğine göre e-Okul VBS'nin kullanımı ifadelerinin yanıtları arasında farklılık vardır.

H15: Velilerin yaşlarına göre e-Okul VBS'nin kullanımı ifadelerinin yanıtları arasında farklılık vardır.

H16: Velilerin yaşlarına göre e-Okul VBS'nin tasarımı hakkındaki ifadelerin yanıtları arasında farklılık vardır.

H17: Velilerin yaşlarına göre e-Okul VBS hakkında görüş-öneri ifadelerinin yanıtları arasında farklılık vardır.

H18: Velilerin eğitim düzeylerine göre e-Okul VBS'nin kullanımı ifadelerinin yanıtları arasında farklılık vardır.

H19: Velilerin eğitim düzeylerine göre e-Okul VBS'nin tasarımı hakkındaki ifadelerin yanıtları arasında farklılık vardır.

H20: Velilerin eğitim düzeylerine göre e-Okul VBS hakkında görüş-öneri ifadelerinin yanıtları arasında farklılık vardır.

H21: Öğrenci sınıflarına göre e-Okul VBS'nin kullanımı ifadelerinin yanıtları arasında farklılık vardır.

H22: Öğrenci sınıflarına göre e-Okul VBS'nin tasarımı hakkındaki ifadelerin yanıtları arasında farklılık vardır.

H23: Öğrenci sınıflarına göre e-Okul VBS hakkında görüş-öneri ifadelerinin yanıtları arasında farklılık vardır.

H24: Gelir düzeyi bakımından e-Okul VBS'nin kullanımı ifadelerinin yanıtları arasında farklılık vardır.

H25: Gelir düzeyi bakımından e-Okul VBS'nin kullanımı ifadelerinin yanıtları arasında farklılık vardır.

H26: Gelir düzeyi bakımından e-Okul VBS hakkında görüş-öneri ifadelerinin yanıtları arasında farklılık vardır.

H27: Velilerin e-Okul VBS'ye giriş sıklığına göre e-Okul VBS'nin kullanımı ifadelerinin yanıtları arasında farklılık vardır.

H28: Velilerin e-Okul VBS'ye giriş sıklığına göre e-Okul VBS'nin tasarımı hakkındaki ifadelerin yanıtları arasında farklılık vardır.

H29: Velilerin e-Okul VBS'ye giriş sıklığına göre e-Okul VBS hakkında görüş-öneri ifadelerinin yanıtları arasında farklılık vardır.

Araştırma hipotezlerinde H2-H8 hipotezleri oluşturulurken Ek 3'te görüldüğü üzere anket formunun 1. sayfasındaki e-Okul VBS bilgi-kullanım düzeyi ifadeleri tek grup

alınmıştır. H9-H29 hipotezleri oluşturulurken anket formunun 2. sayfasındaki “e-Okul VBS’de hangi bilgileri ne sıklıkta kullanıyorsunuz?”, “e-Okul VBS’nin tasarımı ile ilgili düşünceleriniz nelerdir?” ve “e-Okul VBS hakkında kişisel görüş ve önerileriniz nelerdir?” sorularına yönelik ifadeler tek grup alınmıştır.

3.2. Araştırmanın Evren ve Örneklemi

Araştırmanın çalışma evrenini, 2017-2018 öğretim yılında Niğde İlinin merkez ilçesinde bulunan Hüdavend Hatun Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Mimar Sinan Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Atatürk Anadolu Lisesi ve Fatih Anadolu Lisesi okullarında öğrencisi bulunan veliler oluşturmaktadır. Araştırmalarda yüksek duyarlılığa sahip tahmin edicilerle araştırma konusu bilgiler elde edilmesi istenilir. Örnek birimlerinin herhangi bir ölçüsüne ilişkin birimden birime değişim büyük ise, bu durumda evren, değişkenliği daha küçük alt gruplara ayrılabilir. Böylece, evren varyansı büyük iken, alt grupların varyansı daha küçük olacaktır. Bu ise, duyarlılıkta önemli bir kazanç sağlayacaktır. Tabakalı örneklemede evren birimleri bir tabakaya (alt gruba) ait olacak ve hiçbir evren birimi açıkta kalmayacak; tabaka içi değişim olabildiğince küçük homojen, tabakalar arası değişim oldukça büyük heterojen yapıda kalacak şekilde tabakalara ayrılıp örneklemin her bir tabakadan ayrı ayrı ve birbirinden bağımsız seçildiği örnekleme yöntemine tabakalı örnekleme adı verilir. Her bir tabakaya basit rastgele örnekleme yönteminin uygulandığı tabakalı örnekleme yöntemine tabakalı rastgele örnekleme denilmektedir (Çingı, 2009, s. 15). Çalışmada tabakalı rastgele örnekleme yöntemi uygulanmasına karar verilmiştir. Basit tesadüfî örnekleme, evrenin özelliklerini yansıtan ve evrendeki tüm birimlerin örnekleme eşit seçilme şansına sahip olduğu örnekleme yöntemidir (Wimmer & Dominick, 2000). Basit tesadüfî örnekleme yöntemiyle seçilecek minimum n örneklem büyüklüğünü hesaplamada evren toplam birim sayısı bilinen formül kullanılmıştır. Bu formül şöyledir:

$$d = z \cdot sh(p), \quad sh(p) = \sqrt{\frac{N-n}{N} \frac{s^2}{n}}$$
$$n = \left(\frac{zs}{d}\right)^2 \left/ \left[1 + \frac{1}{N} \left(\frac{zs}{d}\right)\right]^2\right.$$

Formülde, N : Evrendeki toplam birim sayısı, n : Örneklem büyüklüğünü (Örneklemdaki toplam birim sayısını), $sh(p)$: Oran standart hatası, p : oran tahmin edicisi, s : Standart sapma, z : Belirli bir α anlamlılık düzeyinde z tablo değeri, d : Kabul edilebilen örnekleme hatasını göstermektedir (Çingü, 2009, s. 64). Formülde oran $p=0,50$; $s=p(1-p)=0,50.0,50=0,25$; hata düzeyi $\alpha=0,05$ iken z tablo değeri $z=1,96$ ve hoşgörü miktarı $d=0,05$ alınmıştır. Tabakalı rastgele örnekleme yönteminde Evrendeki toplam birim sayısı $N = N_1 + N_2 + \dots + N_h$ her bir tabaka büyüklüklerinin toplamıdır. Evren tabaka çapları okul yöneticilerinden edinilen bilgi doğrultusunda aşağıda Tablo 3.1’de sunulmuştur.

Tablo 3.1. Okul ve sınıf düzeyinde evrendeki veli sayıları (Evren tabaka çapları)

	Mimar Sinan MTAL	Hüdavend Hatun MTAL	Fatih Anadolu Lisesi	Atatürk Anadolu Lisesi	Toplam
9. sınıf	302	210	169	121	802
10. sınıf	244	140	136	256	776
11. sınıf	241	174	144	241	800
12. sınıf	227	170	141	196	734

Her bir tabakadan seçilecek örneklem büyüklüklerinin n_1, n_2, \dots, n_h ’ların hesaplanmasında $d = z.sh(p)$ formülüne başvurulmuştur ve Tablo 3.2’deki örneklem çapları elde edilmiştir.

Tablo 3.2. Okul ve sınıf düzeyinde araştırmaya katılan veli sayıları (Örneklem tabaka çapları)

	Mimar Sinan MTAL	Hüdavend Hatun MTAL	Fatih Anadolu Lisesi	Atatürk Anadolu Lisesi	Toplam
9. sınıf	77	64	58	54	253
10. sınıf	72	57	54	62	245
11. sınıf	67	65	49	68	249
12. sınıf	68	63	50	65	246

3.3. Veri Toplama Yöntemi

Araştırmada veri toplama aracı olarak anket çalışması yapılmasına karar verilmiştir. Araştırmanın geçerliliğini ve güvenilirliğini sağlamak amacıyla öncelikle alan yazını taraması yapılmış ve anket formunun geliştirilmesinde araştırma konusuyla ilgili kaynaklardan yararlanılmıştır. Örneklem çerçevesi oluşturulurken araştırma verileri, lise öğrenci velilerine yönelik olarak 01/04/2018 – 18/04/2018 tarihleri arasında uygulanan anket neticesinde toplanmıştır. Araştırmanın örneklem büyüklüğü, yapılan anket çalışması sonucunda geri dönüş sağlanan 993 veliden oluşmaktadır. Araştırmanın uygulama kısmında kullanılan anket formu 4 bölümden oluşmaktadır. Anketin ilk bölümünde demografik özellikleri belirlemeye yönelik genel bilgilere ve e-Okul VBS bilgi-kullanım düzeyi ifadelerine yer verilmiştir. Anketin ikinci bölümü 5’li likert tipinde 1: Her zaman, 2: Genellikle, 3:Bazen, 4: Nadiren, 5: Hiçbir zaman olarak hazırlanmış ve velilere e-Okul VBS’nin kullanımlarıyla ilgili ifadeler yer almaktadır. Anketin üçüncü ve dördüncü bölümünü 5’li likert tipinde 1: Kesinlikle katılıyorum, 2: Katılıyorum, 3:Kısmen katılıyorum/kısmen katılmıyorum, 4: Katılmıyorum, 5: Hiç katılmıyorum olarak hazırlanmıştır. Üçüncü bölümde velilerin e-Okul VBS’nin tasarımı hakkındaki düşüncelerini ölçen ifadelere yer verilirken, dördüncü bölümde ise velilerin e-Okul VBS hakkındaki kişisel görüş ve önerilerine ilişkin ifadelere yer verilmiştir. Araştırma kapsamında elde edilen veriler, SPSS 23.00 istatistiksel paket programında analiz edilmiştir. Anket sorularının güvenilirliği ölçmek amacıyla güvenilirlik analizi uygulanmıştır. Ankette yer alan “e-Okul VBS’de hangi bilgileri ne sıklıkta kullanıyorsunuz?” ifadelerinin Cronbach Alfa Katsayısı 0,882, “VBS’nin tasarımı ile ilgili düşünceleriniz nelerdir?” ifadelerinin Cronbach Alfa Katsayısı 0,922 ve “VBS hakkında kişisel görüş ve önerileriniz nelerdir?” ifadelerinin Cronbach Alfa Katsayısı 0,918 çıkmıştır. Cronbach Alfa katsayısının % 81-%100 arasında çıkması, yapılan araştırmanın çok güvenilir olduğunu gösterir (Nakip, 2013, s. 205).

Örneklem grubun demografik özellikler ile internet erişimi ve e-Okul VBS’e yönelik hazırlanmış sorularda frekans ve yüzdelik dağılımları belirlenmiştir. Verilerin analizinde kategorik değişkenler arasındaki ilişkiyi araştırmada ki-kare bağımsızlık testi kullanılmıştır. Analizlerde farklılıkları belirlemede parametrik testlerden bağımsız örneklem t testi ve tek yönlü varyans analizi kullanılmıştır.

3.4. Araştırmaya Katılan Velilerin Demografik Özelliklerine İlişkin Bulgular

Tablo 3.3.'de araştırmaya katılan velilerin demografik özelliklerine ilişkin frekans ve yüzde dağılımları verilmiştir.

Tablo 3.3. Örneklem grubun demografik özellikleri frekans ve yüzde dağılımı

Kurum Türü	Frekans	Yüzde
Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	533	53,7
Anadolu Lisesi	460	46,3
Velinin Cinsiyeti	Frekans	Yüzde
Kadın	549	55,3
Erkek	444	44,7
Velinin Yaşı	Frekans	Yüzde
25-30	110	11,1
31-35	277	27,9
36-40	91	9,2
41-45	287	28,9
46 ve üstü	228	23,0
Velinin Eğitim Durumu	Frekans	Yüzde
Okur-yazar değilim	30	3,0
Okur-yazar	88	8,9
İlköğretim-ortaöğretim	673	67,8
Lise	144	14,5
Önlisans	24	2,4
Lisans/lisansüstü	34	3,4
Velisi Olduğu Öğrencinin Sınıfı	Frekans	Yüzde
9	253	25,5
10	245	24,7
11	249	25,1
12	246	24,8
Velinin Gelir Düzeyi(TL)	Frekans	Yüzde
0-1000	30	3,0
1001-2000	209	21,0
2001-3000	447	45,0
3001-4000	174	17,5
4001 ve üstü	133	13,4
Velinin kendisine ait bilgisayarını var mı?	Frekans	Yüzde
Evet	464	46,7
Hayır	529	53,3

Tablo 3.3.'e bakıldığında, MTAL türündeki okullarda öğrencisi bulunan veli sayısının 533, AL türündeki okullarda öğrencisi bulunan veli sayısının 460 olduğu ve kurum türü bazında veli sayısının örneklem içindeki dağılımının yakın olduğu görülmektedir. Araştırmaya katılanların 549'u kadın veliler, 444'ü erkek velilerdir. Velilerin yaşı incelendiğinde, katılımcıların çoğunluğunu %51,9 ile 40 yaş üstü veliler oluşturmakta olup bunu %27,9 ile 31-35 yaş aralığındaki, %11,1 ile 25-30 yaş aralığındaki ve %9,2 ile 36-40 yaş aralığındaki veliler izlemektedir. Araştırmanın lise düzeyindeki okullarda yapılmış olmasından dolayı 40 yaş üstü velilerin sayısının oldukça fazla olduğu görülmektedir. Velilerin eğitim durumu incelendiğinde, araştırmaya katılan velilerin %67,8 gibi büyük bir oranın ilköğretim-ortaöğretim mezunu, %14,5'inin ise lise mezunu olduğu görülmektedir. Buradan Niğde ilinde yaşayan insanların çoğunluğunun eğitim düzeyinin ilköğretim-ortaöğretim seviyesinde olduğu söylenebilir. Araştırmaya, 9. sınıfta öğrencisi bulunan velilerden 253 kişi, 10. sınıfta öğrencisi bulunan velilerden 245 kişi, 11. sınıfta öğrencisi bulunan velilerden 249 kişi ve 12. sınıfta öğrencisi bulunan velilerden 246 kişi katılmış olup örneklem içindeki dağılımının yakın olduğu görülmektedir. Velilerin gelir düzeyleri incelendiğinde, katılımcıların %45'inin gelir düzeyinin 2001-3000 TL aralığında olduğunu görmekteyiz. Gelir düzeyinde en düşük oran %3 ile 0-1000 TL aralığı olmuştur. Araştırmaya katılan velilerin %46,7'sinin kendisine ait bilgisayarı olup, %53,3'ünün ise kendisine ait bilgisayarı yoktur.

3.5. İnternet Erişimine İlişkin Bulgular

Tablo 3.4.'de araştırmaya katılan velilerin “İnternete nasıl erişim sağlıyorsunuz?” sorusuna verdikleri cevaplara ilişkin frekans ve yüzde dağılımları verilmiştir.

Tablo 3.4. İnternet erişimi frekans ve yüzde dağılımı

İnternet erişiminiz varmı?	Frekans	Yüzde
Var	859	86,5
Yok	134	13,5
Cep telefonu ile erişim sağlıyorum	Frekans	Yüzde
Evet	760	76,6
Hayır	232	23,4
Bilgisayar ile erişim sağlıyorum	Frekans	Yüzde
Evet	239	24,1
Hayır	754	75,9

İpad/Tablet ile erişim sağlıyorum	Frekans	Yüzde
Evet	90	9,1
Hayır	903	90,9

Araştırmaya katılan velilerin %86,5 gibi büyük bir oranının internet erişimi vardır. İnternet erişimi olan velilerin %76,6'sı internete cep telefonlarıyla, %24,1'i bilgisayarlarıyla ve %9,1'i ise İpad/Tabletleriyle ile erişim sağlamaktadır. İnternete cep telefonuyla erişim sağlayan veli sayısının oldukça fazla olmasının nedeni olarak cep telefonları ile internete daha pratik ve kolay erişim sağlanması gösterilebilir.

3.6. e-Okul VBS Bilgi-Kullanım Düzeyi İfadelerine İlişkin Bulgular

e-Okul VBS bilgi ve kullanım düzeylerini kapsayan anket çalışmasında sekiz tabloya yer verilmiştir. Bu ifadelerin her biri için frekans ve yüzde dağılımları Tablo 3.5. – Tablo 3.12. arasında sunulmuştur. Tablo 3.5.'de velilerin “e-Okul VBS’yi ilk nereden duydunuz?” sorusuna verdikleri yanıtlara ilişkin frekans yüzde dağılımları verilmiştir.

Tablo 3.5. e-Okul VBS’yi ilk duyma frekans ve yüzde dağılımı

İlk Duyma	Frekans	Yüzde
Sistemi hiç duymadım	57	5,7
Okuldan	249	25,1
Velisi olduğum öğrencimden	613	61,7
Televizyon gazete vb.	20	2,0
İnternette	54	5,4

Yüzdeler dağılımlar incelendiğinde araştırmaya katılan velilerin %61,7'sinin e-Okul VBS’yi ilk öğrencisinden, %25,1'nin ise okuldan duyduğu görülmektedir. e-Okul VBS’yi hiç duymayan velilerin oranı %5,7, televizyon gazete vb. yayın organlarından duyan velilerin oranı ise %2,0 olarak belirlenmiştir. Bu verilere göre televizyon ve gazetenin e- Okul VBS’yi tanıtıcı rolünün yok denecek kadar az söylenebilir.

Velilerin e-Okul VBS hakkında okul tarafından ne zaman bilgilendirildikleri incelenmek istenmiştir. Tablo 3.6.'da “e-Okul VBS hakkında okul tarafından ne zaman bilgilendirildiniz?” sorusuna ilişkin frekans ve yüzde dağılımları verilmiştir.

Tablo 3.6. e-Okul VBS hakkında okul tarafından bilgilendirme frekans ve yüzde dağılımı

Okul Tarafından Bilgilendirilme	Frekans	Yüzde
Hiç bilgilendirilmedim	302	30,4
Kayıt sırasında	210	21,1
Veli toplantısında	371	37,4
Sınıf rehber öğretmeni görüşmesinde	110	11,1
Diğer	0	0

Araştırmaya katılan velilerin %21,1'i kayıt sırasında, %37,4'ü veli toplantısında ve %11,1'i sınıf rehber öğretmen görüşmesinde e-Okul VBS hakkında bilgilendirilmiştir. Velilerin %30,4'ü e-Okul VBS ile ilgili okul tarafından hiç bilgilendirilmemiştir. Buradan okul idarecilerinin velilere e-Okul VBS'yi tanıtmada konusunda başarılı olamadıkları söylenebilir.

Tablo 3.7.'de "e-okul VBS'yi kullanıyor musunuz?" sorusuna verilen yanıtlara ilişkin frekans ve yüzde dağılımları verilmiştir. Soruya "Hayır" cevabı veren veliler sonraki soruları cevaplamayıp anketi sonlandırmışlardır.

Tablo 3.7. e-Okul VBS kullanımı frekans ve yüzde dağılımı

Kullanma	Frekans	Yüzde
Evet	734	73,9
Hayır	259	26,1

Araştırmaya katılan 933 velinin 734'ü e-Okul VBS'yi kullandıklarını, 259'u ise kullanmadıklarını belirtmişlerdir. Buradan velilerin büyük bir çoğunluğunun e-Okul VBS'yi kullandıkları söylenebilir. Soruya "Hayır" cevabı veren 259 velinin kullanmama nedenlerine ilişkin veriler Tablo 3.8'de sunulmuştur.

Tablo 3.8. e-Okul VBS'yi kullanmayanların sebepleri frekans ve yüzde dağılımı

Kullanmama nedeni	Frekans	Yüzde
Sistemi kullanmak için ihtiyaç hissetmiyorum	146	56,8
Sistemi nasıl kullanacağımı bilmiyorum	82	31,9
İnternet erişimim kısıtlı	29	11,3
Diğer nedenler	0	0

“e-Okul VBS’yi kullanıyor musunuz?” sorusuna “Hayır” cevabı veren 259 velinin 146’sı sistemi kullanmak için ihtiyaç hissetmediğini, 82’si ise sistemi nasıl kullanıldığını bilmediğini ve 29’u ise internet erişiminin kısıtlı olduğunu belirtmiştir.

Araştırmaya katılan ve e-Okul VBS’yi kullanan velilerin uygulamaya giriş sıklığı incelenmiştir. Tablo 3.9.’da “e-Okul VBS’ye giriş sıklığınız nedir?” sorusuna verilen yanıtlara ilişkin frekans ve yüzde dağılımları verilmiştir.

Tablo 3.9. e-Okul VBS’ye giriş sıklığı frekans ve yüzde dağılımı

Giriş Sıklığı	Frekans	Yüzde
Sadece bir kez giriş yaptım	92	12,4
Bir aydan daha uzun sürede bir	154	20,8
Ayda bir	237	32,1
Haftada bir	228	30,9
Her gün	28	3,8

e-Okul VBS’yi kullanan velilerin %31,1’i ayda bir kez, %30,9’u haftada bir kez, %20,8’i bir aydan daha uzun sürede bir, %3,8’i ise her gün e-Okul VBS’ye giriş yaptıklarını belirtmişlerdir. Öğrencilerinin devamsızlık bilgisini günlük olarak takip etmek isteyen velilerin sisteme her gün giriş yapan veliler olduğu söylenebilir. Öyle ki okul idarecileri tarafından öğrenci devamsızlıkları günlük olarak sisteme işlenmektedir.

Araştırmada e-Okul VBS’nin okul ve veli arasındaki iletişimine etkisi incelenmiştir. Tablo 3.10.’da “Sizce e-Okul VBS’nin okul-veli iletişime etkisi nedir?” sorusuna verilen yanıtlara ilişkin frekans ve yüzde dağılımları verilmiştir.

Tablo 3.10. e-Okul VBS’nin okul-veli iletişimine etkisi frekans ve yüzde dağılımı

Okul-veli iletişimine etki	Frekans	Yüzde
Etkisi olmaz	75	10,1
Olumlu etkiler	615	83,2
Olumsuz etkiler	49	6,6

e-Okul VBS’yi kullanan velilerin büyük çoğunluğu sistemin okul-veli iletişimini olumlu etkilediğini, %10,1’i ise etkisinin olmadığını düşünmektedir. %6,6’lık oranla

olumsuz etkilediğinin düşünen velilerin, e-Okul VBS'nin kullanımı hakkında yeterli bilgiye sahip olmadıkları düşünülmektedir.

e-Okul VBS'yi kullanan velilerin, e-Okul VBS'nin mobil bilgi servisi ile otomatik takibi hakkındaki düşüncelerinin frekans ve yüzde dağılımları Tablo 3.11.'de verilmiştir.

Tablo 3.11. e-Okul VBS'nin mobil bilgi servisi frekans ve yüzde dağılımı

Mobil Bilgi Servisi	Frekans	Yüzde
Bilgim yok	146	19,8
Mobil bilgi servisini kullanmıyorum	250	33,8
Mobil bilgi servisini ücretli olduğu için kullanmıyorum	77	10,4
Mobil bilgi servisini gereksiz buluyorum	36	4,9
Mobil bilgi servisini faydalı buluyorum ve kullanıyorum	230	31,1

Tablo 3.11.'e göre e-Okul VBS'nin "Mobil bilgi servisini kullanmıyorum" diyen velilerin oranı %33,8, "Mobil bilgi servisini faydalı buluyorum" diyen velilerin oranı %31,1, "Mobil bilgi servisini ücretli olduğu için kullanmıyorum" diyen velilerin oranı %10,4 ve "Bilgim yok" diyen velilerin oranı ise %19,8'dir. Mobil bilgi servisi konusunda velilerin bilgilendirilmesi ve servisinin ücretsiz yapılması mobil bilgi servisinin kullanımını artıracaktır.

e-Okul VBS'yi kullanan velilerin, akıllı telefonlar için tasarlanmış olan e-Okul mobil uygulamasını kullanmalarına ilişkin frekans ve yüzde dağılımı Tablo 3.12.'de verilmiştir.

Tablo 3.12. e-Okul VBS'nin mobil uygulaması frekans ve yüzde dağılımı

e-Okul Mobil Uygulaması	Frekans	Yüzde
Böyle bir uygulamadan haberim yok	65	8,8
Böyle bir uygulamadan haberim var ancak telefonumda yüklü değil	242	32,7
Uygulama telefonumda yüklü ama kullanmıyorum	60	8,1
Uygulamayı kullanıyorum	372	50,3

Tabloya göre velilerin %50,3 'ü akıllı telefonlar için tasarlanmış olan e-Okul mobil uygulamasını kullanmakta, %32,7'sinin e-Okul VBS'nin mobil uygulamasından

haberi var ancak telefonunda yüklü değildir. Günümüzde cep telefon kullanımının yaygınlaşması, e-Okul VBS'nin mobil uygulamasının kullanımını artırdığı söylenebilir.

3.7. Ankette Verilerin Normallik Dağılımı İncelemesi

Yapılan araştırmaya ait ankette bulunan likert ölçekli ifadelerin normal dağılımlı olup olmadıkları her grup için ayrı ayrı tablolarla analiz edilmiştir. Tablo 3.13.'te "e-Okul VBS'de hangi bilgileri ne sıklıkta kullanıyorsunuz?" ifadelerinin normallik dağılım testi sunulmuştur.

Tablo 3.13. e-Okul VBS kullanımı ifadelerinin normallik testi

E-OKUL VELİ BİLGİLENDİRME SİSTEMİNDE HANGİ BİLGİLERİ NE SIKLIKTA KULLANIYORSUNUZ?	Kolmogorov-Smirnov		
	İstatistik	s.d.	p
1. Sınav bilgileri için,	0,254	736	,000
2. Duyuruları okumak için,	0,204	736	,000
3. Devamsızlık bilgisini öğrenmek için,	0,242	736	,000
4. Sınav sonuçlarını-notları öğrenmek için,	0,285	736	,000
5. Haftalık ders programı için,	0,271	736	,000
6. Sınav tarihleri için,	0,176	736	,000
7. Daha önce almış olduğu belgeleri görmek için,	0,181	736	,000
8. Yılsonu notlarına bakmak için,	0,198	736	,000
9. Sorumluluk/Ortalama yükseltme puanlarına bakmak için,	0,192	736	,000
10. Nakil Durumu bilgileri için,	0,315	736	,000
11. e-Karne görüntülemek için,	0,231	736	,000
12. Şube yazılı ortalamalarına bakmak için,	0,205	736	,000
13. Pansiyon bilgileri için	0,347	736	,000
14. Sağlıkla İlgili Fiziksel Uygunluk Karnesi için,	0,314	736	,000
15. Önceki sınıflarına ait bilgilere ulaşmak için,	0,242	736	,000

(1: Her zaman, 2: Genellikle, 3: Bazen, 4: Nadiren, 5:Hiçbir zaman)

"e-Okul VBS'de hangi bilgileri ne sıklıkta kullanıyorsunuz?" ifadelerinin Kolmogrom-Smirnov testi sonucunda tüm ifadeler için $p=0,00 < \alpha=0,05$ olduğu için H_1 hipotezi kabul edilmiştir. Dolayısıyla, verilerin normal dağılımlı olmadığı %5 anlamlılık düzeyinde söylenebilir. Standart normal dağılımda çarpıklık ve basıklık katsayılarının sınırlarının -2 ile +2 değerleri arasında kalması dağılımın normalden fazla sapma göstermediği olarak değerlendirilebilmektedir (George & Mallery,

2010). Dolayısıyla, çalışmada anket formunda yer alan aralıklı ve oran ölçekli ifadelerin çarpıklık ve basıklık katsayıları incelenmiştir. Tablo 3.14.'de "e-Okul VBS'de hangi bilgileri ne sıklıkta kullanıyorsunuz?" ifadelerin tanımlayıcı istatistiklerinden ortalama, standart sapma, çarpıklık ve basıklık katsayıları değerlerine yer verilmiştir.

Tablo 3.14. e-Okul VBS kullanımı ifadelerinin tanımlayıcı istatistikleri

E-OKUL VELİ BİLGİLENDİRME SİSTEMİNDE HANGİ BİLGİLERİ NE SIKLIKTA KULLANIYORSUNUZ?	Ortalama	Standart Sapma	Çarpıklık katsayısı	Basıklık katsayısı
1. Sınav bilgileri için,	2,10	1,223	1,048	,143
2. Duyuruları okumak için,	3,51	1,370	-,424	-1,078
3. Devamsızlık bilgisini öğrenmek için,	2,14	1,257	,976	-,085
4. Sınav sonuçlarını-notları öğrenmek için,	1,92	1,189	1,271	,699
5. Haftalık ders programı için,	3,71	1,445	-,693	-,960
6. Sınav tarihleri için,	3,30	1,429	-,229	-1,291
7. Daha önce almış olduğu belgeleri görmek için,	3,37	1,411	-,347	-1,178
8. Yılsonu notlarına bakmak için,	2,78	1,405	,263	-1,227
9. Sorumluluk/Ortalama yükseltme puanlarına bakmak için,	3,17	1,530	-,095	-1,508
10. Nakil Durumu bilgileri için,	3,83	1,462	-,827	-,835
11. e-Karne görüntülemek için,	3,41	1,510	-,329	-1,373
12. Şube yazılı ortalamalarına bakmak için,	3,26	1,494	-,159	-1,421
13. Pansiyon bilgileri için	3,92	1,438	-,918	-,719
14. Sağlıkla İlgili Fiziksel Uygunluk Karnesi için,	3,93	1,362	-,957	-,476
15. Önceki sınıflarına ait bilgilere ulaşmak için,	3,52	1,495	-,471	-1,260

(1: Her zaman, 2: Genellikle, 3: Bazen, 4: Nadiren, 5:Hiçbir zaman)

Tablolardaki aralıklı ve oran ölçekli ifadelerin çarpıklık ve basıklık katsayı değerleri ± 2 aralığında kaldığı için "e-Okul VBS'de hangi bilgileri ne sıklıkta kullanıyorsunuz?" ifadelerinin tümünün normal dağılım gösterdiğine karar verilmiş ve verilerin analizinde parametrik testlere başvurulmuştur.

"VBS'nin tasarımı ile ilgili düşünceleriniz nelerdir?" ifadelerinin normallik dağılım testi Tablo 3.15.'te verilmiştir.

Tablo 3.15. e-Okul VBS'nin tasarımı hakkında düşünce ifadelerinin normallik testi

VELİ BİLGİLENDİRME SİSTEMİNİN TASARIMI İLE İLGİLİ DÜŞÜNCELERİNİZ NELERDİR?	Kolmogorov-Smirnov		
	İstatistik	s.d.	p
16. Sisteme giriş kolaydır.	,277	736	,000
17. Sisteme giriş güvenlidir.	,281	736	,000
18. Sistemde kullanılan simgeler anlaşılırdır.	,268	736	,000
19. Sistemin yardım menüsü kullanışlıdır.	,247	736	,000
20. Sistemdeki kısaltmaların açıklamaları anlaşılırdır.	,245	736	,000
21. Sistemdeki yazılar okunaklıdır.	,277	736	,000
22. Site tasarımındaki renk uyumu gözleri yormaz.	,274	736	,000
23. Sistemde aranan içeriğe ulaşmak kolaydır.	,268	736	,000
24. Sistemin mobil aygıtlara (cep telefonu/tablet) kurulumu kolaydır.	,274	736	,000
25. Sistemin mobil aygıtlarda (cep telefonu/tablet) kullanımı kolaydır.	,258	736	,000
26. Önceki yıllara ait notlara bilgilere ulaşmak kolaydır.	,271	736	,000

(1: Kesinlikle katılıyorum, 2: Katılıyorum, 3: Kısmen Katılıyorum/Kısmen Katılmıyorum, 4: Katılmıyorum, 5: Hiç katılmıyorum)

“VBS'nin tasarımı ile ilgili düşünceleriniz nelerdir?” ifadelerinin Kolmogrom-Smirnov testi sonucunda tüm ifadeler için $p=0,00 < \alpha=0,05$ olduğu için H1 hipotezi kabul edilmiştir. Dolayısıyla, verilerin normal dağılımlı olmadığı %5 anlamlılık düzeyinde söylenebilir. Tablo 3.16.'da “VBS'nin tasarımı ile ilgili düşünceleriniz nelerdir?” ifadelerinin tanımlayıcı istatistiklerinden ortalama, standart sapma, çarpıklık ve basıklık katsayıları değerlerine yer verilmiştir.

Tablo 3.16. e-Okul VBS'nin tasarımı hakkında düşünce ifadelerinin tanımlayıcı istatistikleri

VELİ BİLGİLENDİRME SİSTEMİNİN TASARIMI İLE İLGİLİ DÜŞÜNCELERİNİZ NELERDİR?	Ortalama	Standart	Çarpıklık katsayısı	Basıklık Katsayısı
		Sapma		
16. Sisteme giriş kolaydır.	2,05	1,141	1,228	,914
17. Sisteme giriş güvenlidir.	1,90	,989	1,424	2,097
18. Sistemde kullanılan simgeler anlaşılırdır.	2,05	1,098	1,128	,753
19. Sistemin yardım menüsü kullanışlıdır.	2,17	1,100	,918	,346
20. Sistemdeki kısaltmaların açıklamaları anlaşılırdır.	2,18	1,138	,925	,232
21. Sistemdeki yazılar okunaklıdır.	2,01	1,052	1,232	1,265
22. Site tasarımındaki renk uyumu gözleri yormaz.	2,01	1,055	1,170	,987
23. Sistemde aranan içeriğe ulaşmak kolaydır.	1,94	1,015	1,284	1,549
24. Sistemin mobil aygıtlara (cep telefonu/tablet) kurulumu kolaydır.	1,91	,994	1,351	1,800
25. Sistemin mobil aygıtlarda (cep telefonu/tablet) kullanımı kolaydır.	1,92	1,004	1,300	1,656
26. Önceki yıllara ait notlara bilgilere ulaşmak kolaydır.	1,92	1,049	1,336	1,456

(1: Kesinlikle katılıyorum, 2: Katılıyorum, 3: Kısmen Katılıyorum/Kısmen Katılmıyorum, 4: Katılmıyorum, 5: Hiç katılmıyorum)

Tablo 3.16.'ya bakıldığında aralıklı ve oran ölçekli ifadelerin çarpıklık ve basıklık katsayı değerleri ± 2 aralığında kaldığı için “VBS’nin tasarımı ile ilgili düşünceleriniz nelerdir?” ifadelerinin tümünün normal dağılım gösterdiğine karar verilmiş ve verilerin analizinde parametrik testler kullanılmıştır.

“VBS hakkında kişisel görüş ve önerileriniz nelerdir?” ifadelerinin normallik dağılım testi Tablo 3.17.’de sunulmuştur.

Tablo 3.17. e-Okul VBS hakkında görüş-öneri ifadelerinin normallik testi

VELİ BİLGİLENDİRME SİSTEMİ HAKKINDA KİŞİSEL GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİNİZ NELERDİR?	Kolmogorov-Smirnov ^a		
	İstatistik	s.d.	p
27. Veli Bilgilendirme Sistemi gereklidir.	,298	736	,000
28. Veli Bilgilendirme Sistemi faydalıdır.	,271	736	,000
29. Veli Bilgilendirme Sistemi veli-okul ilişkisini artırır.	,236	736	,000
30. Veli Bilgilendirme Sistemi öğrenci ile veli arasındaki güveni artırır.	,253	736	,000
31. Velinin öğrencisinin okul hayatına olan ilgisini artırır.	,227	736	,000
32. Öğrencim Veli Bilgilendirme Sistemini kullanma konusunda beni destekliyor.	,265	736	,000
33. Sisteme öğretmenlerle iletişime geçilebilecek bir eklenti yapılması faydalı olacaktır.	,235	736	,000
34. Sisteme duygu ve düşüncelerimizi aktarabileceğimiz bir eklenti yapılması faydalı olacaktır.	,231	736	,000
35. Sisteme öneri ve şikâyet bölümünün eklenmesi faydalı olacaktır.	,231	736	,000
36. Sisteme öğrencimle ilgili öğretmen önerileri bölümünün eklenmesi faydalı olacaktır.	,241	736	,000

(1: Kesinlikle katılıyorum, 2: Katılıyorum, 3: Kısmen Katılıyorum/Kısmen Katılmıyorum, 4: Katılmıyorum, 5: Hiç katılmıyorum)

“VBS hakkında kişisel görüş ve önerileriniz nelerdir?” ifadelerinin Kolmogrom-Smirnov testi sonucunda tüm ifadeler için $p=0,00 < \alpha=0,05$ olduğu için H1 hipotezi kabul edilmiştir. Dolayısıyla, verilerin normal dağılımlı olmadığı %5 anlamlılık düzeyinde söylenebilir. Tablo 3.18.’de “VBS hakkında kişisel görüş ve önerileriniz nelerdir?” ifadelerinin tanımlayıcı istatistiklerinden ortalama, standart sapma, çarpıklık ve basıklık katsayıları değerlerine yer verilmiştir.

Tablo 3.18. e-Okul VBS hakkında görüş-öneri ifadelerinin tanımlayıcı istatistikleri

VELİ BİLGİLENDİRME SİSTEMİ HAKKINDA KİŞİSEL GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİNİZ NELERDİR?	Ortalama	Standart Sapma	Çarpıklık Katsayısı	Basıklık Katsayısı
27. Veli Bilgilendirme Sistemi gereklidir.	1,71	,979	1,695	2,781
28. Veli Bilgilendirme Sistemi faydalıdır.	1,74	,926	1,587	2,691
29. Veli Bilgilendirme Sistemi veli-okul ilişkisini artırır.	1,98	1,062	1,088	,717
30. Veli Bilgilendirme Sistemi öğrenci ile veli arasındaki güveni artırır.	1,96	1,078	1,161	,744
31. Velinin öğrencisinin okul hayatına olan ilgisini artırır.	2,09	1,159	,957	,120
32. Öğrencim Veli Bilgilendirme Sistemini kullanma konusunda beni destekliyor.	2,07	1,106	1,077	,583
33. Sisteme öğretmenlerle iletişime geçilebilecek bir eklenti yapılması faydalı olacaktır.	2,12	1,154	,913	,030
34. Sisteme duygu ve düşüncelerimizi aktarabileceğimiz bir eklenti yapılması faydalı olacaktır.	2,20	1,180	,814	-,197
35. Sisteme öneri ve şikâyet bölümünün eklenmesi faydalı olacaktır.	2,05	1,140	1,003	,277
36. Sisteme öğrencimle ilgili öğretmen önerileri bölümünün eklenmesi faydalı olacaktır.	1,99	1,135	1,151	,630

(1: Kesinlikle katılıyorum, 2: Katılıyorum, 3: Kısmen Katılıyorum/Kısmen Katılmıyorum, 4: Katılmıyorum, 5: Hiç katılmıyorum)

Tablo 3.18. incelendiğinde aralıklı ve oran ölçekli ifadelerin çarpıklık ve basıklık katsayı değerleri ± 2 aralığında kaldığı için “VBS hakkında kişisel görüş ve önerileriniz nelerdir?” ifadelerinin tümünün normal dağılım gösterdiğine karar verilmiş ve verilerin analizinde parametrik testler kullanılmıştır.

3.8. Ki-Kare Bağımsızlık Testi Bulguları

İstatistiksel araştırmalarda nitel ya da kategorik yapıdaki değişkenler arasındaki ilişkiyi araştırmada, iki değişkenin birbirinden bağımsız olup olmadığının belirlenmesinde ki-kare bağımsızlık testi yaygın olarak kullanılmaktadır. Ki-kare testinde Pearson test değerinin kullanılabilmesi için göze içi frekans değerlerinin 5’ten büyük değerli olması gerekir. Göze içi frekans değerlerinin 5 veya 5’ten küçük değerli olması durumunda Pearson test değeri yerine Fisher test değeri kullanılabilir. Ki-kare bağımsızlık testi sonucu önem düzeyi $p < \alpha = 0,05$ olması durumunda istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu ve $p \geq \alpha = 0,05$ durumunda ise istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olmadığı yorumu yapılır. Çalışma kapsamında ki-kare bağımsızlık testi sonucu anlamlı ilişki belirlenen analiz sonuçlarına yer verilirken anlamlı ilişki belirlenmeyen analiz sonuçlarına yer verilmemiştir (Tablo içerisinde F: Frekans, %: Yüzde, χ^2 : Ki-kare test değeri).

Çalışmada ki-kare bağımsızlık testi, e-Okul VBS bilgi-kullanım düzeyi ifadeleri ile kurum türü ve velilerin demografik özellikleri arasındaki ilişkileri araştırmak için kullanılmıştır.

3.8.1. e-Okul VBS'ye Giriş Sıklığı ile Kurum Türü Arasındaki İlişki

Velilerin e-Okul VBS'ye giriş sıklığı ile öğrencisinin öğrenim gördüğü okulun türü arasında ilişki olup olmadığını araştırmak için ki-kare testi uygulanmıştır. Analiz sonuçları Tablo 3.19.'da aşağıdaki gibi sunulmuştur.

Tablo 3.19. e-Okul VBS'ye giriş sıklığı ile kurum türü ki-kare analizi

		Kurum Türü			χ^2	p	İlişki Miktarı		
		MTAL	AL	Toplam					
E-Okul veli bilgilendirme sistemine giriş sıklığınız nedir?	Sadece bir kez giriş yaptım	F	60	32	92	18,068	0,001	0,154	
		%	15,3	9,2	12,4				
	Bir aydan daha uzun sürede bir	F	67	87	154				
		%	17,1	25,1	20,8				
	Ayda bir	F	114	123	237				
		%	29,1	35,4	32,1				
	Haftada bir	F	137	91	228				
		%	34,9	26,2	30,9				
	Her gün	F	14	14	28				
		%	3,6	4,0	3,8				
	Toplam		F	392	347				739

Ki-kare analizi sonucunda Pearson ki-kare testi değeri 18,068 ve önem düzeyi $p=0,001 < \alpha=0,05$ olduğu için, velilerin e-Okul VBS'yi kullanma sıklığı ile öğrencisinin öğrenim gördüğü okulun türü arasında %15,2'lük ilişki olduğu tespit edilmiştir. Analiz sonuçları, H2'yi desteklemektedir. Tablo 3.19. incelendiğinde öğrencisi MTAL türünde okullara giden velilerin %34,9'u VBS'ye haftada bir, öğrencisi AL türünde okullara giden velilerin ise %35,4'ü VBS'ye ayda bir girmektedir. Buradan, öğrencisi MTAL türünde okullara giden velilerin öğrencilerini daha sık takip etme ihtiyacı duydukları yorumu yapılabilir.

3.8.2. e-Okul VBS'yi İlk Duyma ile Kurum Türü Arasındaki İlişki

“e-Okul “VBS’yi ilk nereden duydunuz?” sorusuna verilen cevapların, öğrencisi MTAL türündeki okullara giden veliler ile öğrencisi AL türündeki okullar giden veliler arasında ilişki olup olmadığını araştırmak için ki-kare testi uygulanmıştır. Analiz sonuçları Tablo 3.20.’de aşağıda sunulmuştur.

Tablo 3.20. e-Okul VBS’yi ilk duyma ile kurum türü ki-kare analizi

		Kurum Türü			χ^2	p	İlişki Miktarı	
		MTAL	AL	Toplam				
E-okul veli bilgilendirme sistemini ilk nereden duydunuz?	Sistemi hiç duymadım	F	31	26	57	17,911	0,001	0,133
		%	5,8	5,7	5,7			
	Okuldan	F	155	94	249			
		%	29,1	20,4	25,1			
	Velisi olduğum öğrencimden	F	311	302	613			
		%	58,3	65,7	61,7			
	Televizyon gazete vb.	F	15	5	20			
		%	2,8	1,1	2,0			
	İnternette	F	21	33	54			
		%	3,9	7,2	5,4			
	Toplam	F	533	460	993			

Ki-kare analizi sonucunda Pearson ki-kare testi değeri 17,911 ve önem düzeyi $p=0,001 < \alpha=0,05$ olduğu için, velilerin e-Okul VBS’yi ilk duyma ile öğrencisinin öğrenim gördüğü okulun türü arasında %13,3’lük ilişki olduğu tespit edilmiştir. Analiz sonuçları H2’yi desteklemektedir. Öğrencisi AL türünde okullar giden velilerin %65,7 gibi büyük bir oranı VBS’yi ilk öğrencisinden, öğrencisi MTAL türünde okullar giden velilerin ise %58,3’ü VBS’yi ilk öğrencisinden duymuştur. Buradan öğrencisi AL türünde okullara giden velilerin ile öğrencileri arasındaki iletişimin daha güçlü olduğu yorumu yapılabilir. Öğrencisi MTAL türünde okullara giden velilerin %29,1’i VBS’yi ilk okul idaresinden, öğrencisi AL türünde okullara giden velilerin ise %20,4’ü VBS’yi ilk okul idaresi tarafından duymuşlardır. Bu verilere göre MTAL türünde okullarda görev yapan idareciler, VBS’yi velilere tanıtmada konusunda daha başarılı oldukları söylenebilir.

3.8.3. e-Okul Mobil Uygulamasının Kullanımı ile Cinsiyet Arasındaki İlişki

Akıllı telefonlar için tasarlanmış olan e-Okul uygulamasının kullanımı ile araştırmaya katılan velilerin cinsiyetleri arasında ilişki olup olmadığı ki-kare testiyle analiz edilmiştir. Sonuçlar Tablo 3.21.'de aşağıdaki gibi sunulmuştur.

Tablo 3.21. e-Okul mobil uygulamasının kullanımı ile veli cinsiyeti ki-kare analizi

		Cinsiyet		Toplam	χ^2	p	İlişki Miktarı					
		Kadın	Erkek									
Akıllı telefonlar için tasarlanmış olan e-Okul mobil uygulamasını kullanıyor musunuz?	Böyle bir uygulamadan haberim yok	F	29	36	65	9,865	0,020	0,116				
		%	6,9	11,3	8,8							
	Böyle bir uygulamadan haberim var ancak telefonumda yüklü değil	F	153	89	242							
		%	36,5	27,8	32,7							
	Uygulama telefonumda yüklü ama kullanmıyorum	F	29	31	60							
		%	6,9	9,7	8,1							
	Uygulamayı kullanıyorum	F	208	164	372							
		%	49,6	51,2	50,3							
	Toplam			419	320				739			

Ki-kare analizi sonucunda Pearson ki-kare testi değeri 9,865 ve önem düzeyi $p=0,02 < \alpha=0,05$ olduğu için, velilerin e-Okul mobil uygulamasının kullanımı ile araştırmaya katılan velilerin cinsiyeti arasında %11,6'lık ilişki olduğu tespit edilmiştir. Analiz sonuçları H3'ü desteklemektedir. Tablo 3.21.'deki verilere göre e-Okul mobil uygulamasını hiç duymayan bayan velilerin oranı %6,9, erkek velilerin oranı ise %11,3'tür. Buradan, e-Okul mobil uygulamasının velilerin büyük bir çoğunluğu tarafından bilindiği söylenebilir. e-Okul mobil uygulamasını kullanan bayan velilerin oranı %49,6, erkek velilerin oranı ise %51,2'dir. Bu verilere göre e-Okul mobil uygulamasının erkek ve bayan velilere göre kullanım oranları birbirine çok yakın olduğu söylenebilir.

3.8.4. e-Okul VBS'ye Giriş Sıklığı ile Veli Yaşı Arasındaki İlişki

Velilerin e-Okul VBS'ne giriş sıklığı ile e-Okul VBS'yi kullanan velilerin cinsiyetleri arasında ilişki olup olmadığı ki-kare testiyle analiz edilmiştir. Sonuçlar Tablo 3.22.'de sunulmuştur.

Tablo 3.22. e-Okul VBS'ye giriş sıklığı ile veli yaşı ki-kare analizi

		Yaş					Toplam	χ^2	p	İlişki Miktarı	
		25-30	31-35	36-40	41-45	46 >=					
E-okul veli bilgilendirme sistemine giriş sıklığınız nedir?	Sadece bir kez giriş yaptım	F	11	21	10	21	29	92	38,525	0,001	0,223
		%	12,1	9,4	14,1	9,8	20,7	12,4			
	Bir aydan daha uzun sürede bir	F	18	34	16	53	33	154			
		%	19,8	15,2	22,5	24,8	23,6	20,8			
	Ayda bir	F	22	91	23	66	35	237			
		%	24,2	40,8	32,4	30,8	25,0	32,1			
	Haftada bir	F	31	70	19	70	38	228			
		%	34,1	31,4	26,8	32,7	27,1	30,9			
	Her gün	F	9	7	3	4	5	28			
		%	9,9	3,1	4,2	1,9	3,6	3,8			
Toplam			91	223	71	214	140	739			

Ki-kare analizi sonucunda Fisher ki-kare testi değeri 38,525 ve önem düzeyi $p=0,001 < \alpha=0,05$ olduğu için, velilerin e-Okul VBS'ne giriş sıklığı ile veli yaşı arasında %22,3'lük ilişki olduğu tespit edilmiştir. Analiz sonuçları H_4 'ü desteklemektedir. e-Okul VBS'yi kullanan velilerin %32,1'i sisteme ayda bir, %30,9'u ise sisteme haftada bir giriş yapmaktadır. Yaşları 31-35 arasında olan velilerin %40,8'i e-Okul VBS'ye ayda bir, %31,4'ü ise haftada bir giriş yapmaktadır. Yaşları 36-40 arasında olan velilerin %32,4'ü e-Okul VBS'ye ayda bir, %26,8'i ise haftada bir giriş yapmaktadır. Yaşları 41-45 arasında olan velilerin %30,8'i e-Okul VBS'ye ayda bir, %32,7'i ise haftada bir giriş yapmaktadır. Buradan değişik yaş aralıklarında bulunan velilerin yüksek bir oranının sisteme ayda bir veya haftada bir girdikleri görülmektedir. Yaş aralığı ne olursa olsun e-Okul VBS'ye her gün girenlerin oranı ise %3,8'dir. Bu veriye göre öğrenci devamsızlık bilgisinin okul idaresi tarafından günlük girildiği düşünüldüğünde, velilerin öğrencilerinin devamsızlıkları günlük olarak takip etmedikleri söylenebilir.

3.8.5. e-Okul Mobil Uygulamasının Kullanımı ile Veli Yaşı Arasındaki İlişki

Akıllı telefonlar için tasarlanmış olan e-Okul uygulamasının kullanımı ile araştırmaya katılan ve e-Okul VBS'yi kullanan velilerin yaşları arasında ilişki olup olmadığı ki-kare testiyle analiz edilmiştir. Sonuçlar Tablo 3.23.'de verilmiştir.

Tablo 3.23. e-Okul mobil uygulamasının kullanımı ile veli yaşı ki-kare analizi

		Yaş					Toplam	χ^2	p	İlişki Miktarı					
		25-30	31-35	36-40	41-45	46 >=									
Akıllı telefonlar için tasarlanmış olan e-Okul mobil uygulamasını kullanıyor musunuz?	Böyle bir uygulamadan haberim yok	F	8	9	6	20	22	65	30,028	0,003	0,198				
		%	8,8	4,0	8,5	9,3	15,7	8,8							
	Böyle bir uygulamadan haberim var ancak telefonumda yüklü değil	F	29	63	21	78	51	242							
		%	31,9	28,3	29,6	36,4	36,4	32,7							
	Uygulama telefonumda yüklü ama kullanmıyorum	F	10	13	6	21	10	60							
		%	11,0	5,8	8,5	9,8	7,1	8,1							
	Uygulamayı kullanıyorum	F	44	138	38	95	57	372							
		%	48,4	61,9	53,5	44,4	40,7	50,3							
	Toplam			91	223	71	214	140				739			

Ki-kare analizi sonucunda Pearson ki-kare testi değeri 30,028 ve önem düzeyi $p=0,003 < \alpha=0,05$ olduğu için, velilerin e-Okul mobil uygulamasının kullanımı ile araştırmaya katılan ve e-Okul VBS'yi kullanan velilerin yaşları arasında %19,8'lik ilişki olduğu tespit edilmiştir. Analiz sonuçları H4'ü desteklemektedir. e-Okul mobil uygulamasını, 25-30 yaş arasındaki velilerin %48,4'ü, 31-35 yaş arasındaki velilerin %61,9'u, 36-40 yaş arasındaki velilerin %53,5'i, 41-45 yaş arasındaki velilerin %40,7'si, 46 yaş ve üstü velilerin ise %50,3'ü kullanmaktadır. e-Okul mobil uygulamasından haberi olan ancak telefonunda kurulu olmayanların oranı 25-30 yaş arasındaki veliler için %31,9, 31-35 yaş arasındaki veliler için %28,3, 36-40 yaş arasındaki veliler için %29,6, 41-45 yaş arasındaki veliler için %36,4, 46 yaş ve üstü veliler için ise %36,4'tür. Buradan bütün yaş aralığındaki velilerin çoğunun e-Okul

mobil uygulamasından haberdar oldukları ve yarısına yakınının kullandıkları söylenebilir.

3.8.6. e-Okul VBS'yi İlk Duyma ile Eğitim Düzeyi Arasındaki İlişki

“e-Okul “VBS'yi ilk nereden duydunuz?” sorusuna verilen cevaplar ile araştırmaya katılan velilerin eğitim düzeyi arasında ilişki olup olmadığını araştırmak için ki-kare testi uygulanmıştır. Analiz sonuçları Tablo 3.24.'de aşağıdaki gibi sunulmuştur.

Tablo 3.24. e-Okul VBS'yi ilk duyma ile eğitim durumu ki-kare analizi

		Eğitim Durumu							Toplam	χ^2	p	İlişki Miktarı				
		Okur-yazar değilim	Okur-yazar	İlköğretim-ortaöğretim	Lise	Önlisans	Lisans/lisansüstü									
E-Okul veli bilgilendirme sistemini ilk duyma	Sistemi hiç duymadım	F	6	8	35	5	2	1	57	17,911	0,001	0,211				
		%	20,0	9,1	5,2	3,5	8,3	2,9	5,7							
	Okuldan	F	8	23	163	38	8	9	249							
		%	26,7	26,1	24,2	26,4	33,3	26,5	25,1							
	Velisi olduğum öğrencimden	F	14	54	427	89	13	16	613							
		%	46,7	61,4	63,4	61,8	54,2	47,1	61,7							
	Televizyon gazete vb.	F	1	2	14	2	1	0	20							
		%	3,3	2,3	2,1	1,4	4,2	0,0	2,0							
	İnternette	F	1	1	34	10	0	8	54							
		%	3,3	1,1	5,1	6,9	0,0	23,5	5,4							
	Toplam			30	88	673	144	24	34				993			

Ki-kare analizi sonucunda Fisher ki-kare testi değeri 17,911 ve önem düzeyi $p=0,001 < \alpha=0,05$ olduğu için, velilerin e-Okul VBS'yi ilk duyma ile yaşları arasında %21,1'lik ilişki olduğu tespit edilmiştir. Analiz sonuçları H_5 'i desteklemektedir. Eğitim durumu, okur-yazar olmayan velilerin %46,7'si, okur-yazar olan velilerin %61,4'ü, İlköğretim-ortaöğretim olan velilerin %63,4'ü, lise olan velilerin %61,8'i, ön lisans olan velilerin %54,2'si ve lisans/lisansüstü olan velilerin %47,1'i e-Okul VBS'yi ilk öğrencisinden duymuşlardır. Buradan araştırmaya katılan velilerin eğitim durumu ne olursa olsun büyük çoğunluğu e-Okul VBS'yi ilk öğrencisinden duyduğu sonucuna ulaşılmıştır. e-Okul VBS'yi okuldan duyan velilerin oranı %25,1 ile ikinci

sıradadır. İnternet, televizyon, gazete v.b.’nin e-okul VBS’yi tanıtıcı rolü yok denecek kadar azdır. “e-Okul VBS’yi hiç duymadım” diyen veliler eğitim durumuna göre incelendiğinde, velilerin eğitim düzeyi arttıkça e-Okul VBS’den haberdar olma oranlarının genel olarak arttığı tespit edilmiştir.

3.8.7. e-Okul VBS’ye Giriş Sıklığı ile Eğitim Düzeyi Arasındaki İlişki

Velilerin e-Okul VBS’ne giriş sıklığı ile e-Okul VBS’yi kullanan velilerin eğitim düzeyleri arasında ilişki olup olmadığı ki-kare testiyle analiz edilmiştir. Sonuçlar Tablo 3.25.’de aşağıdaki gibi ifade edilmiştir.

Tablo 3.25. e-Okul VBS’ye giriş sıklığı ile eğitim durumu ki-kare analizi

		Eğitim Durumu							χ^2	p	İlişki Miktarı					
		Okur-yazar değilim	Okur-yazar	İlköğretim-ortaöğretim	Lise	Önlisans	Lisans/lisansüstü	Toplam								
E-okul veli bilgilendirme sistemine giriş sıklığınız nedir?	Sadece bir kez giriş yaptım	F	6	5	69	10	1	1	92	47,529	0,000	0,246				
		%	31,6	8,2	13,9	8,7	5,0	3,6	12,4							
	Bir aydan daha uzun sürede bir	F	2	21	104	21	4	2	154							
		%	10,5	34,4	21,0	18,3	20,0	7,1	20,8							
	Ayda bir	F	6	17	169	29	4	12	237							
		%	31,6	27,9	34,1	25,2	20,0	42,9	32,1							
	Haftada bir	F	5	15	137	52	10	9	228							
		%	26,3	24,6	27,6	45,2	50,0	32,1	30,9							
	Her gün	F	0	3	17	3	1	4	28							
		%	0,0	4,9	3,4	2,6	5,0	14,3	3,8							
	Toplam			19	61	496	115	20	28				739			

Ki-kare analizi sonucunda Fisher ki-kare testi değeri 47,529 ve önem düzeyi $p=0,000 < \alpha=0,05$ olduğu için, velilerin e-Okul VBS’ne giriş sıklığı ile velilerin eğitim durumları arasında %24,6’lık ilişki olduğu tespit edilmiştir. Analiz sonuçları H_5 ’i desteklemektedir. Tablo 3.25.’deki veriler incelendiğinde, “sadece bir kez giriş yaptım” diyen velilerin büyük çoğunluğunu okur-yazar olmayan veliler olduğu ve eğitim durumu arttıkça “sadece bir kez giriş yaptım” diyenlerin oranının genel olarak azaldığı görülmüştür. Araştırmaya katılan velilerden okur-yazar olmayanların e-Okul

VBS'ye giriş sıklığı incelendiğinde, “her gün” diyenlerin sayısının sıfır (0) olduğu gözlemlenmiştir. Ankete katılanların büyük çoğunluğu genel olarak ayda bir ve haftada bir e-Okul VBS'ye giriş yaptıklarını ifade etmişlerdir.

3.8.8. e-Okul VBS'yi İlk Duyma ile Öğrenci Sınıfı Arasındaki İlişki

Velilerin “e-Okul “VBS'yi ilk nereden duydunuz?” sorusuna verdikleri cevaplar ile velisi bulunduğu öğrencinin sınıfı arasında ilişki olup olmadığını araştırmak için ki-kare testi uygulanmıştır. Analiz sonuçları Tablo 3.26.'da sunulmuştur.

Tablo 3.26. e-Okul VBS'yi ilk duyma ile öğrenci sınıfı ki-kare analizi

		Öğrencinin Sınıfı				Toplam	χ^2	p	İlişki Miktarı			
		9	10	11	12							
E-okul veli bilgilendirme sistemini ilk nereden duydunuz?	Sistemi hiç duymadım	F	18	14	20	5	28,493	0,005	0,167			
		%	7,1	5,7	8,0	2,0				5,7		
	Okuldan	F	80	50	60	59				249		
		%	31,6	20,4	24,1	24,0				25,1		
	Velisi olduğum öğrencimden	F	131	162	153	167				613		
		%	51,8	66,1	61,4	67,9				61,7		
	Televizyon gazete vb.	F	4	5	4	7				20		
		%	1,6	2,0	1,6	2,8				2,0		
	İnternette	F	20	14	12	8				54		
		%	7,9	5,7	4,8	3,3				5,4		
	Toplam			253	245	249				246	993	

Ki-kare analizi sonucunda Fisher ki-kare testi değeri 28,493 ve önem düzeyi $p=0,005 < \alpha=0,05$ olduğu için, velilerin e-Okul VBS'yi ilk duyma ile velisi olduğu öğrencinin sınıfı arasında %16,7'lik ilişki olduğu tespit edilmiştir. Analiz sonuçları H₆'yı desteklemektedir. Tüm sınıf düzeyinde ki öğrenci velilerinin büyük çoğunluğu e-Okul VBS'yi ilk olarak velisi olduğu öğrencisinden duymuştur. Ayrıca öğrenci velilerinin e-Okul VBS'yi ilk duyma oranı tüm sınıf düzeylerinde en düşük televizyon, gazete vb. olmuştur. Buradan e-Okul VBS'yle ilgili haberlerin ve duyuruların televizyon ve gazetelerde yeterince yer bulmadığı söylenebilir. “Sistemi hiç duymadım” diyenler içerisinde en düşük oran 12. sınıf öğrenci velilerine aittir. e-Okul VBS'yi ilk okuldan duyan velilerin istatistiği incelendiğinde 9. Sınıf velilerinin %31,6 ile en yüksek orana sahip olduğu görülmüştür. İlgili veriden yola çıkarak, e-

Okul VBS hakkında velilerin okul idaresi tarafından kayıt sırasında bilgilendirildiği düşünülebilir.

3.8.9. e-Okul VBS Hakkında Bilgilendirme ile Öğrenci Sınıfı Arasındaki İlişki

Velilerin “e-Okul VBS hakkında okul tarafından ne zaman bilgilendirildiniz?” sorusuna verdikleri cevaplar ile velisi bulunduğu öğrencinin sınıfı arasında ilişki olup olmadığı ki-kare testiyle analiz edilmiştir. Sonuçlar Tablo 3.27.’de verilmiştir.

Tablo 3.27. e-Okul VBS hakkında bilgilendirme ile öğrenci sınıfı ki-kare analizi

		Öğrencinin Sınıfı				Toplam	χ^2	P	İlişki Miktarı			
		9	10	11	12							
E-okul veli bilgilendirme sistemi hakkında okul tarafından ne zaman bilgilendirildiniz?	Hiç bilgilendirilmedim	F	73	66	83	80	22,279	0,008	0,148			
		%	28,9	26,9	33,3	32,5				30,4		
	Kayıt sırasında	F	71	55	50	34				210		
		%	28,1	22,4	20,1	13,8				21,1		
	Veli toplantısında	F	84	88	95	104				371		
		%	33,2	35,9	38,2	42,3				37,4		
	Sınıf rehber öğretmeni görüşmesinde	F	25	36	21	28				110		
		%	9,9	14,7	8,4	11,4				11,1		
	Toplam			253	245	249				246	993	

Ki-kare analizi sonucunda Pearson ki-kare testi değeri 22,276 ve önem düzeyi $p=0,008 < \alpha=0,05$ olduğu için, velilerin e-Okul VBS hakkında okul tarafından bilgilendirilmesi ile velisi olduğu öğrencinin sınıfı arasında %14,8’lik ilişki olduğu tespit edilmiştir. Analiz sonuçları H_6 ’yı desteklemektedir. Yukarıdaki tablo incelendiğinde, okul tarafından “kayıt sırasında bilgilendirildim” diyen velilerin oranı, 9. sınıflar için %28,1, 10. sınıflar için %22,4, 11. sınıflar için %20,1 ve 12. sınıflar için %13,8 olarak tespit edilmiş ve oranın giderek azaldığı gözlenmiştir. Buradan okul idarecilerinin, e-Okul VBS hakkında velileri kayıt sırasında bilgilendirme görevine verdikleri önemin her geçen yıl arttığı söylenebilir. Ulaşılan bu sonuç “e-Okul VBS’yi İlk Duyma ile Öğrenci Sınıfı Arasındaki İlişki” başlıklı analizde elde edilen sonuçları desteklemektedir.

Okul tarafından “veli toplantısında bilgilendirildim” diyen velilerin oranı, 9. sınıflar için %33,2, 10. sınıflar için %35,9, 11. sınıflar için %38,2 ve 12. sınıflar için %42,3

olarak tespit edilmiş ve oranın giderek arttığı gözlenmiştir. Buradan okul tarafından kayıt sırasında yapılan bilgilendirmeye verilen önemin her geçen yıl artması, veli toplantısında yapılan bilgilendirmenin gerekliliğini giderek azalttığı söylenebilir.

3.8.10. e-Okul VBS'yi Kullanma ile Öğrenci Sınıfı Arasındaki İlişki

Velilerin “e-Okul “VBS’ni kullanıyor musunuz?” sorusuna verdikleri cevaplar ile velisi bulunduğu öğrencinin sınıfı arasında ilişki olup olmadığını araştırmak için ki-kare testi uygulanmıştır. Analiz sonuçları Tablo 3.28.’de aşağıdaki gibi ifade edilmiştir.

Tablo 3.28. e-Okul VBS’yi kullanma ile öğrenci sınıfı ki-kare analizi

			Öğrencinin Sınıfı				Toplam	χ^2	p	İlişki Miktarı
			9	10	11	12				
e-Okul Veli Bilgilendirme sistemini kullanıyor musunuz?	Evet	F	218	184	184	148	734	44,007	0,000	0,206
		%	86,2	75,1	73,9	60,2	73,9			
	Hayır	F	35	61	65	98	259			
		%	13,8	24,9	26,1	39,8	26,1			
Toplam			253	245	249	246	993			

Ki-kare analizi sonucunda Pearson ki-kare testi değeri 44,007 ve önem düzeyi $p=0,008 < \alpha=0,05$ olduğu için, velilerin e-Okul VBS’yi kullanmaları ile velisi olduğu öğrencinin sınıfı arasında %20,6’lık ilişki olduğu tespit edilmiştir. Analiz sonuçları H_0 ’yı desteklemektedir. Tablo 3.28. incelendiğinde, “e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi’ni kullanıyor musunuz?” sorusuna “Evet” diyen velilerin oranı, 9. sınıflar için %86,2, 10. sınıflar için %75,1, 11. sınıflar için %73,9 ve 12. sınıflar için %60,2 olarak tespit edilmiş ve oranın giderek azaldığı gözlenmiştir. Buradan öğrenci bir üst sınıfa geçtikçe, velinin öğrencisi hakkında bilgi öğrenmek için kullandığı VBS’ne karşı ilgisinin azaldığı söylenebilir.

3.8.11. e-Okul VBS'yi Kullanma ile Veli Geliri Arasındaki İlişki

Velilerin “e-Okul “VBS’ni kullanıyor musunuz?” sorusuna verdikleri cevaplar ile velinin gelir düzeyi arasında ilişki olup olmadığını araştırmak için ki-kare testi uygulanmış ve analiz sonuçları Tablo 3.29.’da aşağıdaki gibi sunulmuştur.

Tablo 3.29. e-Okul VBS'yi kullanma ile gelir düzeyi ki-kare analizi

			Gelir Düzeyi					Toplam	χ^2	p	İlişki Miktarı
			0-1000	1001-2000	2001-3000	3001-4000	4001 ve üstü				
e-Okul Veli Bilgilendirme sistemini kullanıyor musunuz?	Evet	F	13	152	329	126	114	734	24,536	0,000	0,155
		%	43,3	72,7	73,6	72,4	85,7	73,9			
	Hayır	F	17	57	118	48	19	259			
		%	56,7	27,3	26,4	27,6	14,3	26,1			
Toplam			30	209	447	174	133	993			

Ki-kare analizi sonucunda Pearson ki-kare testi değeri 24,536 ve önem düzeyi $p=0,000 < \alpha=0,05$ olduğu için, velilerin e-Okul VBS'yi kullanmaları ile velisi olduğu öğrencinin sınıfı arasında %15,5'lik ilişki olduğu tespit edilmiştir. Analiz sonuçları H_7 'yi desteklemektedir. Tablo 3.29.'a göre, "e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'ni kullanıyor musunuz?" sorusuna "Evet" cevabı veren veli oranının, velinin gelir düzeyine göre genel olarak arttığını görmekteyiz. Buradan velinin gelir düzeyi ile e-Okul VBS'yi kullanma arasında doğru orantı olduğu söylenebilir.

3.8.12. e-Okul Mobil Uygulamasının Kullanımı ile Veli Geliri Arasındaki İlişki

Akıllı telefonlar için tasarlanmış olan e-Okul uygulamasın kullanımı ile araştırmaya katılan ve e-Okul VBS'yi kullanan velilerin gelir düzeyleri arasında ilişki olup olmadığı ki-kare testiyle analiz edilmiştir. Sonuçlar Tablo 3.30.'da aşağıdaki gibi sunulmuştur.

Tablo 3.30. e-Okul mobil uygulamasının kullanımı ile gelir düzeyi ki-kare analizi

			Gelir Düzeyi					Toplam	χ^2	p	İlişki Miktarı				
			0-1000	1001-2000	2001-3000	3001-4000	4001 ve üstü								
E-okul veli bilgilendirme sisteminin Mobil Bilgi Servisi hakkında ne düşünüyorsunuz?	Bilgim yok	F	3	32	74	19	18	146	28,900	0,025	0,194				
		%	23,1	20,9	22,3	15,0	15,8	19,8							
	Mobil bilgi servisini kullanmıyorum	F	2	47	119	46	36	250							
		%	15,4	30,7	35,8	36,2	31,6	33,8							
	Mobil bilgi servisini ücretli olduğu için kullanmıyorum	F	4	20	38	7	8	77							
		%	30,8	13,1	11,4	5,5	7,0	10,4							
	Mobil bilgi servisini gereksiz buluyorum	F	0	8	9	10	9	36							
		%	0,0	5,2	2,7	7,9	7,9	4,9							
	Mobil bilgi servisini faydalı buluyorum ve kullanıyorum	F	4	46	92	45	43	230							
		%	30,8	30,1	27,7	35,4	37,7	31,1							
	Toplam			13	153	332	127	114				739			

Ki-kare analizi sonucunda Fisher ki-kare testi değeri 28,900 ve önem düzeyi $p=0,025 < \alpha=0,05$ olduğu için, velilerin e-Okul VBS'yi kullanmaları ile velisi olduğu öğrencinin sınıfı arasında %19,4'lük bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Analiz sonuçları H7'yi desteklemektedir. “e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nin mobil bilgi servisi hakkında ne düşünüyorsunuz?” sorusuna “mobil bilgi servisini ücretli olduğu için kullanmıyorum” diyen velilerin oranı, 0-1000 TL için %30,8, 1001-2000 TL için %13,1, 2001-3000 TL için %11,4, 3001-4000 TL için %5,5'dir. Buradan gelir düzeyi az olan velilerin e-Okul VBS mobil servisini kullanma oranlarının oldukça az olduğu söylenebilir. Bunun nedeni olarak e-Okul mobil uygulamasının ücretli olması gösterilebilir.

3.8.13. e-Okul VBS'ye Giriş Sıklığı ile Veli Geliri Arasındaki İlişki

Velilerin e-Okul VBS'ye giriş sıklığı ile e-Okul VBS'yi kullanan velilerin gelir düzeyleri arasında ilişki olup olmadığı ki-kare testiyle analiz edilmiştir. Sonuçlar Tablo 3.31.'de aşağıdaki gibi ifade edilmiştir.

Tablo 3.31. e-Okul VBS'ye giriş sıklığı ile gelir düzeyi ki-kare analizi

			Gelir Düzeyi					Toplam	χ^2	p	İlişki Miktarı				
			0-1000	1001-2000	2001-3000	3001-4000	4001 ve üstü								
E-Okul veli bilgilendirme sistemine giriş sıklığınız nedir?	Sadece bir kez giriş yaptım	F	0	30	47	10	5	92	47,294	0,000	0,245				
		%	0,0	19,6	14,2	7,9	4,4	12,4							
	Bir aydan daha uzun sürede bir	F	4	44	61	26	19	154							
		%	30,8	28,8	18,4	20,5	16,7	20,8							
	Ayda bir	F	6	38	115	41	37	237							
		%	46,2	24,8	34,6	32,3	32,5	32,1							
	Haftada bir	F	3	39	101	43	42	228							
		%	23,1	25,5	30,4	33,9	36,8	30,9							
	Her gün	F	0	2	8	7	11	28							
		%	0,0	1,3	2,4	5,5	9,6	3,8							
	Toplam			13	153	332	127	114				739			

Ki-kare analizi sonucunda Fisher ki-kare testi değeri 47,294 ve önem düzeyi $p=0,000 < \alpha=0,05$ olduğu için, velilerin e-Okul VBS'ye giriş sıklığı ile gelir düzeyleri arasında %24,5'lik ilişki olduğu tespit edilmiştir. Analiz sonuçları H_7 'yi desteklemektedir. Tablo 3.31.'e göre, e-Okul VBS'ye "haftada bir girerim" diyen velilerin oranı, gelir düzeyi 0-1000 TL için %23,1, 1001-2000 TL için %25,5, 2001-3000 TL için %30,4, 3001-4000 TL için %33,9, 4001 TL ve üstü için %36,8 olduğu görülmektedir. Buradan "haftada bir girerim" diyen velilerin oranı, velilerin gelir düzeylerine göre giderek artış göstermiştir. Benzer şekilde e-Okul VBS'ye "Her gün girerim" diyen velilerin oranı, velilerin gelir düzeylerine göre giderek artış göstermiştir. Velilerin gelir düzeyleri ile e-Okul VBS'ye giriş sıklıkları arasında doğru orantı vardır. Buradan geliri yüksek olan velilerin, geliri düşük olan velilere göre öğrencileri ile daha ilgili olduğu söylenebilir.

3.8.14. e-Okul VBS'yi Kullanma ile Kişisel Bilgisayar Arasındaki İlişki

Velilerin "e-Okul "VBS'ni kullanıyor musunuz?" sorusuna verdikleri cevaplar ile velilerin kendine ait bilgisayar sahipliği arasında ilişki olup olmadığını araştırmak için ki-kare testi uygulanmış ve analiz sonuçları Tablo 3.32.'de aşağıdaki gibi sunulmuştur.

Tablo 3.32. e-Okul VBS'yi kullanma ile kişisel bilgisayar ki-kare analizi

		Kişisel Bilgisayarınız Var mı?			χ^2	p	İlişki Miktarı	
		Evet	Hayır	Toplam				
e-Okul Veli Bilgilendirme sistemini kullanıyor musunuz?	Evet	F	368	366	13,139	0,000	0,114	
		%	79,3	69,2				73,9
	Hayır	F	96	163				259
		%	20,7	30,8				26,1
Toplam		F	464	529	993			

Ki-kare analizi sonucunda Pearson ki-kare testi değeri 13,139 ve önem düzeyi $p=0,000 < \alpha=0,05$ olduğu için, velilerin e-Okul VBS'yi kullanması ile kendine ait bilgisayar sahipliği arasında %11,4'lük ilişki olduğu tespit edilmiştir. Analiz sonuçları H8'i desteklemektedir. Tablo 3.32.'ye göre, kendine ait bilgisayarı olan velilerin %79,3'ü ile kendine ait bilgisayarı olmayanların ise %69,2'si e-Okul VBS'yi kullanmaktadır. Buradan velinin kendisine ait bilgisayarının olması, e-Okul VBS kullanımını olumlu yönde arttırdığı söylenebilir.

3.8.15. e-Okul VBS'ye Giriş Sıklığı ile Kişisel Bilgisayar Arasındaki İlişki

Velilerin e-Okul VBS'ye giriş sıklığı ile velilerin kendilerine ait bilgisayar sahipliği arasında ilişki olup olmadığı ki-kare testiyle analiz edilmiştir. Sonuçlar Tablo 3.33.'de aşağıdaki gibi ifade edilmiştir.

Tablo 3.33. e-Okul VBS'ye giriş sıklığı ile kişisel bilgisayar ki-kare analizi

		Kişisel Bilgisayarınız Var mı?			χ^2	p	İlişki Miktarı				
		Evet	Hayır	Toplam							
E-okul veli bilgilendirme sistemine giriş sıklığınız nedir?	Sadece bir kez	F	34	58	28,429	0,000	0,192				
		%	9,2	15,7				12,4			
	Bir aydan daha uzun sürede bir	F	69	85				154			
		%	18,7	23,0				20,8			
	Ayda bir	F	105	132				237			
		%	28,5	35,7				32,1			
	Haftada bir	F	145	83				228			
		%	39,3	22,4				30,9			
	Her gün	F	16	12				28			
		%	4,3	3,2				3,8			
	Toplam		F	369				370	739		

Ki-kare analizi sonucunda Pearson ki-kare testi değeri 28,429 ve önem düzeyi $p=0,000 < \alpha=0,05$ olduğu için, velilerin e-Okul VBS'ye giriş sıklığı ile velilerin kendilerine ait bilgisayar sahipliği arasında %19,2'lik ilişki olduğu tespit edilmiştir. Analiz sonuçları H8'i desteklemektedir. Tablo 3.33.'e göre, kişisel bilgisayarı olan velilerden “haftada bir girerim” diyenleri oranı, %39,3, “Her gün girerim” diyenlerin oranı ise %4,3 olarak belirlenmiştir. Kişisel bilgisayarı olmayan velilerden “Haftada bir girerim” diyen velilerin oranı %22,4, “Her gün girerim” diyenlerin oranı ise %3,2'dir. Buradan kendine ait bilgisayarı olan velilerin giriş sıklıklarının, kendine ait bilgisayarı olmayan velilere göre daha fazla olduğu söylenebilir. Ayrıca “Sadece bir kez”, “Bir aydan daha uzun sürede bir” ve “Ayda bir giriş yaptım” diyen velilerin e-Okul VBS'ye giriş sıklığı oranları, kendine ait bilgisayarı olmayan velilerde daha yüksek olduğu görülmektedir. Buradan da, kendine ait bilgisayarı olmayan velilerin giriş sıklıklarının, kendine ait bilgisayarı olan velilere kıyasla daha az olduğu söylenebilir.

3.8.16. e-Okul VBS'nin Okul-Veli İletişimine Etkisi ile Kişisel Bilgisayar Arasındaki İlişki

Velilerin, “e-Okul VBS'nin okul-veli iletişimine etkisi nedir?” sorusuna verdikleri cevaplar ile velilerin kendilerine ait bilgisayar sahiplikleri arasında ilişki olup olmadığı ki-kare testiyle analiz edilmiştir. Sonuçlar Tablo 3.34.'de aşağıdaki gibi ifade edilmiştir.

Tablo 3.34. e-Okul VBS'nin iletişime etkisi ile kişisel bilgisayar ki-kare analizi

			Kişisel Bilgisayarınız Var mı?		Toplam	χ^2	p	İlişki Miktarı
			Evet	Hayır				
Sizce Veli Bilgilendirme Sisteminin okul-veli iletişimine etkisi nedir?	Etkisi olmaz	F	24	51	75	10,763	0,005	0,120
		%	6,5	13,8	10,1			
	Olumlu etkiler	F	319	296	615			
		%	86,4	80,0	83,2			
	Olumsuz etkiler	F	26	23	49			
		%	7,0	6,2	6,6			
Toplam		F	369	370	739			

Ki-kare analizi sonucunda Pearson ki-kare testi değeri 10,763 ve önem düzeyi $p=0,005 < \alpha=0,05$ olduğu için, velilerin e-Okul VBS'nin okul-veli iletişimine etkisi hakkındaki düşünceleri ile velilerin kendilerine ait bilgisayar sahipliği arasında %12'lik ilişki olduğu tespit edilmiştir. Analiz sonuçları H_8 'i desteklemektedir. Yukarıdaki tabloya göre kendine ait bilgisayarı olan velilerin %86,4'ü ile kendine ait bilgisayarı olmayan velilerin %80'i okul-veli iletişimini olumlu etkilediğini düşünmektedir. Buradan, kendine ait bilgisayarı olan velilerin e-Okul VBS'yi daha etkili kullandıkları söylenebilir.

3.9. Bağımsız Örneklem t Testi Bulguları

Verinin normal dağılımlı olması durumunda iki grup arası farklılıkları belirlemede parametrik hipotez testlerine başvurulur. Örneklem çapı $n \geq 30$ büyük örneklem için z testi uygulanırken örneklem çapı $n < 30$ küçük örneklem için t testi uygulanır. Ancak SPSS paket programı kodlamaları t testi üzerinden tanımlandığı için t testi başlığı atılmıştır. Bağımsız örneklem t testi sonuçlarına göre önem düzeyi değeri $p < \alpha = 0,05$ olan ifadeler için kadın ve erkeklerin verdiği cevaplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu söylenir. Test sonucunda istatistiksel olarak anlamlı farklılık olduğu belirlenen ifadelerin p değerleri koyu renkte işaretlenmiştir.

3.9.1. Cinsiyete Göre e-Okul VBS Kullanımı Farklılıklarının İncelenmesi

“e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nde hangi bilgileri ne sıklıkta kullanıyorsunuz?” ifadelerine verilen yanıtların kadın ve erkek velilere göre farklılık gösterip göstermediği bağımsız örneklem t testiyle analiz edilmiş ve sonuçlar Tablo 3.35.'de verilmiştir.

Tablo 3.35. Cinsiyete göre e-Okul VBS kullanımı bağımsız örneklem t testi

e-OKUL VELİ BİLGİLENDİRME SİSTEMİNDE HANGİ BİLGİLERİ NE SIKLIKTA KULLANIYORSUNUZ?	Cinsiyet	n	Ortalama	t	p
1. Sınav bilgileri için,	Kadın	419	2,08	-0,392	0,696
	Erkek	319	2,12		
2. Duyuruları okumak için,	Kadın	419	3,55	0,943	0,346
	Erkek	319	3,46		
3. Devamsızlık bilgisini öğrenmek için,	Kadın	419	2,16	0,545	0,586
	Erkek	319	2,11		
4. Sınav sonuçlarını-notları öğrenmek için,	Kadın	419	1,88	-1,059	0,290
	Erkek	319	1,97		
5. Haftalık ders programı için,	Kadın	419	3,79	1,769	0,077
	Erkek	319	3,61		
6. Sınav tarihleri için,	Kadın	419	3,32	0,502	0,616
	Erkek	319	3,27		
7. Daha önce almış olduğu belgeleri görmek için,	Kadın	418	3,44	0,277	0,782
	Erkek	319	3,28		
8. Yılsonu notlarına bakmak için,	Kadın	419	2,79	0,277	0,782
	Erkek	319	2,76		
9. Sorumluluk/Ortalama yükseltme puanlarına bakmak için,	Kadın	419	3,05	-2,498	0,013
	Erkek	319	3,34		
10. Nakil Durumu bilgileri için,	Kadın	419	3,84	0,266	0,790
	Erkek	319	3,81		
11. e-Karne görüntülemek için,	Kadın	419	3,35	-1,219	0,223
	Erkek	319	3,48		
12. Şube yazılı ortalamalarına bakmak için,	Kadın	419	3,21	-0,974	0,331
	Erkek	319	3,32		
13. Pansiyon bilgileri için	Kadın	419	4,02	2,044	0,041
	Erkek	319	3,80		
14. Sağlıkla İlgili Fiziksel Uygunluk Karnesi için,	Kadın	419	4,00	1,546	0,122
	Erkek	318	3,85		
15. Önceki sınıflarına ait bilgilere ulaşmak için,	Kadın	419	3,62	2,114	0,035
	Erkek	319	3,39		

(Ölçekte 1: Her zaman, 2: Genellikle, 3: Bazen, 4: Nadiren, 5:Hiçbir zaman)

Kadın ve erkek velilerin farklı görüşlerde olduğu “e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi’nde hangi bilgileri hangi sıklıkta kullanıyorsunuz?” ifadelerinin her biri H9’u desteklemektedir. Bu ifadeler için ortalama değerler incelenerek aşağıda yorumlanmıştır.

“Sorumluluk/Ortalama yükseltme puanlarına bakmak için.” ifadesine verilen yanıt ortalaması kadınlar için 3,05 iken, erkekler için 3,34’dir. Buradan, erkek velilerin bayan velilere kıyasla öğrencisinin sorumluluk/ortalama yükseltme sınavlarına karşı daha ilgisiz olduğu söylenebilir.

“Pansiyon bilgileri için.” ifadesine verilen yanıt ortalaması kadınlar için 4,02 iken, erkekler için 3,80’dir. Buradan, erkek velilerin bayan velilere kıyasla öğrencisinin pansiyon bilgileri ile daha alakalı olduğu söylenebilir.

“Önceki sınıflarına ait bilgilere ulaşmak için.” ifadesine verilen yanıt ortalaması kadınlar için 3,62 iken, erkekler için 3,39’dir. Bu verilere göre, bayan velilerin erkek velilere kıyasla öğrencisinin önceki sınıflara ait bilgilerini ve eğitim geçmişini önemsemediği söylenebilir.

3.9.2. Cinsiyete Göre e-Okul VBS’nin Tasarımı Hakkında Düşünce Farklılıklarının İncelenmesi

“e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi’nin tasarımı ile ilgili düşünceleriniz nelerdir?” ifadelerine verilen yanıtların kadın ve erkek velilere göre farklılık gösterip göstermediği bağımsız örneklem t testiyle analiz edilmiş ve Tablo 3.36.’da sunulmuştur.

Tablo 3.36. Cinsiyete göre e-Okul VBS tasarımı bağımsız örneklem t testi

e-OKUL VELİ BİLGİLENDİRME SİSTEMİNİN TASARIMI İLE İLGİLİ DÜŞÜNCELERİNİZ NELERDİR?	Cinsiyet	n	Ortalama	t	p
16. Sisteme giriş kolaydır.	Kadın	419	2,09	,939	,348
	Erkek	319	2,01		
17. Sisteme giriş güvenlidir.	Kadın	418	1,92	,759	,448
	Erkek	319	1,87		
18. Sistemde kullanılan simgeler anlaşılırdır.	Kadın	419	2,00	-1,482	,139
	Erkek	319	2,12		
19. Sistemin yardım menüsü kullanışlıdır.	Kadın	419	2,10	-1,926	,055
	Erkek	319	2,26		
20. Sistemdeki kısaltmaların açıklamaları anlaşılırdır.	Kadın	419	2,19	,199	,842
	Erkek	319	2,17		

21. Sistemdeki yazılar okunaklıdır.	Kadın	419	2,00	-,290	,772
	Erkek	319	2,03		
22. Site tasarımındaki renk uyumu gözleri yormaz.	Kadın	419	2,00	-,430	,667
	Erkek	319	2,03		
23. Sistemde aranan içeriğe ulaşmak kolaydır.	Kadın	419	1,96	,460	,646
	Erkek	319	1,92		
24. Sistemin mobil aygıtlara (cep telefonu/tablet) kurulumu kolaydır.	Kadın	419	1,88	-,734	,463
	Erkek	319	1,94		
25. Sistemin mobil aygıtlarda (cep telefonu/tablet) kullanımı kolaydır.	Kadın	419	1,93	,375	,708
	Erkek	319	1,90		
26. Önceki yıllara ait notlara bilgilere ulaşmak kolaydır.	Kadın	418	1,92	-,189	,850
	Erkek	319	1,93		

(Ölçekte 1: Kesinlikle katılıyorum, 2: Katılıyorum, 3: Kısmen Katılıyorum/Kısmen Katılmıyorum, 4: Katılmıyorum, 5: Hiç katılmıyorum)

Bağımsız örneklem t testi sonuçlarına göre önem düzeyi değeri $p < \alpha = 0,05$ olan ifadeler için kadın ve erkeklerin verdiği cevaplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu söylenir. Ancak Tablo 3.36.'ya göre analiz sonucunda farklılık olan hiçbir ifade tespit edilememiştir. Dolayısıyla analiz sonuçları H_{10} 'u desteklememektedir. "e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nin tasarımı ile ilgili düşünceleriniz nelerdir?" ifadelerine verilen yanıtların tümü, kadın ve erkek velilere göre farklılık göstermemektedir.

3.9.3. Cinsiyete Göre e-Okul VBS Hakkında Kişisel Görüş ve Öneri Farklılıklarının İncelenmesi

"e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi hakkında kişisel görüş ve önerileriniz nelerdir?" ifadelerine verilen yanıtların kadın ve erkek velilere göre farklılık gösterip göstermediği bağımsız örneklem t testiyle analiz edilmiş ve sonuçlar Tablo 3.37.'de verilmiştir.

Tablo 3.37. Cinsiyete göre e-Okul VBS hakkında kişisel görüş-öneri bağımsız örneklem t testi

e-OKUL VELİ BİLGİLENDİRME SİSTEMİ HAKKINDA KİŞİSEL GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİNİZ NELERDİR?	Cinsiyet	n	Ortalama	t	p
27. Veli Bilgilendirme Sistemi gereklidir.	Kadın	419	1,74	,797	,426
	Erkek	319	1,68		
28. Veli Bilgilendirme Sistemi faydalıdır.	Kadın	419	1,76	,779	,436
	Erkek	319	1,71		

29. Veli Bilgilendirme Sistemi veli-okul ilişkisini artırır.	Kadın	419	2,03	1,387	,166
	Erkek	319	1,92		
30. Veli Bilgilendirme Sistemi öğrenci ile veli arasındaki güveni artırır.	Kadın	419	1,97	,494	,622
	Erkek	319	1,93		
31. e-Okul VBS velinin öğrencisinin okul hayatına olan ilgisini artırır.	Kadın	419	2,17	2,293	,022
	Erkek	319	1,97		
32. Öğrencim Veli Bilgilendirme Sistemini kullanma konusunda beni destekliyor.	Kadın	419	2,06	-,409	,683
	Erkek	319	2,09		
33. Sisteme öğretmenlerle iletişime geçilebilecek bir eklenti yapılması faydalı olacaktır.	Kadın	419	2,13	,195	,845
	Erkek	319	2,11		
34. Sisteme duygu ve düşüncelerimizi aktarabileceğimiz bir eklenti yapılması faydalı olacaktır.	Kadın	419	2,23	,754	,451
	Erkek	319	2,16		
35. Sisteme öneri ve şikâyet bölümünün eklenmesi faydalı olacaktır.	Kadın	419	2,08	,789	,430
	Erkek	318	2,01		
36. Sisteme öğrencimle ilgili öğretmen önerileri bölümünün eklenmesi faydalı olacaktır.	Kadın	419	2,02	,962	,336
	Erkek	318	1,94		

(Ölçekte 1: Kesinlikle katılıyorum, 2: Katılıyorum, 3: Kısmen Katılıyorum/Kısmen Katılmıyorum,4: Katılmıyorum, 5: Hiç katılmıyorum)

“e-Okul VBS velinin öğrencisinin okul hayatına olan ilgisini artırır.” ifadesi için $t=2,293$ ve önem düzeyi değeri $p=0,022 < \alpha=0,05$ olduğu için H11 kabul edilmiştir. Bu ifade için, kadın ile erkek velilerin verdiği cevaplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu söylenir. “e-Okul VBS velinin öğrencisinin okul hayatına olan ilgisini artırır.” ifadesine verilen yanıt ortalaması kadınlar için 2,17 iken, erkekler için 1,97’dir. Buradan, erkek velilerin bayan velilere kıyasla e-Okul VBS’yi daha faydalı buldukları söylenebilir.

3.9.4. Kurum Türüne Göre e-Okul VBS Kullanımı Farklılıklarının İncelenmesi

“e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi’nde hangi bilgileri ne sıklıkta kullanıyorsunuz?” ifadelerine verilen yanıtların, öğrencisi MTAL türünde okullara giden veliler ile öğrencisi AL türünde okullara giden velilere göre farklılık gösterip göstermediği bağımsız örneklemeler t testiyle analiz ve sonuçlar Tablo 3.38.’de sunulmuştur.

Tablo 3.38. Kurum türüne göre e-Okul VBS kullanımı bağımsız örneklem t testi

e-OKUL VELİ BİLGİLENDİRME SİSTEMİNDE HANGİ BİLGİLERİ NE SIKLIKTA KULLANIYORSUNUZ?	Kurum Türü	n	Ortalama	t	p
1. Sınav bilgileri için,	MTAL	391	2,01	-2,203	,028
	AL	347	2,20		
2. Duyuruları okumak için,	MTAL	391	3,31	-4,397	,000
	AL	347	3,74		
3. Devamsızlık bilgisini öğrenmek için,	MTAL	391	2,11	-,644	,520
	AL	347	2,17		
4. Sınav sonuçlarını-notları öğrenmek için,	MTAL	391	1,96	1,104	,270
	AL	347	1,87		
5. Haftalık ders programı için,	MTAL	391	3,60	-2,235	,026
	AL	347	3,84		
6. Sınav tarihleri için,	MTAL	391	3,09	-4,285	,000
	AL	347	3,53		
7. Daha önce almış olduğu belgeleri görmek için,	MTAL	390	3,31	-1,360	,174
	AL	347	3,45		
8. Yılsonu notlarına bakmak için,	MTAL	391	2,85	1,468	,142
	AL	347	2,69		
9. Sorumluluk/Ortalama yükseltme puanlarına bakmak için,	MTAL	391	3,06	-2,095	,037
	AL	347	3,30		
10. Nakil Durumu bilgileri için,	MTAL	391	3,83	,118	,906
	AL	347	3,82		
11. e-Karne görüntülemek için,	MTAL	391	3,38	-,460	,646
	AL	347	3,43		
12. Şube yazılı ortalamalarına bakmak için,	MTAL	391	3,25	-,210	,834
	AL	347	3,27		
13. Pansiyon bilgileri için	MTAL	391	4,02	1,877	,061
	AL	347	3,82		
14. Sağlıkla İlgili Fiziksel Uygunluk Karnesi için,	MTAL	391	3,91	-,517	,606
	AL	346	3,96		
15. Önceki sınıflarına ait bilgilere ulaşmak için,	MTAL	391	3,52	-,048	,962
	AL	347	3,52		

(Ölçekte 1: Her zaman, 2: Genellikle, 3: Bazen, 4: Nadiren, 5:Hiçbir zaman)

Yukarıdaki tabloya bakılarak, öğrencisinin öğrenim gördüğü okulun türüne göre velilerin farklı görüşlerde olduğu “e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi’nde hangi bilgileri hangi sıklıkta kullanıyorsunuz?” ifadelerinin her biri H12’i

desteklemektedir. Bu ifadeler için ortalama değerler incelenerek aşağıda yorumlanmıştır.

“Sınav bilgileri için.” ifadesine verilen yanıt ortalaması MTAL için 2,01 iken, AL için 2,20’dir. Buradan, öğrencisi MTAL türünde okullara giden velilerin, öğrencisi AL türünde okullara giden velilere kıyasla öğrencisinin okul ile ilgili sınav bilgilerini daha çok önemseydiği söylenebilir.

“Duyuruları okumak için.” ifadesine verilen yanıt ortalaması MTAL için 3,31 iken, AL için 3,75’dir. Buradan, öğrencisi MTAL türünde okullara giden velilerin, öğrencisi AL türünde okullara giden velilere kıyasla e-Okul VBS’yi daha çok okul idaresinin yayınladığı duyuruları okumak için kullanmaktadır.

“Haftalık ders programı için.” ifadesine verilen yanıt ortalaması MTAL için 3,60 iken, AL için 3,84’dir. Buradan öğrencisi MTAL türünde okullara giden velilerin, öğrencisi AL türünde okullara giden velilere kıyasla öğrencisinin haftalık ders programını daha çok önemseydiği söylenebilir.

“Sınav tarihleri için.” ifadesine verilen yanıt ortalaması MTAL için 3,09 iken, AL için 3,53’dir. Buradan, öğrencisi MTAL türünde okullara giden veliler, öğrencisi AL türünde okullara giden velilere kıyasla e-Okul VBS’nin “sınav tarihleri” kısmını daha çok kullanmaktadır.

“Sorumluluk/Ortalama yükseltme puanlarına bakmak için.” ifadesine verilen yanıt ortalaması MTAL için 3,06 iken, AL için 3,30’dir. Buradan, öğrencisi MTAL türünde okullara giden velilerin, öğrencisi AL türünde okullara giden velilere kıyasla e-Okul VBS’yi daha çok öğrencisinin Sorumluluk/Ortalama yükseltme bilgileri için kullanmaktadır.

Yukarıda elde edilen sonuçlara göre, öğrencisi MTAL türünde okullara giden velilerin öğrencisine ait bilgileri öğrenmek için e-Okul VBS’ye daha sık girdikleri görülmektedir. Öğrencisi MTAL türünde okullara giden veliler için daha çok öğrencisini takip etme ihtiyacı hissettikleri yorumu yapılabilir.

3.9.5. Kurum Türüne Göre e-Okul VBS'nin Tasarımı Hakkında Düşünce Farklılıklarının İncelenmesi

“e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nin tasarımı ile ilgili düşünceleriniz nelerdir?” ifadelerine verilen yanıtların öğrencisi MTAL türünde okullara giden veliler ile öğrencisi AL türünde okullara giden velilere göre farklılık gösterip göstermediği bağımsız örneklem t testiyle analiz edilmiştir. Analiz sonuçları Tablo 3.39.'da verilmiştir.

Tablo 3.39. Kurum türüne göre e-Okul VBS tasarımı bağımsız örneklem t testi

e-OKUL VELİ BİLGİLENDİRME SİSTEMİNİN TASARIMI İLE İLGİLİ DÜŞÜNCELERİNİZ	Kurum Türü	n	Ortalama	t	p
16. Sisteme giriş kolaydır.	MTAL	391	2,03	-,590	,555
	AL	347	2,08		
17. Sisteme giriş güvenlidir.	MTAL	390	1,92	,613	,540
	AL	347	1,87		
18. Sistemde kullanılan simgeler anlaşılırdır.	MTAL	391	2,11	1,585	,113
	AL	347	1,99		
19. Sistemin yardım menüsü kullanışlıdır.	MTAL	391	2,21	,990	,322
	AL	347	2,13		
20. Sistemdeki kısaltmaların açıklamaları anlaşılırdır.	MTAL	391	2,26	2,098	,036
	AL	347	2,09		
21. Sistemdeki yazılar okunaklıdır.	MTAL	391	2,06	1,224	,221
	AL	347	1,96		
22. Site tasarımındaki renk uyumu gözleri yormaz.	MTAL	391	2,07	1,562	,119
	AL	347	1,95		
23. Sistemde aranan içeriğe ulaşmak kolaydır.	MTAL	391	1,97	,779	,436
	AL	347	1,91		
24. Sistemin mobil aygıtlara (cep telefonu/tablet) kurulumu kolaydır.	MTAL	391	1,95	1,303	,193
	AL	347	1,86		
25. Sistemin mobil aygıtlarda (cep telefonu/tablet) kullanımı kolaydır.	MTAL	391	2,00	2,443	,015
	AL	347	1,82		
26. Önceki yıllara ait notlara bilgilere ulaşmak kolaydır.	MTAL	391	2,00	2,203	,028
	AL	346	1,83		

(Ölçekte 1: Kesinlikle katılıyorum, 2: Katılıyorum, 3: Kısmen Katılıyorum/Kısmen Katılmıyorum, 4: Katılmıyorum, 5: Hiç katılmıyorum)

Yukarıdaki tabloya bakılarak, öğrencisinin öğrenim gördüğü okulun türüne göre velilerin farklı görüşlerde olduğu “e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nin tasarımı ile

ilgili düşünceleriniz nelerdir?” ifadelerinin her biri H13’yi desteklemektedir. Bu ifadeler için ortalama değerler incelenerek aşağıda yorumlanmıştır.

“Sistemdeki kısaltmaların açıklamaları anlaşılırdır.” ifadesine verilen yanıt ortalaması MTAL için 2,26 iken, AL için 2,09’dur. Buradan, öğrencisi AL türünde okullara giden velilerin, öğrencisi MTAL türünde okullara giden velilere kıyasla e-Okul VBS’deki kısaltmaları daha anlaşılır buldukları söylenebilir.

“Sistemin mobil aygıtlarda (cep telefonu/tablet) kullanımı kolaydır.” ifadesine verilen yanıt ortalaması MTAL için 2,00 iken, AL için 1,82’dur. Buradan, öğrencisi AL türünde okullara giden velilerin, öğrencisi MTAL türünde okullara giden velilere kıyasla e-Okul VBS’ye girmek için daha çok mobil aygıtlar kullandığı yorumu yapılabilir.

“Önceki yıllara ait notlara bilgilere ulaşmak kolaydır.” ifadesine verilen yanıt ortalaması MTAL için 2,00 iken, AL için 1,83’dur. Öğrencisi AL türünde okullara giden veliler, öğrencisi MTAL türünde okullara giden velilere kıyasla e-Okul VBS’yi daha kolay kullanabilmektedir.

3.9.6. Kişisel Bilgisayar Sahipliğine Göre e-Okul VBS Kullanımı Farklılıklarının İncelenmesi

“e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi’nde hangi bilgileri ne sıklıkta kullanıyorsunuz?” ifadelerine verilen yanıtların, velilerin bilgisayar sahipliklerine göre farklılık gösterip göstermediği bağımsız örneklem t testiyle analiz edilmiş ve sonuçlar Tablo 3.40.’da sunulmuştur.

Tablo 3.40. Bilgisayar sahipliğine göre e-Okul VBS kullanımı bağımsız örneklem t testi

e-OKUL VELİ BİLGİLENDİRME SİSTEMİNDE HANGİ BİLGİLERİ NE SIKLIKTA KULLANIYORSUNUZ?	Kişisel Bilgisayar	n	Ortalama	t	p
1. Sınav bilgileri için,	Evet	369	1,90	-4,545	,000
	Hayır	369	2,30		
2. Duyuruları okumak için,	Evet	369	3,37	-2,918	,004
	Hayır	369	3,66		

3. Devamsızlık bilgisini öğrenmek için,	Evet	369	1,98	-3,422	,001
	Hayır	369	2,29		
4. Sınav sonuçlarını-notları öğrenmek için,	Evet	369	1,76	-3,686	,000
	Hayır	369	2,08		
5. Haftalık ders programı için,	Evet	369	3,55	-3,022	,003
	Hayır	369	3,87		
6. Sınav tarihleri için,	Evet	369	3,21	-1,677	,094
	Hayır	369	3,38		
7. Daha önce almış olduğu belgeleri görmek için,	Evet	369	3,22	-2,842	,005
	Hayır	368	3,52		
8. Yılsonu notlarına bakmak için,	Evet	369	2,60	-3,431	,001
	Hayır	369	2,95		
9. Sorumluluk/Ortalama yükseltme puanlarına bakmak için,	Evet	369	3,04	-2,390	,017
	Hayır	369	3,31		
10. Nakil Durumu bilgileri için,	Evet	369	3,68	-2,757	,006
	Hayır	369	3,97		
11. e-Karne görüntülemek için,	Evet	369	3,30	-1,979	,048
	Hayır	369	3,51		
12. Şube yazılı ortalamalarına bakmak için,	Evet	369	3,19	-1,307	,192
	Hayır	369	3,33		
13. Pansiyon bilgileri için	Evet	369	3,92	-,154	,878
	Hayır	369	3,93		
14. Sağlıkla İlgili Fiziksel Uygunluk Karnesi için,	Evet	368	3,81	-2,444	,015
	Hayır	369	4,06		
15. Önceki sınıflarına ait bilgilere ulaşmak için,	Evet	369	3,46	-1,158	,247
	Hayır	369	3,59		

(Ölçekte 1: Her zaman, 2: Genellikle, 3: Bazen, 4: Nadiren, 5:Hiçbir zaman)

Yukarıdaki tabloya göre, velilerin kişisel bilgisayar sahipliğine göre farklı görüşlerde olduğu “e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi’nde hangi bilgileri ne sıklıkta kullanıyorsunuz?” ifadelerinin her biri H14’ü desteklemektedir. Bu ifadeler için ortalama değerler incelenerek aşağıda yorumlanmıştır.

“Sınav bilgileri için” ifadesine verilen yanıt ortalaması, kendisine ait bilgisayarı olan veliler için 1,90 iken, kendisine ait bilgisayarı olmayan veliler için 1,83’dir. “Duyuruları okumak için” ifadesine verilen yanıt ortalaması, kendisine ait bilgisayarı olan veliler için 3,37 iken, kendisine ait bilgisayarı olmayan veliler için 3,66’dır. “Devamsızlık bilgisini öğrenmek için” ifadesine verilen yanıt ortalaması kendisine

ait bilgisayarı olan veliler için 1,98 iken, kendisine ait bilgisayarı olmayan veliler için 2,29'dur. "Sınav sonuçlarını-notları öğrenmek için" ifadesine verilen yanıt ortalaması kendisine ait bilgisayarı olan veliler için 1,76 iken, kendisine ait bilgisayarı olmayan veliler için 2,08'dir. "Haftalık ders programı için" ifadesine verilen yanıt ortalaması kendisine ait bilgisayarı olan veliler için 3,55 iken, kendisine ait bilgisayarı olmayan veliler için 3,87'dir. "Daha önce almış olduğu belgeleri görmek için" ifadesine verilen yanıt ortalaması, kendisine ait bilgisayarı olan veliler için 3,22 iken, kendisine ait bilgisayarı olmayan veliler için 3,52'dir. "Yılsonu notlarına bakmak için" ifadesine verilen yanıt ortalaması, kendisine ait bilgisayarı olan veliler için 2,60 iken, kendisine ait bilgisayarı olmayan veliler için 2,95'dir. "Sorumluluk/Ortalama yükseltme puanlarına bakmak için" ifadesine verilen yanıt ortalaması, kendisine ait bilgisayarı olan veliler için 3,04 iken, kendisine ait bilgisayarı olmayan veliler için 3,31'dir. "Nakil Durumu bilgileri için" ifadesine verilen yanıt ortalaması, kendisine ait bilgisayarı olan veliler için 3,68 iken, kendisine ait bilgisayarı olmayan veliler için 3,97'dir. "e-Karne görüntülemek için" ifadesine verilen yanıt ortalaması, kendisine ait bilgisayarı olan veliler için 3,30 iken, kendisine ait bilgisayarı olmayan veliler için 3,51'dir. "Sağlıkla İlgili Fiziksel Uygunluk Karnesi için" ifadesine verilen yanıt ortalaması, kendisine ait bilgisayarı olan veliler için 3,81 iken, kendisine ait bilgisayarı olmayan veliler için 4,01'dir. Aralarında anlamlı ilişki bulunan tüm ifadeler incelendiğinde, kendine ait bilgisayarı olan velilerin verdiği yanıtların ortalaması, kendine ait bilgisayarı olmayan velilerin verdiği yanıtların ortalamasından düşüktür. Buradan, kendine ait bilgisayar olan velilerin e-Okul VBS'yi daha sık ziyaret ettikleri söylenebilir.

3.10. Tek Yönlü Varyans Analizi Bulguları

Normal dağılımlı verilerde ikiden fazla düzeye sahip bir gruplama değişkeni bakımından ortalamalar arası fark kontrolü testinde parametrik testlerden tek yönlü varyans analizine başvurulmaktadır. Tek yönlü varyans analizi sonuçlarına göre önem düzeyi değeri $p < \alpha = 0,05$ olan ifadeler velilerin verdiği cevaplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu söylenir. Çalışmada, analiz sonucunda farklılık olduğu belirlenen ifadelerin p değerleri koyu renkte işaretlenmiştir.

3.10.1. Veli Yaşına Göre e-Okul VBS kullanımı Farklılıklarının İncelenmesi

“e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi’nde hangi bilgileri ne sıklıkta kullanıyorsunuz?” ifadelerine verilen yanıtların, velilerin yaşlarına göre farklılık gösterip göstermediği tek yönlü varyans analizi ile test edilmiş ve Tablo 3.41.’de sunulmuştur.

Tablo 3.41. Veli yaşına göre e-Okul VBS kullanımı farklılıklarının varyans analizi

E-OKUL VELİ BİLGİLENDİRME SİSTEMİNDE HANGİ BİLGİLERİ NE SIKLIKTA KULLANIYORSUNUZ?	F	p
1. Sınav bilgileri için,	1,603	,172
2. Duyuruları okumak için,	2,445	,045
3. Devamsızlık bilgisini öğrenmek için,	,548	,701
4. Sınav sonuçlarını-notları öğrenmek için,	2,001	,093
5. Haftalık ders programı için,	2,242	,063
6. Sınav tarihleri için,	2,277	,060
7. Daha önce almış olduğu belgeleri görmek için,	3,879	,004
8. Yıl sonu notlarına bakmak için,	1,390	,236
9. Sorumluluk/Ortalama yükseltme puanlarına bakmak için,	2,718	,029
10. Nakil Durumu bilgileri için,	4,776	,001
11. e-Karne görüntülemek için,	4,524	,001
12. Şube yazılı ortalamalarına bakmak için,	1,845	,118
13. Pansiyon bilgileri için	1,754	,136
14. Sağlıkla İlgili Fiziksel Uygunluk Karnesi için,	,527	,716
15. Önceki sınıflarına ait bilgilere ulaşmak için,	1,011	,401

Varyans analizi sonuçlarına göre önem düzeyi değeri $p < \alpha = 0,05$ olan ifadeler için velilerin verdiği cevaplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu söylenir. Bu ifadeler için H15 desteklenmektedir. Varyans analizi sonucu yaşlara göre farklılıkların belirlendiği ifadeler şöyledir: “Duyuruları okumak için” ($F=2,445$ $p=0,045 < \alpha=0,05$); “Daha önce almış olduğu belgeleri görmek için” ($F=3,879$ $p=0,004 < \alpha=0,05$); “Sorumluluk/Ortalama yükseltme puanlarına bakmak için” ($F=2,718$ $p=0,029 < \alpha=0,05$); “Nakil Durumu bilgileri için” ($F=4,776$ $p=0,001 < \alpha=0,05$); ve “e-Karne görüntülemek için” ($F=4,524$ $p=0,001 < \alpha=0,05$). Anlamlı bulunan farklılıkların hangi yaş grupları arasında olduğunu belirlemek için ortalamalar arası fark kontrolü testlerine başvurulmuştur. Ortalamalar arası fark kontrolü testlerinden en yaygın kullanılanlardan biri olan LCD testi varyanslar eşit olması ve bir diğeri olan Tamhane testi ise varyansların eşit olmadığı durumda

kullanılmaktadır. Varyansların eşitliği (homojenliği) incelemesi Levene testiyle yapılmış ve Tablo 3.42.'de verilmiştir.

Tablo 3.42. Veli yaşına göre e-Okul VBS kullanımı anlamlı farklılık bulunan ifadelerin Levene testi

	Levene İstatistiği	sd1	sd2	P
2. Duyuruları okumak için,	,870	4	733	,482
7. Daha önce almış olduğu belgeleri görmek için,	,869	4	732	,482
9. Sorumluluk/Ortalama yükseltme puanlarına bakmak için,	,495	4	733	,739
10. Nakil Durumu bilgileri için,	5,465	4	733	,000
11. e-Karne görüntülemek için,	3,226	4	733	,012

Levene testi sonucunda “Duyuruları okumak”, “Daha önce almış olduğu belgeleri görmek” ve “Sorumluluk/Ortalama yükseltme puanlarına bakmak” ifadeleri için önem düzeyleri $p > \alpha = 0,05$ olduğu için varyansların homojen olduğu; Nakil Durumu bilgileri ve e-Karne görüntülemek ifadeleri için önem düzeyleri $p < \alpha = 0,05$ olduğu için varyansların homojen olmadığı belirlenmiştir. Varyanslar homojenliği durumu için LCD testi uygulanmış olup analiz sonuçları Tablo 3.43.'de verilmiş ve altında yorumlanmıştır.

Tablo 3.43. Veli yaşına göre e-Okul VBS kullanımı anlamlı farklılık bulunan ifadelerin LCD testi

Değişken	(I) yas	(J) yas	Ortalama Farklar (I-J)
2. Duyuruları okumak için,	25-30	31-35	-,221
		36-40	-,380
		41-45	-,391*
		46 ve üstü	-,516*
	31-35	25-30	,221
		36-40	-,159
		41-45	-,170
		46 ve üstü	-,295*
	36-40	25-30	,380
		31-35	,159
		41-45	-,011
		46 ve üstü	-,137
	41-45	25-30	,391*

		31-35	,170
		36-40	,011
		46 ve üstü	-,126
7. Daha önce almış olduğu belgeleri görmek için,	25-30	31-35	,201
		36-40	-,377
		41-45	,239
		46 ve üstü	-,136
	31-35	25-30	-,201
		36-40	-,578*
		41-45	,038
		46 ve üstü	-,337*
	36-40	25-30	,377
		31-35	,578*
		41-45	,616*
		46 ve üstü	,241
	41-45	25-30	-,239
		31-35	-,038
		36-40	-,616*
		46 ve üstü	-,375*
46 ve üstü	25-30	,136	
	31-35	,337*	
	36-40	-,241	
	41-45	,375*	
9. Sorumluluk/Ortalama yükseltme puanlarına bakmak için,	25-30	31-35	-,375*
		36-40	-,265
		41-45	-,414*
		46 ve üstü	-,659*
	31-35	25-30	,375*
		36-40	,110
		41-45	-,039
		46 ve üstü	-,283
	36-40	25-30	,265
		31-35	-,110
		41-45	-,149
		46 ve üstü	-,394
41-45	25-30	,414*	
	31-35	,039	
	36-40	,149	

		46 ve üstü	-,244
	46 ve üstü	25-30	,659*
		31-35	,283
		36-40	,394
		41-45	,244

*: Ortalama farklar $\alpha=0,05$ hata düzeyinde önemlidir.

LCD testi sonucu “Duyuruları okumak için” ifadesinde 25-30 yaş grubu ile 41-45, 46 ve üstü yaş grubu arasında ve 31-35 yaş grubu ile 46 ve üstü yaş grubu arasında farklılık olduğu $\alpha=0,05$ anlamlılık düzeyinde belirlenmiştir. “Duyuruları okumak için” ifadesinde ortalamalar için tablo 3.44. incelendiğinde en düşük ortalama değerinin 25-30 yaş grubuna ait olduğu belirlenmiştir. En yüksek ortalama değeri ise 46 ve üstü yaş grubuna aittir.

LCD testi sonucu “Daha önce almış olduğu belgeleri görmek için” ifadesinde 31-35 yaş grubu ile 41-45, 46 ve üstü yaş grubu arasında ve 41-45 yaş grubu ile 36-40, 46 ve üstü yaş grubu arasında farklılık olduğu $\alpha=0,05$ anlamlılık düzeyinde belirlenmiştir. “Daha önce almış olduğu belgeleri görmek için” ifadesinde ortalamalar için tablo 3.44. incelendiğinde en düşük ortalama değerinin 31-35 yaş grubuna ait iken en yüksek ortalama değeri ise 46 ve üstü yaş grubuna aittir.

LCD testi sonucu “Sorumluluk/Ortalama yükseltme puanlarına bakmak için” ifadesinde 25-30 yaş grubu ile 31-35, 41-45, 46 ve üstü yaş grubu arasında farklılık olduğu $\alpha=0,05$ anlamlılık düzeyinde belirlenmiştir. “Sorumluluk/Ortalama yükseltme puanlarına bakmak için” ifadesinde ortalamalar için tablo 3.44. incelendiğinde en düşük ortalama değerinin 25-30 yaş grubuna ait iken en yüksek ortalama değeri 46 ve üstü yaş grubuna aittir.

Tablo 3.44. Veli yaşına göre e-Okul VBS kullanımı anlamlı farklılık bulunan ifadelerin LCD testi için ortalama değerleri

		Ortalama
2. Duyuruları okumak için,	25-30	3,20
	31-35	3,42
	36-40	3,58
	41-45	3,59

	46 ve üstü	3,71
	Toplam	3,51
7. Daha önce almış olduğu belgeleri görmek için,	25-30	3,44
	31-35	3,24
	36-40	3,82
	41-45	3,20
	46 ve üstü	3,58
	Toplam	3,37
	9. Sorumluluk/Ortalama yükseltme puanlarına bakmak için,	25-30
31-35		3,17
36-40		3,06
41-45		3,21
46 ve üstü		3,45
Toplam		3,17

(Ölçekte 1: Her zaman, 2: Genellikle, 3: Bazen, 4: Nadiren, 5:Hiçbir zaman)

Varyanslar homojen olmadığı ifadeler için Tamhane testi uygulanmış olup analiz sonuçları Tablo 3.45.'de verilmiştir.

Tablo 3.45. Veli yaşına göre e-Okul VBS kullanımı anlamlı farklılık bulunan ifadelerin Tamhane testi

Değişken	(I) yas	(J) yas	Ortalama Farklar (I-J)
10. Nakil Durumu bilgileri için,	25-30	31-35	-,511
		36-40	-,736*
		41-45	-,334
		46 ve üstü	-,745*
	31-35	25-30	,511
		36-40	-,225
		41-45	,178
		46 ve üstü	-,233
	36-40	25-30	,736*
		31-35	,225
		41-45	,402
		46 ve üstü	-,009
	41-45	25-30	,334
		31-35	-,178
		36-40	-,402
		46 ve üstü	-,411
	46 ve üstü	25-30	,745*
		31-35	,233

		36-40	,009
		41-45	,411
11. e-Karne görüntülemek için,	25-30	31-35	-,070
		36-40	-,045
		41-45	-,151
		46 ve üstü	-,670*
	31-35	25-30	,070
		36-40	,026
		41-45	-,081
		46 ve üstü	-,599*
	36-40	25-30	,045
		31-35	-,026
		41-45	-,106
		46 ve üstü	-,625
	41-45	25-30	,151
		31-35	,081
		36-40	,106
		46 ve üstü	-,519*
46 ve üstü	25-30	,670*	
	31-35	,599*	
	36-40	,625	
	41-45	,519*	

*: Ortalama farklar $\alpha=0,05$ hata düzeyinde önemlidir.

Tamhane testi sonucu “Nakil Durumu bilgileri için” ifadesinde 25-30 yaş grubu ile 36-40, 46 ve üstü yaş grubu arasında farklılık olduğu $\alpha=0,05$ anlamlılık düzeyinde belirlenmiştir. “Nakil Durumu bilgileri için” ifadesinde ortalamalar, Tablo 3.46.’dan incelendiğinde en düşük ortalama değerinin 25-30 yaş grubuna ait olduğu belirlenmiştir. En yüksek ortalama değeri ise 46 ve üstü yaş grubuna aittir.

Tamhane testi sonucu “. e-Karne görüntülemek” ifadesinde 46 ve üstü yaş grubu ile 25-30, 31-35 ve 41-45 yaş grubu arasında farklılık olduğu $\alpha=0,05$ anlamlılık düzeyinde belirlenmiştir. “e-Karne görüntülemek” ifadesinde ortalamalar Tablo 3.46.’dan incelendiğinde en düşük ortalama değerinin 25-30 yaş grubuna ait iken en yüksek ortalama değeri ise 46 ve üstü yaş grubuna aittir.

Tablo 3.46. Veli yaşına göre e-Okul VBS kullanımı anlamlı farklılık bulunan ifadelerin Tamhane testi için ortalama değerleri

		Ortalama
10. Nakil Durumu bilgileri için,	25-30	3,36
	31-35	3,87
	36-40	4,10
	41-45	3,70
	46 ve üstü	4,11
	Total	3,83
11. e-Karne görüntülemek için,	25-30	3,21
	31-35	3,28
	36-40	3,25
	41-45	3,36
	46 ve üstü	3,88
	Total	3,41

(Ölçekte 1: Her zaman, 2: Genellikle, 3: Bazen, 4: Nadiren, 5:Hiçbir zaman)

3.10.2. Velilerin Yaşlarına Göre e-Okul VBS'nin Tasarımı Hakkında Düşünce Farklılıklarının İncelenmesi

“e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nin tasarımı ile ilgili düşünceleriniz nelerdir?” ifadelerine verilen yanıtların, velilerin yaşlarına göre farklılık gösterip göstermediği tek yönlü varyans analizi ile test edilmiş ve sonuçlar Tablo 3.47.'de sunulmuştur.

Tablo 3.47. Veli yaşına göre e-Okul VBS tasarımı hakkında düşünce farklılıklarının varyans analizi

VELİ BİLGİLENDİRME SİSTEMİNİN TASARIMI İLE İLGİLİ DÜŞÜNCELERİNİZ NELERDİR?	F	p
16. Sisteme giriş kolaydır.	,718	,580
17. Sisteme giriş güvenlidir.	2,134	,075
18. Sistemde kullanılan simgeler anlaşılırdır.	1,916	,106
19. Sistemin yardım menüsü kullanışlıdır.	1,320	,261
20. Sistemdeki kısaltmaların açıklamaları anlaşılırdır.	,270	,897
21. Sistemdeki yazılar okunaklıdır.	,419	,795
22. Site tasarımındaki renk uyumu gözleri yormaz.	,652	,626
23. Sistemde aranan içeriğe ulaşmak kolaydır.	,098	,983
24. Sistemin mobil aygıtlara (cep telefonu/tablet) kurulumu kolaydır.	,383	,821
25. Sistemin mobil aygıtlarda (cep telefonu/tablet) kullanımı kolaydır.	,436	,783
26. Önceki yıllara ait notlara bilgilere ulaşmak kolaydır.	,992	,411

Yukarıdaki tabloya göre önem düzeyi değeri $p < \alpha = 0,05$ olan ifade olmadığı için velilerin yaşı ile velilerin e-Okul VBS tasarımı hakkında düşünceleri arasında anlamlı bir farklılık olmadığı söylenir. Analiz sonuçlarına göre H16 reddedilmiştir.

3.10.3. Velilerin Yaşlarına Göre e-Okul VBS Hakkında Kişisel Görüş ve Öneri Farklılıklarının İncelenmesi

“e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi hakkında kişisel görüş ve önerileriniz nelerdir?” ifadelerine verilen yanıtların, velilerin yaşlarına göre farklılık gösterip göstermediği tek yönlü varyans analizi ile test edilmiş ve sonuçlar Tablo 3.48.’de sunulmuştur.

Tablo 3.48. Veli yaşına göre e-Okul VBS hakkında görüş ve öneri farklılıklarının varyans analizi

VELİ BİLGİLENDİRME SİSTEMİ HAKKINDA KİŞİSEL GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİNİZ NELERDİR?	F	p
27. Veli Bilgilendirme Sistemi gereklidir.	,681	,605
28. Veli Bilgilendirme Sistemi faydalıdır.	1,933	,103
29. Veli Bilgilendirme Sistemi veli-okul ilişkisini artırır.	,791	,531
30. Veli Bilgilendirme Sistemi öğrenci ile veli arasındaki güveni artırır.	1,370	,243
31. Velinin öğrencisinin okul hayatına olan ilgisini artırır.	,728	,573
32. Öğrencim Veli Bilgilendirme Sistemini kullanma konusunda beni destekliyor.	,878	,476
33. Sisteme öğretmenlerle iletişime geçilebilecek bir eklenti yapılması faydalı olacaktır.	1,575	,179
34. Sisteme duygu ve düşüncelerimizi aktarabileceğimiz bir eklenti yapılması faydalı olacaktır.	1,010	,402
35. Sisteme öneri ve şikâyet bölümünün eklenmesi faydalı olacaktır.	,973	,422
36. Sisteme öğrencimle ilgili öneriler bölümünün eklenmesi faydalı olacaktır.	,387	,818

Yukarıdaki tabloya göre, önem düzeyi değeri $p < \alpha = 0,05$ olan ifade olmadığı için velilerin yaşı ile velilerin e-Okul VBS hakkında görüş ve önerileri arasında anlamlı bir farklılık olmadığı söylenir. Araştırma sonuçlarına göre H17 reddedilmiştir.

3.10.4. Eğitim Düzeyine Göre e-Okul VBS Kullanımı Farklılıklarının İncelenmesi

“e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi’nde hangi bilgileri ne sıklıkta kullanıyorsunuz?” ifadelerine verilen yanıtların, velilerin eğitim düzeylerine göre farklılık gösterip göstermediği tek yönlü varyans analizi ile test edilmiştir ve Tablo 3.49.’da verilmiştir.

Tablo 3.49. Eğitim düzeyine göre e-Okul VBS kullanımı farklılıklarının varyans analizi

E-OKUL VELİ BİLGİLENDİRME SİSTEMDE HANGİ BİLGİLERİ NE SIKLIKTA KULLANIYORSUNUZ?	F	p
1. Sınav bilgileri için,	3,411	,005
2. Duyuruları okumak için,	1,610	,155
3. Devamsızlık bilgisini öğrenmek için,	,683	,637
4. Sınav sonuçlarını-notları öğrenmek için,	1,150	,332
5. Haftalık ders programı için,	,749	,587
6. Sınav tarihleri için,	1,928	,088
7. Daha önce almış olduğu belgeleri görmek için,	1,712	,129
8. Yıl sonu notlarına bakmak için,	1,073	,374
9. Sorumluluk/Ortalama yükseltme puanlarına bakmak için,	,846	,518
10. Nakil Durumu bilgileri için,	1,155	,330
11. e-Karne görüntülemek için,	1,212	,302
12. Şube yazılı ortalamalarına bakmak için,	1,359	,238
13. Pansiyon bilgileri için	2,774	,017
14. Sağlıkla İlgili Fiziksel Uygunluk Karnesi için,	,593	,705
15. Önceki sınıflarına ait bilgilere ulaşmak için,	,164	,976

Varyans analizi sonuçlarına göre önem düzeyi değeri $p < \alpha = 0,05$ olan ifadeler velilerin verdiği cevaplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu söylenir. Bu ifadeler için H18 desteklenmektedir. Varyans analizi sonucu velilerin eğitim düzeylerine göre farklılıkların belirlendiği ifadeler “Sınav bilgileri için” ve “Pansiyon bilgileri için” olarak belirlenmiştir. Bu ifadeler için varyansların homojenliği Levene testi Tablo 3.50.’de verilmiştir.

Tablo 3.50. Eğitim düzeyine göre e-Okul VBS kullanımı anlamlı farklılık bulunan ifadelerin Levene testi

	Levene İstatistiği	sd1	sd2	p
1. Sınav bilgileri için	2,162	5	732	,057
13. Pansiyon bilgileri için	1,487	5	732	,192

Levene testi sonucunda “Pansiyon bilgileri için” ve “Sınav bilgileri için” ifadeleri için önem düzeyi $p > \alpha = 0,05$ olduğu için varyansların homojen olduğu belirlenmiştir. Varyanslar homojenliği durumu için LCD testi uygulanmış olup analiz sonuçları Tablo 351.’de verilmiş ve altında yorumlanmıştır.

Tablo 3.51. Eğitim düzeyine göre e-Okul VBS kullanımı anlamlı farklılık bulunan ifadelerin LCD testi

Değişkenler	(I) eğitim_durumu	(J) eğitim_durumu	Ortalama Farklar (I-J)
1. Sınav bilgileri için	Okur-yazar değilim	Okur-yazar	-,337
		İlköğretim-ortaöğretim	-,048
		Lise	,227
		Önlisans	,505
		Lisans/lisansüstü	,462
	Okur-yazar	Okur-yazar değilim	,337
		İlköğretim-ortaöğretim	,289
		Lise	,564*
		Önlisans	,843*
		Lisans/lisansüstü	,800*
	İlköğretim-ortaöğretim	Okur-yazar değilim	,048
		Okur-yazar	-,289
		Lise	,275*
		Önlisans	,554*
		Lisans/lisansüstü	,511*
	Lise	Okur-yazar değilim	-,227
		Okur-yazar	-,564*
		İlköğretim-ortaöğretim	-,275*
		Önlisans	,278
		Lisans/lisansüstü	,235
	Önlisans	Okur-yazar değilim	-,505
		Okur-yazar	-,843*
		İlköğretim-ortaöğretim	-,554*
		Lise	-,278
		Lisans/lisansüstü	-,043
Lisans/lisansüstü	Okur-yazar değilim	-,462	
	Okur-yazar	-,800*	
	İlköğretim-ortaöğretim	-,511*	
	Lise	-,235	
	Önlisans	,043	
13. Pansiyon bilgileri için	Okur-yazar değilim	Okur-yazar	-,238
		İlköğretim-ortaöğretim	-,621
		Lise	-,571
		Önlisans	,168
		Lisans/lisansüstü	-,917*
	Okur-yazar	Okur-yazar değilim	,238
		İlköğretim-ortaöğretim	-,383*
		Lise	-,333
		Önlisans	,407
		Lisans/lisansüstü	-,679*
	İlköğretim-ortaöğretim	Okur-yazar değilim	,621

		Okur-yazar	,383*
		Lise	,051
		Önlisans	,790*
		Lisans/lisansüstü	-,296
	Lise	Okur-yazar değilim	,571
	Lise	Okur-yazar	,333
	Lise	İlköğretim-ortaöğretim	-,051
	Lise	Önlisans	,739*
	Lise	Lisans/lisansüstü	-,347
	Önlisans	Okur-yazar değilim	-,168
	Önlisans	Okur-yazar	-,407
	Önlisans	İlköğretim-ortaöğretim	-,790*
	Önlisans	Lise	-,739*
	Önlisans	Lisans/lisansüstü	-1,086*
	Lisans/lisansüstü	Okur-yazar değilim	,917*
	Lisans/lisansüstü	Okur-yazar	,679*
	Lisans/lisansüstü	İlköğretim-ortaöğretim	,296
	Lisans/lisansüstü	Lise	,347
	Lisans/lisansüstü	Ön lisans	1,086*

*: Ortalama farklar $\alpha=0,05$ hata düzeyinde önemlidir.

LCD testi sonucu “Sınav bilgileri için” ifadesinde okur-yazar veliler ile lise, ön lisans, Lisans/lisansüstü eğitim düzeyindeki veliler arasında ve İlköğretim-ortaöğretim mezunu veliler ile lise, ön lisans, Lisans/lisansüstü mezunu veliler arasında farklılık olduğu $\alpha=0,05$ anlamlılık düzeyinde belirlenmiştir. “Sınav bilgileri için” ifadesinde ortalamalar için tablo 3.38.4 incelendiğinde en düşük ortalama değerinin ön lisans mezunu velilere ait olduğu belirlenmiştir. En yüksek ortalama değeri ise okur-yazar velilere aittir.

LCD testi sonucu “Pansiyon bilgileri için” ifadesinde okur-yazar olmayan veliler ile Lisans/lisansüstü eğitim düzeyindeki veliler arasında ve okur-yazar veliler ile İlköğretim-ortaöğretim mezunu, Lisans/lisansüstü mezunu veliler arasında farklılık olduğu $\alpha=0,05$ anlamlılık düzeyinde belirlenmiştir. “Pansiyon bilgileri için” ifadesinde ortalamalar için Tablo 3.52. incelendiğinde en düşük ortalama değerinin ön lisans mezunu velilere ait olduğu belirlenmiştir. En yüksek ortalama değeri ise İlköğretim-ortaöğretim mezunu velilere aittir.

Tablo 3.52. Eğitim düzeyine göre e-Okul VBS kullanımı anlamlı farklılık bulunan ifadelerin LCD testi için ortalama değerleri

	Ortalama	
1. Sınav bilgileri için	Okur-yazar değilim	2,11
	Okur-yazar	2,44
	İlköğretim-ortaöğretim	2,15
	Lise	1,88
	Önlisans	1,60
	Lisans/lisansüstü	1,64
	Total	2,10
13. Pansiyon bilgileri için	Okur-yazar değilim	3,37
	Okur-yazar	3,61
	İlköğretim-ortaöğretim	3,99
	Lise	3,94
	Önlisans	3,20
	Lisans/lisansüstü	4,29
	Total	3,92

3.10.5. Eğitim Düzeyine Göre e-Okul VBS'nin Tasarımı Hakkında Düşünce Farklılıklarının İncelenmesi

“e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nin tasarımı hakkında düşünceleriniz nelerdir?” ifadelerine verilen yanıtların, velilerin eğitim düzeylerine göre farklılık gösterip göstermediği tek yönlü varyans analizi ile test edilmiş ve Tablo 3.53.'de sunulmuştur.

Tablo 3.53. Eğitim düzeyine göre e-Okul VBS tasarımı hakkında düşünce farklılıklarının varyans analizi

	F	p
16. Sisteme giriş kolaydır.	1,905	,091
17. Sisteme giriş güvenlidir.	2,689	,020
18. Sistemde kullanılan simgeler anlaşılırdır.	,761	,578
19. Sistemin yardım menüsü kullanışlıdır.	,885	,491
20. Sistemdeki kısaltmaların açıklamaları anlaşılırdır.	,787	,559
21. Sistemdeki yazılar okunaklıdır.	,876	,497
22. Site tasarımındaki renk uyumu gözleri yormaz.	,295	,916
23. Sistemde aranan içeriğe ulaşmak kolaydır.	1,197	,309
24. Sistemin mobil aygıtlara (cep telefonu/tablet) kurulumu kolaydır.	1,094	,362
25. Sistemin mobil aygıtlarda (cep telefonu/tablet) kullanımı kolaydır.	1,105	,356
26. Önceki yıllara ait notlara bilgilere ulaşmak kolaydır.	2,210	,052

Varyans analizi sonucu velilerin eğitim düzeylerine göre farklılıkların belirlendiği tek ifade “Sisteme giriş güvenlidir” olarak belirlenmiş ve bu ifade için H19 desteklenmiştir. “Sisteme giriş güvenlidir” ifadesi için varyansların homojenliği testi Tablo 3.54.’de sunulmuştur.

Tablo 3.54. Eğitim düzeyine göre e-Okul VBS tasarımı anlamlı farklılık bulunan ifadelerin Levene testi

	Levene İstatistiği	sd1	sd2	P
17. Sisteme giriş güvenlidir.	3,114	5	731	,009

Levene testi sonucunda “Pansiyon bilgileri için” ifadesi için önem düzeyi $p > \alpha = 0,05$ olduğu için varyansların homojen olmadığı belirlenmiştir. Varyansların homojen olmadığı ifade için Tamhane testi uygulanmış olup analiz sonuçları Tablo 3.55.’de verilmiştir.

Tablo 3.55. Eğitim düzeyine göre e-Okul VBS tasarımı anlamlı farklılık bulunan ifadelerin Tamhane testi

Değişken	(I) eğitim durumu	(J) eğitim durumu	Ortalama Farklar (I-J)
17. Sisteme giriş güvenlidir.	Okur-yazar değilim	Okur-yazar	,148
		İlköğretim-ortaöğretim	,437
		Lise	,307
		Önlisans	,513
		Lisans/lisansüstü	-,023
	Okur-yazar	Okur-yazar değilim	-,148
		İlköğretim-ortaöğretim	,289*
		Lise	,158
		Önlisans	,365
		Lisans/lisansüstü	-,171
	İlköğretim-ortaöğretim	Okur-yazar değilim	-,437
		Okur-yazar	-,289*
		Lise	-,131
		Önlisans	,076
		Lisans/lisansüstü	-,460*
	Lise	Okur-yazar değilim	-,307
		Okur-yazar	-,158

		İlköğretim-ortaöğretim	,131
		Önlisans	,207
		Lisans/lisansüstü	-,329
	Önlisans	Okur-yazar değilim	-,513
		Okur-yazar	-,365
		İlköğretim-ortaöğretim	-,076
		Lise	-,207
		Lisans/lisansüstü	-,536
	Lisans/lisansüstü	Okur-yazar değilim	,023
		Okur-yazar	,171
		İlköğretim-ortaöğretim	,460*
		Lise	,329
		Önlisans	,536

*: Ortalama farklar $\alpha=0,05$ hata düzeyinde önemlidir.

Tamhane testi sonucu “Sisteme giriş güvenlidir” ifadesinde eğitim düzeyi okur-yazar olan veliler ile İlköğretim-ortaöğretim olan veliler ve eğitim düzeyi İlköğretim-ortaöğretim olan veliler ile eğitim düzeyi Lisans/lisansüstü olan veliler arasında farklılık olduğu $\alpha=0,05$ anlamlılık düzeyinde belirlenmiştir. “Sisteme giriş güvenlidir” ifadesinde ortalamalar için aşağıdaki Tablo 3.56. incelendiğinde en düşük ortalama değerinin eğitim düzeyi “Önlisans” olan velilere ait olduğu belirlenmiştir. En yüksek ortalama değeri eğitim düzeyi “Lisans/lisansüstü” olan velilere aittir.

Tablo 3.56. Eğitim düzeyine göre e-Okul VBS tasarımı anlamlı farklılık bulunan ifadelerin Tamhane testi için ortalama değerleri

		Ortalama
17. Sisteme giriş güvenlidir.	Okur-yazar değilim	2,26
	Okur-yazar	2,11
	İlköğretim-ortaöğretim	1,83
	Lise	1,96
	Önlisans	1,75
	Lisans/lisansüstü	2,29

	Total	1,90
--	-------	------

(Ölçekte 1: Kesinlikle katılıyorum, 2: Katılıyorum, 3: Kısmen Katılıyorum/Kısmen Katılmıyorum, 4: Katılmıyorum, 5: Hiç katılmıyorum)

3.10.6. Eğitim Düzeyine Göre e-Okul VBS Hakkında Kişisel Görüş ve Öneri Farklılıklarının İncelenmesi

“e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi hakkında kişisel görüş ve önerileriniz nelerdir?” ifadelerine verilen yanıtların, velilerin eğitim düzeylerine göre farklılık gösterip göstermediği tek yönlü varyans analizi ile test edilmiş ve sonuçlar Tablo 3.57.’de sunulmuştur.

Tablo 3.57. Eğitim düzeyine göre e-Okul VBS hakkında görüş-öneri farklılıklarının varyans analizi

VELİ BİLGİLENDİRME SİSTEMİ HAKKINDA KİŞİSEL GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİNİZ NELERDİR?	F	p
27. Veli Bilgilendirme Sistemi gereklidir.	,475	,795
28. Veli Bilgilendirme Sistemi faydalıdır.	1,295	,264
29. Veli Bilgilendirme Sistemi veli-okul ilişkisini artırır.	1,182	,316
30. Veli Bilgilendirme Sistemi öğrenci ile veli arasındaki güveni artırır.	,917	,469
31. Velinin öğrencisinin okul hayatına olan ilgisini artırır.	,454	,811
32. Öğrencim Veli Bilgilendirme Sistemini kullanma konusunda beni destekliyor.	1,506	,186
33. Sisteme öğretmenlerle iletişime geçilebilecek bir eklenti yapılması faydalı olacaktır.	,622	,683
34. Sisteme duygu ve düşüncelerimizi aktarabileceğimiz bir eklenti yapılması faydalı olacaktır.	,141	,983
35. Sisteme öneri ve şikâyet bölümünün eklenmesi faydalı olacaktır.	,244	,943
36. Sisteme öğrencimle ilgili öğretmen önerileri bölümünün eklenmesi faydalı olacaktır.	,591	,707

Yukarıdaki tabloya göre, önem düzeyi değeri $p < \alpha = 0,05$ olan ifade olmadığı için velilerin eğitim düzeyi ile velilerin e-Okul VBS hakkında görüş ve önerileri arasında anlamlı bir farklılık olmadığı söylenir. Analiz sonuçlarına göre H₀ reddedilmiştir.

3.10.7. Öğrenci Sınıfına Göre e-Okul VBS Kullanımı Farklılıklarının İncelenmesi

“e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi’nde hangi bilgileri ne sıklıkta kullanıyorsunuz?” ifadelerine verilen yanıtların, öğrenci sınıflarına göre farklılık gösterip göstermediği tek yönlü varyans analizi ile test edilmiş ve Tablo 3.58.’de sunulmuştur.

Tablo 3.58. Öğrenci sınıfına göre e-Okul VBS kullanımı farklılıklarının varyans analizi

E-OKUL VELİ BİLGİLENDİRME SİSTEMDE HANGİ BİLGİLERİ NE SIKLIKTA KULLANIYORSUNUZ?	F	p
1. Sınav bilgileri için,	3,458	,016
2. Duyuruları okumak için,	2,036	,107
3. Devamsızlık bilgisini öğrenmek için,	1,173	,319
4. Sınav sonuçlarını-notları öğrenmek için,	7,863	,000
5. Haftalık ders programı için,	,604	,613
6. Sınav tarihleri için,	4,740	,003
7. Daha önce almış olduğu belgeleri görmek için,	1,324	,265
8. Yıl sonu notlarına bakmak için,	,973	,405
9. Sorumluluk/Ortalama yükseltme puanlarına bakmak için,	,591	,621
10. Nakil Durumu bilgileri için,	1,728	,160
11. e-Karne görüntülemek için,	,602	,614
12. Şube yazılı ortalamalarına bakmak için,	1,354	,256
13. Pansiyon bilgileri için	1,093	,351
14. Sağlıkla İlgili Fiziksel Uygunluk Karnesi için,	3,153	,024
15. Önceki sınıflarına ait bilgilere ulaşmak için,	5,374	,001

Varyans analizi sonuçlarına göre önem düzeyi değeri $p < \alpha = 0,05$ olan ifadeler velilerin verdiği cevaplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu söylenir. Bu ifadeler için H21 desteklenmektedir. Varyans analizi sonucu öğrenci sınıfına göre farklılıkların belirlendiği ifadeler şöyledir: “Sınav bilgileri için” ($F=3,458$ $p=0,016 < \alpha=0,05$); “Sınav sonuçlarını-notları öğrenmek için” ($F=7,863$ $p=0,000 < \alpha=0,05$); “Sınav tarihleri için” ($F=4,740$ $p=0,003 < \alpha=0,05$); “Sağlıkla İlgili Fiziksel Uygunluk Karnesi için” ($F=3,153$ $p=0,024 < \alpha=0,05$); ve “Önceki sınıflarına ait bilgilere ulaşmak için” ($F=5,374$ $p=0,001 < \alpha=0,05$). Anlamlı farklılık bulunan ifadeler için varyansların homojenliği leneve testi Tablo 3.59.’da verilmiştir.

Tablo 3.59. Öğrenci sınıfına göre e-Okul VBS kullanımı anlamlı farklılık bulunan ifadelerin Levene testi

	Levene İstatistiği	sd1	sd2	P
1. Sınav bilgileri için,	7,915	3	734	,000
4. Sınav sonuçlarını-notları öğrenmek için,	6,803	3	734	,000
6. Sınav tarihleri için,	3,219	3	734	,022
14. Sağlıkla İlgili Fiziksel Uygunluk Karnesi için,	4,844	3	733	,002
15. Önceki sınıflarına ait bilgilere ulaşmak için,	5,934	3	734	,001

Tablo 3.59.'a göre Levene testi sonucunda anlamlı farklılıklar bulunan ifadeler için önem düzeyleri $p < \alpha = 0,05$ olduğu için varyansların homojen olduğu belirlenmiştir. Varyanslar homojenliği durumu için LCD testi uygulanmış olup analiz sonuçları Tablo 3.60.'ta sunulmuş ve altında yorumlanmıştır.

Tablo 3.60. Öğrenci sınıfına göre e-Okul VBS kullanımı anlamlı farklılık bulunan ifadelerin LCD testi

Değişken	(I) öğrenci sınıf	(J) öğrenci sınıf	Ortalama Farklar (I-J)
1. Sınav bilgileri için,	9	10	,148
		11	-,241*
		12	-,123
	10	9	-,148
		11	-,389*
		12	-,271*
	11	9	,241*
		10	,389*
		12	,119
	12	9	,123
		10	,271*
		11	-,119
4. Sınav sonuçlarını-notları öğrenmek için,	9	10	,226
		11	-,336*
		12	-,187
	10	9	-,226
		11	-,562*
		12	-,413*
	11	9	,336*
		10	,562*
		12	,149
	12	9	,187

		10	,413*
		11	-,149
6. Sınav tarihleri için,	9	10	-,037
		11	-,280*
		12	-,505*
	10	9	,037
		11	-,243
		12	-,469*
	11	9	,280*
		10	,243
		12	-,225
	12	9	,505*
		10	,469*
		11	,225
14. Sağlıkla İlgili Fiziksel Uygunluk Karnesi için,	9	10	-,105
		11	-,093
		12	-,429*
	10	9	,105
		11	,011
		12	-,324*
	11	9	,093
		10	-,011
		12	-,335*
	12	9	,429*
		10	,324*
		11	,335*
15. Önceki sınıflarına ait bilgilere ulaşmak için,	9	10	-,159
		11	-,159
		12	-,617*
	10	9	,159
		11	,000
		12	-,458*
	11	9	,159
		10	,000
		12	-,458*
	12	9	,617*
		10	,458*
		11	,458*

*: Ortalama farklar $\alpha=0,05$ hata düzeyinde önemlidir.

LCD testi sonucu “Sınav bilgileri için” ifadesinde 9. sınıflar ile 11. sınıflar, 10. sınıflar ile 11. ve 12. sınıflar arasında farklılık olduğu $\alpha=0,05$ anlamlılık düzeyinde belirlenmiştir. “Sınav bilgileri için” ifadesinde ortalamalar için Tablo 3.61. incelendiğinde en düşük ortalama değerinin 10. sınıflara ait olduğu belirlenmiştir. En yüksek ortalama değeri ise 11. sınıflara aittir.

LCD testi sonucu “Sınav sonuçlarını-notları öğrenmek için” ifadesinde 9. sınıflar ile 11. sınıflar, 10. sınıflar ile 11. ve 12. sınıflar arasında farklılık olduğu $\alpha=0,05$ anlamlılık düzeyinde belirlenmiştir. “Sınav sonuçlarını-notları öğrenmek için” ifadesinde ortalamalar için Tablo 3.61. incelendiğinde en düşük ortalama değerini 10. sınıflara ait iken en yüksek ortalama değeri ise 11. sınıflara ait olduğu görülmektedir.

LCD testi sonucu “Sınav tarihleri için” ifadesinde 9. sınıflar ile 11. ve 12. sınıflar, 10. sınıflar ile 12. sınıflar arasında farklılık olduğu $\alpha=0,05$ anlamlılık düzeyinde belirlenmiştir. “Sınav tarihleri için” ifadesinde ortalamalar için Tablo 3.61. incelendiğinde en düşük ortalama değerinin 9. sınıflara ait iken en yüksek ortalama değeri 12. sınıflara ait olduğu görülmektedir.

LCD testi sonucu “Sağlıkla İlgili Fiziksel Uygunluk Karnesi için” ifadesinde 9. sınıflar ile 12. sınıflar, 10. sınıflar ile 12. Sınıflar ve 11. sınıflar ile 12. sınıflar arasında farklılık olduğu $\alpha=0,05$ anlamlılık düzeyinde belirlenmiştir. “Sağlıkla İlgili Fiziksel Uygunluk Karnesi için” ifadesinde ortalamalar için Tablo 3.61. incelendiğinde en düşük ortalama değerini 9. sınıflara ait iken en yüksek ortalama değeri ise 12. sınıflara ait olduğu görülmektedir.

LCD testi sonucu “Önceki sınıflarına ait bilgilere ulaşmak için” ifadesinde 9. sınıflar ile 12. sınıflar, 10. sınıflar ile 12. Sınıflar ve 11. sınıflar ile 12. Sınıflar arasında farklılık olduğu $\alpha=0,05$ anlamlılık düzeyinde belirlenmiştir. “Önceki sınıflarına ait bilgilere ulaşmak için” ifadesinde ortalamalar için Tablo 3.61. incelendiğinde en düşük ortalama değerini 9. sınıflara ait iken en yüksek ortalama değeri ise 12. sınıflara ait olduğu görülmektedir.

Tablo 3.61. Öğrenci sınıfına göre e-Okul VBS kullanımını anlamlı farklılık bulunan ifadelerin LCD testi için ortalama değerleri

		Ortalama
1. Sınav bilgileri için,	9	2,05
	10	1,90
	11	2,29
	12	2,17
	Total	2,10
4. Sınav sonuçlarını-notları öğrenmek için,	9	1,85
	10	1,63
	11	2,19
	12	2,04
	Total	1,92
6. Sınav tarihleri için,	9	3,11
	10	3,15
	11	3,39
	12	3,62
	Total	3,30
14. Sağlıkla İlgili Fiziksel Uygunluk Karnesi için,	9	3,80
	10	3,90
	11	3,89
	12	4,23
	Total	3,93
15. Önceki sınıflarına ait bilgilere ulaşmak için,	9	3,32
	10	3,48
	11	3,48
	12	3,93
	Total	3,52

(Ölçekte 1: Her zaman, 2: Genellikle, 3: Bazen, 4: Nadiren, 5:Hiçbir zaman)

3.10.8. Öğrenci Sınıflarına Göre e-Okul VBS'nin Tasarımı Hakkında Düşünce Farklılıklarının İncelenmesi

“e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nin tasarımı ile ilgili düşünceleriniz nelerdir?” ifadelerine verilen yanıtların, öğrencilerin sınıflarına göre farklılık gösterip göstermediği tek yönlü varyans analizi ile test edilmiş ve sonuçlar Tablo 3.62.'de sunulmuştur.

Tablo 3.62. Öğrenci sınıfına göre e-Okul VBS tasarımı hakkında düşünce farklılıklarının varyans analizi

VELİ BİLGİLENDİRME SİSTEMİNİN TASARIMI İLE İLGİLİ DÜŞÜNCELERİNİZ NELERDİR?	F	p
16. Sisteme giriş kolaydır.	1,234	,296
17. Sisteme giriş güvenlidir.	,300	,826
18. Sistemde kullanılan simgeler anlaşılırdır.	,927	,427
19. Sistemin yardım menüsü kullanışlıdır.	,420	,739
20. Sistemdeki kısaltmaların açıklamaları anlaşılırdır.	,560	,641
21. Sistemdeki yazılar okunaklıdır.	,019	,997
22. Site tasarımındaki renk uyumu gözleri yormaz.	,126	,945
23. Sistemde aranan içeriğe ulaşmak kolaydır.	,696	,555
24. Sistemin mobil aygıtlara (cep telefonu/tablet) kurulumu kolaydır.	,060	,981
25. Sistemin mobil aygıtlarda (cep telefonu/tablet) kullanımı kolaydır.	,109	,955
26. Önceki yıllara ait notlara bilgilere ulaşmak kolaydır.	1,052	,369

Yukarıdaki tabloya göre önem düzeyi değeri $p < \alpha = 0,05$ olan ifade olmadığı için öğrenci sınıfları ile velilerin e-Okul VBS tasarımı hakkındaki düşünceleri arasında anlamlı bir farklılık olmadığı söylenir. Araştırma sonucuna göre H22 reddedilmiştir.

3.10.9. Öğrenci Sınıflarına Göre e-Okul VBS Hakkında Kişisel Görüş ve Öneri Farklılıklarının İncelenmesi

“e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi hakkında kişisel görüş ve önerileriniz nelerdir?” ifadelerine verilen yanıtların, öğrenci sınıflarına göre farklılık gösterip göstermediği tek yönlü varyans analizi ile test edilmiş ve sonuçlar Tablo 3.63.’de sunulmuştur.

Tablo 3.63. Öğrenci sınıfına göre e-Okul VBS hakkında görüş-öneri farklılıklarının varyans analizi

VELİ BİLGİLENDİRME SİSTEMİ HAKKINDA KİŞİSEL GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİNİZ NELERDİR?	F	p
27. Veli Bilgilendirme Sistemi gereklidir.	2,199	,087
28. Veli Bilgilendirme Sistemi faydalıdır.	,925	,428
29. Veli Bilgilendirme Sistemi veli-okul ilişkisini artırır.	1,249	,291
30. Veli Bilgilendirme Sistemi öğrenci ile veli arasındaki güveni artırır.	,539	,656
31. Velinin öğrencisinin okul hayatına olan ilgisini artırır.	,021	,996
32. Öğrencim Veli Bilgilendirme Sistemini kullanma konusunda beni destekliyor.	,700	,552
33. Sisteme öğretmenlerle iletişime geçilebilecek bir eklenti yapılması faydalı olacaktır.	1,004	,390
34. Sisteme duygu ve düşüncelerimizi aktarabileceğimiz bir eklenti yapılması faydalı olacaktır.	,920	,431
35. Sisteme öneri ve şikâyet bölümünün eklenmesi faydalı olacaktır.	1,098	,349

36. Sisteme öğrencimle ilgili öğretmen önerileri bölümünün eklenmesi faydalı olacaktır.	,626	,599
---	------	------

Tablo 3.63.'e göre önem düzeyi değeri $p < \alpha = 0,05$ olan ifade olmadığı için öğrenci sınıfları ile velilerin e-Okul VBS hakkındaki görüş ve önerileri arasında anlamlı bir farklılık olmadığı söylenir. Araştırma sonucuna göre H23 reddedilmiştir.

3.10.10. Gelir Düzeyine Göre e-Okul VBS Kullanımı Farklılıklarının İncelenmesi

“e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi’nde hangi bilgileri ne sıklıkta kullanıyorsunuz?” ifadelerine verilen yanıtların, velilerin gelir düzeylerine göre farklılık gösterip göstermediği tek yönlü varyans analizi ile test edilmiştir ve sonuçlar Tablo 3.64.’de verilmiştir.

Tablo 3.64. Gelir düzeyine göre e-Okul VBS Kullanımı farklılıklarının varyans analizi

E-OKUL VELİ BİLGİLENDİRME SİSTEMDE HANGİ BİLGİLERİ NE SIKLIKTA KULLANIYORSUNUZ?	F	p
1. Sınav bilgileri için,	1,187	,315
2. Duyuruları okumak için,	1,358	,247
3. Devamsızlık bilgisini öğrenmek için,	1,678	,153
4. Sınav sonuçlarını-notları öğrenmek için,	2,833	,024
5. Haftalık ders programı için,	1,572	,180
6. Sınav tarihleri için,	,491	,742
7. Daha önce almış olduğu belgeleri görmek için,	2,086	,081
8. Yıl sonu notlarına bakmak için,	1,322	,260
9. Sorumluluk/Ortalama yükseltme puanlarına bakmak için,	,152	,962
10. Nakil Durumu bilgileri için,	1,579	,178
11. e-Karne görüntülemek için,	1,735	,140
12. Şube yazılı ortalamalarına bakmak için,	1,471	,209
13. Pansiyon bilgileri için	2,184	,069
14. Sağlıkla İlgili Fiziksel Uygunluk Karnesi için,	,570	,684
15. Önceki sınıflarına ait bilgilere ulaşmak için,	,447	,774

Varyans analizi sonuçlarına göre önem düzeyi değeri $p < \alpha = 0,05$ olan ifadeler velilerin verdiği cevaplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu söylenir. Varyans analizi sonucu velilerin gelir düzeylerine göre farklılıkların belirlendiği tek ifade “Sınav sonuçlarını-notları öğrenmek için” olarak belirlenmiştir.

Bu ifade için H24 desteklenmektedir. Tablo 3.65.'de varyansların homojenliği Levene testi sunulmuştur.

Tablo 3.65. Gelir düzeyine göre e-Okul VBS Kullanımı anlamlı farklılık bulunan ifadelerin Levene testi

	Levene İstatistiği	sd1	sd2	P
4. Sınav sonuçlarını-notları öğrenmek için	3,258	4	733	,012

Levene testi sonucunda “Sınav sonuçlarını-notları öğrenmek için” ifadesi için önem düzeyi $p < \alpha = 0,05$ olduğu için varyansların homojen olmadığı belirlenmiştir. Varyansların homojen olmadığı durum için Tamhane testi uygulanmış olup analiz sonuçları Tablo 3.66.'da verilmiştir.

Tablo 3.66. Gelir düzeyine göre e-Okul VBS Kullanımı anlamlı farklılık bulunan ifadelerin Tamhane testi

(I) gelir düzeyi	(J) gelir düzeyi	Ortalama Farklar (I-J)
0-1000	1001-2000	-,138
	2001-3000	,054
	3001-4000	,299
	4001 ve üstü	,219
1001-2000	0-1000	,138
	2001-3000	,192
	3001-4000	,437*
	4001 ve üstü	,357
2001-3000	0-1000	-,054
	1001-2000	-,192
	3001-4000	,245
	4001 ve üstü	,165
3001-4000	0-1000	-,299
	1001-2000	-,437*
	2001-3000	-,245
	4001 ve üstü	-,080
4001 ve üstü	0-1000	-,219
	1001-2000	-,357
	2001-3000	-,165
	3001-4000	,080

Tamhane testi sonucu “Sınav sonuçlarını-notları öğrenmek için” ifadesinde gelir düzeyi 1001-2000 TL olan veliler ile 3001-4000 TL olan veliler arasında farklılık olduğu $\alpha=0,05$ anlamlılık düzeyinde belirlenmiştir. “Sınav sonuçlarını-notları öğrenmek için” ifadesinde ortalamalar için Tablo 3.67. incelendiğinde en düşük ortalama değerinin 3001-4000 TL gelir düzeyine sahip velilere ait olduğu belirlenmiştir. En yüksek ortalama değeri 1001-2000 TL gelir düzeyine sahip velilere aittir.

Tablo 3.67. Gelir düzeyine göre e-Okul VBS Kullanımı anlamlı farklılık bulunan ifadelerin Tamhane testi için ortalama değerleri

		Ortalama
4. Sınav sonuçlarını-notları öğrenmek için	0-1000	2,00
	1001-2000	2,14
	2001-3000	1,95
	3001-4000	1,70
	4001 ve üstü	1,78
	Total	1,92

(Ölçekte 1: Her zaman, 2: Genellikle, 3: Bazen, 4: Nadiren, 5:Hiçbir zaman)

3.10.11. Gelir Düzeyine Göre e-Okul VBS'nin Tasarımı Hakkında Düşünce Farklılıklarının İncelenmesi

“e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nin tasarımı ile ilgili düşünceleriniz nelerdir?” ifadelerine verilen yanıtların, velilerin gelir düzeylerine göre farklılık gösterip göstermediği tek yönlü varyans analizi ile test edilmiş ve sonuçlar tablo 3.68.'de sunulmuştur.

Tablo 3.68. Gelir düzeyine göre e-Okul VBS tasarımı hakkında düşünce farklılıklarının varyans analizi

VELİ BİLGİLENDİRME SİSTEMİNİN TASARIMI İLE İLGİLİ DÜŞÜNCELERİNİZ NELERDİR?	F	p
16. Sisteme giriş kolaydır.	,456	,768
17. Sisteme giriş güvenlidir.	,514	,725
18. Sistemde kullanılan simgeler anlaşılırdır.	1,506	,199
19. Sistemin yardım menüsü kullanışlıdır.	,231	,921
20. Sistemdeki kısaltmaların açıklamaları anlaşılırdır.	,260	,904
21. Sistemdeki yazılar okunaklıdır.	1,087	,362
22. Site tasarımındaki renk uyumu gözleri yormaz.	,242	,914

23. Sistemde aranan içeriğe ulaşmak kolaydır.	,390	,816
24. Sistemin mobil aygıtlara (cep telefonu/tablet) kurulumu kolaydır.	,812	,518
25. Sistemin mobil aygıtlarda (cep telefonu/tablet) kullanımı kolaydır.	1,985	,095
26. Önceki yıllara ait notlara bilgilere ulaşmak kolaydır.	,508	,730

Tablo 3.68.'e göre önem düzeyi değeri $p < \alpha = 0,05$ olan ifade olmadığı için velilerin gelir düzeyleri ile velilerin e-Okul VBS tasarımı hakkındaki düşünceleri arasında anlamlı bir farklılık olmadığı söylenir. Bu sonuca göre H25 red edilmiştir.

3.10.12. Gelir Düzeyine Göre e-Okul VBS Hakkında Kişisel Görüş ve Öneri Farklılıklarının İncelenmesi

“e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi hakkında kişisel görüş ve önerileriniz nelerdir?” ifadelerine verilen yanıtların, velilerin gelir düzeylerine göre farklılık gösterip göstermediği tek yönlü varyans analizi ile test edilmiş ve sonuçlar Tablo 3.69.'da sunulmuştur.

Tablo 3.69. Gelir düzeyine göre e-Okul VBS hakkında görüş-öneri farklılıklarının varyans analizi

VELİ BİLGİLENDİRME SİSTEMİ HAKKINDA KİŞİSEL GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİNİZ NELERDİR?	F	p
27. Veli Bilgilendirme Sistemi gereklidir.	,372	,828
28. Veli Bilgilendirme Sistemi faydalıdır.	,481	,749
29. Veli Bilgilendirme Sistemi veli-okul ilişkisini artırır.	1,158	,328
30. Veli Bilgilendirme Sistemi öğrenci ile veli arasındaki güveni artırır.	1,208	,306
31. Velinin öğrencisinin okul hayatına olan ilgisini artırır.	1,289	,273
32. Öğrencim Veli Bilgilendirme Sistemini kullanma konusunda beni destekliyor.	,550	,699
33. Sisteme öğretmenlerle iletişime geçilebilecek bir eklenti yapılması faydalı olacaktır.	1,046	,383
34. Sisteme duygu ve düşüncelerimizi aktarabileceğimiz bir eklenti yapılması faydalı olacaktır.	,523	,719
35. Sisteme öneri ve şikâyet bölümünün eklenmesi faydalı olacaktır.	1,479	,207
36. Sisteme öğrencimle ilgili öğretmen önerileri bölümünün eklenmesi faydalı olacaktır.	,915	,455

Yukarıdaki tabloya göre önem düzeyi değeri $p < \alpha = 0,05$ olan ifade olmadığı için velilerin gelir düzeyleri ile velilerin e-Okul VBS hakkındaki görüş ve önerileri arasında anlamlı bir farklılık olmadığı söylenir. Analiz sonuçlarına göre H26 reddedilmiştir.

3.10.13. e-Okul VBS'ye Giriş Sıklığına Göre e-Okul VBS Kullanımı Farklılıklarının İncelenmesi

“e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nde hangi bilgileri ne sıklıkta kullanıyorsunuz?” ifadelerine verilen yanıtların, velilerin sisteme giriş sıklığına göre farklılık gösterip göstermediği tek yönlü varyans analizi ile test edilmiş ve sonuçlar Tablo 3.70.'de verilmiştir.

Tablo 3.70. Giriş sıklığına göre e-Okul VBS kullanımı farklılıklarının varyans analizi

E-OKUL VELİ BİLGİLENDİRME SİSTEMDE HANGİ BİLGİLERİ NE SIKLIKTA KULLANIYORSUNUZ?	F	p
1. Sınav bilgileri için,	23,066	,000
2. Duyuruları okumak için,	5,740	,000
3. Devamsızlık bilgisini öğrenmek için,	16,677	,000
4. Sınav sonuçlarını-notları öğrenmek için,	29,347	,000
5. Haftalık ders programı için,	8,840	,000
6. Sınav tarihleri için,	16,803	,000
7. Daha önce almış olduğu belgeleri görmek için,	5,931	,000
8. Yılsonu notlarına bakmak için,	10,569	,000
9. Sorumluluk/Ortalama yükseltme puanlarına bakmak için,	4,181	,002
10. Nakil Durumu bilgileri için,	1,454	,214
11. e-Karne görüntülemek için,	8,494	,000
12. Şube yazılı ortalamalarına bakmak için,	10,162	,000
13. Pansiyon bilgileri için	1,937	,102
14. Sağlıkla İlgili Fiziksel Uygunluk Karnesi için,	3,797	,005
15. Önceki sınıflarına ait bilgilere ulaşmak için,	4,908	,001

Varyans analizi sonuçlarına göre önem düzeyi değeri $p < \alpha = 0,05$ olan ifadeler için velilerin verdiği cevaplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu söylenmekte ve H27 desteklenmektedir. Varyans analizi sonucu yaşlara göre farklılıkların belirlendiği ifadeler şöyledir: “Sınav bilgileri için” (F=23,066 $p=0,000 < \alpha=0,05$). Duyuruları okumak için (F=5,740 $p=0,000 < \alpha=0,05$). “Devamsızlık bilgisini öğrenmek için” (F=16,677 $p=0,000 < \alpha=0,05$). “Sınav sonuçlarını-notları öğrenmek için” (F=29,347 $p=0,000 < \alpha=0,05$). “Haftalık ders programı için” (F=8,840 $p=0,000 < \alpha=0,05$). “Sınav tarihleri için” (F=16,803 $p=0,000 < \alpha=0,05$). “Daha önce almış olduğu belgeleri görmek için” (F=5,931 $p=0,000 < \alpha=0,05$). “Yıl sonu notlarına bakmak için” (F=10,569 $p=0,000 < \alpha=0,05$). “Sorumluluk/Ortalama yükseltme puanlarına bakmak için” (F=4,181

$p=0,002<\alpha=0,05$). “e-Karne görüntülemek için” ($F=8,494$ $p=0,000<\alpha=0,05$). “Şube yazılı ortalamalarına bakmak için” ($F=10,162$ $p=0,000<\alpha=0,05$). Önceki sınıflarına ait bilgilere ulaşmak için” ($F=4,908$ $p=0,001<\alpha=0,05$). Anlamlı bulunan farklılıkların hangi sıklıkları arasında olduğunu belirlemek için ortalamalar arası fark kontrolü testi yapılmış ve Tablo 3.71.’de sunulmuştur.

Tablo 3.71. Giriş sıklığına göre e-Okul VBS kullanımı anlamlı farklılık bulunan ifadelerin Levene testi

	Levene İstatistiği	sd1	sd2	p
1. Sınav bilgileri için,	23,282	4	733	,000
2. Duyuruları okumak için,	,987	4	733	,414
3. Devamsızlık bilgisini öğrenmek için,	12,339	4	733	,000
4. Sınav sonuçlarını-notları öğrenmek için,	25,275	4	733	,000
5. Haftalık ders programı için,	3,963	4	733	,003
6. Sınav tarihleri için,	,819	4	733	,513
7. Daha önce almış olduğu belgeleri görmek için,	1,048	4	732	,381
8. Yılsonu notlarına bakmak için,	,798	4	733	,527
9. Sorumluluk/Ortalama yükseltme puanlarına bakmak için,	,129	4	733	,972
11. e-Karne görüntülemek için,	1,336	4	733	,255
12. Şube yazılı ortalamalarına bakmak için,	,641	4	733	,634
15. Önceki sınıflarına ait bilgilere ulaşmak için,	2,538	4	733	,039

Yukarıdaki tabloya göre Levene testi sonucunda 2. ,6. ,7. ,8. ,9. ,11. ve 12. ifadeler için önem düzeyleri $p>\alpha=0,05$ olduğu için varyansların homojen olduğu; 1. ,3. ,4. ,5. ve 15. ifadeler için önem düzeyleri $p<\alpha=0,05$ olduğu için varyansların homojen olmadığı belirlenmiştir. Varyanslar homojenliği durumu için LCD testi uygulanmış olup analiz sonuçları Tablo 3.72.’de verilmiştir.

Tablo 3.72. Giriş sıklığına göre e-Okul VBS kullanımı anlamlı farklılık bulunan ifadelerin LCD testi

Değişkenler	(I) Giriş Sıklığı	(J) Giriş sıklığı	Ortalama farklar (I-J)
2. Duyuruları okumak için,	Sadece bir kez giriş yaptım	Bir aydan daha uzun sürede bir	,092
		Ayda bir	,346*
		Haftada bir	,600*
		Her gün	,823*
	Bir aydan daha uzun sürede bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,092
		Ayda bir	,254
		Haftada bir	,507*
		Her gün	,731*
	Ayda bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,346*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,254
		Haftada bir	,254*
		Her gün	,477
	Haftada bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,600*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,507*
		Ayda bir	-,254*
		Her gün	,223
	Her gün	Sadece bir kez giriş yaptım	-,823*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,731*
		Ayda bir	-,477
		Haftada bir	-,223
6. Sınav tarihleri için,	Sadece bir kez giriş yaptım	Bir aydan daha uzun sürede bir	,023
		Ayda bir	,418*
		Haftada bir	,967*
		Her gün	1,283*
	Bir aydan daha uzun sürede bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,023
		Ayda bir	,395*
		Haftada bir	,944*
		Her gün	1,260*
	Ayda bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,418*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,395*
		Haftada bir	,549*
		Her gün	,864*
	Haftada bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,967*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,944*
		Ayda bir	-,549*
		Her gün	,316
	Her gün	Sadece bir kez giriş yaptım	-1,283*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-1,260*

		Ayda bir	-,864*
		Haftada bir	-,316
7. Daha önce almış olduğu belgeleri görmek için,	Sadece bir kez giriş yaptım	Bir aydan daha uzun sürede bir	,325
		Ayda bir	,454*
		Haftada bir	,734*
		Her gün	,955*
	Bir aydan daha uzun sürede bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,325
		Ayda bir	,129
		Haftada bir	,409*
		Her gün	,630*
	Ayda bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,454*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,129
		Haftada bir	,280*
		Her gün	,501
	Haftada bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,734*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,409*
		Ayda bir	-,280*
Her gün		,221	
Her gün	Sadece bir kez giriş yaptım	-,955*	
	Bir aydan daha uzun sürede bir	-,630*	
	Ayda bir	-,501	
	Haftada bir	-,221	
8. Yılı sonu notlarına bakmak için,	Sadece bir kez giriş yaptım	Bir aydan daha uzun sürede bir	,569*
		Ayda bir	,812*
		Haftada bir	1,002*
		Her gün	1,261*
	Bir aydan daha uzun sürede bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,569*
		Ayda bir	,242
		Haftada bir	,433*
		Her gün	,692*
	Ayda bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,812*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,242
		Haftada bir	,190
		Her gün	,449
	Haftada bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-1,002*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,433*
		Ayda bir	-,190
		Her gün	,259
Her gün	Sadece bir kez giriş yaptım	-1,261*	
	Bir aydan daha uzun sürede bir	-,692*	
	Ayda bir	-,449	

		Haftada bir	-,259
9. Sorumluluk/Ortalama yükseltme puanlarına bakmak için,	Sadece bir kez giriş yaptım	Bir aydan daha uzun sürede bir	,466*
		Ayda bir	,454*
		Haftada bir	,740*
		Her gün	,745*
	Bir aydan daha uzun sürede bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,466*
		Ayda bir	-,013
		Haftada bir	,274
		Her gün	,279
	Ayda bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,454*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	,013
		Haftada bir	,286*
		Her gün	,292
	Haftada bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,740*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,274
		Ayda bir	-,286*
		Her gün	,006
	Her gün	Sadece bir kez giriş yaptım	-,745*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,279
		Ayda bir	-,292
		Haftada bir	-,006
11. e-Karne görüntülemek için,	Sadece bir kez giriş yaptım	Bir aydan daha uzun sürede bir	,264
		Ayda bir	,644*
		Haftada bir	,921*
		Her gün	,728*
	Bir aydan daha uzun sürede bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,264
		Ayda bir	,380*
		Haftada bir	,657*
		Her gün	,464
	Ayda bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,644*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,380*
		Haftada bir	,278*
		Her gün	,085
	Haftada bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,921*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,657*
		Ayda bir	-,278*
		Her gün	-,193
	Her gün	Sadece bir kez giriş yaptım	-,728*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,464
		Ayda bir	-,085
		Haftada bir	,193

12. Şube yazılı ortalamalarına bakmak için,	Sadece bir kez giriş yaptım	Bir aydan daha uzun sürede bir	,560*
		Ayda bir	,560*
		Haftada bir	1,025*
		Her gün	1,317*
	Bir aydan daha uzun sürede bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,560*
		Ayda bir	-,001
		Haftada bir	,465*
		Her gün	,756*
	Ayda bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,560*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	,001
		Haftada bir	,465*
		Her gün	,757*
	Haftada bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-1,025*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,465*
		Ayda bir	-,465*
		Her gün	,292
Her gün	Sadece bir kez giriş yaptım	-1,317*	
	Bir aydan daha uzun sürede bir	-,756*	
	Ayda bir	-,757*	
	Haftada bir	-,292	

*: Ortalama farklar $\alpha=0,05$ hata düzeyinde önemlidir.

LCD testi sonucu “Duyuruları okumak için” ifadesinde sisteme bir kez giriş yapan veliler ile ayda bir, haftada bir ve her gün giriş yapan veliler arasında ve bir aydan daha uzun sürede bir giren veliler ile haftada bir, her gün giriş yapan veliler arasında farklılık olduğu $\alpha=0,05$ anlamlılık düzeyinde belirlenmiştir. “Duyuruları okumak için” ifadesinde ortalamalar için Tablo 3.73. incelendiğinde en düşük ortalama değerinin “Her gün” diyen velilere ait olduğu belirlenmiştir. En yüksek ortalama değeri “Sadece bir kez giriş yaptım” diyen velilere aittir.

LCD testi sonucu “Sınav tarihleri için” ifadesinde sisteme bir kez giriş yapan veliler ile ayda bir, haftada bir ve her gün giriş yapan veliler arasında ve bir aydan daha uzun sürede bir giren veliler ile haftada bir, her gün ve ayda bir giriş yapan veliler arasında farklılık olduğu $\alpha=0,05$ anlamlılık düzeyinde belirlenmiştir. “Sınav tarihleri için” ifadesinde ortalamalar için Tablo 3.73. incelendiğinde en düşük ortalama değerinin “Her gün” diyen velilere ait olduğu belirlenmiştir. En yüksek ortalama değeri “Sadece bir kez giriş yaptım” diyen velilere aittir.

LCD testi sonucu “Daha önce almış olduğu belgeleri görmek için,” ifadesinde sisteme bir kez giriş yapan veliler ile ayda bir, haftada bir ve her gün giriş yapan veliler arasında ve bir aydan daha uzun sürede bir giren veliler ile haftada bir, her gün giriş yapan veliler arasında farklılık olduğu $\alpha=0,05$ anlamlılık düzeyinde belirlenmiştir. “Daha önce almış olduğu belgeleri görmek için,” ifadesinde ortalamalar için Tablo 3.73. incelendiğinde en düşük ortalama değerinin “Her gün” diyen velilere ait olduğu belirlenmiştir. En yüksek ortalama değeri “Sadece bir kez giriş yaptım” diyen velilere aittir.

LCD testi sonucu “Yılsonu notlarına bakmak için” ifadesinde sisteme bir kez giriş yapan veliler ile ayda bir, haftada bir, her gün ve bir aydan daha uzun sürede bir giriş yapan veliler arasında farklılık olduğu $\alpha=0,05$ anlamlılık düzeyinde belirlenmiştir. “Yılsonu notlarına bakmak için” ifadesinde ortalamalar için Tablo 3.73. incelendiğinde en düşük ortalama değerinin “Her gün” diyen velilere ait olduğu belirlenmiştir. En yüksek ortalama değeri “Sadece bir kez giriş yaptım” diyen velilere aittir.

LCD testi sonucu “Sorumluluk/Ortalama yükseltme puanlarına bakmak için” ifadesinde sisteme bir kez giriş yapan veliler ile ayda bir, haftada bir, her gün ve bir aydan daha uzun sürede bir giriş yapan veliler arasında farklılık olduğu $\alpha=0,05$ anlamlılık düzeyinde belirlenmiştir. “Sorumluluk/Ortalama yükseltme puanlarına bakmak için” ifadesinde ortalamalar için Tablo 3.73. incelendiğinde en düşük ortalama değerinin “Her gün” ve “Haftada bir” diyen velilere ait olduğu belirlenmiştir. En yüksek ortalama değeri “Sadece bir kez giriş yaptım” diyen velilere aittir.

LCD testi sonucu “e-Karne görüntülemek için,” ifadesinde sisteme bir kez giriş yapan veliler ile ayda bir, haftada bir, her gün giriş yapan veliler arasında ve bir aydan daha uzun sürede bir giren veliler ile haftada bir, ayda bir giriş yapan veliler arasında farklılık olduğu $\alpha=0,05$ anlamlılık düzeyinde belirlenmiştir. “e-Karne görüntülemek için” ifadesinde ortalamalar için Tablo 3.73. incelendiğinde en düşük ortalama değerinin “Haftada bir” diyen velilere ait olduğu belirlenmiştir. En yüksek ortalama değeri “Sadece bir kez giriş yaptım” diyen velilere aittir.

LCD testi sonucu “Şube yazılı ortalamalarına bakmak için” ifadesinde sisteme bir kez giriş yapan veliler ile ayda bir, haftada bir, her gün ve bir aydan daha uzun sürede bir giriş yapan veliler arasında farklılık olduğu $\alpha=0,05$ anlamlılık düzeyinde belirlenmiştir. “Şube yazılı ortalamalarına bakmak için” ifadesinde ortalamalar için Tablo 3.73. incelendiğinde en düşük ortalama değerinin “Her gün” diyen velilere ait olduğu belirlenmiştir. En yüksek ortalama değeri “Sadece bir kez giriş yaptım” diyen velilere aittir.

Tablo 3.73. Giriş sıklığına göre e-Okul VBS kullanımı anlamlı farklılık bulunan ifadelerin LCD testi için ortalama değerleri

		Ortalama
2. Duyuruları okumak için,	Sadece bir kez giriş yaptım	3,86
	Bir aydan daha uzun sürede bir	3,77
	Ayda bir	3,51
	Haftada bir	3,26
	Her gün	3,04
	Total	3,51
6. Sınav tarihleri için,	Sadece bir kez giriş yaptım	3,78
	Bir aydan daha uzun sürede bir	3,76
	Ayda bir	3,36
	Haftada bir	2,82
	Her gün	2,50
	Total	3,30
7. Daha önce almış olduğu belgeleri görmek için,	Sadece bir kez giriş yaptım	3,85
	Bir aydan daha uzun sürede bir	3,52
	Ayda bir	3,39
	Haftada bir	3,11
	Her gün	2,89
	Total	3,37
8. Yılsonu notlarına bakmak için,	Sadece bir kez giriş yaptım	3,51
	Bir aydan daha uzun sürede bir	2,94
	Ayda bir	2,70
	Haftada bir	2,51
	Her gün	2,25
	Total	2,78
9. Sorumluluk/Ortalama yükseltme puanlarına bakmak için,	Sadece bir kez giriş yaptım	3,67
	Bir aydan daha uzun sürede bir	3,21
	Ayda bir	3,22

	Haftada bir	2,93
	Her gün	2,93
	Total	3,17
11. e-Karne görüntülemek için,	Sadece bir kez giriş yaptım	3,98
	Bir aydan daha uzun sürede bir	3,71
	Ayda bir	3,33
	Haftada bir	3,06
	Her gün	3,25
	Total	3,41
	12. Şube yazılı ortalamalarına bakmak için,	Sadece bir kez giriş yaptım
Bir aydan daha uzun sürede bir		3,36
Ayda bir		3,36
Haftada bir		2,90
Her gün		2,61
Total		3,26

(Ölçekte 1: Her zaman, 2: Genellikle, 3: Bazen, 4: Nadiren, 5:Hiçbir zaman)

Varyanslar homojen olmadığı ifadeler için Tamhane testi uygulanmış olup analiz sonuçları Tablo 3.74.'de verilmiştir.

Tablo 3.74. Giriş sıklığına göre e-Okul VBS kullanımı anlamlı farklılık bulunan ifadelerin Tamhane testi

Değişkenler	(I) Giriş sıklığı	(J) Giriş sıklığı	Ortalama Farklar (I-J)	
1. Sınav bilgileri için,	Sadece bir kez giriş yaptım	Bir aydan daha uzun sürede bir	,153	
		Ayda bir	,797*	
		Haftada bir	1,048*	
		Her gün	1,071*	
	Bir aydan daha uzun sürede bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,153	
		Ayda bir	,644*	
		Haftada bir	,896*	
		Her gün	,919*	
	Ayda bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,797*	
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,644*	
		Haftada bir	,252	
		Her gün	,275	
	Haftada bir		Sadece bir kez giriş yaptım	-1,048*

		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,896*
		Ayda bir	-,252
		Her gün	,023
	Her gün	Sadece bir kez giriş yaptım	-1,071*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,919*
		Ayda bir	-,275
		Haftada bir	-,023
3. Devamsızlık bilgisini öğrenmek için,	Sadece bir kez giriş yaptım	Bir aydan daha uzun sürede bir	,246
		Ayda bir	,633*
		Haftada bir	,980*
		Her gün	1,239*
	Bir aydan daha uzun sürede bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,246
		Ayda bir	,388*
		Haftada bir	,735*
		Her gün	,994*
	Ayda bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,633*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,388*
		Haftada bir	,347*
		Her gün	,606*
	Haftada bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,980*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,735*
		Ayda bir	-,347*
		Her gün	,259
	Her gün	Sadece bir kez giriş yaptım	-1,239*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,994*
		Ayda bir	-,606*
		Haftada bir	-,259
4. Sınav sonuçlarını-notları öğrenmek için,	Sadece bir kez giriş yaptım	Bir aydan daha uzun sürede bir	,213
		Ayda bir	,849*
		Haftada bir	1,168*
		Her gün	1,213*
	Bir aydan daha uzun sürede bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,213
		Ayda bir	,636*
		Haftada bir	,955*

		Her gün	1,000*
	Ayda bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,849*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,636*
		Haftada bir	,319*
		Her gün	,364
	Haftada bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-1,168*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,955*
		Ayda bir	-,319*
		Her gün	,045
	Her gün	Sadece bir kez giriş yaptım	-1,213*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-1,000*
		Ayda bir	-,364
		Haftada bir	-,045
5. Haftalık ders programı için,	Sadece bir kez giriş yaptım	Bir aydan daha uzun sürede bir	,178
		Ayda bir	,544*
		Haftada bir	,827*
		Her gün	1,003*
	Bir aydan daha uzun sürede bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,178
		Ayda bir	,365
		Haftada bir	,649*
		Her gün	,825
	Ayda bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,544*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,365
		Haftada bir	,283
		Her gün	,459
	Haftada bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,827*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,649*
		Ayda bir	-,283
		Her gün	,176
	Her gün	Sadece bir kez giriş yaptım	-1,003*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,825
		Ayda bir	-,459
		Haftada bir	-,176

15. Önceki sınıflarına ait bilgilere ulaşmak için,	Sadece bir kez giriş yaptım	Bir aydan daha uzun sürede bir	,210
		Ayda bir	,486
		Haftada bir	,650*
		Her gün	,921
	Bir aydan daha uzun sürede bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,210
		Ayda bir	,276
		Haftada bir	,440*
		Her gün	,711
	Ayda bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,486
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,276
		Haftada bir	,163
		Her gün	,435
	Haftada bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,650*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,440*
		Ayda bir	-,163
		Her gün	,271
	Her gün	Sadece bir kez giriş yaptım	-,921
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,711
		Ayda bir	-,435
		Haftada bir	-,271

*: Ortalama farklar $\alpha=0,05$ hata düzeyinde önemlidir.

Tamhane testi sonucu “Sınav bilgileri için” ifadesinde sisteme sadece bir kez giriş yapan veliler ile ayda bir, haftada bir ve her gün giriş yapan veliler arasında ve bir aydan daha uzun sürede bir giren veliler ile ayda bir, haftada bir, her gün giriş yapan veliler arasında farklılık olduğu $\alpha=0,05$ anlamlılık düzeyinde belirlenmiştir. “Sınav bilgileri için” ifadesinde ortalamalar için Tablo 3.75. incelendiğinde en düşük ortalama değerinin “Her gün” diyen velilere ait olduğu belirlenmiştir. En yüksek ortalama değeri “Sadece bir kez giriş yaptım” diyen velilere aittir.

Tamhane testi sonucu “Devamsızlık bilgisini öğrenmek için” ifadesinde sisteme sadece bir kez giriş yapan veliler ile ayda bir, haftada bir ve her gün giriş yapan veliler arasında ve bir aydan daha uzun sürede bir giren veliler ile ayda bir, haftada bir, her gün giriş yapan veliler arasında farklılık olduğu $\alpha=0,05$ anlamlılık düzeyinde

belirlenmiştir. “Devamsızlık bilgisini öğrenmek için” ifadesinde ortalamalar için Tablo 3.75. incelendiğinde en düşük ortalama değerinin “Her gün” diyen velilere ait olduğu belirlenmiştir. En yüksek ortalama değeri “Sadece bir kez giriş yaptım” diyen velilere aittir.

Tamhane testi sonucu “Sınav sonuçlarını-notları öğrenmek için” ifadesinde sisteme sadece bir kez giriş yapan veliler ile ayda bir, haftada bir ve her gün giriş yapan veliler arasında ve bir aydan daha uzun sürede bir giren veliler ile ayda bir, haftada bir, her gün giriş yapan veliler arasında farklılık olduğu $\alpha=0,05$ anlamlılık düzeyinde belirlenmiştir. “Sınav sonuçlarını-notları öğrenmek için” ifadesinde ortalamalar için Tablo 3.75. incelendiğinde en düşük ortalama değerinin “Her gün” diyen velilere ait olduğu görülmektedir. En yüksek ortalama değeri “Sadece bir kez giriş yaptım” diyen velilere aittir.

Tamhane testi sonucu “Haftalık ders programı için” ifadesinde sisteme sadece bir kez giriş yapan veliler ile ayda bir, haftada bir ve her gün giriş yapan veliler arasında ve bir aydan daha uzun sürede bir giren veliler ile haftada bir giriş yapan veliler arasında farklılık olduğu $\alpha=0,05$ anlamlılık düzeyinde belirlenmiştir. “Haftalık ders programı için” ifadesinde ortalamalar için Tablo 3.75. incelendiğinde en düşük ortalama değerinin “Her gün” diyen velilere ait olduğu görülmektedir. En yüksek ortalama değeri “Sadece bir kez giriş yaptım” diyen velilere aittir.

Tamhane testi sonucu “Önceki sınıflarına ait bilgilere ulaşmak için” ifadesinde sisteme sadece bir kez giriş yapan veliler ile haftada bir ve her gün giriş yapan veliler arasında ve bir aydan daha uzun sürede bir giren veliler haftada bir giriş yapan veliler arasında farklılık olduğu $\alpha=0,05$ anlamlılık düzeyinde belirlenmiştir. “Önceki sınıflarına ait bilgilere ulaşmak için” ifadesinde ortalamalar için Tablo 3.75. incelendiğinde en düşük ortalama değerinin “Her gün” diyen velilere ait olduğu belirlenmiştir. En yüksek ortalama değeri “Sadece bir kez giriş yaptım” diyen velilere aittir.

Tablo 3.75. Giriş sıklığına göre e-Okul VBS kullanımı anlamlı farklılık bulunan ifadelerin Tamhane testi için ortalama değerleri

		Ortalama
1. Sınav bilgileri için,	Sadece bir kez giriş yaptım	2,75
	Bir aydan daha uzun sürede bir	2,60
	Ayda bir	1,95
	Haftada bir	1,70
	Her gün	1,68
	Total	2,10
3. Devamsızlık bilgisini öğrenmek için,	Sadece bir kez giriş yaptım	2,74
	Bir aydan daha uzun sürede bir	2,49
	Ayda bir	2,11
	Haftada bir	1,76
	Her gün	1,50
	Total	2,14
4. Sınav sonuçlarını-notları öğrenmek için,	Sadece bir kez giriş yaptım	2,64
	Bir aydan daha uzun sürede bir	2,43
	Ayda bir	1,79
	Haftada bir	1,47
	Her gün	1,43
	Total	1,92
5. Haftalık ders programı için,	Sadece bir kez giriş yaptım	4,22
	Bir aydan daha uzun sürede bir	4,04
	Ayda bir	3,67
	Haftada bir	3,39
	Her gün	3,21
	Total	3,71
15. Önceki sınıflarına ait bilgilere ulaşmak için,	Sadece bir kez giriş yaptım	3,96
	Bir aydan daha uzun sürede bir	3,75
	Ayda bir	3,47
	Haftada bir	3,31
	Her gün	3,04
	Total	3,52

(Ölçekte 1: Her zaman, 2: Genellikle, 3: Bazen, 4: Nadiren, 5:Hiçbir zaman)

3.10.14. e-Okul VBS'ye Giriş Sıklığına Göre e-Okul VBS'nin Tasarımı Hakkında Düşünce Farklılıklarının İncelenmesi

“e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nin tasarımı hakkında düşünceleriniz nelerdir?” ifadelerine verilen yanıtların, velilerin e-Okul VBS'ye giriş sıklığına göre farklılık

gösterip göstermediği tek yönlü varyans analizi ile test edilmiş ve Tablo 3.76.'da sunulmuştur.

Tablo 3.76. Giriş sıklığına göre e-Okul VBS tasarımı hakkında düşünce farklılıklarının varyans analizi

VELİ BİLGİLENDİRME SİSTEMİNİN TASARIMI İLE İLGİLİ DÜŞÜNCELERİNİZ NELERDİR?	F	p
16. Sisteme giriş kolaydır.	8,239	,000
17. Sisteme giriş güvenlidir.	8,542	,000
18. Sistemde kullanılan simgeler anlaşılırdır.	9,977	,000
19. Sistemin yardım menüsü kullanışlıdır.	6,167	,000
20. Sistemdeki kısaltmaların açıklamaları anlaşılırdır.	3,146	,014
21. Sistemdeki yazılar okunaklıdır.	6,995	,000
22. Site tasarımındaki renk uyumu gözleri yormaz.	4,748	,001
23. Sistemde aranan içeriğe ulaşmak kolaydır.	7,067	,000
24. Sistemin mobil aygıtlara (cep telefonu/tablet) kurulumu kolaydır.	8,159	,000
25. Sistemin mobil aygıtlarda (cep telefonu/tablet) kullanımı kolaydır.	8,694	,000
26. Önceki yıllara ait notlara bilgilere ulaşmak kolaydır.	8,964	,000

Yukarıdaki tabloya göre bütün ifadeler için önem düzeyi değeri $p < \alpha = 0,05$ olduğu için velilerin verdiği cevaplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır ve H28 desteklenmektedir. Anlamlı bulunan farklılıkların hangi giriş sıklıkları arasında olduğunu belirlemek için ortalamalar arası fark kontrolü testi yapılmış ve Tablo 3.77.'de sunulmuştur.

Tablo 3.77. Giriş sıklığına göre e-Okul VBS tasarımı anlamlı farklılık bulunan ifadelerin Levene testi

	Levene İstatistiği	sd1	sd2	P
16. Sisteme giriş kolaydır.	3,819	4	733	,004
17. Sisteme giriş güvenlidir.	4,129	4	732	,003
18. Sistemde kullanılan simgeler anlaşılırdır.	4,516	4	733	,001
19. Sistemin yardım menüsü kullanışlıdır.	2,242	4	733	,063
20. Sistemdeki kısaltmaların açıklamaları anlaşılırdır.	1,075	4	733	,368
21. Sistemdeki yazılar okunaklıdır.	3,651	4	733	,006
22. Site tasarımındaki renk uyumu gözleri yormaz.	1,428	4	733	,223

23. Sistemde aranan içeriğe ulaşmak kolaydır.	1,708	4	733	,146
24. Sistemin mobil aygıtlara (cep telefonu/tablet) kurulumu kolaydır.	4,142	4	733	,003
25. Sistemin mobil aygıtlarda (cep telefonu/tablet) kullanımı kolaydır.	4,340	4	733	,002
26. Önceki yıllara ait notlara bilgilere ulaşmak kolaydır.	3,361	4	732	,010

Levene testi sonucunda 19. ,20. ,22. ve 23. ifadeler için önem düzeyleri $p>\alpha=0,05$ olduğu için varyansların homojen olduğu; 16. ,17. ,18. ,21. ,24. ,25. ve 26. ifadeler için önem düzeyleri $p<\alpha=0,05$ olduğu için varyansların homojen olmadığı belirlenmiştir. Varyanslar homojenliği durumu için LCD testi uygulanmış olup analiz sonuçları Tablo 3.78’de verilmiştir.

Tablo 3.78. Giriş sıklığına göre e-Okul VBS tasarımı anlamlı farklılık bulunan ifadelerin LCD testi

Değişkenler	(I) Giriş sıklığı	(J) Giriş sıklığı	Ortalama Farklar (I-J)
19. Sistemin yardım menüsü kullanışlıdır.	Sadece bir kez giriş yaptım	Bir aydan daha uzun sürede bir	,058
		Ayda bir	,345*
		Haftada bir	,520*
		Her gün	,396
	Bir aydan daha uzun sürede bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,058
		Ayda bir	,286*
		Haftada bir	,462*
		Her gün	,338
	Ayda bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,345*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,286*
		Haftada bir	,176
		Her gün	,051
	Haftada bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,520*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,462*
		Ayda bir	-,176
		Her gün	-,124
Her gün	Sadece bir kez giriş yaptım	-,396	

		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,338
		Ayda bir	-,051
		Haftada bir	,124
20. Sistemdeki kısaltmaların açıklamaları anlaşılırdır.	Sadece bir kez giriş yaptım	Bir aydan daha uzun sürede bir	,084
		Ayda bir	,346*
		Haftada bir	,382*
		Her gün	,256
	Bir aydan daha uzun sürede bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,084
		Ayda bir	,262*
		Haftada bir	,298*
		Her gün	,172
	Ayda bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,346*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,262*
		Haftada bir	,036
		Her gün	-,090
	Haftada bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,382*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,298*
		Ayda bir	-,036
		Her gün	-,126
	Her gün	Sadece bir kez giriş yaptım	-,256
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,172
		Ayda bir	,090
		Haftada bir	,126
22. Site tasarımındaki renk uyumu gözleri yormaz	Sadece bir kez giriş yaptım	Bir aydan daha uzun sürede bir	,264
		Ayda bir	,431*
		Haftada bir	,525*
		Her gün	,345
	Bir aydan daha uzun sürede bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,264
		Ayda bir	,168
		Haftada bir	,262*
		Her gün	,081
	Ayda bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,431*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,168
		Haftada bir	,094

		Her gün	-,087
	Haftada bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,525*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,262*
		Ayda bir	-,094
		Her gün	-,180
	Her gün	Sadece bir kez giriş yaptım	-,345
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,081
		Ayda bir	,087
		Haftada bir	,180
23. Sistemde aranan içeriğe ulaşmak kolaydır.	Sadece bir kez giriş yaptım	Bir aydan daha uzun sürede bir	,103
		Ayda bir	,286*
		Haftada bir	,546*
		Her gün	,346
	Bir aydan daha uzun sürede bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,103
		Ayda bir	,183
		Haftada bir	,443*
		Her gün	,244
	Ayda bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,286*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,183
		Haftada bir	,260*
		Her gün	,061
	Haftada bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,546*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,443*
		Ayda bir	-,260*
		Her gün	-,200
	Her gün	Sadece bir kez giriş yaptım	-,346
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,244
		Ayda bir	-,061
		Haftada bir	,200

*: Ortalama farklar $\alpha=0,05$ hata düzeyinde önemlidir.

LCD testi sonucu “Sistemin yardım menüsü kullanışlıdır” ifadesinde sisteme sadece bir kez giriş yapan veliler ile ayda bir ve haftada bir giriş yapan veliler arasında, bir aydan daha uzun sürede bir giren veliler ile haftada bir, ayda bir giriş yapan veliler

arasında farklılık olduğu $\alpha=0,05$ anlamlılık düzeyinde belirlenmiştir. “Sistemin yardım menüsü kullanışlıdır” ifadesinde ortalamalar için Tablo 3.79. incelendiğinde en düşük ortalama değerinin “Haftada bir” diyen velilere ait olduğu belirlenmiştir. En yüksek ortalama değeri “Sadece bir kez giriş yaptım” diyen velilere aittir.

LCD testi sonucu “Sistemdeki kısaltmaların açıklamaları anlaşılabilir” ifadesinde sisteme sadece bir kez giriş yapan veliler ile ayda bir ve haftada bir giriş yapan veliler arasında, bir aydan daha uzun sürede bir giren veliler ile haftada bir, ayda bir giriş yapan veliler arasında farklılık olduğu $\alpha=0,05$ anlamlılık düzeyinde belirlenmiştir. “Sistemdeki kısaltmaların açıklamaları anlaşılabilir” ifadesinde ortalamalar için Tablo 3.79. incelendiğinde en düşük ortalama değerinin “Haftada bir” diyen velilere ait olduğu belirlenmiştir. En yüksek ortalama değeri “Sadece bir kez giriş yaptım” diyen velilere aittir.

LCD testi sonucu “Site tasarımındaki renk uyumu gözleri yormaz” ifadesinde sisteme sadece bir kez giriş yapan veliler ile ayda bir, haftada bir giriş yapan veliler arasında ve bir aydan daha uzun sürede bir giren veliler ile haftada bir giriş yapan veliler arasında farklılık olduğu $\alpha=0,05$ anlamlılık düzeyinde belirlenmiştir. “Site tasarımındaki renk uyumu gözleri yormaz” ifadesinde ortalamalar için Tablo 3.79. incelendiğinde en düşük ortalama değerinin “Haftada bir” diyen velilere ait olduğu belirlenmiştir. En yüksek ortalama değeri “Sadece bir kez giriş yaptım” diyen velilere aittir.

LCD testi sonucu “Sistemde aranan içeriğe ulaşmak kolaydır” ifadesinde sisteme sadece bir kez giriş yapan veliler ile ayda bir ve haftada bir giriş yapan veliler arasında, bir aydan daha uzun sürede bir giren veliler ile haftada bir, ayda bir giriş yapan veliler arasında farklılık olduğu $\alpha=0,05$ anlamlılık düzeyinde belirlenmiştir. “Sistemde aranan içeriğe ulaşmak kolaydır” ifadesinde ortalamalar için Tablo 3.79. incelendiğinde en düşük ortalama değerinin “Haftada bir” diyen velilere ait olduğu belirlenmiştir. En yüksek ortalama değeri ise “Sadece bir kez giriş yaptım” diyen velilere aittir.

Tablo 3.79. Giriş sıklığına göre e-Okul VBS tasarımı anlamlı farklılık bulunan ifadelerin LCD testi için ortalama değerleri

		Ortalama
19. Sistemin yardım menüsü kullanışlıdır.	Sadece bir kez giriş yaptım	2,47
	Bir aydan daha uzun sürede bir	2,41
	Ayda bir	2,12
	Haftada bir	1,95
	Her gün	2,07
	Total	2,17
20. Sistemdeki kısaltmaların açıklamaları anlaşılırdır.	Sadece bir kez giriş yaptım	2,43
	Bir aydan daha uzun sürede bir	2,35
	Ayda bir	2,09
	Haftada bir	2,05
	Her gün	2,18
	Total	2,18
22. Site tasarımındaki renk uyumu gözleri yormaz.	Sadece bir kez giriş yaptım	2,38
	Bir aydan daha uzun sürede bir	2,12
	Ayda bir	1,95
	Haftada bir	1,86
	Her gün	2,04
	Total	2,01
23. Sistemde aranan içeriğe ulaşmak kolaydır.	Sadece bir kez giriş yaptım	2,24
	Bir aydan daha uzun sürede bir	2,14
	Ayda bir	1,95
	Haftada bir	1,69
	Her gün	1,89
	Total	1,94

(Ölçekte 1: Kesinlikle katılıyorum, 2: Katılıyorum, 3: Kısmen Katılıyorum/Kısmen Katılmıyorum, 4: Katılmıyorum, 5: Hiç katılmıyorum)

Varyanslar homojen olmadığı ifadeler için Tamhane testi uygulanmış olup analiz sonuçları Tablo 3.80.'de verilmiştir.

Tablo 3.80. Giriş sıklığına göre e-Okul VBS tasarımı anlamlı farklılık bulunan ifadelerin Tamhane testi

Değişkenler	(I) Giriş sıklığı	(J) Giriş sıklığı	Ortalama Farklar (I-J)
16. Sisteme giriş kolaydır.	Sadece bir kez giriş yaptım	Bir aydan daha uzun sürede bir	-,072

		Ayda bir	,456*
		Haftada bir	,464*
		Her gün	,301
	Bir aydan daha uzun sürede bir	Sadece bir kez giriş yaptım	,072
		Ayda bir	,528*
		Haftada bir	,536*
		Her gün	,373
	Ayda bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,456*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,528*
		Haftada bir	,009
		Her gün	-,154
	Haftada bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,464*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,536*
		Ayda bir	-,009
		Her gün	-,163
	Her gün	Sadece bir kez giriş yaptım	-,301
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,373
		Ayda bir	,154
		Haftada bir	,163
17. Sisteme giriş güvenlidir.	Sadece bir kez giriş yaptım	Bir aydan daha uzun sürede bir	,057
		Ayda bir	,355
		Haftada bir	,546*
		Her gün	,421
	Bir aydan daha uzun sürede bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,057
		Ayda bir	,298
		Haftada bir	,489*
		Her gün	,364
	Ayda bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,355
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,298
		Haftada bir	,191
		Her gün	,066
	Haftada bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,546*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,489*
		Ayda bir	-,191
		Her gün	-,125

	Her gün	Sadece bir kez giriş yaptım	-,421
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,364
		Ayda bir	-,066
		Haftada bir	,125
18. Sistemde kullanılan simgeler anlaşılırdır.	Sadece bir kez giriş yaptım	Bir aydan daha uzun sürede bir	-,033
		Ayda bir	,429*
		Haftada bir	,571*
		Her gün	,262
	Bir aydan daha uzun sürede bir	Sadece bir kez giriş yaptım	,033
		Ayda bir	,462*
		Haftada bir	,604*
		Her gün	,295
	Ayda bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,429*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,462*
		Haftada bir	,142
		Her gün	-,166
	Haftada bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,571*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,604*
		Ayda bir	-,142
		Her gün	-,309
Her gün	Sadece bir kez giriş yaptım	-,262	
	Bir aydan daha uzun sürede bir	-,295	
	Ayda bir	,166	
	Haftada bir	,309	
21. Sistemdeki yazılar okunaklıdır.	Sadece bir kez giriş yaptım	Bir aydan daha uzun sürede bir	,381
		Ayda bir	,525*
		Haftada bir	,654*
		Her gün	,443
	Bir aydan daha uzun sürede bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,381
		Ayda bir	,144
		Haftada bir	,273
		Her gün	,062
	Ayda bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,525*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,144

		Haftada bir	,129
		Her gün	-,082
	Haftada bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,654*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,273
		Ayda bir	-,129
		Her gün	-,211
	Her gün	Sadece bir kez giriş yaptım	-,443
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,062
		Ayda bir	,082
		Haftada bir	,211
24. Sistemin mobil aygıtlara (cep telefonu/tablet) kurulumu kolaydır.	Sadece bir kez giriş yaptım	Bir aydan daha uzun sürede bir	,181
		Ayda bir	,403*
		Haftada bir	,605*
		Her gün	,307
	Bir aydan daha uzun sürede bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,181
		Ayda bir	,222
		Haftada bir	,424*
		Her gün	,127
	Ayda bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,403*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,222
		Haftada bir	,202
		Her gün	-,096
	Haftada bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,605*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,424*
		Ayda bir	-,202
		Her gün	-,298
	Her gün	Sadece bir kez giriş yaptım	-,307
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,127
		Ayda bir	,096
		Haftada bir	,298
25. Sistemin mobil aygıtlarda (cep telefonu/tablet) kullanımını kolaydır.	Sadece bir kez giriş yaptım	Bir aydan daha uzun sürede bir	,200
		Ayda bir	,398
		Haftada bir	,629*
		Her gün	,590*

	Bir aydan daha uzun sürede bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,200
		Ayda bir	,197
		Haftada bir	,428*
		Her gün	,390
	Ayda bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,398
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,197
		Haftada bir	,231
		Her gün	,192
	Haftada bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,629*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,428*
		Ayda bir	-,231
		Her gün	-,039
	Her gün	Sadece bir kez giriş yaptım	-,590*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,390
		Ayda bir	-,192
		Haftada bir	,039
26. Önceki yıllara ait notlara bilgilere ulaşmak kolaydır.	Sadece bir kez giriş yaptım	Bir aydan daha uzun sürede bir	,204
		Ayda bir	,426*
		Haftada bir	,654*
		Her gün	,093
	Bir aydan daha uzun sürede bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,204
		Ayda bir	,223
		Haftada bir	,450*
		Her gün	-,110
	Ayda bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,426*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,223
		Haftada bir	,228
		Her gün	-,333
	Haftada bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,654*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,450*
		Ayda bir	-,228
		Her gün	-,561
	Her gün	Sadece bir kez giriş yaptım	-,093
		Bir aydan daha uzun sürede bir	,110

		Ayda bir	,333
		Haftada bir	,561

*: Ortalama farklar $\alpha=0,05$ hata düzeyinde önemlidir.

Tamhane testi sonucu “Sisteme giriş kolaydır.” ifadesinde sisteme sadece bir kez giriş yapan veliler ile ayda bir, haftada bir giriş yapan veliler arasında ve bir aydan daha uzun sürede bir giren veliler ile haftada bir, ayda bir giriş yapan veliler arasında farklılık olduğu $\alpha=0,05$ anlamlılık düzeyinde belirlenmiştir. “Sisteme giriş kolaydır.” ifadesinde ortalamalar için Tablo 3.81. incelendiğinde en düşük ortalama değerinin “Haftada bir” diyen velilere ait olduğu belirlenmiştir. En yüksek ortalama değeri “Sadece bir kez giriş yaptım” diyen velilere aittir.

Tamhane testi sonucu “Sisteme giriş güvenlidir.” ifadesinde sisteme sadece bir kez giriş yapan veliler ile haftada bir giriş yapan veliler arasında ve bir aydan daha uzun sürede bir giren veliler ile haftada bir giriş yapan veliler arasında farklılık olduğu $\alpha=0,05$ anlamlılık düzeyinde belirlenmiştir. “Sisteme giriş güvenlidir.” ifadesinde ortalamalar için Tablo 3.81. incelendiğinde en düşük ortalama değerinin “Haftada bir” diyen velilere ait olduğu belirlenmiştir. En yüksek ortalama değeri “Sadece bir kez giriş yaptım” diyen velilere aittir.

Tamhane testi sonucu “Sistemde kullanılan simgeler anlaşılırdır.” ifadesinde sisteme sadece bir kez giriş yapan veliler ile ayda bir ve haftada bir giriş yapan veliler arasında, bir aydan daha uzun sürede bir giren veliler ile haftada bir ve ayda bir giriş yapan veliler arasında farklılık olduğu $\alpha=0,05$ anlamlılık düzeyinde belirlenmiştir. “Sistemde kullanılan simgeler anlaşılırdır.” ifadesinde ortalamalar için Tablo 3.81. incelendiğinde en düşük ortalama değerinin “Haftada bir” diyen velilere ait olduğu belirlenmiştir. En yüksek ortalama değeri “Sadece bir kez giriş yaptım” diyen velilere aittir.

Tamhane testi sonucu “Sistemdeki yazılar okunaklıdır.” ifadesinde sisteme sadece bir kez giriş yapan veliler ile ayda bir ve haftada bir giriş yapan veliler arasında farklılık olduğu $\alpha=0,05$ anlamlılık düzeyinde belirlenmiştir. “Sistemdeki yazılar okunaklıdır.” ifadesinde ortalamalar için Tablo 3.81. incelendiğinde en düşük

ortalama değerinin “Haftada bir” diyen velilere ait olduğu belirlenmiştir. En yüksek ortalama değeri “Sadece bir kez giriş yaptım” diyen velilere aittir.

Tamhane testi sonucu “Sistemin mobil aygıtlara (cep telefonu/tablet) kurulumu kolaydır.” ifadesinde sisteme sadece bir kez giriş yapan veliler ile ayda bir, haftada bir giriş yapan veliler arasında ve bir aydan daha uzun sürede bir giren veliler ile haftada bir giriş yapan veliler arasında farklılık olduğu $\alpha=0,05$ anlamlılık düzeyinde belirlenmiştir. “Sistemin mobil aygıtlara (cep telefonu/tablet) kurulumu kolaydır.” ifadesinde ortalamalar için Tablo 3.81. incelendiğinde en düşük ortalama değerinin “Haftada bir” diyen velilere ait olduğu belirlenmiştir. En yüksek ortalama değeri “Sadece bir kez giriş yaptım” diyen velilere aittir.

Tamhane testi sonucu “Sistemin mobil aygıtlarda (cep telefonu/tablet) kullanımı kolaydır.” ifadesinde sisteme sadece bir kez giriş yapan veliler ile her gün ve haftada bir giriş yapan veliler arasında, bir aydan daha uzun sürede bir giren veliler ile haftada bir giriş yapan veliler arasında farklılık olduğu $\alpha=0,05$ anlamlılık düzeyinde belirlenmiştir. “Sistemin mobil aygıtlarda (cep telefonu/tablet) kullanımı kolaydır.” ifadesinde ortalamalar için Tablo 3.81. incelendiğinde en düşük ortalama değerinin “Haftada bir” diyen velilere ait olduğu belirlenmiştir. En yüksek ortalama değeri “Sadece bir kez giriş yaptım” diyen velilere aittir.

Tamhane testi sonucu “nceki yıllara ait notlara bilgilere ulaşmak kolaydır.” ifadesinde sisteme sadece bir kez giriş yapan veliler ile ayda bir ve haftada bir giriş yapan veliler arasında, bir aydan daha uzun sürede bir giren veliler ile haftada bir giriş yapan veliler arasında farklılık olduğu $\alpha=0,05$ anlamlılık düzeyinde belirlenmiştir. “nceki yıllara ait notlara bilgilere ulaşmak kolaydır.” ifadesinde ortalamalar için Tablo 3.81. incelendiğinde en düşük ortalama değerinin “Haftada bir” diyen velilere ait olduğu belirlenmiştir. En yüksek ortalama değeri “Sadece bir kez giriş yaptım” diyen velilere aittir.

Tablo 3.81. Giriş sıklığına göre e-Okul VBS tasarımı anlamlı farklılık bulunan ifadelerin Tamhane testi için ortalama değerleri

		Ortalama
16. Sisteme giriş kolaydır.	Sadece bir kez giriş yaptım	2,34
	Bir aydan daha uzun sürede bir	2,41
	Ayda bir	1,88
	Haftada bir	1,87
	Her gün	2,04
	Total	2,05
17. Sisteme giriş güvenlidir.	Sadece bir kez giriş yaptım	2,21
	Bir aydan daha uzun sürede bir	2,15
	Ayda bir	1,85
	Haftada bir	1,66
	Her gün	1,79
	Total	1,90
18. Sistemde kullanılan simgeler anlaşılmalıdır.	Sadece bir kez giriş yaptım	2,37
	Bir aydan daha uzun sürede bir	2,40
	Ayda bir	1,94
	Haftada bir	1,80
	Her gün	2,11
	Total	2,05
21. Sistemdeki yazılar okunaklıdır.	Sadece bir kez giriş yaptım	2,48
	Bir aydan daha uzun sürede bir	2,10
	Ayda bir	1,95
	Haftada bir	1,82
	Her gün	2,04
	Total	2,01
24. Sistemin mobil aygıtlara (cep telefonu/tablet) kurulumu kolaydır.	Sadece bir kez giriş yaptım	2,27
	Bir aydan daha uzun sürede bir	2,09
	Ayda bir	1,87
	Haftada bir	1,67
	Her gün	1,96
	Total	1,91
25. Sistemin mobil aygıtlarda (cep telefonu/tablet) kullanımı kolaydır.	Sadece bir kez giriş yaptım	2,30
	Bir aydan daha uzun sürede bir	2,10
	Ayda bir	1,91
	Haftada bir	1,68
	Her gün	1,71
	Total	1,92
26. Önceki yıllara ait notlara bilgilere ulaşmak kolaydır.	Sadece bir kez giriş yaptım	2,31
	Bir aydan daha uzun sürede bir	2,10
	Ayda bir	1,88

	Haftada bir	1,65
	Her gün	2,21
	Total	1,92

(Ölçekte 1: Kesinlikle katılıyorum, 2: Katılıyorum, 3: Kısmen Katılıyorum/Kısmen Katılmıyorum, 4: Katılmıyorum, 5: Hiç katılmıyorum)

3.10.15. e-Okul VBS'ye Giriş Sıklığına Göre e-Okul VBS Hakkında Kişisel Görüş ve Öneri Farklılıklarının İncelenmesi

“e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi hakkında kişisel görüş ve önerileriniz nelerdir?” ifadelerine verilen yanıtların, velilerin e-Okul VBS'ye giriş sıklıklarına göre farklılık gösterip göstermediği tek yönlü varyans analizi ile test edilmiş ve sonuçlar Tablo 3.82.'de sunulmuştur.

Tablo 3.82. Giriş sıklığına göre e-Okul VBS hakkında kişisel görüş ve öneri farklılıklarının varyans analizi

VELİ BİLGİLENDİRME SİSTEMİ HAKKINDA KİŞİSEL GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİNİZ NELERDİR?	F	p
27. Veli Bilgilendirme Sistemi gereklidir.	7,730	,000
28. Veli Bilgilendirme Sistemi faydalıdır.	5,120	,000
29. Veli Bilgilendirme Sistemi veli-okul ilişkisini artırır.	3,648	,006
30. Veli Bilgilendirme Sistemi öğrenci ile veli arasındaki güveni artırır.	3,940	,004
31. Velinin öğrencisinin okul hayatına olan ilgisini artırır.	6,385	,000
32. Öğrencim Veli Bilgilendirme Sistemini kullanma konusunda beni destekliyor.	6,521	,000
33. Sisteme öğretmenlerle iletişime geçilebilecek bir eklenti yapılması faydalı olacaktır.	3,553	,007
34. Sisteme duygu ve düşüncelerimizi aktarabileceğimiz bir eklenti yapılması faydalı olacaktır.	5,489	,000
35. Sisteme öneri ve şikâyet bölümünün eklenmesi faydalı olacaktır.	3,339	,010
36. Sisteme öğrencimle ilgili öğretmen önerileri bölümünün eklenmesi faydalı olacaktır.	3,013	,018

Tablo 3.82.'ye göre bütün ifadeler için önem düzeyi değeri $p < \alpha = 0,05$ olduğundan velilerin verdiği cevaplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır ve H29 desteklenmektedir. Anlamlı bulunan farklılıkların hangi giriş sıklıkları arasında olduğunu belirlemek için ortalamalar arası fark kontrolü testi yapılmış ve Tablo 3.83.'te sunulmuştur.

Tablo 3.83. Giriş sıklığına göre e-Okul VBS görüş ve öneri anlamlı farklılık bulunan ifadelerin Levene testi

	Levene İstatistiği	sd1	sd2	P
27. Veli Bilgilendirme Sistemi gereklidir.	4,221	4	733	,002
28. Veli Bilgilendirme Sistemi faydalıdır.	,485	4	733	,747
29. Veli Bilgilendirme Sistemi veli-okul ilişkisini artırır.	1,055	4	733	,378
30. Veli Bilgilendirme Sistemi öğrenci ile veli arasındaki güveni artırır.	2,078	4	733	,082
31. Velinin öğrencisinin okul hayatına olan ilgisini artırır.	2,056	4	733	,085
32. Öğrencim Veli Bilgilendirme Sistemini kullanma konusunda beni destekliyor.	5,374	4	733	,000
33. Sisteme öğretmenlerle iletişime geçilebilecek bir eklenti yapılması faydalı olacaktır.	2,879	4	733	,022
34. Sisteme duygu ve düşüncelerimizi aktarabileceğimiz bir eklenti yapılması faydalı olacaktır.	5,207	4	733	,000
35. Sisteme öneri ve şikâyet bölümünün eklenmesi faydalı olacaktır.	3,189	4	732	,013
36. Sisteme öğrencimle ilgili öğretmen önerileri bölümünün eklenmesi faydalı olacaktır.	3,857	4	732	,004

Tablo 3.83.'e göre Levene testi sonucunda 28. ,29. ,30. ve 31. ifadeler için önem düzeyleri $p > \alpha = 0,05$ olduğu için varyansların homojen olduğu; 27. ,27. ,32. ,33. ,34. ,35. ve 36. ifadeler için önem düzeyleri $p < \alpha = 0,05$ olduğu için varyansların homojen olmadığı belirlenmiştir. Varyanslar homojenliği durumu için LCD testi uygulanmış olup analiz sonuçları Tablo 3.84.'de verilmiştir.

Tablo 3.84. Giriş sıklığına göre e-Okul VBS görüş ve öneri anlamlı farklılık bulunan ifadelerin LCD testi

Değişkenler	(I) Giriş sıklığı	(J) Giriş sıklığı	Ortalama Fark (I-J)
28. Veli Bilgilendirme Sistemi faydalıdır.	Sadece bir kez giriş yaptım	Bir aydan daha uzun sürede bir	,191
		Ayda bir	,389*
		Haftada bir	,440*
		Her gün	,483*
	Bir aydan daha uzun sürede bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,191
		Ayda bir	,198*
		Haftada bir	,250*
		Her gün	,292
	Ayda bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,389*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,198*

		Haftada bir	,051
		Her gün	,094
	Haftada bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,440*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,250*
		Ayda bir	-,051
		Her gün	,043
	Her gün	Sadece bir kez giriş yaptım	-,483*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,292
		Ayda bir	-,094
		Haftada bir	-,043
29. Veli Bilgilendirme Sistemi veli-okul ilişkisini artırır.	Sadece bir kez giriş yaptım	Bir aydan daha uzun sürede bir	,072
		Ayda bir	,296*
		Haftada bir	,399*
		Her gün	,300
	Bir aydan daha uzun sürede bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,072
		Ayda bir	,224*
		Haftada bir	,327*
		Her gün	,227
	Ayda bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,296*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,224*
		Haftada bir	,103
		Her gün	,004
	Haftada bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,399*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,327*
		Ayda bir	-,103
		Her gün	-,100
	Her gün	Sadece bir kez giriş yaptım	-,300
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,227
		Ayda bir	-,004
		Haftada bir	,100
30. Veli Bilgilendirme Sistemi öğrenci ile veli arasındaki güveni artırır.	Sadece bir kez giriş yaptım	Bir aydan daha uzun sürede bir	,048
		Ayda bir	,244
		Haftada bir	,391*
		Her gün	,506*

	Bir aydan daha uzun sürede bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,048
		Ayda bir	,196
		Haftada bir	,343*
		Her gün	,458*
	Ayda bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,244
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,196
		Haftada bir	,147
		Her gün	,262
	Haftada bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,391*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,343*
		Ayda bir	-,147
		Her gün	,115
	Her gün	Sadece bir kez giriş yaptım	-,506*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,458*
		Ayda bir	-,262
		Haftada bir	-,115
31. Velinin öğrencisinin okul hayatına olan ilgisini artırır.	Sadece bir kez giriş yaptım	Bir aydan daha uzun sürede bir	,130
		Ayda bir	,375*
		Haftada bir	,558*
		Her gün	,756*
	Bir aydan daha uzun sürede bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,130
		Ayda bir	,246*
		Haftada bir	,428*
		Her gün	,627*
	Ayda bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,375*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,246*
		Haftada bir	,182
		Her gün	,381
	Haftada bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,558*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,428*
		Ayda bir	-,182
		Her gün	,199
	Her gün	Sadece bir kez giriş yaptım	-,756*

		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,627*
		Ayda bir	-,381
		Haftada bir	-,199

LCD testi sonucu “Veli Bilgilendirme Sistemi faydalıdır.” ifadesinde sisteme sadece bir kez giriş yapan veliler ile ayda bir, haftada bir ve her gün giriş yapan veliler arasında ve bir aydan daha uzun sürede bir giren veliler ile haftada bir, ayda bir giriş yapan veliler arasında farklılık olduğu $\alpha=0,05$ anlamlılık düzeyinde belirlenmiştir. “Veli Bilgilendirme Sistemi faydalıdır.” ifadesinde ortalamalar için Tablo 3.85. incelendiğinde en düşük ortalama değerinin “Her gün” diyen velilere ait olduğu görülmektedir. En yüksek ortalama değeri “Sadece bir kez giriş yaptım” diyen velilere aittir.

LCD testi sonucu “Veli Bilgilendirme Sistemi veli-okul ilişkisini artırır.” ifadesinde sisteme sadece bir kez giriş yapan veliler ile ayda bir, haftada bir giriş yapan veliler arasında ve bir aydan daha uzun sürede bir giren veliler ile haftada bir, ayda bir giriş yapan veliler arasında farklılık olduğu $\alpha=0,05$ anlamlılık düzeyinde belirlenmiştir. “Veli Bilgilendirme Sistemi veli-okul ilişkisini artırır.” ifadesinde ortalamalar için Tablo 3.85. incelendiğinde en düşük ortalama değerinin “Haftada bir” diyen velilere ait olduğu görülmektedir. En yüksek ortalama değeri “Sadece bir kez giriş yaptım” diyen velilere aittir.

LCD testi sonucu “Veli Bilgilendirme Sistemi öğrenci ile veli arasındaki güveni artırır.” ifadesinde sisteme sadece bir kez giriş yapan veliler ile her gün ve haftada bir giriş yapan veliler arasında ve bir aydan daha uzun sürede bir giren veliler ile her gün ve haftada bir giriş yapan veliler arasında farklılık olduğu $\alpha=0,05$ anlamlılık düzeyinde belirlenmiştir. “Veli Bilgilendirme Sistemi öğrenci ile veli arasındaki güveni artırır.” ifadesinde ortalamalar için Tablo 3.85. incelendiğinde en düşük ortalama değerinin “Her gün” diyen velilere ait olduğu görülmektedir. En yüksek ortalama değeri “Sadece bir kez giriş yaptım” diyen velilere aittir.

LCD testi sonucu “Velinin öğrencisinin okul hayatına olan ilgisini artırır.” ifadesinde sisteme sadece bir kez giriş yapan veliler ile ayda bir, haftada bir ve her gün giriş

yapan veliler arasında ve bir aydan daha uzun sürede bir giren veliler ile haftada bir, ayda bir ve her gün giriş yapan veliler arasında farklılık olduğu $\alpha=0,05$ anlamlılık düzeyinde belirlenmiştir. “Velinin öğrencisinin okul hayatına olan ilgisini artırır.” ifadesinde ortalamalar için Tablo 3.85. incelendiğinde en düşük ortalama değerinin “Her gün” diyen velilere ait olduğu belirlenmiştir. En yüksek ortalama değeri “Sadece bir kez giriş yaptım” diyen velilere aittir.

Tablo 3.85. Giriş sıklığına göre e-Okul VBS görüş ve öneri anlamlı farklılık bulunan ifadelerin LCD testi için ortalama değerleri

		Ortalama
28. Veli Bilgilendirme Sistemi faydalıdır.	Sadece bir kez giriş yaptım	2,05
	Bir aydan daha uzun sürede bir	1,86
	Ayda bir	1,67
	Haftada bir	1,61
	Her gün	1,57
	Total	1,74
29. Veli Bilgilendirme Sistemi veli-okul ilişkisini artırır.	Sadece bir kez giriş yaptım	2,23
	Bir aydan daha uzun sürede bir	2,16
	Ayda bir	1,93
	Haftada bir	1,83
	Her gün	1,93
	Total	1,98
30. Veli Bilgilendirme Sistemi öğrenci ile veli arasındaki güveni artırır.	Sadece bir kez giriş yaptım	2,18
	Bir aydan daha uzun sürede bir	2,14
	Ayda bir	1,94
	Haftada bir	1,79
	Her gün	1,68
	Total	1,96
31. Velinin öğrencisinin okul hayatına olan ilgisini artırır.	Sadece bir kez giriş yaptım	2,43
	Bir aydan daha uzun sürede bir	2,31
	Ayda bir	2,06
	Haftada bir	1,88
	Her gün	1,68
	Total	2,09

(Ölçekte 1: Kesinlikle katılıyorum, 2: Katılıyorum, 3: Kısmen Katılıyorum/Kısmen Katılmıyorum, 4: Katılmıyorum, 5: Hiç katılmıyorum)

Varyanslar homojen olmadığı ifadeler için Tamhane testi uygulanmış olup analiz sonuçları Tablo 3.86.'da verilmiştir.

Tablo 3.86. Giriş sıklığına göre e-Okul VBS görüş ve öneri anlamlı farklılık bulunan ifadelerin Tamhane testi

Değişkenler	(I) Giriş sıklığı	(J) Giriş sıklığı	Ortalama Fark (I-J)
27. Veli Bilgilendirme Sistemi gereklidir.	Sadece bir kez giriş yaptım	Bir aydan daha uzun sürede bir	,297
		Ayda bir	,582*
		Haftada bir	,549*
		Her gün	,356
	Bir aydan daha uzun sürede bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,297
		Ayda bir	,285
		Haftada bir	,252
		Her gün	,058
	Ayda bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,582*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,285
		Haftada bir	-,033
		Her gün	-,226
	Haftada bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,549*
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,252
		Ayda bir	,033
		Her gün	-,194
	Her gün	Sadece bir kez giriş yaptım	-,356
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,058
		Ayda bir	,226
		Haftada bir	,194
32. Öğrencim Veli Bilgilendirme Sistemini kullanma konusunda beni destekliyor.	Sadece bir kez giriş yaptım	Bir aydan daha uzun sürede bir	-,068
		Ayda bir	,400
		Haftada bir	,359
		Her gün	,494
	Bir aydan daha uzun sürede bir	Sadece bir kez giriş yaptım	,068
		Ayda bir	,468*
		Haftada bir	,427*
		Her gün	,562
	Ayda bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,400

		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,468*
		Haftada bir	-,041
		Her gün	,094
	Haftada bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,359
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,427*
		Ayda bir	,041
		Her gün	,135
	Her gün	Sadece bir kez giriş yaptım	-,494
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,562
		Ayda bir	-,094
		Haftada bir	-,135
33. Sisteme öğretmenlerle iletişime geçilebilecek bir eklenti yapılması faydalı olacaktır.	Sadece bir kez giriş yaptım	Bir aydan daha uzun sürede bir	,110
		Ayda bir	,343
		Haftada bir	,428
		Her gün	,474
	Bir aydan daha uzun sürede bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,110
		Ayda bir	,233
		Haftada bir	,319
		Her gün	,364
	Ayda bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,343
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,233
		Haftada bir	,086
		Her gün	,131
	Haftada bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,428
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,319
		Ayda bir	-,086
		Her gün	,045
	Her gün	Sadece bir kez giriş yaptım	-,474
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,364
		Ayda bir	-,131
		Haftada bir	-,045
34. Sisteme duygu ve düşüncelerimizi aktarabileceğimiz	Sadece bir kez giriş yaptım	Bir aydan daha uzun sürede bir	,343
		Ayda bir	,535*
		Haftada bir	,615*

bir eklenti yapılması faydalı olacaktır.	Her gün	Her gün	,213	
		Bir aydan daha uzun sürede bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,343
			Ayda bir	,193
			Haftada bir	,272
	Her gün		-,130	
	Ayda bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,535*	
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,193	
		Haftada bir	,080	
		Her gün	-,323	
	Haftada bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,615*	
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,272	
		Ayda bir	-,080	
		Her gün	-,402	
	Her gün	Sadece bir kez giriş yaptım	-,213	
		Bir aydan daha uzun sürede bir	,130	
		Ayda bir	,323	
Haftada bir		,402		
35. Sisteme öneri ve şikâyet bölümünün eklenmesi faydalı olacaktır.	Sadece bir kez giriş yaptım	Bir aydan daha uzun sürede bir	,134	
		Ayda bir	,313	
		Haftada bir	,418*	
		Her gün	-,017	
	Bir aydan daha uzun sürede bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,134	
		Ayda bir	,178	
		Haftada bir	,284	
		Her gün	-,151	
	Ayda bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,313	
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,178	
		Haftada bir	,106	
		Her gün	-,330	
	Haftada bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,418*	
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,284	
		Ayda bir	-,106	
		Her gün	-,435	
	Her gün	Sadece bir kez giriş yaptım	,017	

		Bir aydan daha uzun sürede bir	,151
		Ayda bir	,330
		Haftada bir	,435
36. Sisteme öğrencimle ilgili öğretmen önerileri bölümünün eklenmesi faydalı olacaktır.	Sadece bir kez giriş yaptım	Bir aydan daha uzun sürede bir	,218
		Ayda bir	,367
		Haftada bir	,424
		Her gün	,068
	Bir aydan daha uzun sürede bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,218
		Ayda bir	,150
		Haftada bir	,206
		Her gün	-,149
	Ayda bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,367
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,150
		Haftada bir	,056
		Her gün	-,299
	Haftada bir	Sadece bir kez giriş yaptım	-,424
		Bir aydan daha uzun sürede bir	-,206
		Ayda bir	-,056
		Her gün	-,355
	Her gün	Sadece bir kez giriş yaptım	-,068
		Bir aydan daha uzun sürede bir	,149
Ayda bir		,299	
Haftada bir		,355	

*: Ortalama farklar $\alpha=0,05$ hata düzeyinde önemlidir.

Tamhane testi sonucu “Veli Bilgilendirme Sistemi gereklidir.” ifadesinde sisteme sadece bir kez giriş yapan veliler ile ayda bir ve haftada bir giriş yapan veliler arasında farklılık olduğu $\alpha=0,05$ anlamlılık düzeyinde belirlenmiştir. “Veli Bilgilendirme Sistemi gereklidir.” ifadesinde ortalamalar için Tablo 3.87. incelendiğinde en düşük ortalama değerinin “Ayda bir” diyen velilere ait olduğu görülmektedir. En yüksek ortalama değeri “Sadece bir kez giriş yaptım” diyen velilere aittir.

Tamhane testi sonucu “Öğrencim Veli Bilgilendirme Sistemi’ni kullanma konusunda beni destekliyor.” ifadesinde sisteme bir aydan daha uzun sürede bir giriş yapan veliler ile ayda bir ve haftada bir giriş yapan veliler arasında farklılık olduğu $\alpha=0,05$ anlamlılık düzeyinde belirlenmiştir. “Öğrencim Veli Bilgilendirme Sistemi’ni kullanma konusunda beni destekliyor.” ifadesinde ortalamalar için Tablo 3.87. incelendiğinde en düşük ortalama değerinin “Her gün” diyen velilere ait olduğu görülmektedir. En yüksek ortalama değeri “Bir aydan daha uzun sürede bir” diyen velilere aittir.

Tamhane testi sonucu “Sisteme öğretmenlerle iletişime geçilebilecek bir eklenti yapılması faydalı olacaktır.” ifadesi ile e-Okul VBS’ye giriş sıklığı arasında anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir. “Sisteme öğretmenlerle iletişime geçilebilecek bir eklenti yapılması faydalı olacaktır.” ifadesinde ortalamalar için Tablo 3.87. incelendiğinde en düşük ortalama değerinin “Her gün” diyen velilere ait olduğu görülmektedir. En yüksek ortalama değeri “Sadece bir kez giriş yaptım” diyen velilere aittir.

Tamhane testi sonucu “Sisteme duygu ve düşüncelerimizi aktarabileceğimiz bir eklenti yapılması faydalı olacaktır.” ifadesinde sisteme sadece bir kez giriş yapan veliler ile ayda bir ve haftada bir giriş yapan veliler arasında farklılık olduğu $\alpha=0,05$ anlamlılık düzeyinde belirlenmiştir. “Sisteme duygu ve düşüncelerimizi aktarabileceğimiz bir eklenti yapılması faydalı olacaktır.” ifadesinde ortalamalar için Tablo 3.87. incelendiğinde en düşük ortalama değerinin “Haftada bir” diyen velilere ait olduğu görülmektedir. En yüksek ortalama değeri “Sadece bir kez giriş yaptım” diyen velilere aittir.

Tamhane testi sonucu “Sisteme öneri ve şikâyet bölümünün eklenmesi faydalı olacaktır.” ifadesinde sisteme sadece bir kez giriş yapan veliler ile haftada bir giriş yapan veliler arasında farklılık olduğu $\alpha=0,05$ anlamlılık düzeyinde belirlenmiştir. “Sisteme öneri ve şikâyet bölümünün eklenmesi faydalı olacaktır.” ifadesinde ortalamalar için Tablo 3.87. incelendiğinde en düşük ortalama değerinin “Haftada bir” diyen velilere ait olduğu görülmektedir. En yüksek ortalama değeri “Sadece bir kez giriş yaptım” diyen velilere aittir.

Tamhane testi sonucu “Sisteme öğrencimle ilgili öğretmen önerileri bölümünün eklenmesi faydalı olacaktır” ifadesi ile e-Okul VBS’ye giriş sıklığı arasında anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir. “Sisteme öğrencimle ilgili öğretmen önerileri bölümünün eklenmesi faydalı olacaktır” ifadesinde ortalamalar için Tablo 3.87. incelendiğinde en düşük ortalama değerinin “Haftada bir” diyen velilere ait olduğu görülmektedir. En yüksek ortalama değeri “Sadece bir kez giriş yaptım” diyen velilere aittir.

Tablo 3.87. Giriş sıklığına göre e-Okul VBS görüş ve öneri anlamlı farklılık bulunan ifadelerin Tamhane testi için ortalama değerleri

		Ortalama
27. Veli Bilgilendirme Sistemi gereklidir.	Sadece bir kez giriş yaptım	2,14
	Bir aydan daha uzun sürede bir	1,84
	Ayda bir	1,56
	Haftada bir	1,59
	Her gün	1,79
	Total	1,71
32. Öğrencim Veli Bilgilendirme Sistemini kullanma konusunda beni destekliyor.	Sadece bir kez giriş yaptım	2,32
	Bir aydan daha uzun sürede bir	2,38
	Ayda bir	1,92
	Haftada bir	1,96
	Her gün	1,82
	Total	2,07
33. Sisteme öğretmenlerle iletişime geçilebilecek bir eklenti yapılması faydalı olacaktır.	Sadece bir kez giriş yaptım	2,40
	Bir aydan daha uzun sürede bir	2,29
	Ayda bir	2,06
	Haftada bir	1,97
	Her gün	1,93
	Total	2,12
34. Sisteme duygu ve düşüncelerimizi aktarabileceğimiz bir eklenti yapılması faydalı olacaktır.	Sadece bir kez giriş yaptım	2,64
	Bir aydan daha uzun sürede bir	2,30
	Ayda bir	2,11
	Haftada bir	2,03
	Her gün	2,43
	Total	2,20
35. Sisteme öneri ve şikâyet bölümünün eklenmesi faydalı olacaktır.	Sadece bir kez giriş yaptım	2,30
	Bir aydan daha uzun sürede bir	2,17
	Ayda bir	1,99

	Haftada bir	1,89
	Her gün	2,32
	Total	2,05
36. Sisteme öğrencimle ilgili öğretmen önerileri bölümünün eklenmesi faydalı olacaktır.	Sadece bir kez giriş yaptım	2,28
	Bir aydan daha uzun sürede bir	2,06
	Ayda bir	1,92
	Haftada bir	1,86
	Her gün	2,21
	Total	1,99

(Ölçekte 1: Kesinlikle katılıyorum, 2: Katılıyorum, 3: Kısmen Katılıyorum/Kısmen Katılmıyorum, 4: Katılmıyorum, 5: Hiç katılmıyorum)

SONUÇ

Bu bölümde, araştırma sonucunda elde edilen bulgular doğrultusunda ortaya çıkan sonuçlar ve sonuçlara bağlı olarak geliştirilen öneriler yer almaktadır.

1.1. Sonuç

Bu araştırmanın problemi “MTAL türü okullarda öğrencisi bulunan veliler ile AL türü okullarda öğrencisi bulunan velilerin, e-Okul VBS’ye ilişkin görüşleri, kullanım düzeyleri, ilişki yapıları ve kullanım farklılıkları nelerdir?” şeklinde ifade edilmiştir.

Araştırma problemine ilişkin genel olarak ulaşılan sonuç; öğrencisi MTAL türünde okullara giden veliler, öğrencisi AL türünde okullara giden velilere kıyasla e-Okul VBS’ye daha sık giriş yapmakta ve öğrencilerini daha çok takip etme ihtiyacı hissetmektedirler. Kurum türü fark etmeksizin liselerde öğrencisi bulunan veliler genel olarak e-Okul VBS’nin gerekliliği ve yararlılığı konusunda hemfikirdirler. Velilerin çoğu e-Okul VBS’nin tasarımı ve içeriği konusunda olumlu görüş belirtmişler ve e-Okul VBS’ye, veli-okul arası iletişimi güçlendirecek eklentilerin yapılması konusunda görüş birliği sağlamışlardır. Araştırmada elde edilen bu genel sonuçla birlikte alt problemlere ilişkin bulgular ve sonuçlar doğrultusunda aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir:

1. Araştırmaya veri toplamak amacıyla geliştirilen anket formu, ulaşım sağlanan çoğu veli tarafından doldurulmuştur. Ankete katılmak istemeyen veli sayısı yok denecek kadar azdır. Velilerin kendileri yakından ilgilendiren bu araştırmaya gösterdikleri ilgi, e-Okul VBS’yi önemsedikleri şeklinde değerlendirilebilir.

2. Araştırmaya katılan velilerin büyük bir çoğunluğu internet erişimine sahiptir ve internete genel olarak akıllı telefonlarıyla erişim sağlamaktadırlar. Buradan velilerin daha çok e-Okul VBS'nin mobil uygulamasını kullandıkları söylenebilir.

3. Araştırmaya katılan velilerin %3,8 gibi çok düşük oranı, e-Okul VBS'ye günlük giriş yapmaktadır. Öğrenci devamsızlık bilgisinin okul idarecileri tarafından günlük işlendiği düşünüldüğünde, genel olarak velilerin öğrencilerinin devamsızlıklarını günlük olarak takip etmedikleri söylenebilir.

4. Araştırmadan edinilen bulgulara göre velilerin çoğu e-Okul VBS'yi ilk öğrencisinden ve okuldan duymuştur. İnternet, gazete, televizyon v.b.'nin e-Okul VBS'yi tanıma rolü yok denecek kadar azdır.

5. Yapılan araştırmaya göre e-Okul VBS hakkında okul tarafından bilgilendirilen veli oranları, 9. sınıftan 12. sınıfa doğru giderek düşmektedir. Bu veri doğrultusunda okul idarecilerinin e-Okul VBS'ye verdikleri önemin her geçen yıl arttığı söylenebilir.

6. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre e-Okul VBS'yi kullanma oranı 9. sınıf velileri için en yüksek değerde olup, bu oran üst sınıflara doğru giderek düşmektedir. Buradan öğrencinin bir üst sınıfa geçtikçe ve öğrencinin yaşı arttıkça velinin öğrencisine karşı olan ilgisinin azaldığı söylenebilir.

7. Yapılan araştırmaya göre velilerin e-Okul VBS'yi kullanma oranı ile velilerin gelir düzeyleri arasında doğru bir orantı tespit edilmiştir. Velilerin gelir düzeyleri arttıkça e-Okul VBS'yi kullanma oranları artmıştır.

8. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre kendine ait bilgisayarı olan veliler, kendine ait bilgisayarı olmayan velilere göre e-Okul VBS'yi daha çok kullanmaktadır. Kişisel bilgisayar sahipliği e-Okul VBS kullanımını olumlu yönde etkilemektedir.

9. Araştırmaya katılan velilerin çoğu e-Okul VBS'yi ilk öğrencisinden duymuştur. Bu veri doğrultusunda okul idarelerinin e-Okul VBS'yi tanıtma konusunda başarılı olmadıkları söylenebilir.

10. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre öğrencisi MTAL türünde okullarda olan veliler, öğrencisi AL türü okullarda olan velilere kıyasla e-Okul VBS'yi daha çok ziyaret etmektedir. Buradan öğrencisi MTAL türünde okullarda olan velilerin e-Okul VBS'ye daha ilgili oldukları söylenebilir.

11. Araştırmaya katılan velilerin çoğu e-Okul VBS'yi faydalı ve gerekli bulmaktadır.

12. Öğrencisi AL türünde okullara giden veliler, öğrencisi MTAL türünde okullara giden velilere göre e-Okul VBS kullanımının kolay ve anlaşılır olduğunu düşünmektedir. Elde edilen bu bilgiye göre öğrencisi AL türünde okullara giden velilerin bilgisayar kullanma konusunda daha bilgili ve yetenekli oldukları söylenebilir.

13. Yapılan araştırmaya göre e-Okul VBS'ye öğrencisinin sınav bilgilerini öğrenmek için giriş yapan velilerin çoğunun okur-yazar seviyesinde eğitim düzeyine sahip oldukları tespit edilmiştir. Buradan eğitim düzeyi okur-yazar olan velilerin, okullarda yapılan sınavlara karşı daha ilgili oldukları söylenebilir.

14. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre “sisteme giriş güvenlidir” diyen velilerin çoğu eğitim düzeyi okur-yazar olmayan velilerdir. Bu bilgi doğrultusunda velilerin eğitim düzeyi arttıkça sistemin güvenliği konusundaki tereddütlerin arttığı söylenebilir.

15. Araştırmaya katılan velilerin büyük bir çoğunluğu e-Okul VBS'nin okul veli iletişimini olumlu yönde etkilediği düşünmektedir.

16. Velilerin e-Okul VBS'ye giriş sıklığı ile e-Okul VBS'nin tasarımı ve içeriği hakkındaki düşünceleri arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. e-Okul VBS'yi

daha sık ziyaret eden veliler, sistemin tasarımı ve içeriği hakkında daha olumlu görüş belirtmişlerdir.

17. Ankete katılan velilerin çoğu e-Okul VBS'nin öğrenci ile veli arasındaki güveni artırdığını düşünmektedir.

18. e-Okul VBS'nin okul ve veli arasındaki iletişimine etkisinin olumsuz olacağını düşünen veli oranı %6,6'dır. Buradan çok az sayıdaki velilerin e-Okul VBS'yi etkili ve verimli kullanmadıkları söylenebilir.

19. e-Okul VBS Mobil bilgi servisi (cep telefonuna gelen sms ile otomatik takip) velilerin çoğu tarafından kullanılmamaktadır. Mobil bilgi servisinin ücretli olması, kullanımını olumsuz yönde etkilemiştir.

20. Araştırmaya katılan ve e-Okul VBS'ni kullanan velilerin çoğu akıllı telefonlar için tasarlanmış olan e-Okul mobil uygulamasını aktif şekilde kullanmaktadır. Akıllı telefonlara olan ilginin yüksek olması ve internet erişim ücretlerinin düşmesi, e-Okul mobil uygulamasının kullanımını olumlu etkilemiştir.

Çetinoğlu (2011) tarafından yapılan "İlköğretim Öğrenci Velilerinin E-Okul Veli Bilgilendirme Sistemine İlişkin Görüşleri ve Memnuniyet Düzeyleri" adlı araştırmada; "e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nin güvenliği açısından memnuniyet düzeyiniz nedir?" sorusuna velilerin %40,70'i "Memnun Değilim" derken, velilerin %35,67'si "Kararsızım", %5,03'ü "Memnunum" yanıtını vermişlerdir. Ayrıca araştırmada, e-Okul VBS'nin kullanıcı girişi bölümünde istenen bilgilere herkes tarafından kolay ulaşılabileceğine vurgu yapılmıştır (Çetinoğlu, 2011, s. 49).

e-Okul VBS'nin güvenliği ile ilgili olarak yukarıdaki araştırmada ulaşılan bulgu ile bu araştırmada elde edilen bulgular birbiriyle çelişmektedir. Bu çalışmada velilerin, "sisteme giriş güvenlidir" ifadesine verdikleri cevapların ortalaması 1,90 olup, beşli derecelendirme sistemine göre "Katılıyorum" sonucuna ulaşılmıştır (1: Kesinlikle katılıyorum, 2: Katılıyorum, 3: Kısmen Katılıyorum/Kısmen Katılmıyorum,

4: Katılmıyorum, 5: Hiç katılmıyorum). Çetinoğlu (2011), tarafından yapılan araştırmanın 2011 yılında yapıldığı düşünüldüğünde, o dönemden günümüze kadar olan süreçte çeşitli güncellemelerle e-Okul VBS'nin giriş güvenliğinin artırıldığı söylenebilir.

(Gültekin, 2010) tarafından yapılan “Öğretmen ve İdarecilerin e-Okul Uygulamalarına İlişkin Görüşlerinin Değerlendirilmesi” adlı tez çalışmasında; araştırmaya katılanların %41,5'i e-Okul sistemindeki yazı puntosunun küçük olmasından dolayı kullanımının zor olmadığını belirtirken, % 44,9'u zor olduğunu belirtmiştir (Gültekin, 2010, s.71). Bu çalışmada velilerin, “Sistemdeki yazılar okunaklıdır” ifadesine verdikleri cevapların ortalaması 2,01 olup, beşli derecelendirme sistemine göre “Katılıyorum” sonucuna ulaşılmıştır (1: Kesinlikle katılıyorum, 2: Katılıyorum, 3: Kısmen Katılıyorum/Kısmen Katılmıyorum, 4: Katılmıyorum, 5: Hiç katılmıyorum).

(Ersoy 2010) tarafından yapılan bir araştırmada, eğitim yöneticilerine “veli toplantılarında, velilerin e-Okul sistemini kullanmaları için teşvik ediyor musunuz?” sorusu yöneltmiştir. Araştırmaya katılan yöneticilerin %46,2'i “Evet” derken, %53,8'i ise “Hayır” cevabı vermişlerdir (Ersoy, 2010, s. 66). Bu çalışmada ise “e-Okul VBS hakkında okul tarafından ne zaman bilgilendirildiniz?” sorusuna velilerin 37,4'ü “veli toplantısında” yanıtını vermiştir. (Ersoy 2010) tarafından ulaşılan bu bulgu ile bu araştırmanın bulguları birbiriyle örtüşmektedir. Elde edilen bulgular doğrultusunda, e-Okul VBS'nin velilere tanıtımı konusunda okul idarecilerinin üzerlerine düşen görevi yapmadıkları söylenebilir.

Sonuç olarak; e-Okul VBS'nin velilerin çoğu tarafından kabul gördüğü ve kullanıldığı bir uygulama haline gelmiştir. Ancak, içinde eğitim yöneticilerinin, öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin olduğu ve çok büyük bir kitleye hitap eden bir sistemin verimliliğinin ve etkinliğinin yeni eklentilerle artırılması gerekmektedir. E-Okul VBS'yi daha başarılı hale getirilmesi ve eksikliklerin giderilmesi için özellikle e-Okul ve e-Okul VBS ile ilgili yapılan araştırmalardan elde edilen önerilerin dikkate alınması faydalı olacaktır.

1.2. Öneriler

Araştırmadan elde edilen bulgular ve sonuçlar doğrultusunda geliştirilen ve e-Okul VBS'nin geliştirilmesine yardımcı olacak öneriler şunlardır:

1. Çok büyük bir kullanıcı kitlesi olan e-Okul VBS'de kullanılan simgeler ve kısaltmalar, velilerin eğitim düzeylerinin ve bilgilerinin farklı olduğu düşünülerek daha anlaşılır ve basit hale getirilmelidir.

2. e-Okul VBS'ni velilere tanıtma konusunda okul idarecileri daha duyarlı olmalıdır. Gerek veli toplantısında gerek öğrenci kaydında veliler okul idarecileri tarafından bilgilendirilmelidir.

3. e-Okul VBS'nin mobil bilgi servisi ücretsiz hale getirilerek daha çok velinin kullanması teşvik edilmelidir.

4. Öğrencisi MTAL türünde okullara giden veliler, öğrencisi AL türünde okullara giden velilere göre e-Okul VBS'ni daha sık ziyaret etmektedirler. Öğrencisi AL türünde okullara giden velilere e-Okul VBS'nin gerekliliği konusunda daha kapsamlı bilgi verilmelidir.

5. Araştırmaya katılan velilerinin e-Okul VBS'yi ilk duyma oranı, tüm sınıf düzeylerinde en düşük televizyon, gazete vb. olmuştur. e-Okul VBS'nin kullanım oranını artırmak için, gerekliliği ve kullanımıyla ilgili bilgilere televizyon, gazete vb yayın organlarında yer verilmelidir.

6. Yapılan araştırmaya göre velilerin gelir düzeyleri arttıkça e-Okul VBS'yi kullanma sıklıklarının arttığı belirlenmiştir. Okul idarecilerinin, e-Okul VBS'yi tanıtma konusunda gelir düzeyi düşük veliler üzerinde daha fazla durmaları gerekmektedir.

7. Kendine ait bilgisayarları olan veliler e-Okul VBS'yi daha sık ziyaret etmektedir. Kişisel bilgisayar olmayan velilerin bilgisayar alması konusunda teşvik edilmelidir.

8. e-Okul VBS'yi kullanan velilerin çok azı sisteme günlük giriş yapmaktadır. Öğrenci devamsızlıklarının sisteme günlük girildiği konusunda veliler bilgilendirilmelidir.

9. e-Okul VBS'ye, velilerin öğrencisinin dersine giren öğretmenleriyle iletişime geçebilecekleri bir eklentinin yapılması okul-veli iletişimi artıracaktır.

10. e-Okul VBS'ye velilerin duygu ve düşüncelerini aktarabilecekleri bir eklentinin yapılması faydalı olacaktır.

11. e-Okul VBS'ye velilerin sistem hakkındaki öneri ve şikâyetlerini aktarabilecekleri bir eklentinin yapılması, sistemin eksikliklerinin tespit edilmesini açısından önemlidir.

12. e-Okul VBS'ye öğrenciyle ilgili öğretmen önerileri ve görüşleri bölümünün eklenmesi veli-öğretmen iletişimini artıracaktır.

KAYNAKÇA

- Acar M, Kumaş E (2008) Türkiye'nin Dönüşüm Sürecinde Anahtar Bir Mekanizma Olarak e-Devlet, e-Dönüşüm ve Entegrasyon Standartları. 2. *Ulusal İktisat Kongresi*.
- Baştan S, Gökbunar R (2004) Kamu Hizmetlerinin Sunumunda e-Devletle İlgili Yeni Gelişmeler: Tümlşik E-Devlet Sistemlerine Doğru. *D.E.Ü.İ.İ.B.F.Dergisi*, 71-89.
- Bilgi Toplumu (2017, Kasım 20) <http://www.bilgitoplumu.gov.tr> adresinden alındı
- bilgicagi.com (2015, Eylül 15) *e-Dönüşümün Gücü*. Bilgi Çağı: <http://bilgicagi.com> adresinden alındı
- Boyner Ü (2010, Eylül 30) Türkiye İçin E-Devlet Yönetim Modeline Doğru: Mevcut Durum Değerlendirmesi Ve Öneriler” Başlıklı Rapor Tanıtım Toplantısı . Ankara, Sheraton Otel: Tüsiad.
- BTD (2015, Mart) 2015-2018 Bilgi Toplumu Stratejisi Ve Eylem Planı. T.C Kalkınma Bakanlığı Bilgi Toplumu Dairesi.
- Çetinoğlu R (2011) İlköğretim Öğrenci Velilerinin e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemine İlişkin Görüş Ve Memnuniyet Düzeyleri. *Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü*.
- Çıngı H (2009) *Örnekleme Kuramı*. Ankara: Bizim Büro Basım ve Yayınevi.
- Delibaş K, Akgül AE (2010) Dünyada ve Türkiye'de E-devlet Uygulamaları: Türkiye'de E-demokrasi ve E-katılım Potansiyellerinin Harekete Geçirilmesi. *Sosyoloji Araştırmaları Dergisi*.
- Dijital Dönüşüm (2017, Şubat 23) *Singapur*. Dijital Dönüşüm: <https://www.dijitaldonusum.gov.tr> adresinden alındı
- DPT (2004, Eylül) e-Dönüşüm Türkiye Projesi Kısa Dönem Eylem Planı 2003-2004. Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı.
- DPT (2005, Eylül) e-Devlet Proje Ve Uygulamaları. Bilgi Toplumu Dairesi.
- DPT (2006, Mayıs) Bilgi Toplumu Stratejisi (2006-2010).
- DPT (2011, Haziran) BİLGİ TOPLUMU İSTATİSTİKLERİ 2011. Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Bilgi Toplumu Dairesi Başkanlığı.
- DTA (2017, Kasım 17) Australian Government: <https://www.dta.gov.au> adresinden alındı
- EGOVKB (2017, Aralık 21) *e-Government Knowledgebase*. United Nations E-Government Survey: <https://publicadministration.un.org/egovkb/en-us/> adresinden alındı

- Ersoy E (2010) Eğitim Yöneticilerinin e-Okul Sisteminin İşleyişine İlişkin Görüşleri Ve Memnuniyet Düzeyleri. *Yüksek lisans tezi*. İstanbul.
- Gant JP (2008, Ağustos) *Electronic Government for Developing Countries*. Geneva: International Telecommunication Union .
- George D, Mallery M (2010) *SPSS for Windows Step by Step: A Simple Guide and Reference, 17.0 update*. Boston: Pearson.
- Gov.uk (2017, February 9) *Government Transformation Strategy 2017 to 2020*. <https://www.gov.uk/government/publications/government-digital-strategy> adresinden alındı
- Gökdoğan S (2017) E-dönüşüm Süreci İçinde E-fatura Ve E-defter Uygulamaları Ve Güvenliği . *Uzmanlık Tezi*. İLBANK A.Ş.
- Gültekin B (2007) TÜRKİYE’DE E-DEVLET UYGULAMALARI ve TOPLUMSAL AÇILIMLARI. *Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üni*. Ankara.
- Gültekin N (2010) Öğretmen ve İdarecilerin e-Okul Uygulamalarına İlişkin Görüşlerinin Değerlendirilmesi. Elazığ: Fırat Üniversitesi.
- Gürel E (2016, Mayıs) e-Okul Sisteminin İlkokul Yöneticileri Ve Öğretmenleri Tarafından Değerlendirilmesi . *Yüksek Lisans Tezi*.
- Hwank SD, Choi Y, Myeong SH (1999) Electronic Government In South Korea: Conceptual Problems. *Vol. 16, Number 3*. Elsevier Science Inc.
- Isaac WC (2007, Ekim) Performance Measurement for the e-Government Initiatives: A Comparative Study .
- Karagülmez A (2010) Elektronik Devlet Kavramı. *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi (TAAD)*, 449.
- KTK (2002) *e-Devlet’e Geçiş Sürecinde KamuNet Çalışmaları*. KamuNet Teknik Kurulu Başkanlığı.
- MEB (2007, Ekim 02) 2007/74 Nolu Genelge.
- MEB (2007. *e-Okul Kullanım Kılavuzu*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.
- MEB (2008) Ortaöğretim Okulları e-Okul Sistemi. *2008/76 nolu genelge*. Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü.
- MEB (2017, Eylül 16) Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği. MEB.
- MEB (2018, Mart 26) e-Okul: <https://e-okul.meb.gov.tr/> adresinden alındı

- MEB (2018, Mart 01) *Eğitimde Fatih Projesi Hakkında*. Fatih:
<http://www.fatihprojesi.meb.gov.tr> adresinden alındı
- MEB (2018, Mart 27) *Miili Eğitim Bakanlığı Mobil Bilgi Servisi*. <https://e-okul.meb.gov.tr/mebsmsservis/sss.htm> adresinden alındı
- Nakip M (2013) *Pazarlamada Araştırma Teknikleri ve SPSS Uygulamaları*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Postacı T (2018, Nisan) *Kalkınmada Anahtar Verimlilik Dergisi*. sayı:352: T. C. Bilim, Sanayi Ve Teknoloji Bakanlığı.
- Sarısakal MN, Aydın MA (2013, Temmuz) *e-Ticaretin Yeni Yüzü Mobil Ticaret*. s. 83.
- Süngü E (2007) Avrupa Birliği'nde E-Dönüşüm Süreci. *Elektrik Mühendisliği*, 432.sayı.
- Şener M, Paşayığıt A (2006) E-Devlette Kalite, Güvenlik ve Kişisel Gizlilik. *Galatasaray Üniversitesi, Endüstri Mühendisliği Öğrenci Sempozyumu (EMÖS)* . İstanbul.
- T.C. Başbakanlığı (2002) *e-Türkiye Girişimi Eylem Planı*. Ankara: T.C. Başbakanlığı.
- TBŞ (2002) Türkiye Bilişim Şurası. *e-Devlet Çalışma Grubu Raporu*. Ankara: TBD Kamu-BİB.
- TCKB (2016, Eylül) *Kamu Bilgi Ve İletişim Teknolojileri Yatırımları*. T.C. Kalkınma Bakanlığı Bilgi Toplumu Dairesi.
- TCKB (2017, Haziran) *Kamu Bilgi Ve İletişim Teknolojileri Yatırımları*. T.C Kalkınma Bakanlığı Bilgi Toplumu Dairesi.
- TCUB (1999) *Türkiye Ulusal Enformasyon Altyapı Planı*. Ankara: Türkiye Ulusal Enformasyon Altyapısı Ofisi.
- The World Bank Washington DC (1993) *Turkey Informatics and Economic Modernization*. Washington: The International Bank for Reconstruction and Development.
- TMMOB (2016) *Emo Bilgi Ve İletişim Teknolojileri Raporu* . Ankara: TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası .
- Topuz AC, Göktaş Y (2015, Mayıs) *Türk Eğitim Sisteminde Teknolojinin Etkin Kullanımı İçin Yapılan Projeler: 1984-2013 Dönemi*.
- TUİK (2018, Nisan 24) *e-Devlet Kalkınma Endeksi*. Türkiye İstatistik Kurumu:
www.tuik.gov.tr/PreIstatistikMeta.do?istab_id=9014 adresinden alındı
- TUİK (2018, Ocak 2) *Türkiye İstatistik Kurumu*. <http://www.tuik.gov.tr/Start.do> adresinden alındı

TURKEP (2017, Kasım 10) *e-Dönüşüm Türkiye Ekonomisinde 500 Milyon TL'Nin Üzerinde Tasarruf Sağladı*. <https://www.turkkep.com.tr/bayi/turkuaz/basin-haberleri/e-donusum-turkiye-ekonomisinde-500-milyon-tnin-uzerinde-tasarruf-sagladı> adresinden alındı

turkiye.gov.tr (2017, Kasım 01) <https://www.turkiye.gov.tr> adresinden alındı

TUSİAD (2010, Eylül 30) Tusiad Basın Bülteni. *Türkiye için e-Devlet Yönetim Modeli'ne Doğru: Mevcut Durum Değerlendirmesi ve Öneriler*. Tusiad.

Tutkun C (2007) Devletin Kısa Yolu. *Türkiye'de İnternet* (s. 209). Ankara: TURKSAT Uydu Haberleşme Kablolu TV ve İşletme A.Ş. Kurumsal İletişim Direktörlüğü e-Devlet İçerik Yönetim Grubu .

UDHB (2016, Temmuz 19) 2016-2019 Ulusal e-Devlet Stratejisi ve Eylem Planı.

Wimmer RD, Dominick JR (2000) *Mass Media Research: an introduction*. Belmont: CA: Wadsworth Publishing Company.

EKLER

Ek 1. Anket İzin Belgesi

T.C.
NİĞDE VALİLİĞİ
İl Milli Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 61900286-604.01.01-E.7232626
Konu : Araştırma İzni

10/04/2018

VALİLİK MAKAMINA

İlgi : a) Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul ve Kurumlarda Yapılacak Araştırma ve Araştırma Desteğine Yönelik İzin ve Uygulama Yönergesi.
b) Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesinin 21.03.2018 tarih ve E.1735 sayılı yazıları.

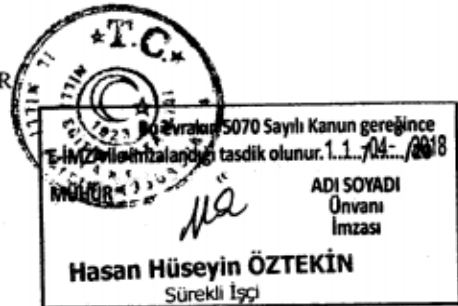
İlgi (a) yönerge doğrultusunda ve Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesinin ilgi (b) yazısı gereği Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Politikası ve İşletmeciliği Anabildim Dahı yüksek lisans öğrencisi Umut ERBAY, Doktor Öğretim Üyesi Aylin ALKAYA danışmanlığında Niğde İl Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı ek listede belirtilen liselerde "E-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi Hakkında Lisesi Öğrenci Velilerinin Görüşleri ve Kullanım Düzeyleri" konulu tez çalışması yapması Müdürlüğümüzce uygun edilmektedir.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde olurlarınıza arz ederim.

Halil İbrahim YAŞAR
İl Milli Eğitim Müdürü

OLUR
10/04/2018

Adnan TÜRKDAMAR
Vali a.
Vali Yardımcısı

Yukarı Kayabaşı Mh. Dışarı Cami Sok. 51200/NİĞDE
Elektronik Ağ: www.nigde.meb.gov.tr
e-posta: arge51@meb.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için: A.KAYA V.H.K.İ
Tel: (0 388) 232 32 72 - 142
Faks: (0 388) 232 32 74

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden 466a-96b2-3e7a-b325-34e3 kodu ile teyit edilebilir.

Ek 2. Anket İzin Belgesi

T.C.
NİĞDE VALİLİĞİ
İl Milli Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 61900286-604.01.01-E.7327274
Konu: Araştırma İzni

10.04.2018

NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)

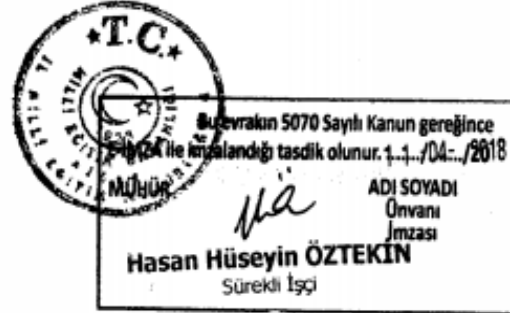
İlgi : 21.03.2018 tarih ve 1735 sayılı yazımız.

Üniversiteniz Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Politikası ve İşletmeciliği Anabildim Dalı yüksek lisans öğrencisi Umut ERBAY, Doktor Öğretim Üyesi Aylin ALKAYA danışmanlığında "E-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi Hakkında Lisesi Öğrenci Velilerinin Görüşleri ve Kullanım Düzeyleri" konulu tez çalışmasını Niğde İl Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı ilgi yazımız ekinde belirtilen liselerde yapması ile ilgili Valilik Makamının 10/04/2018 tarih ve 7232626 sayılı onayı ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Halil İbrahim YAŞAR
İl Milli Eğitim Müdürü

Eki :
1-Valilik Onayı (1 Sayfa)

Yukarı Kayabaşı Mh. Dışarı Cami Sok. 51200/NİĞDE
Elektronik Ağ: www.nigde.meb.gov.tr
e-posta: arge51@meb.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için: A.KAYA V.H.K.İ
Tel: (0 388) 232 32 72 - 142
Faks: (0 388) 232 32 74

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden 2f87-f9c2-38b5-9ff7-3e8d koda ile teyit edilebilir.

Ek 3. Anket Formu

E-OKUL VELİ BİLGİLENDİRME SİSTEMİNE İLİŞKİN VELİ GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ ANKETİ

Değerli Veli,

Bu çalışmanın amacı, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı liseerde E-Okul Veli Bilgilendirme Sisteminin kullanımı ile ilgili sizlerin görüş ve düşüncelerini ortaya koymaktır. Anket sorularına vereceğiniz cevaplar tarafımızca saklı tutulacak ve tamamen bilimsel amaçlı kullanılacaktır. Anket sonuçlarının sağlıklı olabilmesi için soruları samimi ve doğru olarak yanıtlamanız çok önemlidir. Lütfen anketlerin üzerine isim/soyisim belirtmeyiniz. İlgi ve yardımlarınız için şimdiden teşekkür ederiz.

Umut ERBAY
Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi SBE
Yüksek Lisans Öğrencisi

Yrd. Doç. Dr. Aysin ALKAYA
Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi SBE
Öğretim Üyesi - Tez Danışmanı

GENEL PROFİL	
Cinsiyetiniz:	☐ Kadın ☐ Erkek
Yaşınız:	☐ 25-30 ☐ 31-35 ☐ 36-40 ☐ 41-45 ☐ 46 ve üstü
Eğitim durumunuz:	☐ Okur- yazar değilim ☐ İlköğretim-Ortaöğretim ☐ Ön lisans ☐ Okur yazar ☐ Lise ☐ Lisans/Lisansüstü
Velisi bulunduğu öğrenci kaç nci sınıfta:	☐ 9 ☐ 10 ☐ 11 ☐ 12
Gelir Düzeyiniz:	☐ 0-1000 ☐ 1001-2000 ☐ 2001-3000 ☐ 3001-4000 ☐ 4001 ve üstü
Kendinize ait bilgisayarınız var mı?	☐ Evet ☐ Hayır
e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi Bilgi-Kullanım Düzeyi İfadeleri	
İnternete nasıl erişim sağlıyorsunuz?	☐ İnternet Erişimim yok ☐ Cep telefonu ☐ Bilgisayar ☐ İpad/Tablet
E-okul veli bilgilendirme sistemini ilk nereden duydunuz?	☐ Sistemi hiç duymadım. ☐ Okuldan ☐ Velisi olduğum öğrencimden/çocuğumdan ☐ Televizyon gazete vb. ☐ İnternetten
E-okul veli bilgilendirme sistemi hakkında okul tarafından ne zaman bilgilendirildiniz?	☐ Hiç bilgilendirilmedim. ☐ Kayıt sırasında ☐ Veli toplantısında ☐ Sınıf rehber öğretmeni görüşmesinde bilgilendirildim. ☐ Diğer (Lütfen belirtiniz:.....)
E-okul veli bilgilendirme sistemini kullanıyor musunuz?	☐ Evet ☐ Hayır
Cevabınız Hayır ise; kullanmama sebebinizi belirterek anketi sonlandırınız!...	
☐ Sistemi kullanmak için ihtiyaç hissetmiyorum. ☐ Sistemin nasıl kullanacağını bilmiyorum. ☐ İnternet erişimim kısıtlı. ☐ Diğer nedenler (Lütfen belirtiniz:.....)	
E-okul veli bilgilendirme sisteminin Mobil Bilgi Servisi (cep telefonuna gelen mesaj) ile otomatik takibi hakkında ne düşünüyorsunuz?	☐ Bilgim yok. ☐ Mobil Bilgi Servisini kullanmıyorum. ☐ Mobil Bilgi Servisini ücretli olduğu için kullanmıyorum. ☐ Mobil Bilgi Servisini gereksiz buluyorum. ☐ Mobil Bilgi Servisini faydalı buluyorum ve kullanıyorum.
E-okul veli bilgilendirme sistemine giriş sıklığınız nedir?	☐ Sadece bir kez giriş yaptım. ☐ Bir aydan daha uzun sürede bir ☐ Ayda bir ☐ Haftada bir ☐ Her gün
Akılı telefonlar için tasarlanmış olan e-okul uygulamasını kullanıyor musunuz?	☐ Böyle bir uygulamadan haberim yok. ☐ Böyle bir uygulamadan haberim var ancak telefonumda yüklü değil. ☐ Uygulama telefonumda yüklü ama kullanmıyorum. ☐ Uygulamayı kullanıyorum.
Sizce Veli Bilgilendirme Sisteminin okul-veli iletişimine etkisi nedir?	☐ Etkisi olmaz ☐ Olumlu etkiler ☐ Olumsuz etkiler

E-OKUL VELİ BİLGİLENDİRME SİSTEMİNDE HANGİ BİLGİLERİ NE SIKLIKTA KULLANIYORSUNUZ?	Her Zaman	Genellikle	Bazen	Nadiren	Hiçbir Zaman
1. Sınav bilgileri için,					
2. Duyuruları okumak için,					
3. Devamsızlık bilgisini öğrenmek için,					
4. Sınav sonuçlarını-notları öğrenmek için,					
5. Haftalık ders programı için,					
6. Sınav tarihleri için,					
7. Daha önce almış olduğu belgeleri görmek için,					
8. Yıllık notlarına bakmak için,					
9. Sorumluluk/Ortalama yükseltme puanlarına bakmak için,					
10. Nakil Durumu bilgileri için,					
11. e-Karne görüntülemek için,					
12. Şube yazılı ortalamalarına bakmak için,					
13. Pansiyon bilgileri için					
14. Sağlıkla ilgili Fiziksel Uygunluk Kamesi için,					
15. Önceki sınıflarına ait bilgilere ulaşmak için,					
VELİ BİLGİLENDİRME SİSTEMİNİN TASARIMI İLE İLGİLİ DÜŞÜNCELERİZ NELERDİR?	Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum Kısmen Katılmıyorum	Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum
16. Sisteme giriş kolaydır.					
17. Sisteme giriş güvenlidir.					
18. Sistemde kullanılan simgeler anlaşlırdır.					
19. Sistemin yardım menüsü kullanışlıdır.					
20. Sistemdeki kısaltmaların açıklamaları anlaşlırdır.					
21. Sistemdeki yazılar okunaklıdır.					
22. Site tasarımındaki renk uyumu gözleri yormaz.					
23. Sistemde aranan içeriğe ulaşmak kolaydır.					
24. Sistemin mobil aygıtlara (cep telefonu/tablet) kurulumu kolaydır.					
25. Sistemin mobil aygıtlarda (cep telefonu/tablet) kullanımı kolaydır.					
26. Önceki yıllara ait notlara bilgilere ulaşmak kolaydır.					
VELİ BİLGİLENDİRME SİSTEMİ HAKKINDA KİŞİSEL GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİNİZ NELERDİR?	Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum Kısmen Katılmıyorum	Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum
27. Veli Bilgilendirme Sistemi gereklidir.					
28. Veli Bilgilendirme Sistemi faydalıdır.					
29. Veli Bilgilendirme Sistemi veli-okul ilişkisini artırır.					
30. Veli Bilgilendirme Sistemi öğrenci ile veli arasındaki güveni artırır.					
31. Velinin öğrencisinin okul hayatına olan ilgisini artırır.					
32. Öğrencim Veli Bilgilendirme Sistemini kullanma konusunda beni destekliyor.					
33. Sisteme öğretmenlerle iletişime geçilebilecek bir eklenti yapılması faydalı olacaktır.					
34. Sisteme duygu ve düşüncelerimizi aktarabileceğimiz bir eklenti yapılması faydalı olacaktır.					
35. Sisteme öneri ve şikâyet bölümünün eklenmesi faydalı olacaktır.					
36. Sisteme öğrencimle ilgili öğretmen önerileri bölümünün eklenmesi faydalı olacaktır.					

Ankete katıldığınız için Teşekkür Ederiz ...

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı-Soyadı: Umut ERBAY

Uyruğu: T.C.

Doğum Yeri ve Tarihi: Niğde 25/04/1983

Tel: 05058435042

E-posta: umuterbay@hotmail.com

Yazışma Adresi: Hüdavend Hatun Mesleki Ve Teknik Anadolu Lisesi
Merkez/Niğde

EĞİTİM

Derece	Kurum	Mezuniyet Tarihi
Lisans	Fırat Üniversitesi	2005

İŞ DENEYİMLERİ

Yıl	Kurum	Görev
13	MEB	Öğretmen

YABANCI DİL

İngilizce

YAYINLAR

Alkaya A, Erbay U (2017, Eylül 21-23) e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi'nin Değerlendirilmesi, *I. Uluslararası İpekyolu Akademik Çalışmalar Sempozyumu*.